

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Verstoringen in de internationale betalingen en de internationale monetaire standaard, door Prof. P. B. Kenen — Aanpassing van bepaalde reeksen van de « Statistieken » — Literatuur in verband met de economische en financiële problemen van België — Economische wetgeving — Statistieken.

VERSTORINGEN IN DE INTERNATIONALE BETALINGEN EN DE INTERNATIONALE MONETAIRE STANDAARD *

door Peter B. KENEN,

Professor in de Economie aan de Columbia University.

Twintig jaar geleden was een overgrote meerderheid van economen uit academische en overheidskringen van oordeel dat de wisselkoersen, in het bijzonder die van de sleutelvaluta's, moesten gestabiliseerd worden. Zo schreef Nurkse : « ... Een systeem van totaal vrije en fluctuerende wisselkoersen is niet ondenkbaar en kan, theoretisch bekeken, een zekere aantrekkingskracht uitoefenen; in de praktijk kan ogenschijnlijk niets makkelijker lijken dan langs ongecontroleerde wisselkoersvariëaties, bepaald door het spel van vraag en aanbod, de internationale betalingen en ontvangsten hun evenwicht te laten vinden. Maar niets zou zo in strijd zijn met de lessen van het verleden » ⁽¹⁾.

In de internationale monetaire « grondwet » die te Bretton Woods werd opgesteld, werd die vrij algemeen geldende opvatting in concrete leefregels vastgelegd. Daarin werd gesteld dat

* Harry G. Johnson, Robert Mundell, Egon Sohmen en Ilse Mintz, alsmede Robert Hawkins, Elinor Yudin en de andere leden van de *International Economics Workshop* van de Columbia Universiteit, ben ik dank verschuldigd voor hun commentaar op een vroegere versie van deze tekst. Nochtans zou ieder van hen het nog oneens kunnen zijn met mijn stellingname en nieuwe fouten in de analyse kunnen vinden.

⁽¹⁾ Ragnar Nurkse, *International Currency Experience : Lessons of the Inter-War Period*, League of Nations, 1944, blz. 210.

voor iedere valuta onmiddellijk een nieuwe « pariteit » moest bepaald worden en dat voor iedere daaropvolgende belangrijke wijziging van de wisselkoersen een internationale goedkeuring vereist zou zijn. Zulke wijziging zou enkel mogen aangebracht worden om een « fundamenteel gebrek aan evenwicht » op te heffen en zou moeten geschieden in de vorm van een onmiddellijke en in éénmaal ten uitvoer gebrachte aanpassing van de « pariteit » van de valuta.

Maar sinds enkele jaren zijn de meningen van de deskundigen geleidelijk verdeeld geraakt. Verschillende economen uit academische kringen zijn nu voorstander van vlottende wisselkoersen, zelfs al streven de overheden en de centrale banken naar meer stabiliteit ⁽¹⁾. Deze nieuwe onenigheid wordt soms toegeschreven aan verschillen in houding of zienswijze. Professoren zoeken naar de « beste » oplossingen, ongeacht hoe nieuw ze zijn of hoe moeilijk in de praktijk om te zetten, en zij zijn geneigd « praktische » bezwaren

⁽¹⁾ Het aantal economen uit academische kringen, die voorstander zijn van een volledige of beperkte flexibiliteit, groeide inderdaad zeer snel aan. Zie Fritz Machlup, *Plans for Reform of the International Monetary System*, herziene uitgave, Princeton, 1964, blz. 79-81.

terzijde te schuiven. Overheidsambtenaren moeten zoeken naar « aanvaardbare » oplossingen, en zij zijn bereid secundaire verbeteringen aan te brengen wanneer de werking van de economie haperingen vertoont. Academici zijn geneigd de overheidspolitiek te beoordelen volgens de strengste en meest absolute maatstaven en staan een fundamentele verbetering voor van de werking van het economische systeem. Overheidsambtenaren zijn meer geneigd historische normen aan te wenden en vragen alleen dat het economische systeem betere resultaten zou opleveren dan tevoren. Nochtans is het nieuwe debat over de vlottende wisselkoersen niet geheel te wijten aan dit verschil in perspectief. Tal van economen uit de academische kringen, die voorstander zijn van een volledige flexibiliteit, beschouwen die formule als het minste kwaad en in het geheel niet als de ideale oplossing. Volgens hun standpunt heeft het huidige monetaire systeem gefaald in een reeks « praktische » opgaven.

Argumenten tegen het stelsel van Bretton Woods.

De gebruikelijke aanklacht tegen het stelsel van Bretton Woods omvat drie afzonderlijke punten :

1. Particuliere speculatie heeft vaak het evenwicht verstoord en genoodzaakt tot wijzigingen van wisselkoersen welke anders niet vereist waren geweest;

2. De nominale loonniveaus zijn niet voldoende flexibel zodat, zonder wijzigingen van de wisselkoersen, een verstoring van het evenwicht der internationale betalingen niet op doelmatige wijze kan worden weggewerkt; nochtans de centrale banken en de overheid verzetten zich tegen een wijziging in de wisselkoers;

3. De landen kunnen zich niet vrijwaren tegen economische onstabieleit in het buitenland en moeten de gevolgen ondergaan van de beleidsvergissingen die in hun nabuurlanden worden begaan.

Rol van de particuliere speculatie.

Onder het stelsel van Bretton Woods mag een wisselkoers in principe ten hoogste 1 pct. van de « pariteit » afwijken. Particuliere speculatie is bijgevolg goedkoop en kan zulke omvang aannemen dat de schommelingen van

de wisselreserves sterk worden opgedreven. Veronderstel dat Groot-Brittannië heeft af te rekenen met een deficitaire betalingsbalans; de reserves van dit land verminderen en op de valutamarkt daalt de prijs van het pond tot zijn minimumgrens (2,78 U.S.-\$ voor 1 £). In die omstandigheden worden handelaars, beleggers en wisselmakelaars er sterk toe aangezet ponden sterling te verkopen of de aankoop ervan uit te stellen. Indien Groot-Brittannië besluit het pond te devalueren, zullen zij een ruime winst maken. Lost Groot-Brittannië zijn betalingsprobleem op zonder de wisselkoers te moeten veranderen, dan kunnen zij hun oorspronkelijke positie herstellen zonder grote verliezen te lijden. Zelfs indien de prijs van het pond stijgt tot zijn maximumgrens (2,82 U.S.-\$ voor 1 £), dan kunnen zij niet meer verliezen dan 4 cent per pond. Speculatie kan zich in zulke omstandigheden zeer snel ontwikkelen en aanzienlijke afmetingen aannemen, zelfs wanneer een devaluatie nauwelijks mogelijk is. Speculatie kan de reserves van een land sterk aantasten en tot een devaluatie dwingen, daar waar de fundamentele ontwikkeling dergelijk correctief niet vergt.

De particuliere speculatie kan bovendien, in de loop der jaren, de wisselkoersverandering in een bepaalde richting hebben gestuwd. Heeft een land het grootste deel van zijn reserves verloren ingevolge het financieren van een deficit of het bestrijden van een speculatie, dan is het verplicht zijn valuta te devalueren of directe beperkingen in te voeren. Een land dat zijn reserves heeft zien aangroeien ten gevolge van een surplus of het toevloeien van speculatieve kapitalen, hoeft niet noodzakelijk zijn beleid te wijzigen. Indien de centrale bank van dat land de basis van de binnenlandse kredietschepping kan beveiligen, bij voorbeeld door « open market »-verkoop van binnenlandse activa of door veranderingen in de kasreserveverplichtingen van de particuliere banken, dan kan het onbeperkte hoeveelheden goud en deviezen accumuleren. Wanneer zich daardoor stoornissen voordoen in de wereldhandel en de internationale betalingen, dan zijn de speculanten eerder geneigd te speculeren op een devaluatie dan op de overeenkomstige revaluatie. Zodoende werken zij een devaluatie evenwel sterk in de hand.

De draagwijdte van deze kritiek zal door een eenvoudig voorbeeld duidelijker worden. Indien

Frankrijk een betalingsoverschot heeft, Duitsland een deficit, en Italië geen van beide, dan kunnen de speculanten of wel een revaluatie van de frank of wel een devaluatie van de mark vooropstellen. Verwachten zij een revaluatie van de frank, dan zullen de Franse invoerders hun betalingen aan Duitsland en Italië uitstellen; de Duitse en Italiaanse invoerders zullen hun betalingen aan Frankrijk bespoedigen. Heel de handel en alle betalingen tussen Frankrijk en het buitenland zouden door commerciële speculatie worden doorkruist. Indien zij daarentegen een devaluatie van de mark verwachten, dan zullen de Franse en Italiaanse invoerders hun betalingen aan Duitsland uitstellen; de Duitse invoerders zullen hun betalingen aan Frankrijk en Italië willen bespoedigen. Heel de handel en alle betalingen tussen Duitsland en het buitenland zouden met commerciële speculatie hebben af te rekenen. In beide gevallen zou Duitsland natuurlijk reserves verliezen ten voordele van Frankrijk, en dit verlies zou voldoende kunnen zijn om een devaluatie noodzakelijk te maken. Werd evenwel een devaluatie verwacht, dan zou Duitsland bovendien reserves verliezen ten voordele van Italië, wat de waarschijnlijkheid van een devaluatie zou vergroten; heeft men daarentegen gerekend op een revaluatie, dan zou Italië reserves verliezen ten voordele van Frankrijk. Kortom, in het vooruitzicht van een devaluatie concentreert de speculatie zich op zwakke valuta's en komt de daaruitvolgende herverdeling van wisselreserves aan al de andere landen ten goede; verwacht men een revaluatie, dan concentreert de speculatie zich op de sterke valuta's en valt het verlies aan wisselreserves dat daarmee gepaard gaat, ten laste van al de andere landen. Maar doordat de verwachtingen door de ervaring worden beïnvloed, rekenen de speculanten doorgaans op een devaluatie, en concentreert de speculatie zich op de zwakke valuta's : ze neemt aldus de vorm aan waarbij de kans het grootst is dat veranderingen in de wisselkoersen noodzakelijk worden.

Konden ze vrij bewegen, dan zouden alle wisselkoersen automatisch veranderen wanneer zich in de betalingen met het buitenland een verstoring voordoet. Daarenboven zouden de wisselkoersen alsdan voortdurend aanpassingen ondergaan in plaats van aan zeldzame maar belangrijke wijzigingen te worden onderworpen. De speculanten zouden dan misschien

minder geneigd zijn te rekenen op belangrijke wijzigingen in één enkele wisselkoers, d.w.z. op de plotse ontwaarding van een zwakke valuta. Vermoedelijk zou de speculatie dan ook zonder schokken verlopen, meer gespreid zijn en minder doorzichtig dan thans het geval is, en zou het bijgevolg minder waarschijnlijk zijn dat ze tot een cumulatieve beweging aanleiding zou geven. Op zijn minst kan worden gesteld dat, bij volledige flexibiliteit, de door de handelaars en beleggers begane vergissingen zouden worden gepenaliseerd, aangezien het opgeven van een speculatieve positie met hogere kosten zou gepaard gaan. Iemand die sterling verkocht voor dollars in de overtuiging dat het pond op het punt stond te devalueren, zou zich verplicht kunnen zien zijn pondenvoorraad opnieuw aan te vullen tegen een prijs die veel hoger ligt dan de verkoopprijs. De sterlingkoers zou kunnen stijgen zonder enige beperking, tot ver boven de marge van 4 cent die door het stelsel van Bretton Woods werd opgelegd, en speculanten die vaak zware vergissingen begaan, zouden waarschijnlijk uitgeschakeld worden.

In bepaalde omstandigheden zou, onder een systeem van fluctuerende wisselkoersen, de speculatie met stabiliserend effect bovendien altijd gunstig uitvallen zodat deze laatste, na een bepaalde tijd, overwegend zou worden. Speculatie zou dan bijdragen tot het wegwerken van abnormale schommelingen en tevens die wisselkoerswijzigingen in de hand werken die vereist zijn voor het handhaven van het evenwicht op lange termijn. De *locus classicus* van die stoutmoedige stelling is het bekend werk van Friedman over de vlottende wisselkoersen : « ... Zij die stellen dat speculatie doorgaans evenwichtsverstoring werkt, geven er zich zelden rekenschap van dat zulke bewering praktisch inhoudt dat de speculanten geld verliezen; speculatie kan immers, globaal gezien, slechts het evenwicht verstoren indien de meeste speculanten verkopen wanneer de wisselkoers laag is en kopen wanneer hij hoog is. Daaruit volgt natuurlijk niet dat speculatie niet evenwichtsverstoring kan zijn; het zou kunnen dat beroepsspeculanten gemiddeld winsten maken, terwijl een veranderlijk aantal neofieten regelmatig belangrijkere sommen zouden verliezen. Maar, hoewel zulke situatie zich kan voordoen, ziet men moeilijk in waarom er enig vermoeden zou bestaan dat ze in de praktijk zal voorkomen; men zou er

zich eerder aan verwachten dat zich het tegendeel zal voordoen » (1).

Wanneer Friedman spreekt van een « hoge wisselkoers » en een « lage wisselkoers », dan gaat hij in elk van de onderscheiden gevallen uit van een verschillend vergelijkingspunt en het is slechts wanneer die vergelijkingspunten samenvallen dat zijn argumentatie opgaat. Spreekt hij van een « hoge » en een « lage » wisselkoers in verband met een winstgevende speculatie, dan bekijkt hij de toestand *ex post* : speculanten zullen winsten maken en blijven maken indien de prijs waartegen zij de vreemde valuta's verkopen hoog is in vergelijking met de prijs waartegen zij ze kochten. Spreekt Friedman van « hoge » en « lage » wisselkoers in verband met een stabiliserende speculatie, dan beschouwt hij de speculatieve operatie *ex ante* : speculatie zal een stabiliserend effect hebben indien de prijs waartegen de speculanten de vreemde valuta's verkochten hoog is in vergelijking met de prijs die erop zal volgen (2). De vergelijkingspunten *ex post* en *ex ante* kunnen slechts samenvallen wanneer de wisselkoersen geen trend vertonen. Indien, bij afwezigheid van particuliere speculatie, een wisselkoers enkel zou schommelen rond een « normaal » niveau, dan mag men in beide gevallen gewag maken van een « hoge » wisselkoers wanneer deze laatste dat niveau overtreft (3). Winstgevende speculatie zal dan gewoonlijk een stabiliserende invloed uitoefenen en waarschijnlijk overwegend zijn. Indien de wisselkoers geen trend vertoont en de potentiële speculanten een langdurige ononderbroken stabiliteit verwachten, dan zullen zij iedere gelegenheid tot

maken van winst snel te baat nemen. Daarenboven zullen zij alsdan iedere daling in de wisselkoersen niet interpreteren als een voorbode van een cumulatieve ontwaarding en een vlucht in vreemde valuta's niet in de hand werken (1).

Speculatie zou ook stabiliserend kunnen werken wanneer de wisselkoersen een duurzame stijging of daling ondergaan, op voorwaarde echter dat zich geen trend ontwikkelt. Een spontane en blijvende daling in de wereldvraag naar de exportgoederen van een land vergt een blijvende depreciatie van de valuta van dit land. Indien speculanten deze feiten juist beoordelen, dan zullen zij de zwakke valuta verkopen zodra deze begint te depreciëren, en bijgevolg het vereiste aanpassingsproces bespoedigen. Eens het evenwicht hersteld, zullen de schommelingen rond de nieuwe « normale » koers door hun operaties worden opgevangen. Zelfs indien zij zich vergissen, zullen zij niet veel schade aanrichten of geen zware verliezen lijden. Kochten zij de verzwakte valuta vóór de afloop van het depreciatieproces, in de mening dat deze weer zou gaan stijgen, dan zouden zij de aanpassing van de wisselkoers vertragen en zelfs extraschommelingen kunnen veroorzaken. Maar eens hun vergissing ingezien, zouden zij op een stabiliserende wijze gaan optreden.

Wisselkoersen en loonniveaus.

Er was een tijd dat zij die thans kritiek uitbrengen op het stelsel van Bretton Woods, zich beklaagden over het feit dat de wisselkoersen

(1) Milton Friedman, *Essays in Positive Economics*, Chicago, 1953, blz. 175.

(2) Of juist gezegd, indien de wisselkoers « hoog » is in vergelijking met de prijs die erop zou gevolgd zijn, indien er geen speculatie geweest was.

(3) Nochtans, zelfs in dit zeer gunstige geval zal winstgevende speculatie niet noodzakelijk altijd een stabiliserend effect hebben. Indien, ingevolge institutionele maatregelen, de speculanten niet meer over voldoende middelen of kredieten beschikken, dan zouden zij in de onmogelijkheid kunnen gesteld worden om te verkopen en aldus de « hoge » koers te doen dalen, of kunnen genoodzaakt worden hun verkoperspositie op te geven voordat de wisselkoers zijn normaal peil heeft bereikt en daardoor de koers opnieuw omhoog stuwet. Daarenboven zouden de speculanten die een valuta verkopen nadat de schommelende koers zijn hoogtepunt had bereikt en reeds begon te dalen, in feite de frequentie van de schommelingen kunnen vermeerderen en de omvang ervan vergroten. (Zie W.J. Baumol, « Speculation, Profitability, and Stability », *Review of Economics and Statistics*, Cambridge, Mass., XXXIX, 1957, blz. 263-271, en M.C. Kemp, « Speculation, Profitability, and Price Stability », *Review of Economics and Statis-*

tics, Cambridge, Mass., XLV, 1963, blz. 185-189.) Om deze en gelijkaardige opwerpingen te voorkomen, werd Friedmans stelling door Sohmen nader toegelicht; deze laatste betoogt dat de speculatie een stabiliserende uitwerking zal hebben wanneer ze een *maximale winst* nastreeft. (Zie Egon Sohmen, *Flexible Exchange Rates: Theory and Controversy*, Chicago, 1961, hoofdstuk 3.) Maar Sohmen's toelichting doet de Darwiniaanse kleur van de oorspronkelijke thesise van Friedman verbleken. Ze garandeert niet dat evenwichtsversturende speculanten door hun eigen vergissingen van de markt zullen verdreven worden, tenzij er een volledig vrije mededinging zou bestaan, in welk geval de maximumwinsten het nulpunt zouden benaderen en de andere verwachte winsten, die niet op maximalisatie gericht waren, zouden omslaan in verliezen.

(1) Verschillende empirische studies bevestigen dat stabiliteit op lange termijn het gedragspatroon van de speculanten in belangrijke mate beïnvloedt. Zie S.C. Tsiang, « Fluctuating Exchange Rates in Countries with Relatively Stable Economies », *International Monetary Fund Staff Papers*, Washington, VII, 1959; G.P. Wonnacott, *The Canadian Dollar, 1948-1958*, Toronto, 1960, blz. 124-138; en R.Z. Aliber, « Speculation in the Foreign Exchanges: The European Experience, 1919-1926 », *Yale Economic Essays*, New Haven, 1962.

teveel veranderingen ondergingen. Toen, zoals thans, waren de autoriteiten niet gesteld op wijzigingen in hun « pariteiten »; het werd immers zo voorgesteld dat dergelijke wijzigingen een erkenning inhielden van een falen en meteen het bewijs vormden dat andere beleidsinstrumenten ondeugdelijk waren gebleken of verkeerd waren aangewend. Zij verkozen niettemin een devaluatie van hun valuta boven het bestendigen van strakke, directe controlemaatregelen, en weinigen ontsnapten aan dit dilemma. Sommigen hadden af te rekenen met inflatie en telkens terugkerende speculatieve golven, en zagen aldus hun reserves bijna volledig wegsmelten. Wanneer zij echter tot wisselkoersaanpassingen overgingen, werden de « pariteiten » soms sterker verlaagd dan gemotiveerd was, dit om elke speculatie op een tweede wijziging uit te sluiten. Aldus oefenden zij een sterke deflatoire druk uit op hun handelspartners en werden andere landen ertoe gedwongen hun wisselkoersen te wijzigen of nieuwe handelsbelemmeringen in te voeren; zij drongen eveneens hun ingezetenen ondraaglijke verminderingen van de reële lonen op en legden aldus de basis voor nieuwe inflatieronden in het binnenland.

Nu de reserves opnieuw zijn aangevuld en zij gestut worden door « swap »-verrichtingen en andere soortgelijke transacties, trachten de autoriteiten de betalingsstoornissen weg te werken; zij moeten de vastgestelde wisselkoersen verdedigen ongeacht of deze laatste al dan niet werkelijkheidsgetrouw zijn, aangezien zij verklaard hebben dat er van wijzigingen geen sprake meer zal zijn. Zij die kritiek uitbrengen op de akkoorden van Bretton Woods, zijn nochtans meer dan ooit bezorgd, omdat zij ervan overtuigd zijn dat deze nieuwe belofte enkel ten koste van de economische groei en de efficiënte werking van het economische systeem kan ingelost worden. Iedere spontane verschuiving in de transacties met het buitenland vergt een compenserende aanpassing die door prijsveranderingen moet worden op gang gebracht. Heeft die aanpassing niet plaats, dan kan een of ander van de betrokken landen gedwongen worden nieuwe controlemaatregelen in te voeren of vrede te nemen met een overdreven werkloosheid.

Onderstel dat de wereldhandel zich in volkomen evenwicht bevindt en dat alle produktiefactoren volledig zijn ingezet. In die omstandigheden zal iedere spontane verandering in de

wereldconsumptie de economische situatie derwijze beïnvloeden dat zich compenserende wijzigingen opdringen. Indien, bij voorbeeld, de Amerikaanse verbruikers meer Europese en minder Amerikaanse produkten beginnen te kopen, dan zal Amerika af te rekenen hebben met een betalingstekort en met een binnenlandse deflatie. In Europa zal een overeenkomstig betalingsoverschot ontstaan en men zal aldaar af te rekenen hebben met een binnenlandse inflatie. Om het « interne » en « externe » evenwicht in beide continenten te herstellen, moeten de consumenten ertoe gebracht worden de geografische spreiding van hun uitgaven te herzien; zij moeten meer Amerikaanse en minder Europese produkten kopen. De Amerikaanse verbruikers moeten ertoe gebracht worden vreemde (Europese) produkten te vervangen door binnenlandse produkten, ten einde de Amerikaanse import te doen dalen; de Europese verbruikers moeten ertoe gebracht worden binnenlandse produkten te vervangen door vreemde (Amerikaanse), om zodoende de Amerikaanse export op te voeren ⁽¹⁾. Zijn de verschuivingen in de uitgaven van de verbruikers voldoende om het Amerikaanse handelstekort op te heffen, dan zullen in Amerika en Europa ook de problemen in verband met het interne evenwicht wegval len. De stijging van de vraag naar Amerikaanse goederen — zowel vanwege de binnenlandse verbruikers die importgoederen door Amerikaanse goederen vervangen, als vanwege de Europese verbruikers die Amerikaanse exportgoederen afnemen — zal de deflatoire druk in Amerika opheffen. De afnemende vraag naar Europese goederen — zowel vanwege de binnenlandse verbruikers als vanwege de Amerikaanse importeurs — zal een einde stellen aan de inflatoire druk in Europa.

De substitutie in het verbruik, vereist om de verstoring in de buitenlandse handel op te vangen, zou kunnen verwezenlijkt worden door wijzigingen in de prijzen van elk van beide continenten. Wanneer de Amerikaanse prijzen dalen in verhouding tot de Europese, zal de aankoop van Amerikaanse goederen aantrekkelijker worden voor de verbruikers in binnen- en buitenland. Bovendien, indien de nominale

---

(1) Of wel moeten de Amerikaanse verbruikers ertoe gebracht worden minder produkten te kopen waarin geïmporteerde goederen verwerkt zijn, terwijl de Europese verbruikers ertoe moeten gebracht worden meer produkten te kopen waarin ingevoerde goederen verwerkt zijn.

lonen flexibel waren, zouden de noodzakelijke prijsaanpassingen automatisch plaatsgrijpen. Een deflatie in Amerika zou zich alsdan tenslotte uiten in een daling van de nominale lonen en niet in een werkloosheid, en bij een vermindering van de nominale lonen, zouden op hun beurt de prijzen dalen, wanneer de markten concurrentieel waren. Op overeenkomstige wijze zou een inflatie in Europa tot uiting komen in een stijging van de nominale lonen, die tot prijsstijging aanleiding zou geven. De Amerikaanse goederen zouden dan relatief minder duur worden dan de Europese.

Het mechanisme van de gouden standaard, zoals beschreven in de handboeken, zou de noodzakelijke bewegingen in de loonniveaus kracht bijzetten. De aanvankelijke stijging van de Amerikaanse import zou gepaard gaan met een goudverlies dat de Amerikaanse geldhoeveelheid zou doen afnemen. Deze inkrimping, zo wordt beweerd, zou een stijging van de Amerikaanse rentevoeten veroorzaken en zodoende aanleiding geven tot een vermindering der gezamenlijke Amerikaanse uitgaven, wat de verlaging van de Amerikaanse lonen in de hand zou werken. In Europa zou een toevoer van goud plaatsgrijpen en hierdoor zou de geldhoeveelheid toenemen. Deze toename zou de interestvoeten doen dalen en zodoende een vermeerdering der gezamenlijke uitgaven tot stand brengen, wat het proces der loonstijging in Europa zou bespoedigen. Was het handelsverkeer in evenwicht vóór de verstoring, d.w.z. vóór de stijging in de Amerikaanse import, dan zouden, na de veranderingen in prijzen en uitgaven, de reële binnenlandse bestedingen dezelfde moeten zijn als tevoren; zo niet zou men in Amerika en Europa niet opnieuw tot een toestand van volledige werkgelegenheid komen. De rentevoeten zouden dus moeten terugkeren tot het niveau waarop ze zich bevonden vóór de betalingsstoornis en vóór de hieruit volgende goudafvloeiing van Amerika naar Europa. Onder het stelsel van de gouden standaard zou deze aanpassing van de rentevoeten automatisch tot stand komen. Door de daling van de Amerikaanse prijzen zou het effect van de vermindering der Amerikaanse geldhoeveelheid worden opgeheven, terwijl, door de stijging van de Europese prijzen, een tegengewicht zou gevormd worden voor de vermeerdering van de Europese geldhoeveelheid.

De « reële » kasvoorraden zouden dezelfde zijn als bij de aanvang en de rentevoeten zouden terugkeren naar hun oorspronkelijk niveau ⁽¹⁾.

Een verstoring in de kapitaalrekening zou aanleiding geven tot een gelijkaardig aanpassingsproces. Nochtans zou, in dit geval, heel het proces door goudbewegingen worden beheerst. Een stoornis in de kapitaalrekening zou niet rechtstreeks inwerken op de nominale lonen, aangezien ze geen directe terugslag zou hebben op de globale vraag naar de produkten en de arbeidskrachten van ieder continent. Voor het bereiken van het uiteindelijke evenwicht zou trouwens, in ieder gebied, een nettoverandering in de reële uitgaven en, bijgevolg, een duurzame wijziging in de rentevoeten moeten plaatsgrijpen. De handelsbalans moet zich aanpassen aan de voortdurende kapitaaloverdrachten, en de verandering in de handelsbalans moet gepaard gaan met een verandering in de binnenlandse uitgaven zo men volledige werkgelegenheid wil handhaven. Wanneer Amerika regelmatig in Europa investeert, zou zijn handelsbalans een overschot moeten laten om de kapitaaltransfers mogelijk te maken. De Europese handelsbalans zou moeten sluiten met een tekort dat overeenkomt met het Amerikaanse surplus. Kortom, wanneer de betalingen verstoord zijn door kapitaalbewegingen, dan dringen zich prijsveranderingen op wanneer

---

⁽¹⁾ Het is mogelijk dat dit herstel van de rentevoet niet zonder horten of stoten tot stand komt, want de omvang van de verandering in de « nominale » geldhoeveelheden zal afhankelijk zijn van de snelheid waarmee de handelsstromen opnieuw tot evenwicht komen. Zou de handelsbalans zich slechts zeer langzaam herstellen, dan zouden de goudbewegingen en de veranderingen in de geldhoeveelheden zeer omvangrijk zijn. De Amerikaanse prijzen zouden zeer sterk moeten dalen en de Europese zeer sterk moeten stijgen om de rentevoeten in beide gebieden op het vroegere niveau terug te brengen. Nochtans zouden in dit geval de veranderingen in de prijsniveaus groter kunnen zijn dan nodig is om de handelsbalans in evenwicht te brengen en zij zouden alsdan een nieuwe verstoring in de handelsstromen veroorzaken, ditmaal in tegenovergestelde richting. Goud zou terugvloeien naar Amerika, waardoor de geldhoeveelheid zou toenemen in Amerika en dalen in Europa. Een open neergaande beweging zou ontstaan en deze zou blijven aanhouden totdat de geldhoeveelheden in beide gebieden in overeenstemming zouden zijn met de prijsniveaus vereist voor een « extern » evenwicht, en tot wanneer de rentevoeten hun oorspronkelijk peil zouden hebben teruggevonden. Bovendien is het mogelijk dat in werkelijkheid dit proces niet tendeert naar een « juiste » verhouding tussen geldhoeveelheden en prijzen; het systeem zou aan voortdurende schommelingen onderhevig kunnen blijven en zelfs in een explosieve toestand geraken wanneer het overheidsbeleid niet de gewenste aanpassingen ondergaat.

men tot een werkelijk herstel wil komen; maar prijsveranderingen zijn niet voldoende.

Eens te meer zouden onder het eenvoudige gouden-standaardstelsel geldstromen ontstaan waardoor al de in Amerika en Europa vereiste aanpassingen zouden tot stand komen. Zou Amerika in Europa beginnen investeren, dan zouden zijn goudvoorraad en geldhoeveelheid dalen, wat de rentevoeten zou optrekken en de uitgaven zou remmen. In Europa zouden de goudvoorraad en de geldhoeveelheid toenemen, en dit zou leiden tot een verlaging van de rentevoeten en een verhoging van de uitgaven. De inkrimping van de globale uitgaven in Amerika zou een daling van de import tot gevolg hebben, terwijl de import in Europa zou stijgen in samenhang met de toeneming van de globale uitgaven. Wanneer zeer bijzondere voorwaarden vervuld zijn, zouden de veranderingen in de import, die samenhangen met de wijzigingen in de globale uitgaven, het juiste tegengewicht vormen voor de totale kapitaalstroom ⁽¹⁾. Meestal zullen de veranderingen in de uitgaven eerst een wijziging in de lonen en de prijzen moeten tot stand brengen alvorens een verdere aanpassing van het handelsverkeer in de hand te werken. Ingevolge de vermindering van de Amerikaanse uitgaven, zouden de Amerikaanse prijzen moeten dalen en zouden de Europese prijzen moeten stijgen. De Amerikaanse verbruikers zouden dan in grotere mate hun bestedingen gaan richten naar in het binnenland geproduceerde producten, met het gevolg dat de Amerikaanse invoer uit Europa verder zou afnemen; de Europese verbruikers zouden een groter gedeelte van hun inkomen gaan besteden aan Amerikaanse goederen, wat zou leiden tot een verdere toeneming van de Europese invoer uit Amerika. De prijsveranderingen zouden zich blijven doorzetten totdat een gelijkheid ontstaat tussen het Amerikaanse uitvoersurplus en de aanhoudende kapitaalstroom naar Europa. Op dat ogenblik zou zich de rentevoet op beide continenten stabiliseren op een niveau dat volledige werkgelegenheid kan tot stand brengen.

(1) De « uitgaveneffecten » zouden leiden tot een compensatie van de kapitaalbewegingen indien de som van de « marginale invoerquota's » van de twee gebieden gelijk is aan één; indien de som kleiner is dan één, dan moeten prijsveranderingen, zoals hierna beschreven, in werking treden. Voor de meer gedetailleerde analyse van dit proces, zie J.E. Meade, *The Balance of Payments*, Londen, 1951, hoofdstuk XV; een beknopte mathematische uiteenzetting van deze redenering wordt in bijlage verstrekt.

De Amerikaanse rentevoet zou hoger liggen dan aanvankelijk het geval was en zou een voldoende druk uitoefenen op de binnenlandse vraag om de extrauitvoer naar Europa mogelijk te maken. De Europese rentevoet zou lager liggen dan aanvankelijk het geval was en zou de binnenlandse vraag voldoende opvoeren om, door een toeneming van de produktie voor het binnenland, die werkkrachten op te sloppen die vrij kwamen ingevolge de vermindering der produktie van exportgoederen voor Amerika.

De automatische aanpassingen die ik heb beschreven, onderstellen dat de nominale lonen in ieder gebied flexibel zijn. Het loonniveau moet dalen in de Verenigde Staten wanneer de totale vraag vermindert en moet stijgen in Europa wanneer de totale vraag vermeerdert.

In de wereld van vandaag zijn de lonen niet altijd flexibel genoeg om doelmatige prijsaanpassingen mogelijk te maken. Bij aanzienlijke werkloosheid zal het loonpeil niet steeds dalen, het kan zelfs stijgen. Een daling in de totale uitgaven geeft doorgaans aanleiding tot werkloosheid, wat het reële inkomen zal drukken, veeleer dan de lonen en de prijzen. Door een vermindering in het reële inkomen zal de vraag naar importgoederen natuurlijk afnemen en, indien die tendentie zich sterk genoeg doorzet, zal ze leiden tot een herstel van het « externe » evenwicht. Op deze wijze het evenwicht herstellen, is echter ondoelmatig omdat aldus een conflictsituatie ontstaat met belangrijke doelstellingen van het binnenlandse beleid, die de overheden niet over het hoofd kunnen zien.

Een wijziging van de wisselkoers zou een volmaakt substituut zijn voor een loonaanpassing ingeval de internationale betalingen worden verstoord door een spontane verschuiving in de buitenlandse handel of de buitenlandse investeringen, d.w.z. door factoren die van buitenuit aan de economie van een land worden opgedrongen. Inderdaad wanneer de evenwichtsverstoring haar oorsprong vindt in de buitenlandse handel, zal door een wisselkoerswijziging het « externe » evenwicht worden hersteld zonder dat het binnenlands beleid een verandering moet ondergaan. Onderstellen we, zoals hierboven, dat de wereldhandel volkomen in evenwicht is en de produktiemiddelen in de wereld volledig aangewend zijn, maar dat de wissel-

koersen volledig flexibel zijn. Beginnen de Amerikaanse verbruikers meer Europese goederen te kopen, dan zal de waarde van de dollar op de valutamarkt dalen ⁽¹⁾. Die ontwaarding zal tot gevolg hebben dat, zowel in Amerika als in Europa, de verbruikers meer belang gaan stellen in Amerikaanse goederen en minder in Europese goederen. De daaruit voortvloeiende verschuivingen in de verbruiks-uitgaven zullen de export van Amerikaanse goederen opvoeren en de Amerikaanse import doen dalen; aldus zal de verstoring van het evenwicht worden weggewerkt. De waarde-daling van de dollar zal automatisch ophouden wanneer het « externe » evenwicht volkomen is hersteld. Bovendien zal op dat ogenblik de wereldvraag naar Amerikaanse en Europese produkten zich opnieuw op haar oorspronkelijk niveau bevinden en kan de volledige werkgelegenheid worden gehandhaafd zonder dat het overheidsbeleid een aanpassing moet ondergaan ⁽²⁾.

Een aanpassing van de wisselkoersen die door kapitaalbewegingen wordt teweeggebracht, zal op gelijkaardige wijze verlopen. In dat geval moet nochtans, in Amerika en Europa, met de instrumenten van het financiële beleid worden ingegrepen ten einde de binnenlandse bestedingen te beïnvloeden en zodoende de

---

(1) Hier, zoals elders in dit artikel, wordt geen rekening gehouden met het onverkwikkelijk geval waarmee de specialisten erg vertrouwd zijn en waarbij de prijselasticiiteiten van de vraag niet hoog genoeg zijn. Theoretische en empirische studies hebben uitgemaakt dat dit geval veel minder belangwekkend is dan eens werd aangenomen. Voor de theoretische aspecten van dit probleem, zie E. Sohmen, *Flexible Exchange Rates*, hoofdstuk I. Voor een interessante empirische illustratie van het in de tekst gegeven voorbeeld, zie R.R. Rhomberg en L. Boissonneault, « Effects of Income and Price Changes on the U.S. Balance of Payments », *International Monetary Fund Staff Papers*, Washington, XI, 1964, blz. 85-91; Rhomberg en Boissonneault ramen de prijselasticiiteit van de Amerikaanse vraag naar Europese exportgoederen op ongeveer 1,3 en de prijselasticiiteit van de Europese vraag naar Amerikaanse exportgoederen, op ongeveer 1.

(2) Noteer nochtans, dat iedere verandering in de prijsverhoudingen tussen Europa en Amerika, die wordt tot stand gebracht hetzij door interne maatregelen, hetzij door een wijziging in de wisselkoers, haar doel zal missen indien de *reële* lonen strak zijn. De Amerikaanse arbeiders zouden zich moeten neerleggen bij de stijging van de importprijzen en geen overeenkomstige stijging van hun nominale lonen gaan eisen; zij mogen niet in staat gesteld worden hun nominaal loonniveau zodanig op te drijven dat hun vraag naar importgoederen geen remming ondergaat. Onder een systeem van flexibele wisselkoersen kan aan die vereiste evenwel voldaan worden door de nominale lonen te stabiliseren of door ze te laten stijgen, mits deze stijging beneden die van de importprijzen blijft. Onder het systeem van de gouden standaard is daarentegen een daadwerkelijke daling van de nominale lonen vereist om tot een snelle opheffing van de betalingsmoeilijkheden te komen.

verandering in de wisselkoers doeltreffend te maken. Wanneer het Amerikaanse kapitaal naar Europa begint af te vloeien, zal de waarde van de dollar verminderen zoals bij een spontane verschuiving in de handel tussen de twee gebieden. Deze ontwaarding zal een zelfde effect sorteren als een verandering in de loonniveaus : de Amerikaanse export zal toenemen en de Amerikaanse import zal verminderen. Maar de aanpassing in de handelsbalans, die nodig is om de kapitaaluitvoer te compenseren, vergt een nettostijging van de totale vraag naar Amerikaanse goederen en niet alleen maar een compensatie van een vroegere daling. Amerika moet zijn binnenlandse uitgaven verminderen om te beletten dat de lonen en prijzen zouden stijgen. Anders zou de dollar blijven dalen zonder dat ooit de vereiste wijziging in de relatieve prijzen en in de handelsbalans tot stand komt. Beide gebieden moeten zich schikken naar de wijziging van de wisselkoers; in Amerika moeten de binnenlandse bestedingen worden verminderd, in Europa moeten de binnenlandse bestedingen worden opgevoerd, zo men in ieder gebied volledige werkgelegenheid en interne prijsstabiliteit wil handhaven.

De voorstanders van vrij fluctuerende wisselkoersen komen, bij hun analyse van de loonrigiditeit, niet tot eensluidende bevindingen. Sommigen verwijzen naar de hypothese van Phillips, waarin wordt vooropgezet dat de werkloosheidsgraad en de trend van de nominale lonen omgekeerd evenredig zijn ⁽¹⁾. Volgens dit standpunt zullen de lonen voortdurend stijgen tenzij de gemeenschap vrede zou nemen met een *blijvende* werkloosheid die hoger ligt dan het peil dat gewoonlijk als aanneembaar wordt beschouwd. Andere economen zijn minder pessimistisch; zij beweren dat de loonniveaus omgekeerd evenredig zijn met de duur en niet met het peil van de werkloosheid. Volgens deze opvatting zouden de lonen ophouden te stijgen en zouden ze zelfs kunnen dalen indien de gemeenschap een *tijdelijke* werkloosheid zou dulden. Maar beide scholen gaan akkoord over volgend standpunt : de centrale banken en de overheid werden niet

---

(1) A.W. Phillips, « The Relation between Unemployment and the Rate of Change of Money Wage Rates in the United Kingdom, 1861-1957 », *Economica*, Cambridge, XXV, 1958; alsook P.A. Samuelson en R.M. Solow, « Analytical Aspects of Anti-Inflationary Policy », *American Economic Review*, Papers and Proceedings, Menasha-Wisconsin, L, 1960.

bereid gevonden om daadwerkelijk uit te maken hoe de lonen precies reageren; zij hebben zich vaak ingezet om een verkrapping in de geldhoeveelheid, veroorzaakt door het wegvloeien van goud en deviezen, te neutraliseren, maar zelden hebben zij de weerslag van goudverliezen kracht bijgezet door de rentevoeten te verhogen.

Indien de nominale lonen niet dalen en de wisselkoersen niet veranderen, dan kunnen evenwichtsherstellende prijsaanpassingen slechts plaatshebben wanneer de landen die hun goud- en deviezenvoorraad zien toenemen, er vrede mee nemen dat de met deze toename gepaard gaande inflatoire ontwikkeling zich zo ver doorzet als voor de aanpassing van de internationale betalingen noodzakelijk is. Maar inflatie schrikt de centrale banken en de regeringen evenzeer af. Zij vrezen dat inflatie, eens op gang gebracht, uit de hand zou lopen. Zij zijn ook geneigd alle betalingsproblemen te beschouwen als « monetaire » kwalen, en ze toe te schrijven aan een gebrek aan « discipline » in de landen met een betalingstekort; zij weigeren het herstel van door andere landen begane vergissingen voor hun rekening te nemen ⁽¹⁾. Het is begrijpelijk dat zij er niet op gesteld zijn de volle last te dragen van een aanpassing der internationale betalingen, maar zij nemen zelfs geen vrede met een inflatie die zich, onder een systeem van gouden standaard, « volgens de natuurlijke gang van zaken » zou voordoen.

Indien het land met een tekort economisch veel belangrijker is dan de landen waarmee het handel drijft en indien dat land over zeer grote reserves beschikt, bestaat er kans dat zijn antideflatoire actie langer kan worden volgehouden dan de anti-inflatoire actie — door « neutralisatie » van de gevolgen van de goud-

toevoer — van de surpluslanden. Deze laatste zullen uiteindelijk een inflatie moeten dulden, en dan kunnen prijsaanpassingen tot stand komen zonder dat de wisselkoers moet gewijzigd worden. Maar op dit geheel van bijzondere omstandigheden en toevallige factoren, die weliswaar bij recente ervaringen een belangrijke invloed hebben uitgeoefend, mag men zich niet verlaten om tot een herstel van het evenwicht te komen. Het land met een deficit zou het eerst tot actie kunnen overgaan — uit vrije wil of uit noodzaak — en zijn toevlucht kunnen nemen tot maatregelen die een ongunstige weerslag zouden hebben op de allocatie van de produktiemiddelen. De voorstanders van vrij fluctuerende wisselkoersen beklemtonen deze mogelijkheid en kunnen verwijzen naar het verleden om hun zienswijze te staven. Gedurende de periode tussen de twee wereldoorlogen en het decennium na de oorlog hebben de regeringen de private transacties aan ingewikkelde controlemaatregelen onderworpen, inzonderheid aan wisselcontroles en handelsbeperkingen. Gedurende de daaropvolgende tien jaar kwam het tot een meer subtiele reglementering van de overheidstransacties. Maar beide vormen van controle leiden tot een scheefftrekking van de besteding der beschikbare middelen, en uiteindelijk komen ze neer op een belasting van de verbruiker. Door handelsbeperkingen wordt deze laatste gedwongen meer te betalen voor importgoederen. De reglementering inzake de bevoorrading van de overheid en de « gebonden hulpverlening » dwingen de verbruiker tot het betalen van hogere belastingen of hebben tot gevolg dat de overheidsuitgaven hem niet volledig ten goede komen.

Gevolgen van interne verstoringen en beleidsvergissingen.

Wanneer de verstoringen een « externe » oorzaak hebben, zoals wijzigingen in het handelsverkeer of in de kapitaalbewegingen, dan is een verandering in de relatieve prijsniveaus vereist om tot een doelmatig herstel van het evenwicht te geraken. Dit herstel kan verwezenlijkt worden door een aanpassing van de binnenlandse prijzen of door een wijziging van de wisselkoersen. Wanneer de verstoringen een « interne » oorzaak hebben, zoals veranderingen in de totale uitgaven, dan is een wijziging in de relatieve prijsniveaus niet de beste

⁽¹⁾ Beschouwt men de slechtste kant, dan vindt men in deze benadering de zelfgenoegzaamheid terug die men zo dikwijls aantreft bij personen met aanzienlijke bankdeposito's. Ziet men de beste kant, dan vindt men daarin de weerklank van een bekende tautologie. Robbins drukt het als volgt uit : « ... Wat ook de oorsprong moge zijn van een evenwichtsverstoring, om het even of ze te wijten is aan « reële » of « monetaire » factoren ..., er zijn belangrijke redenen om voorop te stellen dat het *duurzame karakter* voor zulke verstoring toe te schrijven is aan monetaire of financiële oorzaken. ... In gelijk welk geval van dergelijk verstoord evenwicht, kan men zich steeds financiële maatregelen indenken, ... die er zouden toe strekken het evenwicht te herstellen. Blijft de stoornis bijgevolg aanslepen en werden zulke maatregelen niet getroffen, dan mag men beweren dat het voortduren van die toestand aan monetaire of financiële oorzaken te wijten is ». (Lionel Robbins, *The Economist in the Twentieth Century*, Londen, 1954, blz. 50.)

oplossing. Het land dat deze verstoringen veroorzaakt zou ze moeten onder controle brengen. Zo niet moeten andere landen die economische onstabieleit « importeren » en zich schommelingen in hun prijzen, produktie en werkgelegenheid laten welgevallen, waarvan de oorzaak in het buitenland ligt.

Veronderstel, dat Amerika een recessie kent, die haar oorsprong vindt in een spontane vermindering van de totale uitgaven. De Amerikaanse invoer zal afnemen met het gevolg dat Europa goud zal verliezen en met werkloosheid zal af te rekenen krijgen. Indien de nominale lonen volkomen flexibel waren, zou deze werkloosheid niet blijven duren. De lonen in Europa en Amerika zouden dalen, waardoor de « reële » geldhoeveelheid in gans de wereld zou toenemen. Bovendien zouden de goudbewegingen een herverdeling teweegbrengen van de globale geldvoorraad in de wereld en in beide gebieden zou opnieuw volledige werkgelegenheid tot stand gebracht worden. Amerika zou « reële » kasvoorraden bijwinnen, omdat, in dat gebied, de lonen zouden dalen en de goudvoorraad zou toenemen. Ingevolge die ontwikkeling zouden de Amerikaanse rentevoeten dalen en de reële binnenlandse uitgaven gestimuleerd worden. Europa zou geen « reële » kasvoorraden verliezen; in dat gebied zouden de lonen dalen, maar de geldvoorraad zou inkrimpen wegens de afvloeiing van goud naar Amerika. De rentevoeten zouden ongewijzigd blijven, en de reële binnenlandse uitgaven zouden zich handhaven op het niveau dat de volledige werkgelegenheid waarborgt. Zijn de lonen echter niet flexibel, dan zou Europa een voortdurende werkloosheid kennen en dit ingevolge de daling van de Amerikaanse import. Het is zelfs mogelijk dat Europa zich verplicht ziet de binnenlandse uitgaven te beperken en bijgevolg een stijging van de werkloosheid in de hand te werken, ten einde de import uit Amerika te doen dalen en zodoende het « externe » evenwicht te kunnen herstellen. Het nemen van dergelijke maatregelen in Europa zou de recessie in Amerika kracht bijzetten ⁽¹⁾.

Te Bretton Woods had men precies dit probleem voor ogen. Het Internationale Monetaire Fonds werd de taak toebe-

dacht aan de « onschuldigen » de reserves te verschaffen die ze zouden nodig hebben om een Amerikaanse recessie « op te vangen ». Het Akkoord hechtte ook zijn goedkeuring aan een gezamenlijke discriminatie t.o.v. de dollar, eens dat deze reserves zouden opgebruikt zijn. Maar de naoorlogse plannenmakers hebben niets uitgewerkt om het hoofd te bieden aan een tegenovergestelde eventualiteit. Veronderstel dat Amerika heeft af te rekenen met een inflatie ingevolge een spontane stijging van de gezamenlijke uitgaven. Heerste vóór de stijging van de vraag overal volledige werkgelegenheid, dan zullen de Amerikaanse lonen en prijzen beginnen te stijgen, met als gevolg dat de verbruikers hun uitgaven in grotere mate naar Europese produkten gaan oriënteren. Amerika zou reserves verliezen ten voordele van Europa. Geschraagd en in stand gehouden door de beweging in de reserves, zou de Amerikaanse inflatie naar Europa overspoelen.

In al de gevallen die tot dusverre werden onderzocht, zou Europa van onstabieleit gespaard blijven indien Amerika vlug ingreep om de uitgaven te stabiliseren. Als men de zaken zo bekijkt, dan treft de blaam voor de onstabieleit niet het stelsel van Bretton Woods, maar wel het nationaal beleid van de overheid. Maar men kan van de overheid niet verwachten dat haar beleid feilloos en volmaakt zou zijn. De overheidsinstanties zouden zelfs hun beleid kunnen wijzigen wanneer er zich geen spontane « interne » verstoring heeft voorgedaan en andere landen zouden daarvan de nadelige weerslag ondervinden. Indien Amerika zijn geldhoeveelheid zou verminderen, dan zou het de vraag van de binnenlandse verbruikers afremmen en aldus andere landen een betalingstekort opdringen. Indien dit land zijn geldvoorraad zou vermeerderen, dan zou de vraag van de binnenlandse verbruikers toenemen en zouden andere landen met prijsstijgingen vrede moeten nemen.

Een systeem van vlottende wisselkoersen, zo beweren de voorstanders ervan, vormt op één na het beste verdedigingsmiddel tegen een van buiten uit « geïmporteerde » onstabieleit en tegen de beleidsvergissingen die, onder gelijk welk stelsel, zullen begaan worden. Eens te meer verwijzen wij naar Friedman. « In feite maakt een systeem van vlottende wisselkoersen het mogelijk de uit de handelsbetrekkingen voortspruitende onderlinge af-

⁽¹⁾ Wat deze punten betreft, zie, bij voorbeeld, A.G. Hart en P.B. Kenen, *Money, Debt and Economic Activity*, Englewood Cliffs, 1961, blz. 337-342.

hankelijkheid van de landen te verzoenen met een maximale zelfstandigheid op intern monetair vlak; onder zulk systeem kan ieder land, bij het streven naar monetaire stabiliteit, zijn eigen opvattingen uitwerken zonder daarbij hetzij zijn buurlanden bloot te stellen aan de gevolgen van zijn verkeerde beleidsmaatregelen, hetzij zelf te moeten afrekenen met de fouten in het beleid van die nabuurlanden » (1). Veronderstel, zoals hierboven, dat Amerika met een recessie heeft af te rekenen en dat in dat land de nominale lonen volkomen strak zijn. Amerika zal minder produkten van andere landen aankopen en op de deviezenmarkt zal de vraag naar Europese valuta's verminderen. Onder een systeem van vlottende wisselkoersen zou de dollar alsdan in waarde toenemen met het gevolg dat er zich een wijziging zou voordoen in de geografische spreiding van de verbruikersuitgaven. In Europa zou de afzet van Amerikaanse goederen afnemen, terwijl de verkoop van in het binnenland geproduceerde goederen zou toenemen. In Amerika zou de vraag naar Europese produkten stijgen en de afzet van binnenlandse produkten verminderen. In Amerika zou het reële inkomen en de werkgelegenheid een verdere daling ondergaan, terwijl Europa een toestand van volledige werkgelegenheid zou blijven kennen, wanneer het in een verslechting van de ruilvoeten berust (2). Indien daarentegen Amerika met een inflatie heeft af te rekenen, ingevolge een toeneming van de gezamenlijke vraag of een autonome stijging van de lonen, dan zal de Europese vraag naar Amerikaanse produkten verminderen en de Amerikaanse vraag naar Europese produkten vermeerderen. Onder een systeem van vlottende wisselkoersen, zou

---

(1) *Essays in Positive Economics*, blz. 200.

(2) De nadelige weerslag op de werkgelegenheid in Amerika zou ook kunnen versterkt worden door de daling van de importprijzen, die met deze waardeverhoging van de dollar gepaard gaat. Deze vermindering van de importprijzen komt neer op een vermeerdering van het reële inkomen en, hoe paradoxaal het ook moge schijnen, een stijging van het reële inkomen kan een daling van het reële verbruik en de totale werkgelegenheid tot gevolg hebben. Indien het nominale inkomen constant is en de « marginale verbruiksquote » kleiner dan de « gemiddelde verbruiksquote », dan zal het reële sparen toenemen; een groter gedeelte van het nominale inkomen zal worden gespaard en, bijgevolg, zal het resterende deel, dat voor consumptieve uitgaven bestemd is, kleiner uitvallen. Bij constante binnenlandse prijzen zal het reële verbruik een teruggang kennen. Dit eigenaardige resultaat illustreert het Laursen-Metzler-effect in zijn meest nefaste uitwerking; voor een meer volledige uiteenzetting, zie Sohmen, *Flexible Exchange Rates: Theory and Controversy*, blz. 92-100.

alsdan de dollar in waarde dalen; deze depreciatie zou een compensatie vormen voor de stijging van de Amerikaanse prijzen, en aldus zou het evenwicht van de handelsbalans niet in het gedrang worden gebracht, evenmin als de volledige werkgelegenheid in de andere landen. In Europa zou zich geen enkele wijziging in de prijzen of de werkgelegenheid voordoen, zelfs niet in de ruilvoeten, want, uitgedrukt in Europese valuta's, zouden de prijzen van de Amerikaanse exportprodukten niet hoger komen te liggen (1).

De thesis volgens dewelke een systeem van vlottende wisselkoersen een beschutting zou vormen tegen de invloed van het buitenland, vergt een zeer zorgvuldige precisering. In de eerste plaats, gaat deze thesis uit van strategische veronderstellingen inzake de lokalisatie en de omvang van de economische onstabieleit en inzake de rol van de buitenlandse handel in iedere volkshuishouding. In een land waar de invoer zeer sterk wordt beïnvloed door veranderingen in het inkomen, en de export een groot deel van de totale produktie voor zijn rekening neemt, zou een systeem van vlottende wisselkoersen de recessies zeer sterk kunnen accentueren, wat de taak van de overheid van dit land nog ingewikkelder zou maken. Dit systeem zou ongetwijfeld tot de interne stabiliteit bijdragen, indien tussen de landen die een systeem van vlottende wisselkoersen aankleven, geen al te intense handelsbetrekkingen bestaan, of wanneer de werkgelegenheid in die landen in geen al te grote mate van hun wederzijdse handel afhankelijk is. Dit systeem zou ook kunnen toegepast worden wanneer één van de twee landen economisch veel minder belangrijk is dan het andere en bovendien een veel grotere stabiliteit kent. In het kleine en stabiele land zou het « recessie-accentuerend » effect zich niet doorzetten, maar wel in het economisch belangrijke land; maar aangezien in dit laatste de wijzigingen in de handelsbalans geen belangrijke terugslag zouden hebben op de produktie, zou bovengenoemd

---

(1) De doctrine van de « koopkrachtpariteit » die onlangs nieuw leven werd ingeblazen door Houthakker e.a., gaat op wanneer het dit zelfde geval betreft, maar dan ook enkel en alleen in dit geval. Wanneer de prijzen van een land, in vergelijking met deze van zijn concurrenten, uit de lijn gaan lopen (en wanneer zich geen andere belangrijke « structurele verandering » heeft voorgedaan), dan is een radicale wijziging van de « pariteiten » de eenvoudigste manier om het evenwicht te herstellen.

effect aldaar misschien aanvaardbaar worden geacht ⁽¹⁾.

In de tweede plaats, moet de thesis betreffende het « beschuttend » effect van een systeem van vlottende wisselkoersen, anders worden ingekleed wanneer, zoals nu het geval is, de kapitaalbewegingen in niet geringe mate worden bepaald door verschillen in rentevoeten. Gezien deze nieuwe omstandigheden zou, door het invoeren van een systeem van vlottende wisselkoersen, een nieuw verband worden gelegd tussen de buitenlandse handel en de monetaire politiek en zou ook een bijkomende relatie worden geschapen tussen het binnenlands beleid en het in het buitenland gevoerde beleid. Sohmen en Mundell ⁽²⁾ hebben de nadruk gelegd op de eerste van deze twee relaties. Het tweede verband ligt in het eerste besloten.

Bij vaste wisselkoersen kan een daling van de rentevoeten alleen dan de produktie en de werkgelegenheid doen toenemen wanneer ze aanleiding geeft tot een verhoging van de binnenlandse investeringen of van de verbruiksuitgaven. Zowel de theorie als de praktische ervaring suggereren dat dergelijk effect slechts in geringe mate speelt. Onder een systeem van vlottende wisselkoersen integendeel, zou een daling van de rentevoeten de werkgelegenheid op een andere wijze kunnen stimuleren. Indien kapitaalbewegingen nauw samenhangen met wijzigingen in de rentevoeten, dan kan zich in een land waar de rentevoeten dalen een kapitaalvlucht voordoen. Er zal een tendentie ontstaan tot waardevermindering van de munt van dit land; door deze depreciatie zal de export gestimuleerd, de import afgeremd en zodoende de totale vraag naar in het binnenland geproduceerde goederen opgevoerd worden. Onder een systeem van vlottende wisselkoersen moet er volledig evenwicht bestaan tussen de balans van het lopende verkeer en de kapitaalbalans. Dit betekent, dat iedere

kapitaaluitvoer moet worden gecompenseerd door een overschot van de balans van het lopende verkeer, en gelijk welk overschot van die aard verhoogt de werkgelegenheid.

Nochtans wanneer dit proces op gang komt, worden ook de andere landen ertoe gedwongen hun rentevoeten (of hun financiële politiek) te wijzigen. Een verbetering van de handelsbalans van een land impliceert een overeenkomstige verslechtering van de handelsbalans en meteen een daling van het inkomen en de werkgelegenheid in een ander land. Dit laatste moet zijn rentevoeten of belastingheffingen vermindere om de « geïmporteerde » daling van het inkomen en de werkgelegenheid te kunnen compenseren ⁽¹⁾.

Het argument dat wordt ingeroepen ter verdediging van een systeem van vlottende wisselkoersen, wordt door deze beschouwingen niet ondermijnd. Deze laatste nemen niet weg dat, onder zulk systeem, ieder land zou beschikken over de extra « bewegingsvrijheid » die nodig is om tegelijkertijd een « extern » en « intern » evenwicht te verwezenlijken. Nochtans wanneer het kapitaal mobiel is, moet ieder land nauwgezet rekening houden met de gebeurtenissen in het buitenland en zijn eigen beleid aanpassen aan dat van de buurlanden. Volledige flexibiliteit stelt, zoals Friedman suggereert, een land in staat zich te beschutten tegen invloeden uit het buitenland, maar dan toch niet op een automatische wijze. Integendeel, wanneer een land een systeem van vlottende wisselkoersen aankleeft, moet zijn politiek inzake rentevoeten en kredietverlening zeer goed doordacht zijn want, onder zulk systeem, zou elke vergissing sterker ingrijpende gevolgen kunnen hebben.

Vlottende wisselkoersen en economische groei.

De handel en de betalingen van ieder land zijn onderhevig aan toevallige en onregelmatige schommelingen. Indien men toelaat dat zulke bewegingen een terugslag hebben op de wisselkoersen, dan kan inderdaad een systeem van vlottende koersen zeer duur uitvallen. Om het

⁽¹⁾ Voor een meer volledige behandeling van deze problemen, zie R.I. McKinnon, « Optimum Currency Areas », *American Economic Review*, Menasha-Wisconsin, LIII, 1963, blz. 717-725; ook R.E. Caves, « Flexible Exchange Rates », *American Economic Review*, *Papers and Proceedings*, Menasha-Wisconsin, LIII, 1963, blz. 123-125.

⁽²⁾ E. Sohmen, *Flexible Exchange Rates: Theory and Controversy*, blz. 83-85, en R.A. Mundell, « The Monetary Dynamics of International Adjustment Under Fixed and Flexible Exchange Rates », *Quarterly Journal of Economics*, Cambridge, Mass., LXXIV, 1960, en « Flexible Exchange Rates and Employment Policy », *Canadian Journal of Economics and Political Science*, Toronto, XXVII, 1961.

⁽¹⁾ Het is mogelijk in het model van Mundell een compenserende wijziging van de rentevoeten te integreren zonder daarmee zijn belangrijkste conclusies in het gedrang te brengen. Maar in dit geval, leidt een gegeven verstoring altijd tot een wijziging van de rentevoeten, die groter is, en tot een wijziging van de wisselkoers, die kleiner is dan die welke zich zou voordoen wanneer dergelijke compenserende wijziging niet plaatsvond.

in Nurkses woorden uit te drukken : «... Schommelingen van de wisselkoersen impliceren een voortdurende omschakeling van arbeidskrachten en andere produktiemiddelen, van de produktie voor de binnenlandse markt naar de produktie voor de export, en omgekeerd. Zulke verschuivingen kunnen kostelijk zijn en stoornissen verwekken; zij leiden meestal tot frictionele werkloosheid en geven ontegensprekelijk aanleiding tot verkwisting wanneer zij veroorzaakt worden door schommelingen op de wisselmarkt, die van voorbijgaande aard zijn. Eens de tijdelijke verstoring verdwenen, zou dan opnieuw een omschakeling van de produktiefactoren noodzakelijk zijn » (1).

Triffin formuleerde een gelijkaardige opwering tegen wisselkoersschommelingen. Indien de reële lonen niet in voldoende mate flexibel zijn, dan kunnen trendloze schommelingen van de wisselkoersen aanleiding geven tot onomkeerbare stijgingen van de binnenlandse prijzen (*ratchet effect*). Een tijdelijke ontwaarding van de munt zal een stijging van de prijzen der consumptiegoederen veroorzaken met als gevolg dat de arbeiders een compenserende stijging van de nominale lonen zullen nastreven. Wanneer de koers van de munt opnieuw stijgt, zal die stijging van de nominale lonen niet ongedaan worden gemaakt, zodanig dat de prijzen zich zullen handhaven op een niveau dat hoger ligt dan vóór de tijdelijke depreciatie het geval was (2).

Maar het is niet gezegd dat onder een systeem van vlottende wisselkoersen de schommelingen zo veelvuldig zullen zijn als deze critici wel veronderstellen. De koersen zouden inderdaad vrijwel onbewogen kunnen blijven ondanks toevallige seizoen- en cyclische stoornissen. Indien de handelaars en de beleggers goed ingelicht zijn en over voldoende activa of kredietmogelijkheden beschikken, dan zouden hun speculatieve operaties kunnen leiden tot een stabilisatie van de vlottende koers. Indien zij, zodra een valuta deprecieert, als kopers gaan optreden, en als verkopers zodra de valuta in waarde stijgt, dan zullen zij de wisselkoers

terugdrijven naar zijn gewoon peil. De wisselkoersen, zo beweert men, zullen slechts wijzigingen ondergaan wanneer het werkelijk noodzakelijk is, namelijk als het « externe » evenwicht op duurzame wijze is verstoord — voor dit geval wordt een wisselkoerswijziging als de optimale oplossing vooropgezet — of als het « interne » evenwicht een blijvende verstoring kent; voor dit laatste geval wordt een wijziging van de wisselkoers als de tweede beste oplossing voorgesteld (1).

Hetzelfde probleem kan wat ruimer worden gesteld. Het betoog ten gunste van een systeem van volledig vlottende wisselkoersen komt neer op een verdediging van vrije en automatische marktaanpassingen en, in laatste analyse, gaat het uit van twee vooropgezette stellingen. Vooreerst wordt daarin beweerd dat, onder een systeem van vaste wisselkoersen, de wijzigingen niet op het gewenste ogenblik zullen plaatsgrijpen, en dat, wanneer tot een aanpassing wordt overgegaan, deze laatste zelden precies de omvang heeft, die door de werkelijke toestand wordt gevergd. Onder het stelsel van Bretton Woods wenden de centrale banken en de overheid hun wisselreserves aan om toevallige schommelingen van de wisselkoersen te voorkomen, maar zij gebruiken die reserves ook om het hoofd te bieden aan wisselkoersveranderingen, die « wenselijk » zijn. Ten tweede, wordt in bovenvermeld betoog beweerd dat, wanneer de wisselkoersen aan het spel van het vrije-marktmechanisme worden overgelaten, zich alleen wijzigingen zullen voordoen die noodzakelijk zijn. Vlottende wisselkoersen zouden niet van dag tot dag of van week tot week aan belangrijke schommelingen onderhevig zijn, daar bewegingen van tijdelijke aard door de specu-

(1) In de vergelijkingen (18) tot (20) van de mathematische bijlage zijn de verschillende gevallen samengevat, waarin de wisselkoers zou, of zou moeten veranderen. De eerste van deze vergelijkingen bepaalt het groeitempo van de reële binnenlandse uitgaven, dat vereist is voor het realiseren van volledige werkgelegenheid. De tweede bepaalt de verandering in de nominale loonvoeten, die vereist is om de effecten te compenseren van een groeitempo dat volledige werkgelegenheid waarborgt, om alzo iedere trend van de wisselkoers tegen te gaan. De derde vergelijking bepaalt de wijziging in de wisselkoers (depreciatie van de dollar), die vereist is om het hoofd te bieden aan « externe » en « interne » verstoringen als daar zijn : spontane wijzigingen in de vraag naar importgoederen en in de internationale kapitaalbewegingen, wijzigingen in de reële binnenlandse bestedingen, waardoor de vraag hoger of lager zou komen te liggen dan het peil dat vereist is om volledige werkgelegenheid te garanderen, alsmede disparate wijzigingen in de nominale loonvoeten.

(1) *International Currency Experience*, blz. 210.

(2) R. Triffin, *Gold and the Dollar Crisis*, New Haven, 1960, blz. 83. Triffin beweert verder nog dat ingevolge dergelijke ontwikkeling de wisselkoersen zouden « behept » geraken met een tendentie tot devaluatie. Maar dit zou alleen het geval zijn indien de onderscheiden landen op een systematisch verschillende wijze zouden reageren op de schommelingen van de wisselkoersen, m.a.w. indien het effect op de binnenlandse prijzen (*ratchet effect*) in het ene land sterker zou zijn dan in het andere.

lanten zouden worden opgevangen; maar niets zou beletten dat de wisselkoersen zich snel en op voldoende wijze zouden kunnen aanpassen aan structurele verschuivingen in het handels- en betalingsverkeer. De eerste van deze twee stellingen houdt een veroordeling in van de gedragslijn der centrale banken en van de overheid, of althans van het politieke bestel waarbinnen ze moeten optreden. De tweede stelling komt neer op een verheerlijking van de private handelaar en, wat belangrijker is, ze veronderstelt dat de economische sfeer, waarin deze handelaar leeft en die door het overheidsbeleid wordt beïnvloed, voldoende elementen aan de hand zal doen om een stabiliteit op lange termijn te anticiperen.

De eerste stelling wordt in brede kring onderschreven, zelfs door economen die geen voorstander zijn van volledige flexibiliteit. Maar zelfs indien de wisselkoersen vrij konden fluctueren, zou het aanpassingsproces niet op een volledig automatische wijze verlopen. De overheid zou nog altijd een onrechtstreekse invloed kunnen uitoefenen en het is mogelijk dat zij die invloed verkeerd zou aanwenden. Door middel van de rentevoet, de belastingtarieven en de politiek van openbare uitgaven zou zij een vlottende koers kunnen « hanteren »; zij zou op stabilisatie kunnen aansturen, wanneer de wisselkoers zou moeten veranderen of deze laatste wijzigen wanneer hij stabiel zou moeten blijven. Een herstel van het evenwicht der internationale betalingen zou niet, zoals nu, op de lange baan kunnen geschoven worden, maar de overheid zou steeds vrij kunnen beslissen welke maatregelen tot herstel zij zal nemen; hierbij zou zij een keuze kunnen doen, die onverstandig is of niet genoeg rekening houdt met de weerslag van die maatregelen op de buurlanden. De overheid zou er zelfs kunnen toe gedreven worden haar toevlucht te nemen tot directe controlemaatregelen ten einde de nationale industrieën te beschermen tegen de met de verandering van de wisselkoersen gepaard gaande buitenlandse concurrentie. Men zal zich herinneren dat, in de jaren dertig, de « goudblok »-landen bescherming zochten achter importquota's wanneer, ingevolge belangrijke devaluaties van de dollar en het pond, hun economie aan een nieuwe concurrentie blootgesteld werd. Het dient gezegd, dat deze landen daartoe hun toevlucht namen, omdat de andere landen tot een overdreven devaluatie waren overgegaan;

de devaluaties van de jaren dertig leken meer op belangrijke en plotselinge pariteitswijzigingen dan op veranderingen van vlottende wisselkoersen. Bovendien zouden de landen die een systeem van volledige flexibiliteit aanvaardden, natuurlijk het nemen van rechtstreekse controlemaatregelen moeten afzweren en geen bijkomende restrictiemaatregelen mogen invoeren. Wanneer een land rechtstreekse controlemaatregelen neemt, kunnen de prijsveranderingen in het economische systeem geen effect sorteren met het gevolg dat alsdan geringe « externe » verstoringen door zeer belangrijke wisselkoersaanpassingen zouden moeten gecorrigeerd worden. Een systeem van vlottende wisselkoersen kan niet degelijk functioneren wanneer er een massa directe controlemaatregelen van kracht zijn. Ongelukkig zijn vele regeringen nog steeds teveel begaan met de toestand van afzonderlijke industrieën; zij hebben trouwens in dat verband met zeer sterke politieke druk af te rekenen. Zelfs zo zij bereid zouden zijn een systeem van vlottende wisselkoersen aan te kleven, zouden zij misschien toch niet in staat zijn daarvan de implicaties te aanvaarden en — op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze — verder blijven ingrijpen in het automatische aanpassingsproces der internationale betalingen.

De kans dat particuliere speculatie een stabiliserend effect heeft en de toevallige schommelingen tot een minimum herleid, is bovendien het grootst wanneer er geen gevaar bestaat dat het niveau van de « normale » koersen gaat veranderen of wanneer dergelijke veranderingen niet veelvuldig voorkomen of niet ingrijpend zijn. In deze gevallen is er nochtans weinig reden om een systeem van vlottende wisselkoersen te verkiezen boven een systeem van vaste koersen, want veelvuldige aanpassingen zijn dan minder nodig. Wanneer daarentegen de « normale » wisselkoers vaak verandert of, wat erger is, een trend vertoont, dan kan speculatie wel een evenwichtsverstoring effect hebben en dit op een dubbel vlak. Ze kan de trend van de wisselkoersen kracht bijzetten en de tijdelijke schommelingen rondom de trend op lange termijn versterken.

Veronderstel, dat de Amerikaanse prijzen sneller stijgen dan die van andere landen. Bij vlottende wisselkoersen moet alsdan de dollar

in waarde dalen, wil men het « externe » evenwicht handhaven. Speculanten die een langdurige inflatie voorzien, zullen dollars beginnen te verkopen of de aankoop van dollars uitstellen. Hun speculatieve verkopen zullen de dalende trend van de dollarprijs kracht bijzetten en, eens het proces op gang gebracht, zullen andere speculanten zich bij de verkopers voegen. Op hun beurt zullen de verbruikers tot de aankoop van Amerikaanse goederen worden aangezet want deze laatste zullen goedkoop uitvallen in vergelijking met Europese goederen, eens dat het percentage van de depreciatie van de dollar hoger komt te liggen dan het percentage van de inflatie in Amerika. Het resultaat zal zijn dat de inflatie in Amerika krachtiger zal worden en dat het tempo van de depreciatie van de dollar zal versnellen ⁽¹⁾.

Daarenboven, indien de wisselkoers schommelt rondom de trend, dan kan winstgevende speculatie leiden tot een vergroting van de amplitude der korte termijnbewegingen. De *ex post*- en *ex ante*-betekenissen van een « hoge » en « lage » wisselkoers, die reeds vroeger werden toegelicht, zullen niet langer samenvallen. Veronderstel, dat de wisselkoers dollar-mark zou evolueren zoals aangeduid door de kromme in figuur 1 indien er geen speculatie was; hij zou dan schommelen rondom de lijn die een soort stijgende trend van de mark weergeeft (een aanhoudende depreciatie van de dollar). De handelaars en de beleggers die marken kopen (dollars verkopen) vóór het tijdstip T_1 , kunnen daarna op gelijk welk oogenblik met winst verkopen, en degenen die marken kopen gedurende de periode T_1T_3 , kunnen deze na T_3 met winst verkopen ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Waar speculatie de inflatoire druk versterkt, kan zij een wisselkoers, die vooraf geen trend vertoonde, een trend « opdringen ». Wanneer Amerika één enkele inflatieronde kent, en deze door een afdoende en radicale depreciatie van de dollar wordt gecorrigeerd, dan zal de prijs van de dollar toch nog verder gaan dalen indien de speculanten van oordeel zijn dat de als integrale correctie bedoelde depreciatie van de dollar het begin betekent van een trend en dollars gaan verkopen. Deze bijkomende ontwaarding zal het signaal betekenen van een tweede inflatieronde in Amerika, tenzij de overheid snel optreedt om de vraag naar in het binnenland geproduceerde goederen in te krimpen. De tweede prijsstijging zal de door de speculatie veroorzaakte depreciatie « valideren »; daarin zullen de speculanten een nieuw bewijs zien van het bestaan van een trend en zij zullen doorgaan met het verkopen van dollars.

⁽²⁾ Merk nochtans op, dat ik de winsten in dollars bereken, en niet in marken, en dat de dollarwinst, omgerekend in marken, steeds lager zal uitvallen ingevolge de trend van de wisselkoers. Maar een Amerikaanse wissel speculant, die voor zijn operaties dollars heeft

Maar de aankopen van marken gedurende de periode T_0T_2 en de verkopen van marken gedurende de periode T_2T_4 accentueren de amplitude van de schommelingen, daar zij de wisselkoers verder van zijn trendlijn verwijderen. Vandaar dat aankopen vóór T_1 en verkopen na T_2 , of aankopen gedurende de periode T_1T_2 en verkopen na T_3 , niettegenstaande hun winstgevend karakter, blijkbaar een verstorende invloed zullen uitoefenen.

Kortom, twee van de sleutelargumenten die ten gunste van de flexibiliteit worden ingeroepen, kunnen onderling onverenigbaar worden. Private speculatie zou slechts stabiliserend werken, indien ieder land prijsstabiliteit zou nastreven, of er zou voor zorgen dat de trend in zijn prijzen in harmonie weze met de tendentie van de prijzen in de nabuurlanden. In dat geval zou een systeem van volledige flexibiliteit niet tot gevolg hebben dat een land inzake monetaire politiek een onbepaalde autonomie verwerft. Evenmin kan men er de centrale banken van beschuldigen dat zij nalaten de strijd aan te binden tegen de inflatie, als men anderzijds lichtvaardig gaat vooropstellen dat, onder een systeem van vlottende wisselkoersen, diezelfde centrale banken zich zullen inzetten om het klimaat van stabiliteit tot stand te brengen dat vereist is opdat de speculatie een stabiliserende invloed zou uitoefenen.

Weliswaar zou een systeem van vaste wisselkoersen zich niet lang kunnen handhaven indien de onderscheiden landen een verschillend prijsbeleid zouden voeren of zouden dulden dat er een onverenigbaarheid zou ontstaan tussen de fundamentele ontwikkeling van de nominale lonen van land tot land. Indien een land « verkeerd heeft gehandeld » en zijn prijzen sneller stijgen dan die van zijn concurrenten, dan moet het vrede nemen met een « straf » in de vorm van een deflatie of wel eventueel zijn wisselkoers veranderen : « ... Terwijl een te grote kredietexpansie, onder een regime van vlottende wisselkoersen,

opgenomen, zou deze winsten in dollars terecht als winsten aanzien en zou niet van de markt worden gedreven wanneer hij opereert op de wijze zoals beschreven in de tekst. Maar zij die hem gelden hebben geleend, kunnen ongelijk gehad hebben dit te doen; zij hadden beter marken aangekocht en in hun bezit gehouden. (Indien de trend in de wisselkoers aan inflatie te wijten was, zouden zij ook beter goederen hebben aangekocht en in voorraad gehouden.) Maar de speculanten kunnen hun reële verliezen op hun geldschieters afwentelen en dit komt veel meer voor dan theoretici wel veronderstellen.

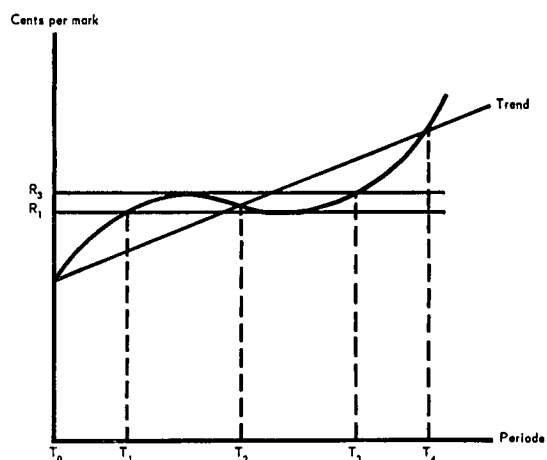
waarschijnlijk een depreciatie van de valuta tot gevolg zal hebben, leidt zij, onder een systeem van vaste wisselkoersen, tot het wegvloeien van goud- en deviezenreserves. Op gelijkaardige wijze kan men het systeem van vaste wisselkoersen gemakkelijk in diskrediet brengen door het speciëren van een krediet-expansiepercentage dat zou leiden tot de volledige uitputting van de deviezenvoorraad en de internationale trekingsrechten van een land, ongeacht hoe belangrijk deze mogen zijn; men hoeft daarbij zelfs nog geen rekening te houden met de speculatie, waaraan men zich vroeg of laat gerust kan verwachten en die bovenvermelde ongunstige ontwikkeling nog in de hand zou werken » (1). Maar niemand heeft beweerd dat een systeem van vaste wisselkoersen kan blijven voortbestaan indien het door de overheid uitgekozen inflatiepercentage van land tot land zou verschillen, terwijl vele auteurs van mening schijnen te zijn dat precies bij aanwezigheid van dergelijke verschillen het systeem der vlottende wisselkoersen zijn volle maat zou kunnen geven.

Bovendien, wanneer de volkshuishoudingen een groeiproces doormaken, dan is de kans groot dat de buitenlandse handel en de internationale betalingen cumulatieve en structurele wijzigingen ondergaan. De centrale banken moeten deze structurele wijzigingen neutraliseren, ten einde iedere trend van de wisselkoers de pas af te snijden en evenwichtsverstoringe speculatie te voorkomen.

De groei van de produktie per hoofd, die wordt mogelijk gemaakt door kapitaalvorming en technologische vooruitgang, heeft drie verschillende effecten op de buitenlandse handel en de internationale betalingen. Ten eerste, zal hij meestal leiden tot een stijging van de vraag naar importgoederen omdat die groei een verruiming inhoudt van het reële inkomen en de reële uitgaven (2). Natuurlijk, indien

alle landen hetzelfde groeipercentage zouden kennen en de « inkomenselasticiteiten van de vraag naar importgoederen » in alle landen gelijk waren, dan zou dit eerste « uitgaven-effect » zich nooit voordoen en zouden de vlottende wisselkoersen met geen dalende tendentie hebben af te rekenen. Nochtans indien het groeiproces in het ene land sneller verloopt dan in het andere, of indien in het ene land de « inkomenselasticiteit van de vraag naar importgoederen » groter is, zullen in dat land de met de groei samenhangende uitgaven-effecten aanleiding geven tot een voortdurende depreciatie van de munt.

Figuur 1.

De aankopen van marken gedaan gedurende het tijdsinterval T_0T_2 zullen hoogst waarschijnlijk de mark van zijn trendwaarde doen afwijken; de aankopen gedurende de periode T_0T_1 zullen steeds winstgevend zijn. De aankopen gedurende T_1T_2 zullen ook winstgevend zijn, wanneer zij na T_3 door verkopen worden gecompenseerd, en zelfs wanneer zij worden geliquideerd gedurende de periode T_1T_3 , brengen zij niet noodzakelijk verliezen mee (indien de aankopen gedaan werden tegen een koers die dicht bij R_1 lag en de verkopen tegen een koers dicht bij R_2). De verkopen van marken gedurende het tijdsinterval T_2T_4 zullen waarschijnlijk ook de mark van zijn trendwaarde doen afwijken. De verkopen gedurende de periode T_2T_3 kunnen winstgevend zijn of niet, maar voor zover zij een liquidatie behelzen van aankopen gedaan vóór T_1 , kunnen zij niet met verliezen gepaard gaan. De verkopen uitgevoerd gedurende de periode T_3T_4 zullen altijd winstgevend zijn.

Met de groei gaan ook prijseffecten gepaard en deze laatste hebben meestal een tegenovergestelde uitwerking. Investerings en technische vernieuwing werken een vermindering van de arbeidskosten en, zodoende, een daling van de prijzen in de hand. Indien, opnieuw, alle landen een zelfde groeivoet zouden kennen

(1) E. Sohmen, *Flexible Exchange Rates : Theory and Controversy*, blz. 126.

(2) Dit effect zal niet noodzakelijk worden bereikt wanneer de groei van de produktie per hoofd zou leiden tot werkloosheid of een opzettelijke vermindering van de arbeidsduur, of wanneer daardoor het aanbod van « invoerbare » produkten sterker zou gaan stijgen dan de vraag naar deze goederen. Met deze twee mogelijkheden werd in het model, dat in het « Appendix » wordt weergegeven, geen rekening gehouden. In dat model wordt de groei gemeten op basis van de stijging van de produktie in omstandigheden van volledige werkgelegenheid, en er wordt verondersteld dat geen van beide landen « invoerbare » goederen produceert; in dit geval is de « marginale importquote » noodzakelijk gelijk aan de « marginale consumptiequote van invoerbare goederen ».

en indien de groei een eenvormige terugslag zou hebben op de kosten, dan is het mogelijk dat de prijseffecten van de groei volledig zouden wegvallen. Maar indien het ene land wat sneller groeit dan het andere of indien het bij elke gegeven groeivoet kan rekenen op een grotere vermindering van de kosten, dan zullen in dat land de met de groei samenhangende prijseffecten een voortdurende waardeverhoging van de munt in de hand werken.

Tenslotte bestaat er veel kans dat de economische groei een weerslag zal hebben op de structuur van de produktie; de groei hoeft niet in alle sectoren op eenvormige wijze te verlopen. Indien het groeitempo in de industrieën die moeten concurreren tegen importprodukten, hoger ligt dan in de exportindustrieën, dan mag men er zich aan verwachten dat de prijzen van de produkten, die blootgesteld staan aan de buitenlandse concurrentie, zullen dalen in verhouding tot de prijzen van al de andere produkten. De groei zal aldus de omvang van de buitenlandse handel aantasten en de handelsbalans van het gegeven land zal een tendentie tot verbetering kennen. De verbruikers zullen buitenlandse produkten gaan vervangen door binnenlandse, en de wisselkoers zal een stijgende tendentie gaan vertonen. Eens te meer zullen de « afwijkingen », die door het groeiproces in het leven worden geroepen, wegvallen indien de groeivoet en de omvang van die « afwijkingen » in alle landen dezelfde zijn. Maar indien in een land de groei sneller verloopt of een andere « uitwerking » heeft dan in de andere landen, dan zal de wisselkoers daarvan de weerslag ondergaan: die omstandigheden zullen namelijk een bijkomende factor vormen, waardoor aan de evolutie van de wisselkoers een trend zal worden « opgedrongen ».

Het gezamenlijke effect van de groei — de som van de verscheidene afzonderlijke effecten — is moeilijk te voorzien. Maar het is bijna zeker dat het een weerslag zal hebben op de wisselkoersen, en meer bepaald dat het aan de basis zal liggen van systematische, cumulatieve wijzigingen van deze koersen ⁽¹⁾. Opdat

een systeem van volledige flexibiliteit in die omstandigheden efficiënt zou kunnen functioneren, moeten deze wijzigingen door maatregelen van financieel beleid worden gecompenseerd; meer bepaald moet alsdan alles in het werk worden gesteld om het tempo van de loonsveranderingen te reguleren. De regeringen moeten een economische sfeer scheppen die de handelaars tot een stabiliserende speculatie aanzet: daartoe moeten zij erop aansturen dat de trends in de loon- en prijsevolutie van land tot land onderling op elkaar worden afgestemd, waardoor overeenkomstige trends van de wisselkoersen zouden kunnen voorkomen worden.

De regeringen zijn er zelden in geslaagd bovenvermelde harmonische samenhang te verwezenlijken, en zolang zij niet beschikken over nieuwe beleidsinstrumenten zal deze toestand waarschijnlijk niet veranderen. De groei verloopt niet op gelijkmatige wijze en de aard van de groei ondergaat veranderingen. De economische politiek kan niet met voldoende spoed of kracht worden aangepast en zij kan dikwijls een verlangzaming van het groeitempo in de hand werken. Maar de overheid zou haar moeilijke taak geenszins verlicht zien indien zij de wisselkoersen vrij liet schommelen; er bestaat zelfs kans dat zij alsdan voor elk falen veel zwaarder zou gepenaliseerd worden.

de groei neutraal zal zijn. Dit zal het geval zijn wanneer:

$$\frac{Y_r^{*u}}{Y_r^{*a}} = \frac{\alpha_a(\Sigma_u + \Sigma_a - 1) + \Sigma_a\beta_a - \eta_a}{\alpha_u(\Sigma_u + \Sigma_a - 1) + \Sigma_u\beta_u - \eta_u}$$

^{*u} ^{*a}
 Y_r^{*u} en Y_r^{*a} zijn de groeivoeten bij volledige werkgelegenheid in « Europa » en « Amerika », Σ_u en Σ_a , de prijselasticiteiten van de vraag naar importgoederen in de twee gebieden, η_u en η_a , de inkomenselasticiteiten van de vraag naar importgoederen in de twee gebieden, α_u en α_a stellen de prijsverminderende effecten voor van de overeenkomstige groeivoeten, en β_u en β_a , de « afwijkingen » door de groei veroorzaakt. ($\beta > 0$ stelt de « afwijking » voor waarbij de omvang van de internationale handel wordt aangetast — *anti-trade bias* — ingevolge een snellere groei in de sectoren die in concurrentie zijn met importprodukten, $\beta = 0$ geeft een toestand weer waarin het effect van de groei neutraal is, en $\beta < 0$ stelt de « afwijking » voor waarbij de omvang van de buitenlandse handel toeneemt — *pro-trade bias* — ingevolge een snellere groei in de exportindustrieën).

⁽¹⁾ Aan de hand van het model uiteengezet in het « Appendix », kan men nagaan wanneer het effect van

MATHEMATICAL APPENDIX : EXCHANGE RATES AND ECONOMIC GROWTH

The model developed below is similar to those used by Meade, Hicks and Johnson (1). Each of two countries (America and Europe) produces two commodities under conditions of constant unit cost (there being four different commodities in all). Each country consumes both of its own products and the exports of the other. The products and their prices are expressed as follows :

X_1 America's export product, priced at P_1^a in America's currency and at (P_1^a/R) in Europe's currency;

X_2 America's import-competing product, priced at P_2^a in America's currency;

X_3 Europe's export product, priced at P_3^u in Europe's currency and at (P_3^u/R) in America's currency;

X_4 Europe's import-competing product, priced at P_4^u in Europe's currency.

An appropriate choice of physical units sets $P_s^u = 1$, initially.

The model employs several price ratios :

$$P_x^a = P_1^a/P_2^a R, \text{ America's terms of trade;}$$

$P_h^a = P_1^a/P_2^a$ and $P_h^u = P_3^u/P_4^u$, each region's « home » price ratio governing consumer and producer substitution between exportables and import-competing products;

$P_m^a = P_3^u R/P_2^a = P_h^a/P_x^a$ and $P_m^u = P_1^a/RP_4^u = P_h^u P_x^a$, each region's « import » price ratio governing consumer substitution between imports and import-competing goods.

Under the constant-cost assumption, P_h^a and P_h^u are not affected by changes in each country's output mix, but may be altered during economic growth.

Define each country's national product in terms of its own currency, then its own exportable :

$$Y^a = X_1 P_1^a + X_2 P_2^a, \text{ and } Y^a/P_1^a = Y_r^a = X_1 + X_2/P_h^a \quad (1)$$

$$Y^u = X_3 P_3^u + X_4 P_4^u, \text{ and } Y^u/P_3^u = Y_r^u = X_3 + X_4/P_h^u \quad (2)$$

Define America's balance of trade in terms of Europe's currency :

$$B_u^a = X_{1u}(P_1^a/R) - X_{3a}(P_3^u) = X_{1u}(P_x^a) - X_{3a}, \text{ as } P_3^u = 1 \quad (3)$$

where X_{1u} and X_{3a} measure the volume of Europe's and America's imports. Next, define each country's domestic expenditure (including expenditure on imports) in terms of its own currency, then its own exportable :

$$E^a = (X_1 - X_{1u})P_1^a + X_2 P_2^a + X_{3a}(P_3^u R) = Y^a - B_u^a(P_3^u R), \text{ and } E^a/P_1^a = E_r^a = Y_r^a - B_u^a/P_x^a \quad (4)$$

$$E^u = (X_3 - X_{3a})P_3^u + X_4 P_4^u + X_{1u}(P_1^a/R) = Y^u + B_u^a(P_3^u), \text{ and } E^u/P_3^u = E_r^u = Y_r^u + B_u^a \quad (5)$$

Finally, define America's overall balance of payments as its trade balance in foreign currency less its capital exports in foreign currency, K_u^a , and set the overall balance of payments equal to zero :

$$B_u^a - K_u^a = 0 \quad (6)$$

Now assume that K_u^a is zero to start (so that $B_u^a = 0$, $E_r^a = Y_r^a$, and $E_r^u = Y_r^u$) and write the total derivatives of equations (3) through (6) in the compact form :

$$\dot{Y}_r^a = \dot{E}_r^a + B_u^a \cdot M_a \quad (7)$$

$$\dot{Y}_r^u = \dot{E}_r^u - B_u^a \cdot M_u \quad (8)$$

$$\dot{B}_u^a = \dot{P}_x^a + \dot{X}_{1u} - \dot{X}_{3a} \quad (9)$$

$$\dot{B}_u^a = \dot{K}_u^a \quad (10)$$

where $\dot{Y}_r^a$, $\dot{Y}_r^u$, $\dot{E}_r^a$ and $\dot{E}_r^u$ are the percentage rates of change of real outputs and real expenditure;

$\dot{B}_u^a = (dB_u^a/X_{3a})$ and $\dot{K}_u^a = (dK_u^a/X_{3a})$; $\dot{X}_{1u}$, $\dot{X}_{3a}$ and

$\dot{P}_x^a$ are the percentage rates of change in trade volume

and the terms of trade; and $M_a = (X_{3a} P_3^u R/E^a)$, while

(1) J.E. Meade, *The Balance of Payments : Mathematical Supplement* (London, 1951); J.R. Hicks, *Essays in World Economics* (London, 1959), ch. 4 and note C; and H.G. Johnson, *International Trade and Economic Growth* (London, 1958), ch. iv.

$M_u = (X_{sa} P_s^u / E) = (X_{1u} P_1^u / RE)$, denoting the two countries' imports as fractions of total domestic expenditure.

Now describe the changes in trade volume as reflecting changes in real expenditure, import prices, and tastes or commercial policy (spontaneous changes) :

$$\dot{X}_{1u} = \eta_u \dot{E}_r^u - \Sigma_u \dot{P}_m^u + \dot{X}_{1u}^s \quad (11)$$

$$\dot{X}_{sa} = \eta_a \dot{E}_r^a - \Sigma_a \dot{P}_m^a + \dot{X}_{sa}^s \quad (12)$$

where η_a and η_u are the « expenditure elasticities » of demand for imports, Σ_a and Σ_u are the « price elasticities » of demand for imports, and $\dot{X}_{1u}^s$ and $\dot{X}_{sa}^s$ are the spontaneous shifts in import demand. But the definitions of the import price ratios give :

$$\dot{P}_m^a = \dot{P}_h^a - \dot{P}_x^a, \text{ and } \dot{P}_m^u = \dot{P}_h^u + \dot{P}_x^u \quad (13)$$

In the model studied here, however, changes in the home price ratios, $\dot{P}_h^a$ and $\dot{P}_h^u$, can only occur when there are « biases » in economic growth. Under conditions of constant unit cost, each country's « transformation curve » looks like $\bar{X}_2 \bar{X}_1$ in Figure 2 (America's transformation curve). The distance $O\bar{X}_1$ measures America's full-employment national output in terms of its exportable (X_1), while the distance $O\bar{X}_2$ measures its full-employment national output in terms of its import-competing product (X_2). The ratio $(O\bar{X}_2/O\bar{X}_1)$ measures the home price ratio, P_h^a . Economic growth will shift the transformation curve, as by displacing it to $\bar{X}_2' \bar{X}_1'$. It may also alter the home price ratio. In fact :

$$\dot{P}_h^a = (\bar{X}_2' \bar{X}_1' / O\bar{X}_2') - (\bar{X}_2 \bar{X}_1 / O\bar{X}_1) \quad (14)$$

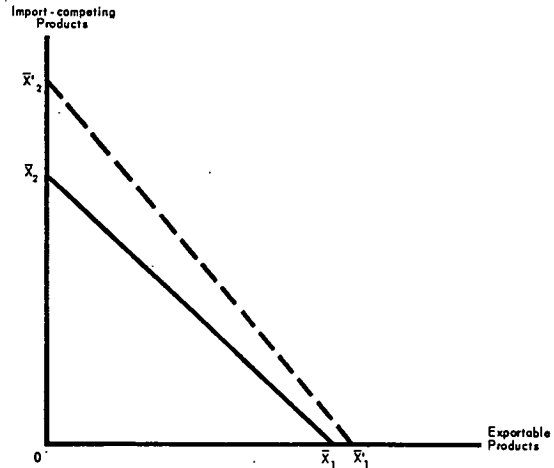
But $(\bar{X}_2' \bar{X}_1' / O\bar{X}_1')$ is the growth rate of full-employment national output in terms of exportables, called Y_r^{*a} below. And one can write $(\bar{X}_2' \bar{X}_1' / O\bar{X}_2')$ as

$(1 + \beta_a) Y_r^{*a}$. Therefore :

$$\dot{P}_h^a = \beta_a Y_r^{*a} \quad (14a)$$

$$R = [(\dot{W}^a - \dot{W}^u) - (\alpha_a Y_r^{*a} - \alpha_u Y_r^{*u})] + \frac{(\eta_a \dot{E}_r^a - \eta_u \dot{E}_r^u) + (\Sigma_u \beta_u Y_r^{*u} - \Sigma_a \beta_a Y_r^{*a}) + (X_{sa}^s - X_{1u}^s) + \dot{K}_u}{(\Sigma_u + \Sigma_a - 1)} \quad (17)$$

Figure 2.

With $\beta_a > 0$ (« anti-trade bias »), $\dot{P}_h^a > 0$; with $\beta_a = 0$ (« neutral growth »), $\dot{P}_h^a = 0$; and with $\beta_a < 0$ (« pro-trade bias »), $\dot{P}_h^a < 0$.

Changes in the terms of trade, $\dot{P}_x^a$, can also be written to reflect the consequence of economic growth. From the definition of the terms of trade :

$$\dot{P}_x^a = \dot{P}_1^a - \dot{P}_2^a - R \quad (15)$$

where R is the percentage depreciation of America's currency (the percentage appreciation of Europe's currency). But the rates of change of export prices can be decomposed :

$$\dot{P}_1^a = \dot{W}^a - \alpha_a Y_r^{*a}, \text{ and } \dot{P}_2^a = \dot{W}^u - \alpha_u Y_r^{*u} \quad (16)$$

where $\dot{W}^a$ and $\dot{W}^u$ are the rates of change of money wages in the export industries, while α_a and α_u denote the effects of the full-employment growth rates on the marginal products of labor in the export industries. If all growth were due to increases in the labor force matched by capital formation (so-called « balanced growth »), $\alpha_a = \alpha_u = 0$; if all growth were due to increases in productivity, $\alpha_a = \alpha_u = 1$. Substituting into equation (15) :

$$\dot{P}_x^a = (\dot{W}^a - \dot{W}^u) - (\alpha_a Y_r^{*a} - \alpha_u Y_r^{*u}) - R \quad (15a)$$

Now use equations (13), (14a) and (15a) to replace $\dot{P}_m^a$ and $\dot{P}_m^u$ in equations (11) and (12), then use those two equations and equations (10) and (15a) to rewrite equation (9) :

Equation (17) describes the rate of change of America's exchange rate required to maintain payments equilibrium in the face of the several events that may disturb it. To put it in final form, use equations (7), (8), and (10)

to define the full-employment rates of growth in real domestic expenditure :

$$E_r = Y_r - K_u M_a, \text{ and } E_r^* = Y_r^* + K_u^* M_u^* \quad (18)$$

and use these two arguments to rewrite equation (17) :

$$\begin{aligned} \dot{R} = & (\dot{W}^a - \dot{W}^u) + [1/(\Sigma_u + \Sigma_a - 1)] \left\{ [\eta_u(E_r^* - E_r^u) - \eta_a(E_r^* - E_r^a)] \right. \\ & + [\Sigma_u \beta_u + (\Sigma_u + \Sigma_a - 1) \alpha_u - \eta_u] Y_r^* - [\Sigma_a \beta_a + (\Sigma_u + \Sigma_a - 1) \alpha_a - \eta_a] Y_r^* \\ & \left. + [\dot{X}_{sa}^s - \dot{X}_{iu}^s] + [(1 - m_a - m_u) \dot{K}_u^a] \right\} \end{aligned} \quad (17a)$$

where $m_a = \eta_u M_u$ and $m_u = \eta_a M_a$ denoting the « marginal propensities » to import out of real domestic expenditure. Equation (17a) describes the change in the exchange rate required by five types of disturbance :

- i. Differences between the rates of increase of wages;
- ii. Gaps between the full-employment and actual rates of growth in real domestic expenditure;
- iii. The price and expenditure effects of full-employment growth;

- iv. Autonomous shifts in import demand;
- v. Autonomous capital movements.

Finally, use equation (17a) to define the rates of change in money wages required to offset the full-employment growth effects. Suppressing the terms involving expenditure, the spontaneous changes in

import demand and capital movements, set $\dot{R} = 0$ and

solve for $(\dot{W}^u - \dot{W}^a)$ to define $(\dot{W}^* - \dot{W}^*)$:

$$(\dot{W}^* - \dot{W}^*) = [\alpha_u Y_r^* - \alpha_a Y_r^*] + \frac{(\Sigma_u \beta_u - \eta_u) Y_r^* - (\Sigma_a \beta_a - \eta_a) Y_r^*}{(\Sigma_u + \Sigma_a - 1)} \quad (19)$$

and rewrite equation (17a) to insert $(\dot{W}^* - \dot{W}^*)$ in lieu of the growth effects :

$$\begin{aligned} \dot{R} = & [(\dot{W}^a - \dot{W}^*) - (\dot{W}^u - \dot{W}^*)] + [1/(\Sigma_u + \Sigma_a - 1)] \left\{ [\eta_u(E_r^* - E_r^u) - \eta_a(E_r^* - E_r^a)] \right. \\ & \left. + [\dot{X}_{sa}^s - \dot{X}_{iu}^s] + [(1 - m_u - m_a) \dot{K}_u^a] \right\} \end{aligned} \quad (20)$$

Equations (18), (19), and (20) are the basis for much of the discussion in the text.

SUMMARY

PAYMENTS DISTURBANCES AND THE INTERNATIONAL MONETARY STANDARD

The Bretton Woods Agreement enshrined an unusual professional consensus regarding international monetary problems. But professional opinion has divided again in recent years; many academic economists favor flexible exchange rates, while governments and central banks seek greater stability. The familiar academic indictment of the Bretton Woods regime contains three separate suppositions :

1. That private speculation has often been destabilizing, forcing unnecessary changes in exchange rates;
2. That wage rates are not sufficiently flexible to accomplish efficient payments adjustment without changes in exchange rates, yet central banks and governments resist any change;
3. That countries cannot insulate themselves from economic instability originating abroad.

Under the Bretton Woods regime, private speculation often works to amplify movements in reserves. When a country runs a deficit, foreign-exchange dealers have a strong incentive to sell that country's currency. If the deficit country devalues, they will make handsome profits; if it solves its problem without changing its exchange rate, they can cover their positions at very little loss. Over the years, moreover, private speculation may have biased the pattern of exchange-rate change. When imbalances appear in world payments, speculators are inclined to anticipate devaluations, not the corresponding revaluations. Doing so, they operate in ways that make devaluations much more likely. If exchange rates fluctuated freely, all rates would change automatically when imbalances appeared, and would be subject to continuous adjustment, not to large infrequent changes. Speculators might be less prone to gamble on a sudden depreciation of a weak currency, so that speculation might also be continuous and less disruptive. At the very least, full flexibility would penalize mistakes by speculators because it would increase the costs of retreating from a speculative foray. Under certain circumstances, moreover, flexible exchange rates would reward stabilizing speculation, causing it to dominate after a time. If exchange rates have not shown any trend and potential speculators expect continued stability, they will be quick to exploit profit opportunities. They will buy a currency as soon as it depreciates, expecting it to rise again, and will drive the exchange rate back toward its « norm ».

At one time, critics of the Bretton Woods regime complained that exchange rates were changing too much. Now that reserves have been replenished, governments seek to ride out disturbances and are committed to defend the established exchange rates, whether « right » or « wrong ». Their critics, however, are more worried than ever, believing that this new commitment may be costly to growth and efficiency. Any spontaneous shift in trade flows or capital movements requires an offsetting shift in trade and payments induced by price changes. If these are not accomplished, the deficit country may be compelled to apply direct controls or to accept excessive unemployment. If wage rates changed easily, the necessary price adjustments might be made by the gold-standard method. As wage rates are « sticky », the gold-standard mode of adjustment is apt to involve excessive unemployment in the deficit country. A change in exchange rates is a close substitute for a change in wage rates. If, in fact, disturbances arise in foreign trade, changes in exchange rates will cope with the disturbances without any alteration in domestic policy. Exchange-

rate changes are also an optimal response to disturbances on capital account. In this case, however, they must be « ratified » by changes in domestic expenditure. If wage rates are rigid and exchange rates do not change, successful price adjustment can only occur if surplus countries accept inflation. But central banks fear that inflation will get out of hand once it has begun and are loath to compensate for other countries' « errors ». They are even reluctant to accept the inflation that would happen naturally under the gold standard.

When disturbances originate « internally » as variations in aggregate expenditure, changes in relative prices or exchange rates are not the best reply. These disturbances should be controlled by the country giving birth to them. But governments cannot always make perfect policies. Hence, flexible rates have sometimes been proposed as a second-best defense against « imported » instability and against errors in policy. Yet this argument for insulation by full flexibility must be carefully qualified. It involves strategic suppositions as to the locus and extent of instability and as to the role of foreign trade in each economy. It has also to be recast when, as now, capital movements respond to interest rates. Under these new circumstances, flexible rates would forge a new connection between foreign trade and monetary policy and an additional connection between domestic policies and those pursued abroad. Full flexibility would permit insulation but would not accomplish it automatically. It might actually require more skillful monetary management than the present regime, and might greatly amplify the consequence of error.

In most general terms, the case for flexible rates is the case for free-market adjustment, and builds upon two suppositions : First, it contends that changes in fixed rates will not be made when they are needed. Second, it contends that free-market adjustments will not occur *unless* they are needed. Flexible rates will not fluctuate appreciably from day to day, as speculators would offset temporary shocks, but would be free to change sufficiently and promptly whenever trade and payments evinced a lasting change.

The first of these propositions has been widely endorsed, but has to be carefully qualified. Even if exchange rates were allowed to fluctuate freely, governments would still enjoy an indirect influence; using the interest rate and government budget, they could « manage » a flexible rate. They could not delay adjustment, as now, but could still select the mode of adjustment and might not choose wisely or with due regard for the impact on their neighbours. The second proposition concerning speculation is challenged quite often. Speculation is most apt to smooth erratic fluctuations in payments when there is small risk of permanent change in the « normal » rates. In this case, however, there is little reason for preferring flexible rates to fixed rates, as there is least need for frequent price adjustment. When, instead, the non-speculative rate changes frequently or displays a trend, speculation may be dangerously destabilizing. It may accentuate the trend in the exchange rate and amplify transitory fluctuations surrounding the trend. When economies are growing, moreover, foreign trade and payments will usually evince cumulative structural change. Central banks must neutralize this structural change, not merely avoid inflation, to create the climate required for stabilizing speculation. Governments have rarely achieved this degree of sophistication in financial policy and may not achieve it until they are armed with new policy instruments.

AANPASSING VAN BEPAALDE REEKSEN VAN DE « STATISTIEKEN »

Hoofdstukken IX : « Betalingsbalans » en XIII « Geldscheppende instellingen »

A. HOOFDSTUK IX : « Betalingsbalans »

1. Tabel IX-2 geeft sedert 1961 de evolutie, per halfjaar, van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

2. Bij de posten van deze tabel die betrekking hebben op het *kapitaalverkeer* waren de transacties van de Staat, die van de andere overheid, die van de parastatale bedrijven, die van de parastatale kredietinstellingen en, ten slotte, de overige transacties, hoofdzakelijk bestaande uit transacties van de private bedrijven en de particulieren, afzonderlijk vermeld. Die wijze van voorstelling had het nadeel dat de transacties van de economische subjecten die behoren tot de sector Staat — volgens de terminologie van de nationale boekhouding — niet duidelijk werden afgezonderd van die der overige economische subjecten, d.w.z. de particulieren en de bedrijven, ongeacht of deze laatste toebehoren aan de Staat of onder zijn controle staan of, daarentegen, zuiver privaat zijn.

In de nationale rekeningen, omvat de sector Staat het geheel bestaande uit de centrale overheid, de ondergeschikte besturen en de organismen voor sociale verzekering, terwijl de parastatale bedrijven of de parastatale kredietinstellingen als bedrijven beschouwd worden en niet als deel uitmakend van de sector Staat.

Om dit onderscheid scherper te doen uitkomen, werd in tabel IX-2 (cf. de vergelijkende tabel hierna) een bijkomende onderverdeling ingelast. Voortaan zullen de kapitaaltransacties van de sector Staat, in de betekenis die er in de nationale rekeningen wordt aan gegeven, gegroepeerd worden in punt 3, onder de titel

« Nettokapitaalverkeer van de overheid », waar zij uiteenvallen in de posten « Staat » en « Andere overheid ». De andere kapitaaltransacties met het buitenland, behalve die van de geldscheppende instellingen, worden gegroepeerd in punt 4, onder het hoofd « Nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren », onderverdeeld in verschillende posten die de transacties van de openbare en die van de particuliere bedrijven afzonderlijk aangeven.

3. Aan het kapitaalverkeer werd nog een andere wijziging gebracht; zij betreft bestanddelen die tot nog toe begrepen waren in de post « Geregistreerd kortlopend kapitaalverkeer » en waarvan het voornaamste element was de beweging van het uitstaande bedrag van de in Belgische franken gestelde accepten betreffende de uitvoer gefinancierd buiten de geldscheppende instellingen.

Er zij aan herinnerd dat de bedragen met betrekking tot de goederentransacties van de betalingsbalans worden verkregen door een zeker aantal correcties aan te brengen aan de door het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel geregistreerde betalingen. Een van de belangrijkste is de volgende : de bedragen van de werkelijke betalingen worden vermeerderd (verminderd) met de toename (de afname) van de uitvoer en de invoer op krediet die kan geregistreerd worden; in feite zijn de met commerciële kredieten gepaard gaande verkopen of aankopen waarmee rekening kan gehouden worden die welke aanleiding hebben gegeven tot een wijziging van het bedrag der in Belgische franken gestelde accepten voor exportfinanciering of van het bedrag acceptverplichtingen van de Belgische banken tegenover buitenlandse bankiers. Als tegenpost van het bedrag van die buitenlandse transacties

**IX - 2. — ALGEMENE BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

(Miljarden franken)

Vroegere voorstelling

Nieuwe voorstelling

	1964	
	1 ^o halfjaar	
A. Goederen- en dienstentransacties :		
1. Goederentransacties :		
1.1 Uit- en invoer ¹	-	7,3
1.2 Loonwerk	+	2,2
1.3 Arbitrage	+	2,8
2. Niet-monetair goud	-	0,5
3. Vervoer- en verzekeringskosten van goederen ²	-	0,1
4. Andere vervoerkosten	+	0,5
5. Reisverkeer	-	1,4
6. Opbrengsten uit investeringen ...	-	1,0
7. Overheidstransacties niet elders vermeld	-	1,4
8. Overige :		
8.1 Grensarbeiders	+	1,9
8.2 Overige	+	0,4
Totaal goederen- en dienstentransacties ...	-	3,9
B. Overdrachten :		
9. Particulieren	+	1,2
10. Staat	-	0,9
Totaal overdrachten ...	+	0,3
C. Kapitaalverkeer :		
11. Staat	+	0,6
12. Andere overheid	+	1,0
13. Parastatale bedrijven	+	0,2
14. Parastatale kredietinstellingen ...	+	2,2
15. Overige :		
15.1 Geregistreerd kortlopend ...	-	0,6
15.2 Gekende effectentransacties :		
a) Belgische effecten	-	0,2
b) buitenlandse effecten ...	-	1,3
15.3 Overige	+	1,5
Totaal kapitaalverkeer ...	+	3,4
16. Vergissingen en weglatingen	+	0,9
17. Totaal overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldschepende instellingen	+	0,7

	1964	
	1 ^o halfjaar	
1. Goederen- en dienstentransacties :		
1.1 Goederentransacties :		
1.11 Uit- en invoer ¹	-	7,3
1.12 Loonwerk	+	2,2
1.13 Arbitrage	+	2,8
1.2 Niet-monetair goud	-	0,5
1.3 Vervoer- en verzekeringskosten van goederen ²	-	0,1
1.4 Andere vervoerkosten	+	0,5
1.5 Reisverkeer	-	1,4
1.6 Opbrengsten uit investeringen ...	-	1,0
1.7 Overheidstransacties niet elders vermeld	-	1,4
1.8 Overige :		
1.81 Grensarbeiders	+	1,9
1.82 Overige	+	0,4
Totaal 1 ...	-	3,9
2. Overdrachten :		
2.1 Particulieren	+	1,2
2.2 Staat	-	0,9
Totaal 2 ...	+	0,3
3. Nettokapitaalverkeer van de overheid :		
3.1 Staat	+	0,6
3.2 Andere overheid	+	1,0
Totaal 3 ...	+	1,6
4. Nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren :		
4.1 Overheidsbedrijven	+	0,2
4.2 Openbare kredietinstellingen	+	2,2
4.3 Particuliere sector :		
4.31 Gekende effectentransacties .		
a) Belgische effecten	-	0,2
b) buitenlandse effecten	-	1,3
4.32 Overige (directe investeringen inbegrepen)	+	1,5
Totaal 4 ...	+	2,4
5. Vergissingen en weglatingen	+	0,9
Totaal 1 tot 5 ...	+	1,3
6. Herfinanciering buiten de geldschepende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)		
		- 0,6
7. Totaal (1 tot 6) overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en de nettodeviezenpositie van de geldschepende instellingen		
		+ 0,7
waarvan : Nationale Bank	+	1,0
Overige	-	0,3

¹ Voor een deel van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. inclusief de vervoer- en verzekeringskosten van deze invoer.

² Deze rubriek vermeldt, in uitgaven, slechts een deel van de kosten van het vervoer en de verzekering van de invoer. Het andere deel kan niet gescheiden worden van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de uitgaven van de rubriek 1.1 « Uit- en invoer » (zie noot 1).

¹ Voor een deel van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. inclusief de vervoer- en verzekeringskosten van deze invoer.

² Deze rubriek vermeldt, in uitgaven, slechts een deel van de kosten van het vervoer en de verzekering van de invoer. Het andere deel kan niet gescheiden worden van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de uitgaven van de rubriek 1.11 « Uit- en invoer » (zie noot 1).

die gepaard gaan met kredieten van Belgische of buitenlandse banken en begrepen in de rubriek « Uit- en invoer », werd tot nog toe een gelijkwaardige verandering aangetekend :

— hetzij onder de rubriek « Totaal overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen », ten belope van de verandering van het uitstaande bedrag accepten in Belgische franken betreffende uitvoerverrichtingen gefinancierd door de geldscheppende instellingen;

— hetzij onder de rubriek « Geregistreerd kortlopend kapitaalverkeer », ten belope van de veranderingen, enerzijds, van het uitstaande bedrag accepten in Belgische franken betreffende uitvoerverrichtingen gefinancierd door niet-monetaire middelen en, anderzijds, van het bedrag der acceptverplichtingen van de Belgische banken tegenover het buitenland.

Die wijze van voorstelling vertoonde een leemte : een zuiver binnenlandse verschuiving in de financieringsmiddelen van de accepten in Belgische franken betreffende uitvoerverrichtingen bracht hetzij een louter boekhoudkundige ontvangst, hetzij een louter boekhoudkundige uitgave in het kapitaalverkeer aan het licht, met als tegenpost een stijging of een daling van de goudvoorraad en deviezenpositie van de geldscheppende instellingen; in diezelfde periode had evenwel geen enkele transactie met het buitenland plaatsgehad. Nam de Nationale Bank, bijvoorbeeld, op een bepaalde vervalddag accepten betreffende uitvoerverrichtingen in portefeuille die tevoren door niet-monetaire middelen waren gefinancierd, dan had de daaruit voortvloeiende stijging van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen, als zichtbare tegenpost, een ontvangst in de rubriek « Geregistreerd kortlopend kapitaalverkeer », ofschoon met die mutatie van het uitstaande bedrag accepten van een categorie instellingen naar een andere geen enkele transactie met het buitenland gepaard ging.

Om uit het kapitaalverkeer die louter binnenlandse transacties te verwijderen zonder daarom afbreuk te doen aan de principes van het *Balance of Payments Manual* van het Monetaire Fonds, zal het schema van tabel IX-2 voortaan gewijzigd worden.

Er komt een rubriek 6 bij, met als titel « Herfinanciering buiten de geldscheppende

instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland ». De bedragen van die nieuwe rubriek weerspiegelen hoofdzakelijk de veranderingen van het uitstaande bedrag accepten in Belgische franken betreffende uitvoerverrichtingen gefinancierd buiten de geldscheppende instellingen.

4. De veranderingen van het bedrag der acceptverplichtingen van de Belgische banken tegenover het buitenland stemmen overeen met de financiering door buitenlandse markten van invoertransacties op krediet; zij vertegenwoordigen dus werkelijk een kapitaalverkeer met het buitenland en moeten begrepen blijven in een van de sub-rubrieken die het kapitaalverkeer registreren.

5. Zoals zij voortaan is opgesteld, moet tabel IX-2 als volgt worden geïnterpreteerd :

— de laatste twee rubrieken (6 en 7) vertonen de financiering van de transacties met het buitenland die oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen werd waargenomen; zij gaf aanleiding tot een overeenkomstige schepping van binnenlandse monetaire kasmiddelen; deze laatste werden daarna verminderd met het bedrag van de herfinanciering bij niet-geldscheppende instellingen. Het gezamenlijke bedrag van die financiering is gelijk aan de algebraïsche som van de bedragen van de laatste twee rubrieken, volgens de formule : $[-6 + 7]$; het stemt overeen met het totaal van de transacties opgetekend onder de rubrieken 1 tot 5;

— de rubriek 7 « Totaal overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en de nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen » afzonderlijk beschouwd, weerspiegelt de finale weerslag van al de transacties met het buitenland op de buitenlandse positie, in goud, valuta's en Belgische of Luxemburgse franken, van de Belgische en Luxemburgse monetaire instellingen, met uitzondering van hun wederzijdse vorderingen en verplichtingen.

6. Zodra uit de post « Geregistreerd kortlopend kapitaalverkeer » de veranderingen verwijderd werden van het uitstaande bedrag accepten in Belgische franken betreffende uitvoerverrichtingen die er het voornaamste bestanddeel van uitmaken, bestond er geen reden meer om die post te handhaven.

De doorgaans weinig belangrijke veranderingen van de overige bestanddelen waaruit hij bestond, werden geregistreerd onder de rubriek 4.32 « Nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren — Overige (directe investeringen inbegrepen) »; deze omvat dus de veranderingen van de uitstaande acceptverplichtingen van de Belgische banken tegenover buitenlandse bankiers.

7. Wijzigingen zoals die waarvan hierboven sprake werden aangebracht aan tabel IX-3 die een overzicht geeft van de kwartaalevolutie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

B. HOOFDSTUK XIII :

« Geldscheppende instellingen »

8. Tabel XIII-3 geeft, per kwartaal, sedert 30 juni 1950, de oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid ⁽¹⁾. Uit de ervaring is gebleken dat de voorstelling van die statistieken op een zeker aantal punten kon worden verbeterd.

Kolom (4).

9. In de « transacties met het buitenland » die in deze kolom voorkomen, zijn de kapitaaltransacties van de overheid niet opgenomen. Dit betekent dat onder de elementen die aanleiding gaven tot een mutatie in de goudvoorraad en deviezenpositie met, als tegenpost, een verandering in de geldhoeveelheid, geen rekening wordt gehouden met de aanbrengsten voortvloeiend uit een mutatie in de netto buitenlandse schuldenlast van de overheid. Inderdaad betekenen buitenlandse leningen van de overheid — in de mate dat ze niet gecompenseerd worden door kredieten die door de overheid aan het buitenland verleend worden — voor deze laatste een aanbreng van deviezen die zij omwisselt tegen het geld dat zij nodig heeft om haar tekort te dekken; bij overigens gelijkblijvende omstandigheden, zijn

⁽¹⁾ Cf. « De vorming van de geldhoeveelheid », in *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, november 1955, blz. 317; « Gezamenlijke balansen der geldscheppende instellingen en oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid. Herziening van sommige statistische gegevens », *ibidem*, november 1957, blz. 417, en november 1958, blz. 352; en « Hoofdstuk XIII : « Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte. Wijziging van sommige gegevens », *ibidem*, blz. 174.

die cessies van deviezen, voortvloeiend uit de buitenlandse leningen van de overheid, oorzaak dat de geldscheppende instellingen, waarnaar de valuta's terugvloeien, als tegenpost geld scheppen ten bate van de overheid. Die ontwikkelingsgang leidt tot een monetaire financiering van deze laatste. Derhalve leek het logisch, in de analyse van de oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid, heel de geldschepping ten behoeve van de Staat en de andere overheid te hergroeperen, ongeacht of zij het gevolg is van cessies aan de geldscheppende instellingen van deviezen voortkomend van leningen in het buitenland, of van verkopen aan deze instellingen van effecten van de nieuw uitgegeven schuld of nog van verplichtingen aan de houders van direct opvraagbare deposito's bij het Bestuur der Postchecks.

Toen deze statistiek van de oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid werd opgemaakt, ontving de Staat gratis transfers van buitenlandse instellingen of regeringen; deze transferontvangsten leidden tot een netto-aanvoer van deviezen bij de geldscheppende instellingen; uit het oogpunt van de geldschepping ten behoeve van de Schatkist hadden die ontvangsten dus dezelfde gevolgen als de leningen in het buitenland. Hoewel die transfers deel uitmaken van de lopende rekening en niet van het kapitaalverkeer, leek het toch wenselijk ze in de statistische analyse op dezelfde wijze te behandelen als de netto buitenlandse leningen van de Schatkist : deze transferontvangsten werden dus afgetrokken van de als « transacties met het buitenland » beschouwde verrichtingen en geboekt bij de « geldschepping ten behoeve van de Staat ».

De aan deze handelwijze verbonden bezwaren kwamen aan het licht, toen die transfers aanleiding gaven tot uitgaven ten laste van de Rijksbegroting of tot uitgaven in de betalingsbalans. Thans geven de transfers van de Staat, die de technische bijstand van België aan Kongo en de bijdrage van België in de krachten het Verdrag van Rome opgerichte organismen omvatten, inderdaad geregeld aanleiding tot netto-uitgaven.

Om de methode niet asymmetrisch te maken, verdiende het aanbeveling op dezelfde wijze tewerk te gaan voor de buitenlandse transfers ten laste en ten gunste van de Staat. Derhalve

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

Vroegere voorstelling

(miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (excl. de transfers en de kapitaaltransacties van de overheid) (4)	Geldschepping ten behoeve van de overheid			Tegeldemaking van overheidspapier		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan in België gevestigde bedrijven en particulieren (10)	Obligatieleningen van de depositobanken (11)	Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen (12)	Diversen (18)
					van de Staat		van de andere overheidsinstellingen ¹ (7)	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen (8)	door tussenkomst van het Rentenfonds (9)				
					door overdracht van effecten van de schuld (5)	door netto-overdracht van deviezen (6)							
1964 1 ^o halfjaar	+ 8,1	+ 2,3	+ 10,4	- 1,0	+ 7,4	- 0,3	+ 1,2	- 0,5	- 0,3	+ 3,8	+ 0,2	+ 0,2	- 0,3

¹ Inclusief de pensioenfondsen.

Nieuwe voorstelling

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (4)	Kredieten verleend aan bedrijven en particulieren ¹ (5)	Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen (stijging : -)		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Obligatieleningen van de depositobanken (12)	Kredieten aan niet-geldscheppende instellingen (13)	Diversen (14)
						van commerciële vorderingen op het buitenland (6)	van kredieten aan bedrijven en particulieren (7)	Staat (8)	Andere overheidsinstellingen ² (9)	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen (10)	door tussenkomst van het Rentenfonds (11)			
1964 1 ^o halfjaar	+ 8,1	+ 2,3	+ 10,4	- 1,3	+ 7,6	- 0,6	- 3,8	+ 8,0	+ 1,2	- 0,5	- 0,3	+ 0,2	+ 0,2	- 0,3

¹ Verandering van het opgenomen bedrag van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten (exclusief het papier dat gebruikt wordt voor het mobiliseren van commerciële vorderingen op het buitenland) die oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend werden.

² Inclusief de pensioenfondsen.

werden de statistische reeksen gecorrigeerd (1) : voortaan zullen de kapitaaltransacties, strikt genomen, de enige transacties van de overheid met het buitenland zijn die onder de « geldschepping ten behoeve van de overheid » zullen opgetekend worden. Dit betekent dat alleen de veranderingen van die nettoschuldenlast van de overheid tegenover het buitenland verwijderd zullen worden uit de elementen die in aanmerking worden genomen om de binnenlandse monetaire weerslag van de « transacties met het buitenland » te bepalen.

Bijgevolg stemmen de bedragen van kolom (4) voortaan overeen met het saldo van al de lopende transacties vermeerderd met het saldo van de kapitaaltransacties van de particulieren en de private en openbare bedrijven.

10. De geldschepping voortvloeiend uit de transacties met het buitenland, zoals zij hierboven werden beschreven, wordt niet gemeten op grond van de gegevens uit de betalingsbalans. Deze hebben inderdaad betrekking op de transacties met het buitenland van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie *in haar geheel*. De analyse van de oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid heeft evenwel slechts betrekking op de *Belgische economie*.

Derhalve zijn de bedragen van kolom (4) van tabel XIII-3 berekend op grond van de mutaties van de goudvoorraad en deviezenpositie van de Belgische geldscheppende instellingen.

11. Door hierna de wijze van berekening toe te lichten, wordt de betekenis van de gegevens van die kolom onderlijnd; de inhoud van die gegevens heeft inderdaad een andere wijziging ondergaan.

Van de mutaties van de goudvoorraad en deviezenpositie van de Belgische geldscheppende instellingen trekt men eerst en vooral de veranderingen van de nettoschuldenlast van de overheid af om de redenen aangehaald onder punt 9.

Voortaan zullen echter bij het aldus bekomen saldo de mutaties worden gevoegd van het uitstaande bedrag accepten in Belgische

franken betreffende uitvoertransacties die bij niet-geldscheppende instellingen opnieuw gefinancierd werden. Inderdaad, zoals hierboven werd aangetoond (punt 3), kan een zuiver interne factor mutaties veroorzaken van de goudvoorraad en deviezenpositie van de geldscheppende instellingen, te weten een wijziging in de aard van de middelen die het gemobiliseerde bedrag commerciële vorderingen op het buitenland hoofdzakelijk door middel van accepten in Belgische franken betreffende de uitvoer financieren; de geldscheppende instellingen kunnen bij de financiering van die accepten worden afgelost door niet-geldscheppende instellingen en omgekeerd. Wanneer het erop aankomt het volume van de geldschepping te meten waartoe die transacties met het buitenland (zoals hierboven bepaald) aanleiding hebben gegeven, is het verkieslijk de weerslag van die louter interne factoren op de mutaties van de goudvoorraad en deviezenpositie van de geldscheppende instellingen buiten beschouwing te laten.

Een voorbeeld zal de gevolgde methode toelichten. Onderstelt men dat de goudvoorraad en deviezenpositie van de geldscheppende instellingen gedurende een bepaalde periode met fr. 0,5 miljard gestegen zijn en dat de nettoschuldenlast van de overheid tegenover het buitenland met fr. 2 miljard is toegenomen, dan stemt de monetaire weerslag van de transacties met het buitenland (saldo van de lopende transacties en kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) overeen met een inkrimping van fr. 1,5 miljard. Maar hadden tijdens dezelfde periode niet-geldscheppende instellingen de herfinanciering verzekerd van fr. 0,5 miljard commerciële vorderingen op het buitenland, die voorheen bij de geldscheppende instellingen gemobiliseerd werden, dan zouden de goudvoorraad en deviezenpositie van deze laatste — zoals zij in die statistieken bepaald zijn — ten gevolge van de verschuiving toe te schrijven aan interne factoren evenwel met een zelfde bedrag zijn gedaald; die laatste mutatie diende te worden uitgeschakeld; derhalve zou de monetaire weerslag van de transacties met het buitenland niet meer $(-1,5)$ maar $[(-1,5) - (-0,5)]$, d.i. fr. -1 miljard bedragen. In de statistieken van dit *Tijdschrift* komen die berekeningen voor in tabel XIII-5 « Goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen ».

(1) Een volledige in de tijd teruggaande reeks zal later in dit *Tijdschrift* gepubliceerd worden. Nu reeds werd, om rekening te houden met de hier en de hierna beschreven wijzigingen, een correctie aangebracht aan de cijfers van tabel XIII-3 van de « Statistieken ».

Kolommen (6) en (7).

12. De interne factoren die onder het vorige punt werden aangehaald, met name de verschuiving van de financieringslast van sommige bedragen uitstaand papier, zullen voortaan afzonderlijk in de tabel voorkomen.

Deze factoren zijn inderdaad op zichzelf een belangrijke aanwijzing voor de diagnose.

De liquide middelen gecreëerd door de geldscheppende instellingen worden in de economie verspreid; de houders kunnen er de voorkeur aan geven die liquiditeiten te vervangen door financiële activa beheerd door andere organismen dan de geldscheppende instellingen. De middelen verplaatsen zich dan van laatstgenoemde naar eerstgenoemde; de niet-geldscheppende organismen kunnen derhalve eventueel een gedeelte van de activa der geldscheppende instellingen overnemen, inzonderheid indien zij geen bijkomende kredietvraag moeten voldoen. In het schema wordt dit verschijnsel betiteld als « herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen » (cf. de tabel hierboven waarin beide voorstellingen worden vergeleken).

Het omgekeerde verschijnsel kan zich voordoen. Een verandering in de houding van de gezinshuishoudingen of de bedrijven, wat het beheer van hun financiële activa betreft, kan oorzaak zijn van een verschuiving van de voordien door niet-geldscheppende organismen verzamelde middelen naar de geldscheppende instellingen: dat zal, bijvoorbeeld, het geval zijn indien het publiek de verzilvering vraagt van een fractie van zijn vorderingen op financiële instellingen niet-banken. Het kan ook zijn dat de kredieten, door niet-geldscheppende organismen toegekend, op zekere ogenblikken meer toenemen dan de middelen die deze organismen zich door schuldvorming verschaffen; deze gang van zaken noopt de betrokken organismen ertoe kasmiddelen op te nemen; te dien einde kunnen ze aan de geldscheppende instellingen o.m. handelspapier afstaan.

In beide gevallen vermindert de « herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen »; blijven alle andere omstandigheden gelijk, dan vermeerdert de geldcreatie in dezelfde mate. In tabel XIII-3 [kolommen (6) en (7)] is het bedrag van die daling van de « herfinanciering » dan ook geboekt als een positieve factor van de veranderingen in de geldhoeveelheid.

Een stijging van de « herfinanciering » is daarentegen als een negatieve factor van die veranderingen geboekt.

13. De portefeuilles handelspapier die ten dele kunnen gefinancierd worden door de midde-len van niet-geldscheppende instellingen die de geldscheppende instellingen aflossen, of omgekeerd, bestaan niet alleen uit accepten in Belgische franken betreffende de uitvoer die gediend hebben om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren. Handelspapier getrokken ter gelegenheid van binnenlandse transacties kan eveneens door of aan de geldscheppende instellingen worden afgestaan.

De twee kolommen (6) en (7) geven een afzonderlijk overzicht van de « herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen » van de commerciële vorderingen op het buitenland, enerzijds, en van de kredieten aan de bedrijven en particulieren (nationale sectoren), anderzijds.

Kolom (5).

14. De opneming in de tabel van kolom (7) wijzigde de inhoud van de kolom — voorheen (10), voortaan (5) — die de weerslag op de geldschepping aangeeft van de aanwending door de bedrijven en particulieren van de kredieten verleend door de geldscheppende instellingen in de vorm van disconto, voorschotten of accepten (andere dan de wissels die gebruikt worden om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren).

De « bedrijven en particulieren » nemen kredieten op wanneer de kasmiddelen die zij zich op alle andere manieren verschaffen — incl. hun ontvangsten uit inkomens — een financieel tekort laten; hun beroep op het krediet verstrekt hun de aanvullende betalingsmiddelen die zij nodig hebben. Werden die kredieten oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend, dan hebben zij — bij overigens gelijkblijvende omstandigheden — een rechtstreekse expansieve uitwerking op de geldschepping: het gezamenlijke bedrag van de opgenomen kredieten geeft de omvang van die uitwerking aan.

De veranderingen van het uitstaande bedrag dat bij de geldscheppende instellingen ondergebracht blijft, nadat een deel van de kredieten eventueel geherfinancierd werd bij niet-geldscheppende instellingen, geven geen juist beeld

**XIII - 5. — GOUDVOORRAAD EN NETTODEVIEZENPOSITIE
VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN**

(Miljarden franken)

Vroegere voorstelling

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak 1			Evolutie						Evolutie	
	N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal (8) = (1) + (2)	Goudvoorraad en nettodeviesenpositie na statistische aanpassing			Transfers en kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Transacties met het buitenland 4 (excl. de transfers en de kapitaaltransacties van de overheid) (9) = (6) - (7) - (8)	Verschil tussen de gegevens van de betalingsbalans [kol.(11)] en die van de geldschepende instellingen [kol.(6)] ⁵	Goudvoorraad en nettodeviesenpositie volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. ⁶ (11)
				N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Staat 2	Andere 3			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1964 1 ^o halfjaar ...	103,2	-24,4	78,8	+ 1,0	- 1,3	- 0,3	- 0,3	+ 1,0	- 1,0	v+ 1,0	v+ 0,7

- 1 Een indeling van de goudvoorraad en nettodeviesenpositie per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2 en, voor de periode 1950-1960, in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* van juli 1961, blz. 20 tot 27.
- 2 Deze kolom is dezelfde als kolom (6) van tabel XIII-3.
- 3 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden.
- 4 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoont, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.
- 5 Dit verschil omvat : a) de schommelingen van de nettotoegoeden van de Luxemburgse banken tegenover de andere landen dan België; b) tot 31 december 1960, de schommelingen van de verplichtingen der Belgische banken tegenover de Kongolese maatschappijen; c) de schommelingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken tegenover de in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen; d) sedert het derde kwartaal van 1963 de gezamenlijke nettotoegoeden van de Luxemburgse ingezetenen bij de Belgische banken.
- 6 Zie tabel IX-1, totaal, en tabellen IX-2, rubriek 17, en IX-3, rubriek 13.

Nieuwe voorstelling

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak 1			Evolutie						Evolutie		
	N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal (8) = (1) + (2)	Goudvoorraad en nettodeviesenpositie na statistische aanpassing			Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Herfinanciering buiten de geldschepende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -) (10) - (6) - (7) - (8) - (9)	Transacties met het buitenl. 3 (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (10) - (6) - (7) - (8) - (9)	Verschil tussen de gegevens van de betalingsbalans [kol.(12)] en die van de geldschepende instellingen [kol.(6)] ⁴	Goudvoorraad en nettodeviesenpositie volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. ⁵ (12)
				N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Staat	Andere 2				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
1964 1 ^o halfjaar ...	103,2	-24,4	78,8	+ 1,0	- 1,3	- 0,3	+ 0,6	+ 1,0	- 0,6	- 1,3	v+ 1,0	v+ 0,7

- 1 Een indeling van de goudvoorraad en nettodeviesenpositie per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2 en, voor de periode 1950-1960, in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* van juli 1961, blz. 20 tot 27.
- 2 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden.
- 3 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoont, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.
- 4 Dit verschil is gelijk aan :
— de veranderingen van de goudvoorraad en de nettodeviesenpositie van de geldschepende instellingen van de B.L.E.U. die voortvloeien : a) uit de veranderingen van de nettotoegoeden van de Luxemburgse banken op de andere landen, België uitgezonderd; b) tot 31 december 1960, uit de veranderingen van de verplichtingen van de Belgische banken aan de Kongolese bedrijven en c) uit de veranderingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken aan de internationale instellingen gevestigd in de B.L.E.U. [die veranderingen komen voor in kolom (12), maar niet in kolom (6)];
— min, sedert het derde kwartaal van 1963, de veranderingen van de nettotoegoeden van de Belgische banken op de Luxemburgse ingezetenen [die veranderingen komen voor in kolom (6), maar niet in kolom (12)].
- 5 Zie tabel IX-1, totaal, en tabellen IX-2 en 3, rubriek 7.

van de geldschepping die plaatsheeft ter gelegenheid van de kredietverlening aan de bedrijven en particulieren; die veranderingen weerspiegelen daarenboven de weerslag van de mutaties van middelen tussen geldscheppende en niet-geldscheppende instellingen, die hierboven onder punt 12 werden vermeld.

Het schema van de tot nog toe gebruikte tabellen maakte het voor de analyse vereiste onderscheid. Het gezamenlijke opgenomen bedrag van de kredieten aan de bedrijven en particulieren, oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend, kwam voor in tabel XIII-1 « Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen », kolom (12). De evolutie van het uitstaande bedrag gefinancierd door de geldscheppende instellingen kwam voor in tabel XIII-3 « Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid », kolom (10). Die voorstelling was van weinig nut omdat men verplicht was de eerste tabel te raadplegen om een juiste analyse te maken van de gegevens van de tweede, die het resultaat waren van twee verschillende werkwijzen.

De nieuwe voorstelling van tabel XIII-3 vereenvoudigt de lezing van de statistische gegevens. Kolom (5) zal voortaan de gezamenlijke verandering aanduiden van het opgenomen bedrag discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten (excl. de wissels die gebruikt worden om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren) oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend ⁽¹⁾. Kolom (7) duidt de verandering

---

(1) De geldscheppende instellingen kunnen eveneens krediet verlenen aan de sectoren bedrijven en particulieren door pas uitgegeven obligaties van parastatale overheidsbedrijven in hun portefeuille op te nemen. Die, trouwens bijkomstige, wijzigingsfactor van de geldhoeveelheid is begrepen in kolom (14) « Diversen ». De gepubliceerde documentatie zal weldra worden uitgebreid : tabellen XIII-1 en 3 zullen worden aangevuld met gedetailleerde tabellen die inlichtingen zullen verstrekken over de verscheidene rubrieken die onder die « Diversen » gegroepeerd zijn.

aan van het bedrag van dezelfde kredieten dat buiten de geldscheppende instellingen geherfinancierd werd.

Kolom (8).

15. Zoals in punt 9 werd uiteengezet, omvatten de gegevens die de « geldschepping ten behoeve van de overheid — Staat » weergeven, zoals voorheen het kapitaalverkeer van de Staat met het buitenland; voortaan zijn daarentegen uitgesloten de transfers van de Staat met het buitenland, die zijn ondergebracht in kolom (4).

16. Ten einde de tabel te verlichten, werden de geldschepping ten behoeve van de Staat door overdracht van effecten van de schuld en die door netto-overdracht van deviezen niet meer in afzonderlijke kolommen ondergebracht. Deze laatste inlichting wordt trouwens gegeven in tabel XIII-5, kolom (7) « Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland — Staat ».

17. Sommige van de voornoemde hervormingen hadden overeenstemmende wijzigingen tot gevolg, aan de gegevens van deze tabel XIII-5, die de evolutie, per kwartaal, van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen weergeeft.

De cijfers van kolom (7) bevatten niet meer de transfers van de Staat met het buitenland.

Een kolom (9), genaamd : « Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland » werd bijgevoegd om, zoals aangeduid in punt 11, de weerslag van de transacties met het buitenland, die voorkomen in kolom (4) tabel XIII-3, op de geldschepping te kunnen bepalen. Deze kolom (9) stemt overeen met kolom (6) van tabel XIII-3 en met de rubriek 6 van de tabellen IX-2 en IX-3.

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons decembernummer 1964 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN KREDIETWEZEN

HENRION R., Le crédit bancaire. Rôle de complément joué par ce type de concours dans l'équilibre de fonctionnement d'une entreprise. (*Revue de la Banque, Brussel, XXVIII, n° 8, 1964, blz. 730-739.*)

HIERNAUX P.E. & SCHREDER M., Quelques thèmes d'un dialogue constructif entre l'industriel et le banquier. (*Conférences du Centre d'Etudes bancaires et financières, Brussel, Boekje n° 100, november 1964, 21 blz.*)

MUHLEN E., Problèmes du financement de l'expansion économique au Grand-Duché de Luxembourg. (*Les Annales de l'Economie collective, Luik, n° 4, oktober-december 1964, blz. 507-528.*)

RAPPORT de la Commission « Bourse, Banque, Entreprise ». (*Brussel, september 1964, 43 blz.*)

Situation monétaire et bancaire en Belgique. (*Bulletin économique de la Banque de la Société Générale de Belgique, Brussel, III, n° 33, december 1964, blz. 1-5.*)

VAN LERBERGHE M., Financiering en financiële structuur van uw onderneming. (*Hoger Instituut voor Bestuurs- en Handelswetenschappen, Brussel, 100 blz.*)

3. NIET-GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

De aandelenmarkt in 1964. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XX, n° 2, 9 januari 1965, blz. 9-14.*)

4. OVERHEIDSFINANCIËN

BOITSFORT J., Het nieuw Gemeentefonds. (*De Gemeente, Brussel, XXXIX, n° 163, december 1964, blz. 620-633.*)

ERAUW F., De hervorming van het Rekenhof. (*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht, Brussel, XIX, n° 6, november-december 1964, blz. 342-352.*)

GOETHALS M., Het patrimonium van de Commissies van Openbare Onderstand. (*Drie-maandelijks Tijdschrift van het Gemeentekrediet van België, Brussel, XIX, n° 71, januari 1965, blz. 1-8.*)

Le nouveau régime fiscal des sociétés. (Rapport des Journées d'études du C.E.R.E.G.E. des 6, 7 et 8 février 1964, IIe session) (*Centre de Recherches en Economie et Gestion des Entreprises, Leuven, 1964, 153 blz.*)

MONFILS Ph., Le contrôle parlementaire des dépenses publiques. (*Recueil de Jurisprudence du Droit administratif et du Conseil d'Etat, Brussel, XIX, n° 3, 1964, blz. 137-153.*)

5. NATIONAAL INKOMEN — SPAARWEZEN — INVESTERINGEN — VERBRUIK

Het gezinsbudgetonderzoek 1961 (III). (*Statistisch Tijdschrift, Brussel, L, n°s 11-12, november-december 1964, blz. 2083-2215.*)

SERESIA P., De buitenlandse investeringen in Limburg. (*Economie in Limburg, Hasselt, V, n° 2, 1964, blz. 35-42.*)

7. PRIJZEN EN LONEN

LALOIRE M., « Partenaires sociaux ». (*Synopsis, Brussel, VII, n° 81, januari 1965, blz. 1-9.*)

Loononderzoek in de Belgische nijverheid — Oktober 1963 — April 1964. (*Statistisch Tijdschrift, Brussel, L, n°s 11-12, november-december 1964, blz. 2216-2240 en 2074-2082.*)

PANKERT A., L'expérience de la programmation sociale sur le plan national interprofessionnel. (*De Belgische textielnijverheid, Brussel, VII, n° 1, januari 1965, blz. 71-82.*)

8. WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

LOCCUFIER S., Werkgelegenheidspolitiek bij versnelde economische groei. (*Economie in Limburg, Hasselt, V, n° 2, 1964, blz. 7-33.*)

MAGREZ G., La durée du travail dans les secteurs publics et privés de l'économie nationale. (*Revue de Droit social, Brussel, n° 7, 1964, blz. 289-301; n° 8, 1964, blz. 337-344.*)

10. ECONOMISCHE TOESTAND — ECONOMISCHE POLITIEK

DEQUAE A., Conjunctuurverloop en financieel beleid. (*Documentatieblad van het Ministerie van Financiën, Brussel, n° 11, november 1964, blz. 5-18.*)

DE VULDER A., De ontwikkeling van de industriële produktie in België sedert de oprichting van de E.E.G. (*Handelsoverzicht van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 1, januari 1965, blz. 3-5.*)

- Diagnostic général de la conjoncture. (*Service mensuel de Conjoncture de Louvain, Leuven, XIX, januari 1965, blz. 1-6.*)
- KRUL N., La politique conjoncturelle en Belgique, aux Pays-Bas et en Suisse, 1950-1960. (*Librairie Droz, Travaux de Droit, d'Economie, de Sociologie et de Sciences politiques, Genève, n° 25, 1964, 502 blz.*)
- La situation économique de la Belgique. (*Bulletin financier de la Banque de Bruxelles, Brussel, n° 4, 29 januari 1965, blz. 1-5.*)
- LOCCUFIER S., De economische planning in België. (*Socialistische Standpunten, Brussel, XI, n° 5-6, 1964, blz. 459-475.*)
- Overzicht van de economische toestand in België. 4e kwartaal 1964. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XX, n° 5, 30 januari 1965, blz. 37-44.*)
- PEELMAN B., De Belgische economie bij de jaarwisseling. (*Tijd, Antwerpen, XL, n° 2, 8 januari 1965, blz. 3-6.*)
- SNOY J.C., La Belgique dans l'Europe économique. (*Revue Générale Belge, Brussel, n° 1, januari 1965, blz. 25-36.*)
- 11. NIJVERHEID — LANDBOUW — VISSERIJ**
- Le pétrole en Belgique. (*Annales de la Société Belge pour l'Etude du Pétrole, Brussel, n° 16, oktober 1964, 91 blz.*)
- L'industrie du bois dans notre pays. (*Bulletin économique de la Banque de la Société Générale de Belgique, Brussel, III, n° 33, december 1964, blz. 5-9.*)
- VAN ROMPUY P., Een factoranalytisch onderzoek naar de inkomensvorming op de landbouwbedrijven (II). (*Tijdschrift voor Economie, Leuven, IX, n° 3, 1964, blz. 306-318.*)
- 12. VERKEERSWEZEN.**
- De maritieme bedrijvigheid in de jaren 1959-1963. (*Echo's van Verkeerswezen, Brussel, n° 3, 1964, blz. 165-205.*)
- 14. BUITENLANDSE HANDEL — BETALINGSBALANS**
- EGLE W., American Reaction to the United States Balance of Payments Deficit. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Hamburg, XCIII, n° 2, 1964, pp. 273-283.*)
- KRIJNSE LOCKER H., PEETERS Th. & VANES F., De concentratie van de B.L.E.U.-uitvoer. (*Tijdschrift voor Economie, Leuven, IX, n° 3, 1964, blz. 277-305.*)
- SALANT W., Recent Developments in Factors Affecting the United States Basic Balance of Payments. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Hamburg, XCIII, n° 2, 1964, blz. 198-237.*)
- 15. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES**
- De aandelenbeurzen op internationaal plan. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XX, n° 4, 23 januari 1965, blz. 29-34.*)
- De internationale obligatiemarkten in 1964. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XX, n° 1, 2 januari 1965, blz. 1-4.*)
- de STRYCKER C., L'avenir de la coopération monétaire internationale. (*Société Royale d'Economie politique de Belgique, Comptes rendus des travaux, Brussel, n° 305, november 1964, 29 blz.*)
- International Flow of Long-Term Capital and Official Donations, 1960-1962. (*Verenigde Naties, New York, 1964, VI+41 blz.*)
- Le problème des liquidités monétaires internationales. (*Service mensuel de Conjoncture de Louvain, Leuven, XVIII, december 1964, blz. 17-29.*)
- TRIFFIN R., The International Network of World Payments : An Integrated Approach. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Hamburg, XCIII, n° 2, 1964, blz. 181-195.*)
- VAN DER MENSBRUGGHE J., Bond Issues in European Units of Account. (*International Monetary Fund Staff Papers, Washington, XI, n° 3, november 1964, blz. 446-455.*)
- VAN MEERHAEGHE M., Internationale economische betrekkingen en instellingen. (*Stenfort Kroese, Leiden, 1964, XVIII+327 blz.*)
- WHITTLESEY C., Liquidity, International Liquidity and the Dollar Problem. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Hamburg, XCIII, n° 2, 1964, blz. 240-270.*)
- 16. INTERNATIONALE ECONOMISCHE AANEENSLUITING**
- ABRAHAM J.P. & VAN GINDERACHTER J., Een jaar zonder reliëf. (*Tijdschrift voor Economie, Leuven, IX, n° 3, 1964, pp. 321-368.*)
- ABS H., Le marché européen de valeurs et d'émissions en considération de financements internationaux. (*Rapport présenté à l'occasion de la 28e session de l'Institut International d'Etudes Bancaires, 6 november 1964, Knokke, 83 blz.*)
- DEVAUX A., Les coûts de main-d'œuvre dans diverses industries des pays du Marché commun. (*Etudes et Conjoncture, Parijs, XX, n° 1, januari 1965, blz. 5-76.*)
- HALLSTEIN W., Quelques-uns de nos « faux problèmes ». (*De Belgische textielnijverheid, Brussel, VII, n° 1, januari 1965, blz. 11-22.*)
- Les accords du 15 décembre 1964. (*Revue du Marché Commun, Parijs, n° 76, januari 1965, blz. 9-16.*)
- SCHMIDT H., Möglichkeiten und Wege zu einer europäischen Wirtschaftsverfassung. (*Duncker & Humblot, Berlin, 1964, 277 blz.*)
- 17. DIVERSEN**
- DEMEULENAERE J., La dimension et la concentration des entreprises en Belgique. Analyse statistique. (*Reflets et Perspectives de la Vie économique, Brussel, III, n° 6, december 1964, blz. 431-442.*)
- De hervorming van de onderneming. (*C.E.P.E.S.S.-Documenten, Brussel, III, n° 4, 1964, 76 blz.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Anderzijds, omvat de economische wetgeving de voornaamste besluiten, richtlijnen en verordeningen voorkomend in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

1. — *Algemene economische wetgeving*
2. — *Geld-, krediet- en bankwezen*
3. — *Overheidsfinanciën*
4. — *Landbouw*
5. — *Nijverheid*
6. — *Arbeid*
7. — *Binnenlandse handel*
8. — *Buitenlandse handel*
9. — *Verkeerswezen*
10. — *Prijzen en lonen*
11. — *Pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen*
12. — *Europese Economische Gemeenschap*

2. — GELD-, KREDIET- EN BANKWEZEN

Overeenkomst van 1 december 1964

tussen de Belgische Staat en de Nationale Bank van België, goedgekeurd door de Ministerraad (Staatsblad, 8 december 1964, blz. 12672).

Gelet op de in het *Belgisch Staatsblad* van 9 februari 1963 bekendgemaakte overeenkomst van 1 februari 1963 tussen de Belgische Staat en de Nationale Bank van België, waarbij de overeenkomst van 14 september 1948, zelf gewijzigd bij die van 15 april 1952, geamendeerd wordt;

Overwegende dat er reden bestaat tot herziening van de bijzondere modaliteiten voor de tussenkomst van de Nationale Bank van België in de financiering van de verplichtingen aan de Belgische Staat opgelegd door de instemming van de Belgische Regering met de beslissing van de beheerraad van het Internationaal Muntfonds d.d. 5 januari 1962;

Na eensluidend advies van de Regentenraad;

Tussen de Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, enerzijds,

en de Nationale Bank van België, vertegenwoordigd door haar Gouverneur, anderzijds,

Wordt overeengekomen hetgeen volgt :

Enig artikel. — Artikel 2 van de overeenkomst van 1 februari 1963 wordt opgeheven.

Artikel 3 van de overeenkomst van 14 september 1948 wordt weder in zijn aanvankelijke tekst gesteld, met uitzondering van de tweede alinea ervan, die opgeheven blijft.

Koninklijk besluit van 7 december 1964

tot vaststelling van de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting op de gedurende het jaar 1965 te lichten tranches van haar leningen (Staatsblad, 18 december 1964, blz. 13030).

Artikel 1. — Op de gedurende het jaar 1965 te lichten tranches van haar leningen wordt de voet van de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting te dragen enkelvoudige interest vastgesteld op 1,50 pct. 's jaars en dit vanaf de lichte der gelden.

Vanaf 1 januari 1967, zal de Nationale Maatschappij uit dien hoofde een annuïteit dragen tegen de voet van 2,40 pct. 's jaars, omvattend de hogervermelde interest en de delging in zesenzeftig jaar.

.....

Koninklijk besluit van 7 december 1964

tot vaststelling van de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom op de gedurende het jaar 1965 te lichten tranches van haar leningen (Staatsblad, 18 december 1964, blz. 13030).

Artikel 1. — Op de gedurende het jaar 1965 te lichten tranches van haar leningen, wordt de voet van de door de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom te dragen enkelvoudige interest vastgesteld op 3 pct. 's jaars, en dit vanaf de lichte der gelden.

Vanaf 1 januari 1966, zal de Maatschappij een annuïteit dragen, omvattend de hogervermelde interest en de delging in dertig jaar.

.....

Koninklijk besluit van 17 december 1964

in verband met het totaal van de waarborgen door de Nationale Delcrederedienst toegestaan (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13639).

Artikel 1. — In toepassing van artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 42 van 31 augustus 1939 mag het totaal der door de Nationale Delcrederedienst toegestane waarborgen tot maximum vierentwintig miljard frank opgevoerd worden.

.....

Koninklijk besluit van 21 december 1964

tot wijziging van het Regentsbesluit van 12 augustus 1948 houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premies om niet voor de aanbouw, door het privaat initiatief, van volkswoningen en kleine landeigendommen (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13467).

Koninklijk besluit van 21 december 1964

houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van aanmoedigingspremie voor het aankopen van woningen die gebouwd werden of zullen gebouwd worden voor rekening : a) van vennootschappen erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting; b) van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom of van de door haar erkende vennootschappen; c) van gemeenten of van commissies van openbare onderstand (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13469).

Koninklijk besluit van 21 december 1964

tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 december 1960 houdende vaststelling : a) van de voorwaarden inzake inkomen, voor het in huur nemen van vrijstaande woningen die aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende vennootschappen of aan de Nationale Maatschappij zelf toebehoren; b) van de huurprijs van de woningen die aan voormelde vennootschappen toebehoren (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13474).

3. — OVERHEIDSFINANCIËN

Koninklijk besluit van 3 december 1964

tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (Staatsblad, 10 december 1964, blz. 12749).

Ministerieel besluit van 14 december 1964

tot regeling, voor het dienstjaar 1963, van de Verdeling van het Speciaal Fonds bedoeld in artikel 358 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13568).

Koninklijk besluit

van 18 en 30 december 1964

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 25 en 31 december 1964, blz. 13217 en 13667).

Ministerieel besluit van 21 december 1964

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 17 februari 1960 tot regeling van de vrijstellingen inzake invoerrecht (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13463).

Ministerieel besluit van 21 december 1964

tot wijziging van het ministerieel besluit van 21 september 1964 waarbij uitstel wordt verleend voor de betalingen van de accijnzen (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13513).

Wet van 22 december 1964

houdende de begroting der Kwade Posten en Terugbetalingen voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 25 december 1964, blz. 13309).

Enig artikel. — Voor de aan het dienstjaar 1965 verbonden (...) uitgaven betreffende de begroting der Kwade Posten en Terugbetalingen, worden kredieten geopend die de som van fr. 160.665.000 belopen.

Wet van 22 december 1964

houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13451).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1965 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Financiën, worden kredieten geopend die de som van fr. 5.676.353.000 belopen.

Wet van 23 december 1964

houdende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 25 december 1964, blz. 13312).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1965 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister, worden kredieten geopend die de som van fr. 286.076.000 belopen.

Wet van 23 december 1964

houdende de begroting van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13436).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1965 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Justitie, worden kredieten geopend die de som van fr. 3.151.881.000 belopen.

Koninklijk besluit van 23 december 1964

tot wijziging van het accijnsregime van tabak (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13514).

Ministerieel besluit van 23 december 1964

houdende Aanvullende Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13631).

Ministerieel besluit van 24 december 1964

tot wijziging van het ministerieel besluit van 20 juni 1962 betreffende de heffing van invoerrechten volgens forfaitaire tarieven (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13465).

Wet van 24 december 1964

waarbij voorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1965 geopend worden (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13501).

Wet van 24 december 1964

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13504).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1965 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende de Rijksschuld zijn kredieten geopend die de som van fr. 30.819.841.000 belopen.

Art. 2. — Het werkelijk bedrag der leningen die de Vereniging zonder winstoogmerken « Bond der Grote Gezinnen van België » gemachtigd is uit te geven onder staatswaarborg, voor zijn Studiefonds, wordt van fr. 137.250.000 op 147.250.000 gebracht.

Ministerieel besluit van 24 december 1964

tot wijziging van het reglement betreffende de accijnsheffing op gefabriceerde tabak, vastgesteld bij ministerieel besluit van 22 januari 1948 en tot vervanging van de tabel der fiscale bandjes voor tabak (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13515).

Wet van 24 december 1964

houdende de Rijksmiddelenbegroting en de begroting van de Buitengewone Ontvangsten voor het dienstjaar 1965 (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13599).

Artikel 1. — Voor het dienstjaar 1965 worden de gewone ontvangsten van de Staat geraamd :

Voor de belastingen, op	fr. 154.780.000.000
Voor de taksen, tolgelden en cijzen, op	6.229.340.000
Voor de patrimonium-, bedrijfs- en financiële inkomsten, op	1.731.834.000
Voor de terugbetalingen, op	1.183.302.000
Voor de diverse opbrengsten, op	489.217.000
Voor de ontvangsten voortvloeiend uit de oorlog, op	82.545.000
zegge te zamen	fr. 164.496.238.000

.....

Art. 2. — Voor het dienstjaar 1965 worden de buitengewone ontvangsten geraamd op de som van fr. 571.528.000 (...).

Koninklijk besluit van 29 december 1964

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachtaks bij de invoer (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13616). Erratum (Staatsblad, 5 januari 1965, blz. 57).

4. — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 11 november 1964

waarbij een jaarlijkse telling van de winterbezaaiingen en van het vee op 15 december wordt voorgeschreven (Staatsblad, 16 december 1964, blz. 12894).

5. — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 31 augustus 1964

houdende wijziging van dit van 2 juli 1964 houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13539).

Ministerieel besluit van 18 november 1964

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 5 december 1964, blz. 12605).

6. — ARBEID

Koninklijk besluit van 21 november en 10 december 1964

tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 januari 1957 waarbij de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comités opgericht in uitvoering van de besluitwet van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comités, bepaald worden (Staatsblad, 3 en 18 december 1964, blz. 12542 en 13035).

Koninklijk besluit van 25 november 1964

houdende sommige uitvoeringsmaatregelen van de wetten betreffende het personeel in Afrika

gecoördineerd bij koninklijk besluit van 21 mei 1964 (Staatsblad, 11 december 1964, blz. 12781).

Koninklijk besluit van 4 december 1964

tot wijziging en aanvulling van het koninklijk besluit van 15 april 1959 tot uitvoering van de wet van 24 december 1958 waarbij beroepsuitoefeningsvoorwaarden kunnen worden ingevoerd in de ambachts-, de kleine en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen (Staatsblad, 24 december 1964, blz. 13286).

Koninklijk besluit van 16 december 1964

tot verlenging van de geldigheidsduur van de bepalingen van het koninklijk besluit van 29 maart 1961 betreffende de duur van de werkelijke arbeid van de werknemers tewerkgesteld in zekere diensten der grootwarenhuizen (Staatsblad, 24 december 1964, blz. 13261).

8. — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 17 december 1964

tot regeling van in-, uit- en doorvoer van koffie (Staatsblad, 22 december 1964, blz. 13102).

**Koninklijk besluit
van 18 en 30 december 1964**

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 25 en 31 december 1964, blz. 13317 en 13667).

Ministerieel besluit van 21 december 1964

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 17 februari 1960 tot regeling van de vrijstellingen inzake invoerrecht (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13463).

Ministerieel besluit van 24 december 1964

tot wijziging van het ministerieel besluit van 20 juni 1962 betreffende de heffing van in-

voerrechten volgens tarifaire tarieven (Staatsblad, 29 december 1964, blz. 13465).

Ministeriële besluiten van 28 december 1964

tot wijziging van de bijlagen I en II van het ministerieel besluit van 16 januari 1964 waarbij de invoer en de uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen worden (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13641).

Koninklijk besluit van 29 december 1964

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachtaks bij de invoer (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13616). Erratum (Staatsblad, 5 januari 1965, blz. 57).

10. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 12 november 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 6 mei 1964 van het Nationaal Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking, houdende vaststelling van de lonen van de werklieden en de werksters tewerkgesteld in de ondernemingen welke onder dit comité vallen (Staatsblad, 1 december 1964, blz. 12415).

Koninklijk besluit van 21 november 1964

houdende heraanpassing van het binnenlands telefoontarief (Staatsblad, 12 december 1964, blz. 12824).

Koninklijk besluit van 3 december 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 10 juli 1964 van het Natio-

naal Paritair Comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf, betreffende de vaststelling der lonen in de wit- en zelfwasserijen, in de strijkondernemingen, alsmede in de depots en « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde bedrijfssector bezighouden en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 15 december 1964, blz. 12862).

Koninklijk besluit van 3 december 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 30 juni 1964 van het Nationaal Paritair Comité voor het vervaardigen van en de handel in jutezakken, tot vaststelling van de minimumuurlonen van de werklieden en werksters tewerkgesteld in de ondernemingen welke ressorteren onder dit comité en tot koppeling van deze lonen aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 16 december 1964, blz. 12922).

Koninklijk besluit van 3 december 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 10 juli 1964 van het Nationaal Paritair Comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf, betreffende de

vaststelling der lonen in de ondernemingen welke klederen of stofferingsvoorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken, alsmede in de depots en « shops », die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde bedrijfssector bezighouden en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 16 december 1964, blz. 12925).

Koninklijk besluit van 10 december 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 24 augustus van het Nationaal Paritair Comité voor de zelfstandige kleinhandel, tot aanvulling van de beslissing van 27 maart 1964 van hetzelfde comité, tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden der bedienden tewerkgesteld in de kleinhandelszaken (Staatsblad, 30 december 1964, blz. 13540).

Koninklijk besluit van 11 december 1964

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 januari 1964 van het Nationaal Paritair Comité voor het huden- en lederbedrijf, tot vaststelling der loonsvoorwaarden in de ondernemingen waar schoenen en pantoffels en de gedeelten in leder ervan worden vervaardigd (Staatsblad, 24 december 1964, blz. 13254).

11. — PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN

Koninklijk besluit van 2 december 1964

tot verhoging van de rust- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 12 december 1964, blz. 12826).

Wet van 5 december 1964

tot wijziging van de wetten op de vergoedingspensioenen, gecoördineerd op 5 oktober 1948 (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13598).

Koninklijk besluit van 9 december 1964

tot wijziging van het organiek koninklijk besluit van 26 juli 1963 van de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 11 december 1964, blz. 12785).

Koninklijk besluit van 15 december 1964

tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juli 1964 houdende de voorwaarden waaronder de toepassing van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tot de zelfstandigen wordt verruimd (Staatsblad, 22 december 1964, blz. 13115).

Koninklijk besluit van 16 december 1964

tot vaststelling van het bedrag van de bijslag bij het aan de mijnwerkers en de ermede gelijkgestelden toegekend invaliditeitspensioen (Staatsblad, 22 december 1964, blz. 13111).

Koninklijk besluit van 17 december 1964

tot wijziging van het besluit van de Regent van 16 januari 1945 betreffende de werking van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (Staatsblad, 22 december 1964, blz. 13113).

Koninklijk besluit van 17 december 1964

tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maat-

schappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden (Staatsblad, 24 december 1964, blz. 13248).

Ministerieel besluit van 24 december 1964

tot goedkeuring van wijzigingen aan het reglement van 19 juni 1959 genomen in uitvoering van artikel 14 van het Regentsbesluit van 16 januari 1945 betreffende de werking van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid ingelast bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 30 september 1958 (Staatsblad, 31 december 1964, blz. 13653).

12. — **EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP**

**Besluit van de Raad van 23 december 1963
(64/732/E.E.G.)**

houdende sluiting van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3685/64).

Overeenkomst (64/733/E.E.G.)

waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3687/64).

Mededeling (64/736/E.E.G.)

betreffende de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3702/64).

Overeenkomst (64/737/E.E.G.)

inzake maatregelen en procedures nodig ter toepassing van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap

en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 7303/64).

Mededeling (64/738/E.E.G.)

betreffende de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst inzake maatregelen en procedures nodig ter toepassing van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3704/64).

Overeenkomst (64/739/E.E.G.)

inzake het financiële protocol, gehecht aan de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3705/64).

Mededeling (64/740/E.E.G.)

betreffende de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst inzake het financiële protocol, gehecht aan de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Publikatieblad, 29 december 1964, blz. 3708/64).

Wet van 15 juli 1964

houdende goedkeuring van de volgende internationale akten : A. Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, protocollen, slotakte en aangehechte verklaringen, en briefwisseling; B. Overeenkomst inzake maatregelen en procedures nodig ter toepassing van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije en Overeenkomst inzake het financiële protocol gehecht aan de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, ondertekend op 12 september 1963, te Ankara (Staatsblad, 8 december 1964, blz. 12653).

**Beschikking
van de Commissie van 12 november 1964
(64/708/E.E.G.)**

waarbij het Koninkrijk België en het Groot-hertogdom Luxemburg worden gemachtigd tot het instellen van tariefcontingenten voor enige ferrolegeringen (Publikatieblad, 14 december 1964, blz. 3578/64).

**Beschikking
van de Raad van 12 december 1964
(64/729/E.E.G.)**

houdende tijdelijke schorsing van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde produkten (Publikatieblad, 24 december 1964, blz. 3637/64).

**Beschikking
van de Raad van 12 december 1964
(64/744/E.E.G.)**

met betrekking tot het aanbrengen van bepaalde wijzigingen in het gemeenschappelijk douanetarief (Publikatieblad, 31 december 1964, blz. 3741/64).

**Beschikking
van de Raad van 12 december 1964
(64/745/E.E.G.)**

met betrekking tot het aanbrengen van bepaalde wijzigingen in het gemeenschappelijk douanetarief (Publikatieblad, 31 december 1964, blz. 3842/64).

**Verordening n° 188/64/E.E.G.
van de Raad van 12 december 1964**

betreffende de organisatie van een enquête over de structuur en de spreiding van de lonen in de industrie (Publikatieblad, 24 december 1964, blz. 3634/64).

Artikel 1. — De Commissie houdt, op de grondslag van de statistische gegevens over oktober 1966, een enquête over de structuur en de spreiding van de lonen van de arbeiders in de industrie.

Art. 3. — De enquête bestaat in het verzamelen van individuele gegevens omtrent :

- 1. het brutoloon van de arbeider, met inbegrip van de verschillende regelmatig betaalde premies en de toeslagen voor overwerk, nachtarbeid, zondagsarbeid en continuuarbeid, alsmede de volgens collectieve arbeidsovereenkomsten of vrijwillig toegekende kinderbijslag;*
- 2. de op het loon ingehouden verplichte premiebijdragen voor de sociale zekerheid en loonbelasting;*
- 3. het geslacht, de leeftijd, de burgerlijke staat, het aantal kinderen of personen ten laste, de vakbekwaamheid, het aantal dienstjaren in de onderneming, het beloningsstelsel van de arbeiders en de aard van het loon;*
- 4. de werktijd van de arbeiders.*

STATISTIEKEN

(De inhoudsopgave en de lijst van de gebruikte afkortingen komen voor op het einde van het Tijdschrift)

Na ieder hoofdstuk vindt de lezer bibliografische referenties; zij vermelden enkele statistische publikaties die meer omstandige gegevens over het onderwerp van het hoofdstuk of overeenstemmende gegevens voor het buitenland bevatten

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

	Bron	1947	1961	1962	1968
		(duizenden, per einde jaar)			
Totale bevolking	N.I.S.	8.512	9.190	9.251	9.928
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	»	5.850	5.876	5.906	5.948
waarvan : Mannen	»	2.902	2.903	2.923	2.950
Vrouwen	»	2.948	2.973	2.983	2.998
Actieve bevolking ¹ :	Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	3.481	3.525	3.568	3.589
waarvan : Landbouw	»	423	249	240	230
Extractienijverheid	»	191	115	105	102
Fabrieksnijverheid	»	1.311	1.235	1.259	1.267
Bouwbedrijf	»	197	249	264	276
Vervoer	»	243	243	240	245
Handel, banken, verzekeringen en diensten	»	1.024	1.339	1.383	1.404
Volledige werklozen	»	92	95	77	65

¹ Incl. de werklozen en excl. de gewapende macht.

I - 2. — VERDELING VAN HET NATIONAAL PRODUKT OVER DE PRODUKTIEFACTOREN

(Ramingen van het N.I.S., genormaliseerd systeem)

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Commissie van de Nationale Boekhouding.

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
1. Inkomen uit bezoldigde arbeid ¹										
a) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid	108,8	115,1	124,2	135,7	137,2	136,8	144,8	152,7	166,0	180,8
b) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan sommige bepalingen van de Maatschappelijke Zekerheid	8,2	8,7	9,5	10,1	10,7	10,6	11,8	12,6	14,3	15,5
c) Werkgeversbijdragen Maatschappelijke Zekerheid	16,9	18,5	20,3	23,4	23,9	23,6	26,2	28,9	31,6	36,4
d) Werknemers niet onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid ...	44,9	48,1	50,3	53,2	58,2	60,0	63,5	64,4	68,7	74,7
e) Aanvullingen en correcties	10,7	10,7	13,0	14,7	13,2	13,3	15,3	16,4	20,8	19,3
Totaal ...	189,5	201,1	217,3	237,1	243,2	244,3	261,6	275,0	301,4	326,7
2. Ondernemersinkomen van zelfstandigen en personenvennootschappen										
a) Land-, tuin-, bosbouw ¹	19,5	20,2	19,5	22,8	21,1	22,2	22,9	26,6	24,7	28,5
b) Vrije beroepen ¹	9,3	9,5	10,0	10,2	11,3	11,9	12,7	13,5	15,0	15,6
c) Handelaars en ambachtslieden ¹ ...	69,3	71,6	73,9	73,0	72,7	74,1	76,6	79,5	82,3	87,0
d) Inkomen der personenvennootschappen ²	5,3	6,0	6,4	6,2	5,5	5,9	6,4	7,0	7,0	7,7
e) Statistische aanpassing	1,2	0,7	1,4	1,9	1,3	0,9	0,9	—	1,0	— 1,0
Totaal ...	104,6	108,0	111,2	114,1	111,9	115,0	119,5	126,6	130,0	137,8
3. Inkomen uit vermogen toevoeiend aan particulieren ¹										
a) Intresten	11,4	12,6	13,6	14,4	15,8	17,2	19,1	20,8	23,0	25,8
b) Huur (ontvangen of toegerekend) .	32,9	33,5	33,7	34,1	34,1	34,3	34,1	34,2	34,0	33,8
c) Handelaars en ambachtslieden	9,3	10,8	12,4	13,4	12,3	11,4	13,2	14,3	15,6	15,0
Totaal ...	53,6	56,9	59,7	61,9	62,2	62,9	66,4	69,3	72,6	74,6
4. Reserveringen van vennootschappen ² ...	9,5	12,3	13,3	10,2	7,2	10,6	11,4	13,2	10,4	15,9
5. Directe belastingen der vennootschappen van alle juridische vormen	6,9	6,8	8,3	8,8	7,7	7,5	9,3	9,0	11,1	11,2
6. Inkomens uit vermogen en ondernemersinkomen toevoeiend aan de overheid ...	4,6	4,8	5,1	6,0	5,1	4,7	5,5	5,9	5,6	5,3
7. Intrest van de overheidsschuld	— 9,8	— 10,9	— 11,8	— 12,6	— 12,9	— 13,8	— 15,8	— 18,4	— 18,5	— 20,2
Netto nationaal inkomen tegen factorkosten	358,9	379,0	403,1	425,5	424,4	431,2	457,9	480,6	512,6	551,2
8. Afschrijvingen	36,8	38,7	42,7	45,6	50,6	53,1	56,2	58,3	62,2	66,2
Bruto nationaal produkt tegen factorkosten	395,7	417,7	445,8	471,1	475,0	484,3	514,1	538,9	574,8	617,4
9. Indirecte belastingen	41,7	46,2	50,8	54,2	55,3	60,3	65,4	73,2	78,6	85,2
10. Subsidies	— 5,0	— 4,1	— 6,5	— 6,5	— 6,9	— 6,6	— 7,2	— 6,7	— 7,2	— 7,8
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen	432,4	459,8	490,1	518,8	523,4	538,0	572,3	605,4	646,2	694,8

¹ Vóór belastingheffing.

² Na belastingheffing.

**I - 3. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE VOORTBRENGING
TEGEN MARKTPRIJZEN**

(Ramingen in courante prijzen, genormaliseerd systeem)
(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Commissie van de Nationale Boekhouding.

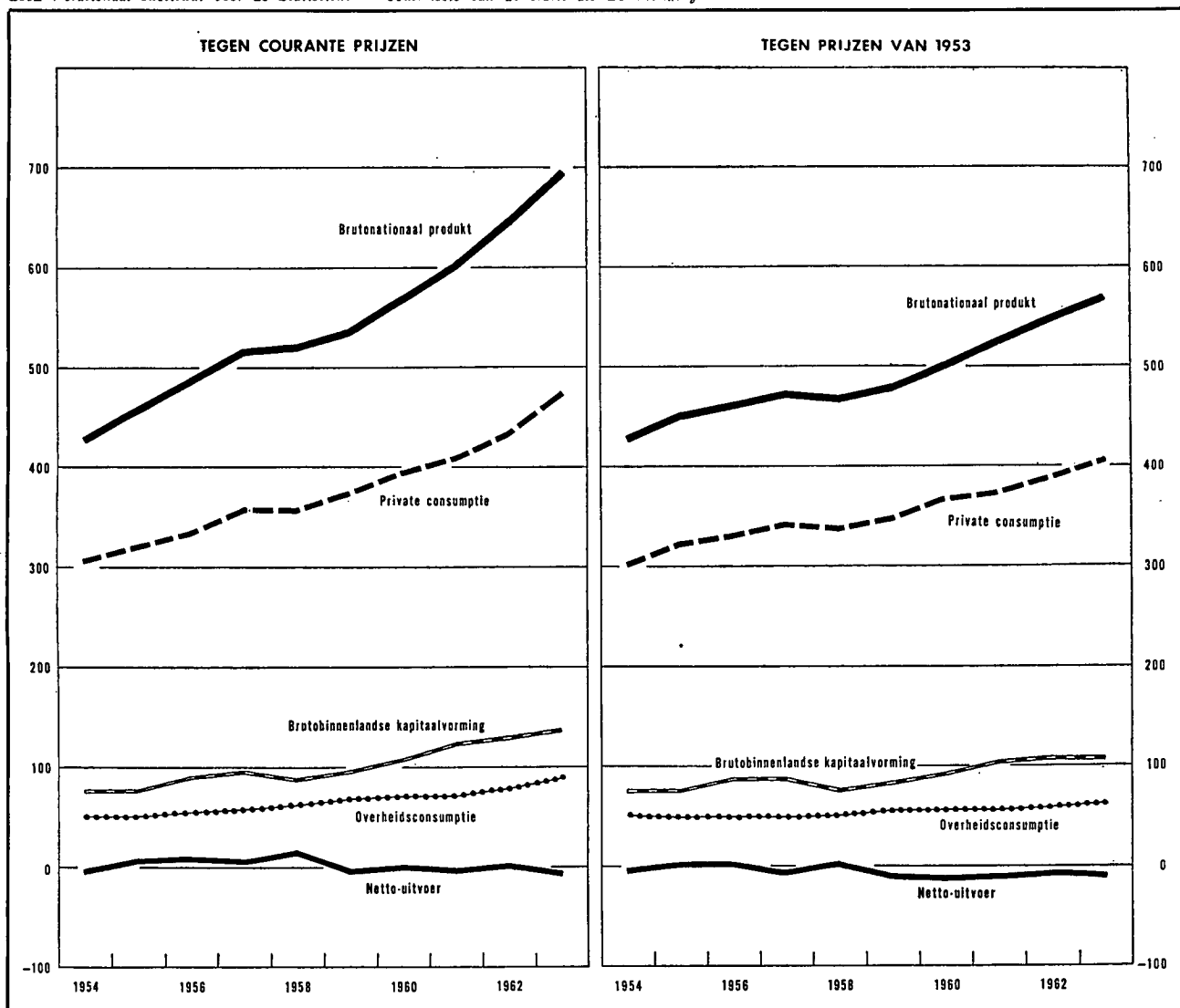
	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
1. Landbouw, bosbouw en visserij	31,2	32,5	31,8	35,4	33,8	35,0	36,1	39,9	38,3	42,8
2. Extractieve industrieën	16,9	17,8	18,6	21,2	18,2	14,3	14,0	14,0	14,2	15,4
3. Be- en verwerkende industrieën										
a) Voedingsmiddelen, dranken en tabak	31,6	32,5	33,8	35,3	37,0	37,8	39,3	41,0	42,6	44,3
b) Textiel	13,9	13,4	14,8	15,7	12,9	14,0	15,5	16,1	16,7	18,1
c) Kleding en schoeisel	5,7	6,0	6,3	7,0	6,6	6,9	7,3	7,9	8,9	9,9
d) Hout en meubelen	4,3	4,8	5,0	5,3	5,6	5,5	6,7	6,8	8,1	9,0
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	6,6	6,6	6,9	7,4	7,5	7,8	8,5	9,2	9,5	10,6
f) Chemie en aanverwante activiteiten	11,7	12,1	13,2	13,5	13,1	13,7	14,5	14,9	15,4	15,9
g) Klei, ceramiek, glas, cement	6,5	7,4	8,0	8,3	8,2	9,2	10,3	10,8	11,9	12,0
h) IJzer, staal en non-ferrometalen ...	10,5	13,6	15,5	15,8	13,3	14,5	18,6	17,4	19,0	19,6
i) Metaalverwerkende industrieën scheepsbouw	29,1	29,3	31,4	35,2	33,7	33,2	36,9	42,2	46,9	51,6
j) Overige industrieën	8,3	9,1	9,8	10,3	10,4	11,0	12,5	13,2	14,5	16,0
Totaal van de verwerkende industrieën (rubriek 3) ...	128,2	134,8	144,7	153,8	148,3	153,6	170,1	179,5	193,5	207,0
4. Bouwnijverheid	23,4	25,0	27,7	31,2	30,7	30,7	33,2	36,9	42,0	45,7
5. Elektriciteit, gas, water	8,7	8,9	9,4	10,0	10,6	10,7	11,1	11,5	12,5	13,3
6. Handel-, bank- en verzekeringswezen woongebouwen										
a) Handel	62,0	66,6	70,7	75,1	75,9	82,1	86,2	93,3	100,1	110,3
b) Bank- en verzekeringswezen	9,4	11,5	12,0	13,0	13,4	15,0	16,0	17,2	19,8	21,0
c) Woongebouwen	35,9	36,9	37,6	38,5	39,1	39,9	40,5	41,1	41,7	42,3
Totaal van rubriek 6 ...	107,3	115,0	120,3	126,6	128,4	137,0	142,7	151,6	161,7	173,6
7. Vervoer	27,3	30,3	33,1	34,4	34,8	36,3	39,4	39,5	42,6	46,2
8. Diensten	87,0	92,1	96,4	103,2	111,3	115,3	122,1	126,9	135,9	145,3
9. Correcties	-1,7	-2,0	0,4	-5,0	-0,3	0,2	-3,2	-0,4	0,3	0,1
Bruto binnenlands produkt tegen markt- prijzen	428,3	454,4	482,4	510,8	515,8	533,1	565,5	599,4	641,0	689,4
10. Saldo van de factorinkomens ontvangen van en betaald aan het buitenland	4,1	5,4	7,7	8,0	7,6	4,9	6,8	6,0	5,2	5,4
Bruto nationaal produkt tegen markt- prijzen	432,4	459,8	490,1	518,8	523,4	538,0	572,3	605,4	646,2	694,8

I - 4. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

Genormaliseerd systeem

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Commissie van de Nationale Boekhouding.

I - 4a. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(Ramingen in courante prijzen, genormaliseerd systeem)

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Commissie van de Nationale Boekhouding.

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
1. Private consumptie										
a) Voedingsmiddelen	91,1	93,2	98,4	101,7	102,5	105,6	107,0	111,2	117,4	122,5
b) Dranken en tabakswaaren	22,8	23,6	24,0	26,1	27,2	28,3	29,1	30,3	31,5	32,9
c) Kleding en ander persoonlijk goed ...	30,7	31,9	33,3	36,2	34,2	35,9	38,4	40,2	42,8	48,2
d) Huur, taksen, water	42,2	43,5	44,5	45,9	46,8	47,5	48,2	49,1	50,3	51,7
e) Verwarming en verlichting	16,3	17,3	19,0	20,4	18,9	18,8	19,7	20,3	24,1	27,8
f) Duurzame huishoudartikelen	21,9	23,0	25,1	27,9	27,6	28,5	32,3	34,8	38,3	42,5
g) Onderhoud van de woning	14,7	15,2	16,0	17,1	17,5	18,3	19,0	19,7	21,4	22,9
h) Persoonverzorging en hygiëne	16,9	17,6	18,4	19,7	22,0	23,5	25,2	26,7	28,9	31,6
i) Vervoer en verkeer	21,4	23,0	25,2	27,2	27,3	28,8	33,1	34,2	36,2	40,1
j) Vrije tijdsbesteding	22,9	24,0	25,0	27,1	30,0	29,2	29,2	31,0	32,3	34,4
k) Andere uitgaven en statistische aanpassing	6,4	9,5	6,0	9,6	4,6	10,7	13,3	13,5	12,2	19,4
Totaal ...	307,3	321,8	334,9	358,9	358,6	375,1	394,5	411,0	435,4	474,0
2. Overheidsconsumptie										
a) Bezoldigingen en pensioenen	33,9	36,2	37,6	40,0	44,0	46,3	49,8	51,1	54,7	59,5
b) Goederen en diensten	16,2	13,1	14,0	13,9	14,8	16,6	17,4	16,8	19,7	23,6
c) Toegerekende nettohuur	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,1	2,3	2,5	2,8
d) Toegerekende afschrijvingen van administratieve en onderwijsgebouwen	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1
Totaal ...	52,1	51,4	53,9	56,4	61,3	65,7	70,2	71,2	78,0	87,0
3. Brutobinnenlandse kapitaalvorming										
a) Landbouw, bosbouw en visserij	3,7	4,3	4,2	4,3	4,0	4,2	3,5	4,0	3,9	4,4
b) Extractieve industrieën	2,5	2,2	3,0	3,0	2,7	1,9	1,5	2,0	1,5	1,8
c) Be- en verwerkende industrieën	14,0	16,7	21,3	20,0	18,3	18,7	26,4	32,2	34,6	38,2
d) Bouwnijverheid	1,7	1,8	2,1	2,3	1,9	2,3	2,6	3,3	6,2	5,3
e) Elektriciteit, gas en water	3,5	4,1	4,6	5,0	4,9	6,0	4,8	4,5	6,6	6,3
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	8,4	8,6	9,6	10,0	9,0	10,1	11,1	12,2	13,0	14,6
g) Woongebouwen	20,9	19,5	21,6	24,4	22,5	24,7	29,3	32,2	30,7	29,5
h) Vervoer en verkeer	8,8	9,8	10,5	10,7	12,0	11,2	12,1	12,2	12,8	13,5
i) Overheid en onderwijs	7,4	8,3	9,1	8,5	8,5	12,1	12,3	13,8	16,0	18,8
j) Andere diensten	2,1	2,2	2,4	2,5	2,5	2,7	2,9	3,3	3,4	3,7
k) Veranderingen der voorraden	3,0	-0,4	4,0	6,6	0,8	4,0	-0,2	4,2	2,4	0,8
l) Statistische aanpassing	-0,4	0,1	-0,9	-0,2	-0,6	-0,6	0,2	0,1	-0,8	0,8
Totaal ...	75,6	77,2	91,5	97,1	86,5	97,3	106,5	124,0	130,3	137,7
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten										
a) Totale uitvoer	129,1	155,3	179,7	184,6	177,3	176,3	200,1	216,1	232,8	255,7
b) Totale invoer	131,7	145,9	169,9	178,2	160,3	176,4	199,0	216,9	230,3	259,6
c) Netto-uitvoer	-2,6	+9,4	+9,8	+6,4	+17,0	-0,1	+1,1	-0,8	+2,5	-3,9
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen	432,4	459,8	490,1	518,8	523,4	538,0	572,3	605,4	646,2	694,8

I - 4b. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(In prijzen van 1953 indexcijfers, genormaliseerd systeem)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Commissie van de Nationale Boekhouding.

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
1. Private consumptie :										
a) Voedingsmiddelen	102	106	108	109	111	111	115	117	121	122
b) Dranken	99	103	103	111	109	114	117	122	125	131
c) Tabakswaaren	102	105	107	115	118	119	124	127	134	134
d) Kleding en ander persoonlijk goed	106	111	112	120	112	117	125	129	136	149
e) Huur, taksen, water	102	104	105	106	107	107	108	109	110	110
f) Verwarming en verlichting	105	111	118	117	108	110	117	123	145	161
g) Duurzame huishoudartikelen ...	108	116	122	131	128	134	156	165	181	194
h) Onderhoud van de woning	105	108	111	114	115	118	119	121	126	129
i) Persoonverzorging en hygiëne .	105	108	111	113	123	128	134	139	147	156
j) Vervoer	111	119	125	131	132	137	152	156	166	182
k) P.T.T.-verbindingen	105	111	117	122	129	130	136	144	153	171
l) Vrije tijdsbesteding	101	105	106	111	117	114	114	119	121	126
Totaal ...	103	110	112	116	115	118	124	127	132	139
2. Overheidsconsumptie :										
a) Bezoldigingen en pensioenen .	104	107	106	106	110	115	114	115	116	119
b) Goederen en diensten	94	73	75	71	77	86	89	86	99	116
c) Toegerekende huur van administratieve en onderwijsgebouwen (incl. afschrijvingen)	100	108	115	121	127	133	141	154	167	179
Totaal ...	101	96	96	95	100	106	107	106	112	120
3. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :										
a) Landbouw, bosbouw en visserij	99	113	104	106	96	98	80	89	83	92
b) Extractieve industrieën	104	91	117	110	98	68	56	74	50	59
c) Be- en verwerkende industrieën	102	118	144	127	117	118	167	202	210	222
d) Bouwnijverheid	112	112	126	130	105	132	145	184	340	281
e) Elektriciteit, gas en water	104	118	128	132	125	156	126	117	162	145
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	105	104	111	109	97	110	120	131	135	148
g) Woongebouwen	123	111	118	124	110	120	140	149	135	124
h) Vervoer en verkeer	113	121	125	122	135	127	137	135	140	143
i) Overheid (excl. onderwijs)	111	113	121	111	120	150	137	142	158	198
j) Onderwijs	120	163	158	123	92	201	244	303	338	318
k) Andere diensten	105	104	111	109	107	118	124	140	141	147
Totaal ...	112	112	128	129	112	125	136	155	158	159
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten :										
a) Totale uitvoer	110	127	137	139	140	149	164	179	196	211
b) Totale invoer	113	125	141	144	139	155	175	187	202	220
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (prijzen van 1953)	103,6	109,0	111,7	114,3	113,1	115,8	121,2	126,9	132,3	137,4

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Publikaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen. — Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1947. — Bulletin de l'I.R.E.S.P. — Annuaire démographique (O.V.N.). — Revue Internationale du Travail (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).*
 Nationaal Inkomens en B.N.P. : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S., juni 1964, blz. 1209. — Cahiers Economiques de Bruxelles, « L'économie belge en 220 séries » (D.U.L.B.E.A.). — Recherches Economiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — International Financial Statistics (I.M.F.). — Bulletin statistique (O.E.S.O.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.). — Belgische Economische Statistieken 1960-1960.*

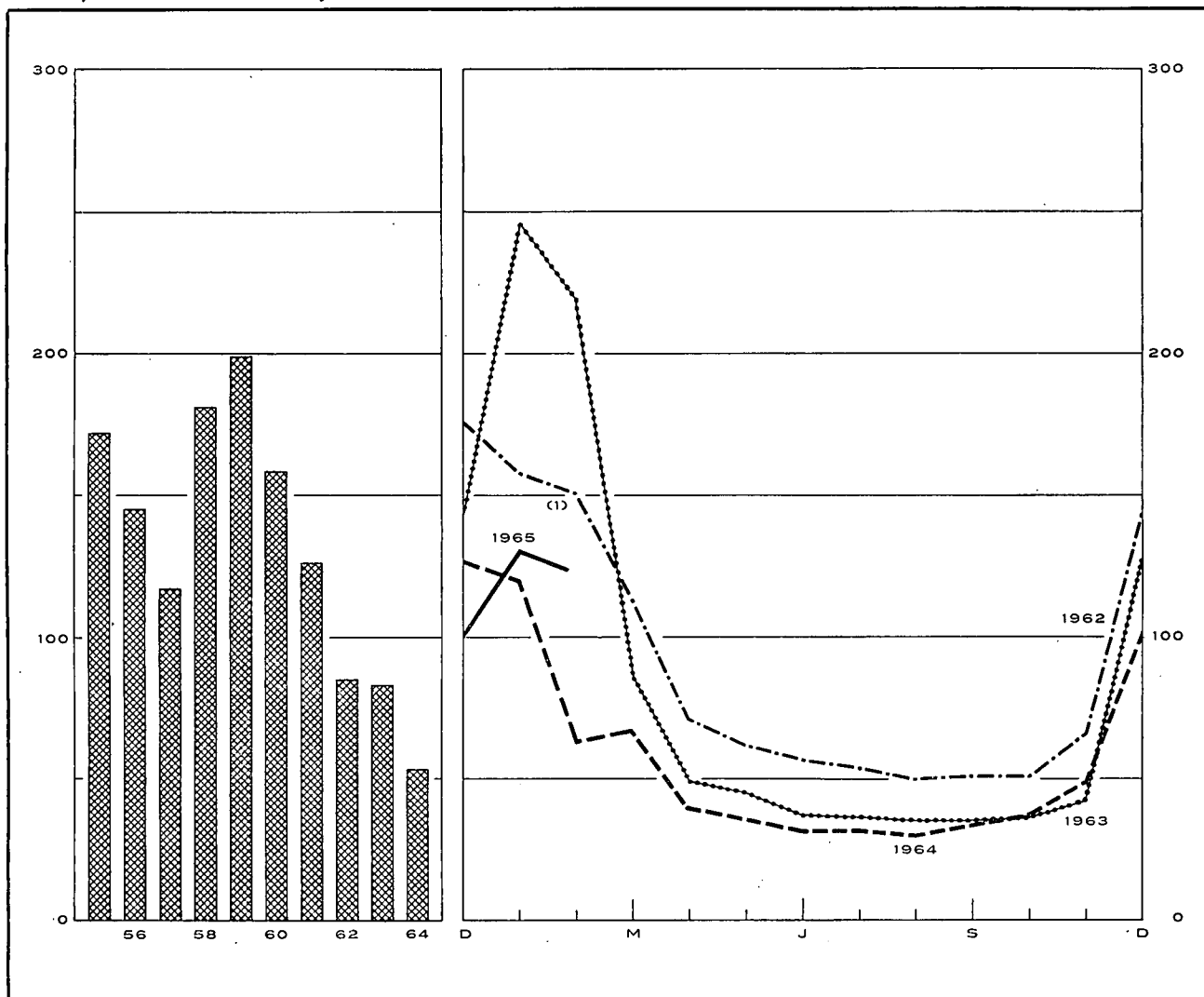

II - 3. — WERKLOOSHEID

Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen
Volledig + gedeeltelijk werklozen
(duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsvoorziening.

	Jaar	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal		1962	1963	1964	1965
1955	172	280	152	116	137	Januari	158	246	120	131
1956	145	247	122	95	115	Februari	151 ¹	219	63	
1957	117	144	96	88	138	Maart	113	86	67	
1958	181	204	166	149	204	April	71	49	40	
1959	199	292	182	150	171	Mei	62	45	36	
1960	158	221	149	123	137	Juni	57	40	32	
1961	126	177	111	90	124	Juli	54	36	32	
1962 ¹	85	141	64	52	90	Augustus	50	35	30	
1963	83	176	44	35	72	September	51	35	34	
1964	53	82	36	32	61	Oktober	51	36	37	
						November	66	42	49	
						December	144	127	102	

Bibliografische referenties : Maandelijkse berichten van de R.V.A. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Arbeidsblad. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Informations Statistiques (E.G.K.S.). — Annuaire des Statistiques du Travail (I.A.B.).

¹ Sedert februari 1962 bevatten de cijfers niet meer de werklozen die van de gemeentecontrole ontelagen zijn ingevolge het ministerieel besluit van 20-12-61.

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUKTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — Nationaal Instituut voor de Statistiek (aantal dieren, dierlijke produktie en beteeld areaal).

	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Beteeld areaal ¹ (duizenden hectaren)									
Broodgranen	260	280	296	270	273	256	252	246	262
waarvan : tarwe	188	208	219	200	203	206	209	200	216
rogge	68	66	69	62	63	44	39	41	42
Andere granen	254	238	240	255	252	263	260	255	239
Nijverheidsgewassen	99	92	94	88	96	92	93	94	106
Wortel- en knolgewassen	151	145	141	134	131	120	116	114	103
Groenten geteeld voor het zaad	14	13	12	12	11	11	10	10	11
Hooi- en weiland	818	814	811	816	819	821	829	825	815
Diversen	130	134	125	137	129	136	128	134	129
Totaal ...	1.726	1.716	1.719	1.712	1.711	1.699	1.688	1.678	1.665
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)									
Tarwe	596	751	779	789	773	722	835	759	900
Andere graangewassen	998	969	992	1.034	1.056	1.011	1.083	1.038	1.041
Suikerbieten	2.203	2.486	2.832	1.474	3.063	2.703	2.019	2.135	3.114
Vlas (zaad en stro)	235	182	170	124	214	196	231	240	283
Cichorei	54	51	56	43	55	60	37	47	67
Aardappelen	2.034	2.043	1.914	1.357	1.894	1.789	1.872	1.530	1.755
Aantal dieren ¹ (duizenden stuks)									
Landbouwpaaarden	189	182	178	170	159	148	141	132	120
Totaal der runderen	2.413	2.485	2.596	2.649	2.696	2.728	2.832	2.805	2.663
waarvan : melkkoeien	974	977	996	1.015	1.024	1.025	1.051	1.044	999
Varkens	1.471	1.366	1.423	1.450	1.749	1.772	2.053	1.795	1.833
Dierlijke produktie									
Melkleveringen aan de melkerijen (miljoenen liters)	1.198	1.277	1.319	1.303	1.420	1.538	1.630	1.644	
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	400	391	412	424	441	429	462	505	

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(maandgemiddelden in tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

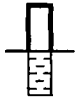
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
Schelvis	546	519	445	374	232	262	285	300	221
Kabeljauw	870	764	662	834	653	689	698	868	728
Pladijs	392	379	427	451	381	390	291	346	424
Tong	323	299	289	315	257	350	314	347	631
Rog	312	314	356	337	342	323	328	310	298
Haring	1.650	716	254	201	260	528	409	273	153
Garnaal	178	266	84	64	89	39	80	48	76

Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistiques agricoles (F.A.O.).

IV. — NIJVERHEID

IV - 1. — RESULTATEN DER CONJUNCTURENQUETES ⁽¹⁾

Gezamenlijke nijverheid : Textiel — IJzer en Staal — Metaalverwerkende nijverheid — Papier — Hout — Leder.

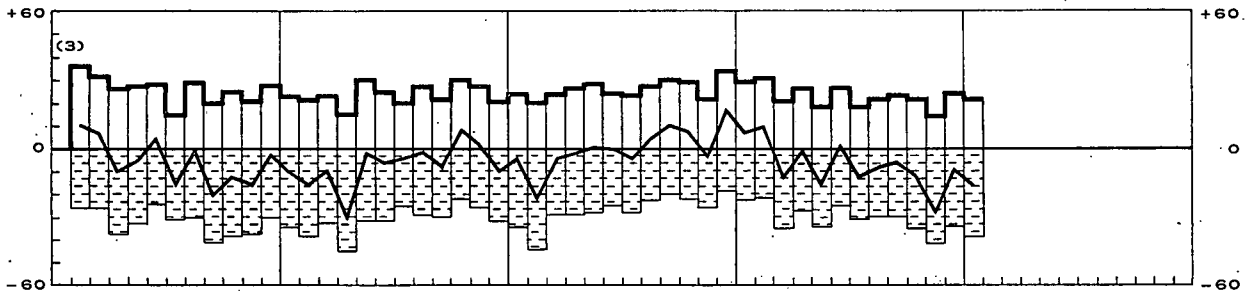

Percentage van de antwoorden "in stijging" op vragen A en B
 Percentage van de antwoorden "Hoger dan normaal" op vragen C en D
 Percentage van de antwoorden "in daling" op vragen A en B
 Percentage van de antwoorden "Lager dan normaal" op vragen C en D

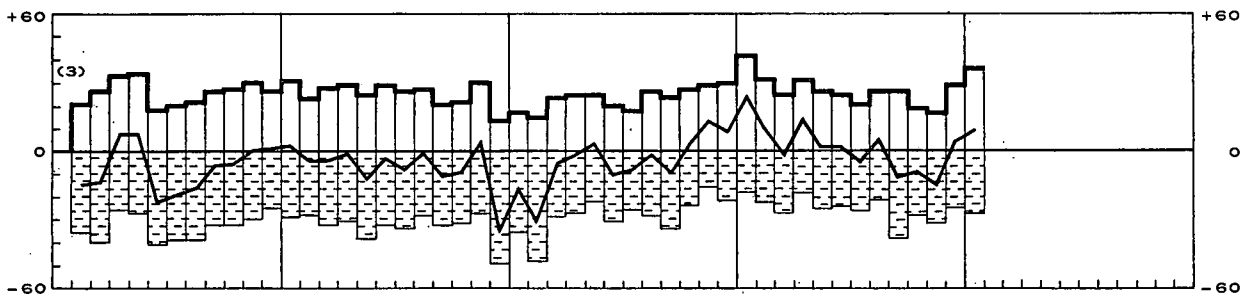

{ Verschil der antwoorden "in stijging" en "in daling" op vragen A en B uitgedrukt in percentages
 Verschil der antwoorden "Hoger" en "Lager" dan normaal op vragen C en D uitgedrukt in percentages

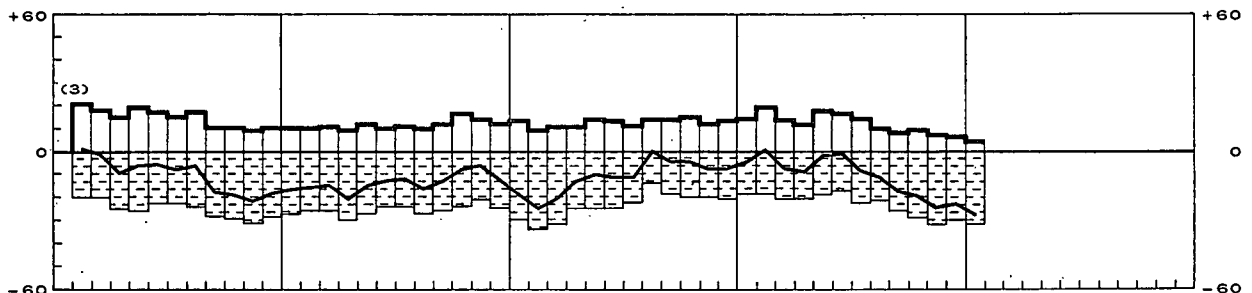
A.- INSCHRIJVINGEN VAN BESTELLINGEN BINNENLANDSE MARKT ⁽²⁾

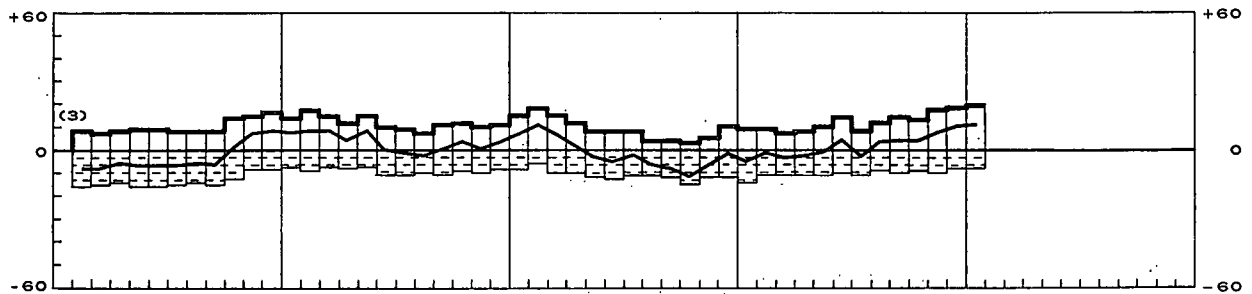
B.- INSCHRIJVINGEN VAN BESTELLINGEN BUITENLANDSE MARKT ⁽²⁾

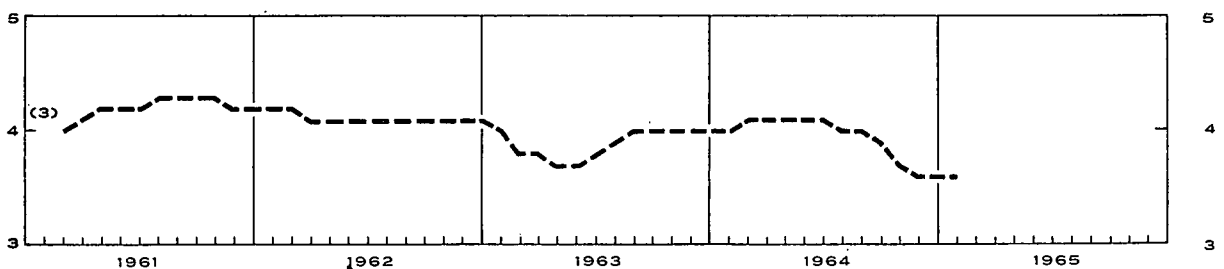
C.- OORDEEL OVER ORDERPOSITIE

D.- OORDEEL OVER DE VOORRAAD AFGEWERKTE PRODUCTEN

E.- GEMIDDELTE VERZEKERDE ACTIVITEITSDUUR (in maanden)

¹ De antwoorden der deelnemers zijn gewogen met de omzetcijfers en geven de wijzigingen tegenover de vorige maand voor de vragen A tot D aan.

² Seizoenbewegingen uitgeschakeld.

³ Staking in de ijzer- en staalnijverheid en in de metaalverwerkende nijverheid.

IV - 1 a. — ALGEMENE INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE ¹

Basis 1958 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.		Bron : I.R.E.S.P. ²		Bron : Agefi ²
	Algemeen indexcijfer *	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer *	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer
1959	104	107	104	107	105
1960	112	116	111	115	115
1961	119	124	116	121	122
1962	125	131	123	129	130
1963	135	142	130	137	138
1964	144				147
1963 2 ^e kwartaal	136	143	135	142	138
3 ^e kwartaal	133	141	125	132	133
4 ^e kwartaal	146	153	138	145	147
1964 1 ^e kwartaal	v 141	v 148	v 138	v 145	146
2 ^e kwartaal	v 145	v 153	v 145	v 152	148
3 ^e kwartaal	v 136	v 144	v 131	v 139	143
4 ^e kwartaal	v 156				153
1964 Februari	138	145	v 137	v 145	143
Maart	v 144	v 152	v 142	v 150	146
April	v 150	v 159	v 147	v 154	152
Mei	v 137	v 144	v 143	v 150	142
Juni	v 148	v 157	v 144	v 152	151
Juli	v 125	v 132	v 120	v 127	137
Augustus	v 132	v 141	v 130	v 138	143
September	v 153	v 159	v 145	v 153	150
Oktober	v 164	v 171	v 143	v 151	159
November	v 152	v 158	v 145		149
December	152 ⁴				v 151
1965 Januari					v 142
Februari					140 ³

* Excl. de bouwnijverheid.

¹ Zie de noot bij het begin van de « Statistieken ».

² Indexcijfers op oorspronkelijke basis 1958 omgezet in indexcijfers op basis 1958 = 100.

³ Vooruitzicht.

⁴ Vluggerekende indexcijfers van de industriële productie basis 1958 opgesteld door het N.I.S., omgezet in indexcijfers op basis 1958 = 100.

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE (Voornaamste sectoren) ¹

Basis 1958 = 100

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer *	Extractiebedrijven	Fabrieksnijverheid													
			Algemeen indexcijfer	waarvan :							Textielnijverheid			Chemische bedrijven en rubberindustrie		Petroleumraffinaderijen en steenkoolderivaten
				Nijverheid van de niet metaalhoudende mineralen exclusief petroleum- en steenkoolderivaten	Ijzer- en staalnijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Metaalverwerkende nijverheid	Voedingnijverheid en drankbereiding	Totaal	waarvan :		Totaal	waarvan : verwerking van de plasticstoffen (1962 = 100)			
										Spinnerijen	Weverijen			Industrie der gebreide goederen		
1959	104	87	107	112	108	108	107	97	113	117	112	110	114		103	
1960	112	86	116	122	119	126	115	108	121	126	120	118	122		109	
1961	119	85	124	126	116	132	129	112	125	128	124	124	130		114	
1962	125	86	131	134	124	130	136	115	130	130	130	132	144	100	113	
1963	135	88	142	131	128	145	153	119	140	137	139	157	151	124	136	
1964	144			151			160	127	142				167		133	
1963 2 ^e kwartaal	136	91	143	142	128	143	152	113	142	140	140	155	154	131	136	
3 ^e kwartaal	133	81	141	147	124	137	153	125	131	127	129	148	151	123	133	
4 ^e kwartaal	146	96	153	140	135	157	167	136	150	141	152	177	157	141	141	
1964 1 ^e kwartaal	v 141	94	v 148	131	143	160	v 160	107	148	143	152	154	156	131	128	
2 ^e kwartaal	v 145	95	v 153	157	148	162	v 160	121	148	142	152	156	171	154	131	
3 ^e kwartaal	v 136	84	v 144	v 160	140	155	v 145	v 126	v 127	118	132	v 140	v 161	v 138	133	
4 ^e kwartaal	v 156			156			v 177	153	145				178		138	
1964 Januari	140	99	147	124	143	158	158	110	149	145	151	150	156	125	138	
Februari	138	90	145	131	140	159	159	101	147	142	150	155	147	127	122	
Maart	v 144	92	v 152	139	146	164	v 163	110	149	142	154	158	165	142	125	
April	v 151	103	v 159	151	155	167	v 166	118	162	162	162	168	172	154	135	
Mei	v 137	87	v 144	157	138	153	v 151	111	133	124	142	136	164	141	122	
Juni	v 149	96	v 157	164	152	167	v 163	133	149	140	153	164	177	167	134	
Juli	v 124	72	v 132	157	130	142	v 124	133	117	108	133	105	148	118	137	
Augustus	v 133	85	v 141	156	133	153	v 145	123	118	110	114	152	164	141	133	
September	v 150	v 95	v 159	v 166	158	169	v 167	v 122	v 145	135	149	v 162	v 173	v 154	130	
Oktober	v 164		171	171	167	178	187	153	151				183		137	
November	v 152		158	161			168	160	138				171		135	
December ²	152			135			177	145	145				180		141	
1965 Januari ²	142			127			170	111	130				180		128	

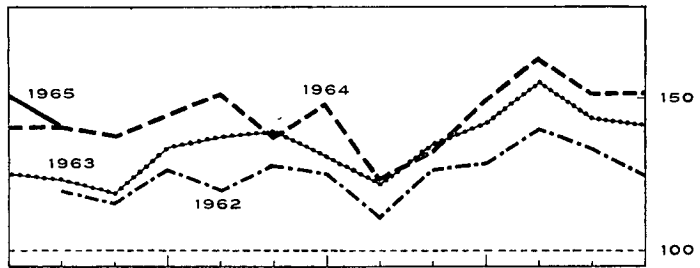
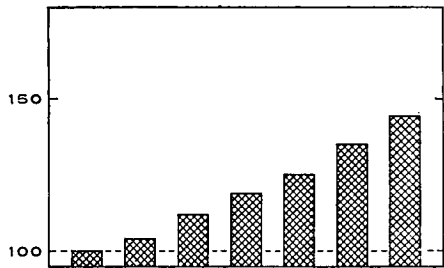
* Excl. de bouwnijverheid.

¹ Zie noot bij het begin van de « Statistieken ».

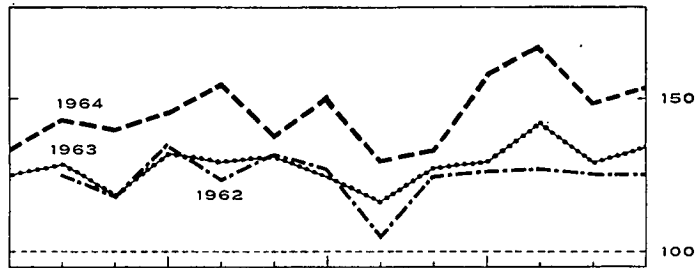
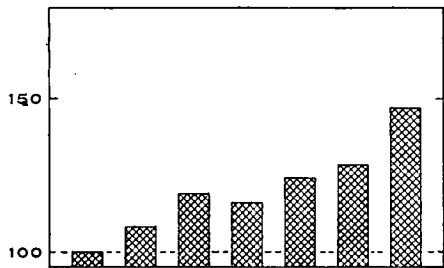
² Vluggerekende indexcijfers van de industriële productie basis 1958 opgesteld door het N.I.S., omgezet in indexcijfers op basis 1958 = 100.

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (N.I.S.)
 Basis 1958 = 100

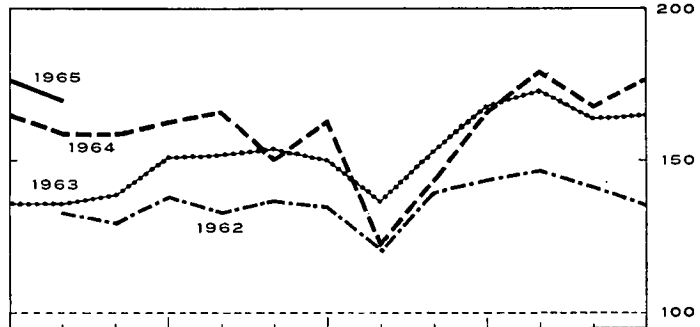
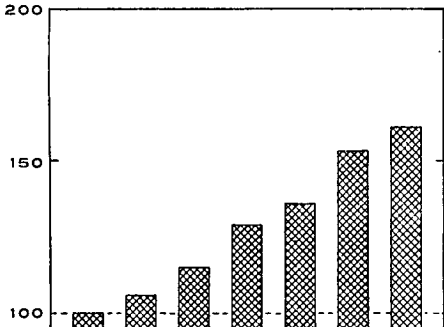
GEZAMENLIJKE NIJVERHEID

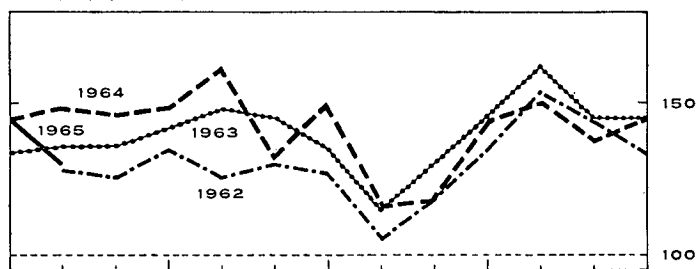
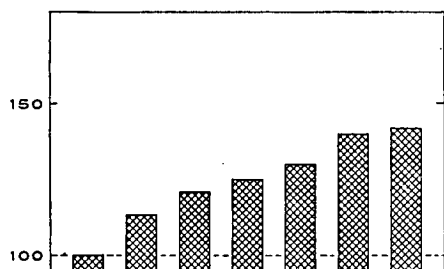
IJZER- EN STAALNIJVERHEID EN NON FERROMETALEN

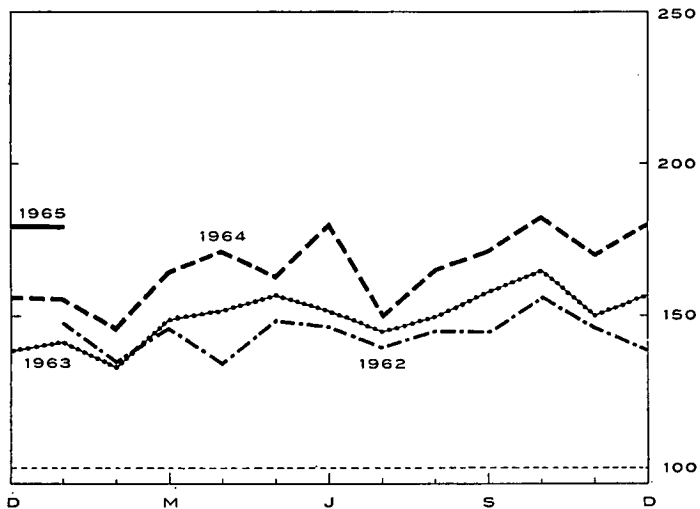
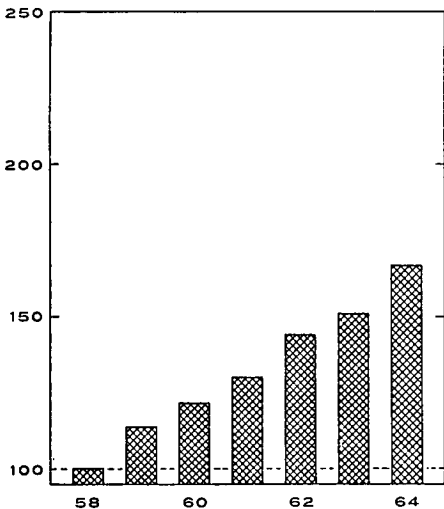
METAALVERWERKENDE NIJVERHEID

TEXTIELNIJVERHEID

CHEMISCHE- EN RUBBERNIJVERHEID

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie van de Nijverheid* [kol. (8) en (9)] — *Berekeningen door de N.B.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (3), (6) en (7)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool					Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas	
	Totale produktie	Voorraden per einde periode op de mijn-terreinen	Netto-invoer	Waarneembaar verbruik van ruwe steenkool 1	Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Totale produktie	Verwerking	Produktie der cokefabrieken voor rechtstreekse leveringen aan de nijverheid	Totaal beschikbaar gas
	(duizenden tonnen)				(kg)	(miljoenen kWh)	(duizenden tonnen)	(miljoenen m ³)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1956	2.463	179	35	2.777	841	987	n.b.	99	182
1957	2.424	1.413	126	2.738	838	1.051	445	97	180
1958	2.255	6.928	221	2.319	841	1.043	542	100	182
1959	1.896	7.496	233	2.410	907	1.097	546	103	188
1960	1.872	6.565	159	2.472	1.019	1.174	579	109	200
1961	1.794	4.394	122	2.477	1.090	1.247	660	102	196
1962	1.769	1.351	182	2.582	1.149	1.368	705	104	214
1963	1.785	454	474	2.664	1.163	1.483	1.013	102	224
1964	v 1.774	v 1.468			v 1.153				
1963 1 ^e kwartaal	1.863	974	362	2.648	1.185	1.588	971	101	255
2 ^e kwartaal	1.801	631	456	2.727	1.166	1.392	996	102	206
3 ^e kwartaal	1.569	460	496	2.435	1.119	1.332	1.031	100	196
4 ^e kwartaal	1.907	454	561	2.785	1.184	1.621	1.054	104	241
1964 1 ^e kwartaal	1.873	901	443	2.524	1.179	1.647	1.022	95	259
2 ^e kwartaal	1.817	1.220	336	2.465	1.158	1.527	981	108	221
3 ^e kwartaal	1.571	1.379	418	2.346	1.122	1.510	1.116	106	205
4 ^e kwartaal	v 1.834	v 1.468			v 1.153				
1964 Februari	1.799	726	422	2.401	1.185	1.555	1.090	82	233
Maart	1.798	901	328	2.358	1.172	1.670	889	103	269
April	2.005	1.055	307	2.581	1.181	1.605	1.064	108	239
Mei	1.648	1.102	393	2.403	1.151	1.461	886	105	213
Juni	1.799	1.220	307	2.412	1.141	1.515	992	110	213
Juli	1.371	1.295	424	2.144	1.115	1.391	1.212	98	197
Augustus	1.579	1.323	445	2.412	1.121	1.488	1.120	108	205
September	1.764	1.379	384	2.482	1.131	1.652	1.018	113	213
Oktober	1.826	1.384			1.141	1.801	1.312		
November	v 1.810	v 1.381			v 1.146	1.750	1.310		
December	v 1.865	v 1.468			v 1.173				
1965 Januari	v 1.731	v 1.538			v 1.154				
Februari	v 1.664	v 1.620			v 1.181				

1 Steenkolenproduktie + netto-invoer van steenkolen, coke en agglomeraten + voorraadbeweging (1,3 ton coke en 0,9 ton agglomeraten = 1 ton ruwe steenkolen).

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)]. — *Fabrimetal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	IJzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			
	Produktie van ruwstaal	Produktie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			Totaal der verzendingen
			voor de binnenlandse markt	voor de uitvoer	Totaal	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1956	532	397	4,34	2,78	7,12	6,32
1957	523	371	3,87	2,27	6,14	6,63
1958	501	350	3,44	1,99	5,43	6,62
1959	536	386	3,98	2,55	6,53	6,69
1960	599	407	4,40	2,93	7,33	7,26
1961	584	405	5,43	3,76	9,19	8,09
1962	613	451	5,35	3,74	9,09	8,94
1963	627	476	5,90	4,03	9,93	10,25
1964	v 726					
1963 2 ^e kwartaal	620	483	5,83	4,03	9,86	10,81
3 ^e kwartaal	615	451	6,26	4,15	10,41	9,76
4 ^e kwartaal	663	504	6,33	4,24	10,57	11,60
1964 1 ^e kwartaal	703	537	6,51	4,83	11,34	10,86
2 ^e kwartaal	727	544	v 6,58	v 4,78	v 11,36	v 11,66
3 ^e kwartaal	699	487	v 6,00	v 4,58	v 10,58	v 10,53
4 ^e kwartaal	v 774					
1964 Januari	706	546	6,22	4,34	10,56	10,24
Februari	682	532	6,59	5,47	12,06	10,72
Maart	722	533	6,72	4,67	11,39	11,62
April	759	576	v 6,57	v 4,60	v 11,17	v 12,17
Mei	678	502	v 6,08	v 4,94	v 11,02	v 10,55
Juni	746	555	v 7,10	v 4,79	v 11,89	v 12,25
Juli	661	432	v 5,45	v 4,24	v 9,69	v 10,06
Augustus	659	460	v 5,60	v 4,39	v 9,99	v 9,45
September	778	569	v 6,94	v 5,11	v 12,05	v 12,08
Oktober	848	602	v 6,39	v 5,39	v 11,78	v 12,18
November	735 ¹					
December	740 ¹					
1965 Januari	727 ¹					

¹ Raming op basis Agefi-cijfer.

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID : jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Jaar	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd					Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn				
	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen
	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw			Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		
	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal
1954	38.600	25.220	8.752	1.114	32.783	3.288	7.450	2.318	2.791	5.029
1955	36.615	23.564	9.468	1.220	31.698	3.588	8.561	2.569	3.731	5.422
1956	33.742	22.793	9.266	1.226	32.604	3.921	10.997	3.123	4.482	5.982
1957	34.904	24.063	9.407	1.318	31.724	3.618	9.255	3.009	3.772	6.090
1958	32.329	21.732	9.368	1.192	30.605	2.636	6.059	2.619	2.843	4.809
1959	38.989	26.683	9.724	1.368	35.333	3.036	8.661	3.135	4.951	5.209
1960	41.102	28.881	9.645	1.230	34.800	3.151	11.805	3.567	6.360	5.530
1961	44.552	31.603	10.436	1.406	38.010	3.498	12.785	3.958	7.071	6.170
1962	38.530	27.818	9.888	1.617	32.178	4.957	16.545	2.960	5.399	5.169
1963	36.619				23.311	1		1		5.382

(1) In 1963 werden 9.856 vergunningen verleend voor nieuwbouw, volledige herbouw, verbouwingen, vergrotingen en gedeeltelijke herbouw.

IV - 6. — BOUWNIJVERHEID : maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd ¹		Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn ²	
	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen
1963 1 ^e kwartaal	3.135	656	692	158
2 ^e kwartaal	3.303	2.636	940	593
3 ^e kwartaal	2.901	2.426	908	490
4 ^e kwartaal	2.867	2.052	745	553
1964 1 ^e kwartaal	4.081	1.934	851	421
2 ^e kwartaal	4.219	3.441	1.055	667
3 ^e kwartaal	3.338	2.996	884	628
1963 November	2.748	2.189	742	629
December	2.923	1.336	691	387
1964 Januari	3.637	1.265	673	385
Februari	3.960	1.894	827	399
Maart	4.645	2.644	1.053	480
April	4.789	3.316	1.157	600
Mei	3.596	3.842	876	789
Juni	4.272	3.166	1.132	611
Juli	3.831	3.086	959	640
Augustus	3.075	3.175	854	679
September	3.107	2.726	840	565
Oktober	3.179	2.675	925	583
November	2.674	2.253	810	524

¹ Nieuwbouw of volledige wederopbouw waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

² Nieuwbouw, herbouw, verbouwing en uitbreidingen, waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

**IV - 7. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUCTIE
DER E.E.G.-LANDEN**

Algemene indexcijfers van de industriële productie (niet aangepast voor seizoenschommelingen)
Basis 1953 = 100

Bron : O.E.S.O.

	Gezamenlijke E.E.G.-landen			België			West-Duitsland ¹		
	1962	1963	Schommel. in pct. *	1962	1963	Schommel. in pct. *	1962	1963	Schommel. in pct. *
1 ^o kwartaal	189	193	+ 2,1	140	143	+ 2,8	188	192	+ 2,1
2 ^o kwartaal	197	211	+ 7,1	146	157	+ 7,9	203	213	+ 4,9
3 ^o kwartaal	182	191	+ 4,9	138	145	+ 5,5	192	198	+ 3,1
4 ^o kwartaal	207	220	+ 6,3	149	161	+ 8,1	214	226	+ 5,6
	1963	1964		1963	1964		1963	1964	
1 ^o kwartaal	193	215	+ 11,4	143	161	+ 11,9	192	213	+ 10,9
2 ^o kwartaal	211	223	+ 5,7	157	168	+ 7,1	213	228	+ 7,0
3 ^o kwartaal	191	197	+ 3,1	145	153	+ 5,4	198	213	+ 7,6
4 ^o kwartaal	220			161			226	242	+ 7,1
	Frankrijk			Italië			Nederland		
	1962	1963	Schommel. in pct. *	1962	1963	Schommel. in pct. *	1962	1963	Schommel. in pct. *
1 ^o kwartaal	196	196	—	220	233	+ 5,9	164	167	+ 1,8
2 ^o kwartaal	199	213	+ 7,0	226	250	+ 10,6	170	180	+ 5,9
3 ^o kwartaal	168	176	+ 4,8	206	226	+ 9,7	163	171	+ 4,9
4 ^o kwartaal	207	223	+ 7,7	234	255	+ 9,0	181	192	+ 6,1
	1963	1964		1963	1964		1963	1964	
1 ^o kwartaal	196	222	+ 13,3	233	250	+ 7,3	167	186	+ 11,4
2 ^o kwartaal	213	227	+ 6,6	250	250	—	180	193	+ 7,2
3 ^o kwartaal	176	182	+ 3,4	226	220	- 2,7	171	183	+ 7,0
4 ^o kwartaal	223	227	+ 1,8	255			192		

* Schommelingspercent tegenover het indexcijfer van het overeenstemmend kwartaal van het vorige jaar.

¹ Saarland en West-Berlijn uitgesloten.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.B.* — *Annalen der Mijnen van België.* — *Arbeitsblad.* — *Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.).* — *Industrie,* tijdschrift van het V.B.N. — *Bulletin van Fabrimétal.* — *Maandelijks statistisch tijdschrift van Fédéchar.* — *Maandelijks tijdschrift van het M.E.Z.* (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — *Energie.* — *Figas,* informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — *Agence économique et financière.* — *Het Bouwbedrijf.* — *Statistiques générales (O.E.S.O.).*

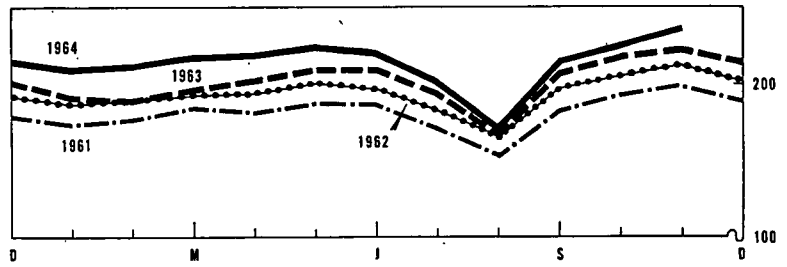
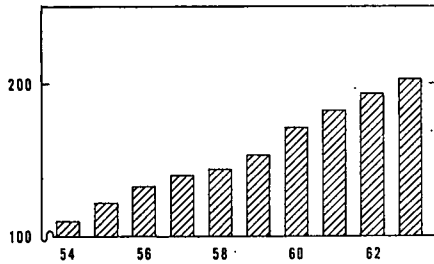
IV - 7. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUCTIE DER E.E.G.-LANDEN

Algemene indexcijfers van de industriële productie (O.E.S.O.)

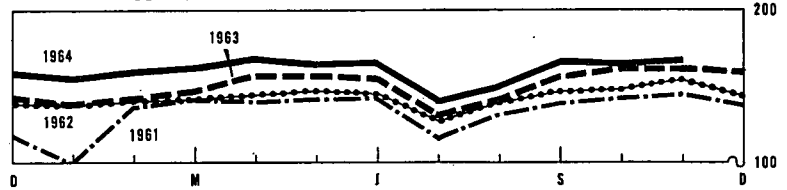
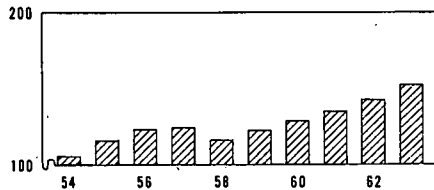
Basis 1953 = 100

(Niet aangepast voor seizoenschommelingen)

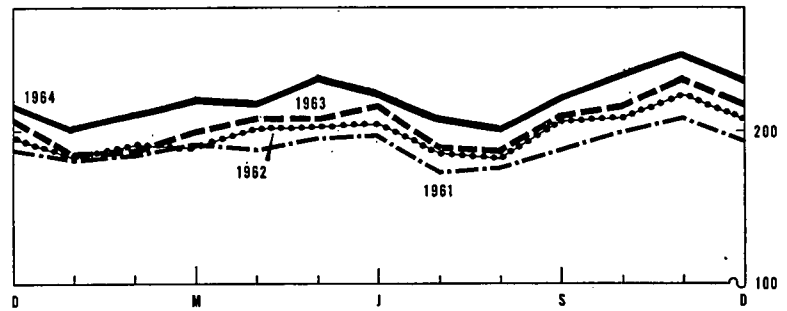
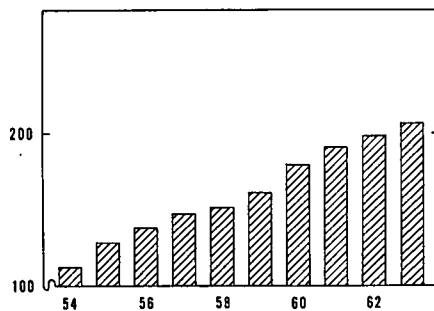
GEZAMENLIJKE E.E.G. - LANDEN

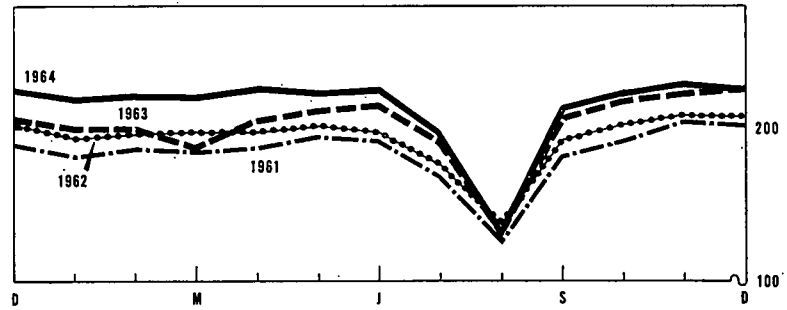
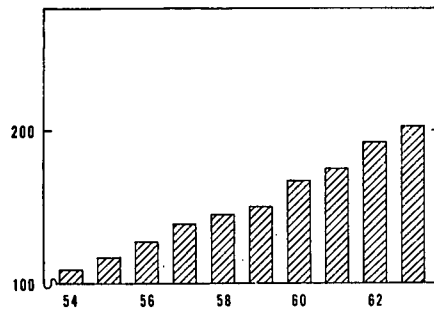
BELGIE

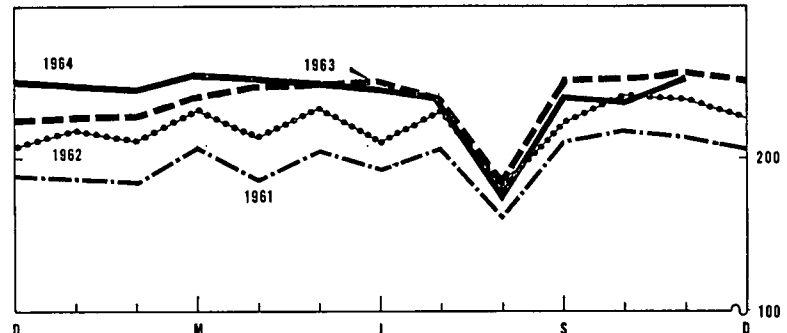
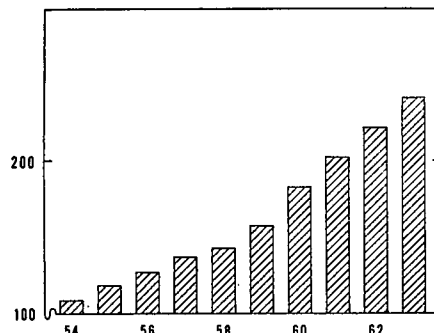
WEST-DUITSLAND (excl. Saarland en West-Berlijn)

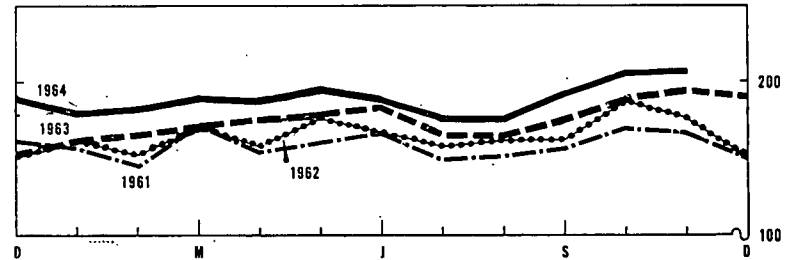
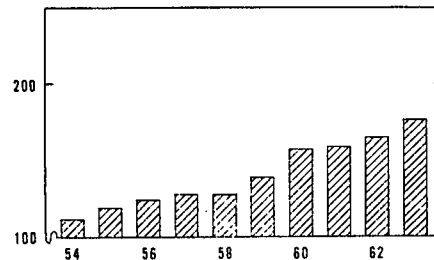
FRANKRIJK

ITALIE

NEDERLAND

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a). — Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S., N.M.B. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					N.M.B. Vervoerde ton-km 2	SABENA	
	Reizigers- vervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)					Geregeld en betalend luchtverkeer	
	Aantal reizigers-km	Aantal productieve t-km 1	Totale tonnenmaat	waarvan :			(miljoenen passagiers- km)	(miljoenen ton-km)
				brandstoffen en minerale oliën	ertsen			
(miljoenen)			(duizenden tonnen)		(duizenden)			
1958	755	486	4.818	1.876	959	618	99,7	12,2
1959	710	505	4.874	1.866	1.043	364	88,7	11,3
1960	715	525	5.070	1.935	1.155	294	108,7	13,8
1961	724	538	5.115	1.937	1.177	225	98,2	12,9
1962	746	539	5.189	1.998	1.209	212	115,4	13,7
1963	751	569	5.444	2.212	1.151	171	112,2	13,8
1964						154	135,5	16,5
1963 2 ^o kwartaal	760	552	5.428	2.216	1.162	166	112,6	13,5
3 ^o kwartaal	765	511	4.967	1.922	1.135	162	174,7	19,2
4 ^o kwartaal	760	594	5.766	2.353	1.217	173	87,0	11,9
1964 1 ^o kwartaal	v 770	585	5.566	2.152	1.234	151	87,0	12,1
2 ^o kwartaal	v 755	556	5.472	1.992	1.264	162	136,3	16,3
3 ^o kwartaal	v 728	541	5.199	1.876	1.269	144	205,1	22,6
4 ^o kwartaal						159	113,8	15,2
1963 November	755	573	5.597	2.305	1.132	154	68,2	10,1
December	761	604	5.689	2.351	1.258	180	77,9	11,3
1964 Januari	v 779	618	5.837	2.416	1.241	157	82,9	11,6
Februari	v 744	578	5.472	2.084	1.246	144	76,8	11,0
Maart	v 786	558	5.389	1.956	1.214	153	101,4	13,6
April	v 738	575	5.682	2.098	1.271	167	107,7	14,0
Mei	v 752	523	5.132	1.877	1.185	151	123,1	14,7
Juni	v 776	571	5.601	2.000	1.335	170	178,1	20,1
Juli	v 723	518	4.927	1.738	1.208	137	214,7	23,5
Augustus	v 727	520	5.034	1.824	1.231	138	210,0	22,7
September	v 734	586	5.637	2.066	1.369	157	190,5	21,5
Oktober	v 779	654	6.235	2.134	1.496	171	149,7	18,6
November	v 743	617	5.869	2.087	1.373	156	89,8	12,5
December						149	101,8	14,6

1 De productieve ton-km hebben betrekking op het commercieel vervoer (met uitsluiting van het dienstvervoer) : het is de som van de vermenigvuldigingen van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.

2 De vervoerde ton-km worden berekend door optelling van de resultaten bekomen door vermenigvuldiging van de vervoerde tonnage met het aantal kilometers van het vervoer.

V - 1 b) — Zeevaart

Bronnen : Havenbestuur te Antwerpen [kol. (1)], te Gent [kol. (4)], N.I.S. (overige kolommen).

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent		
	Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)	
		Binnen- gekomen	Vertrokken		Binnen- gekomen	Vertrokken
1958	3.545	1.723	1.210	163	169	82
1959	3.622	1.668	1.266	145	152	83
1960	3.774	1.816	1.288	150	166	75
1961	3.846	1.936	1.284	139	167	61
1962	4.167	2.159	1.300	137	143	70
1963	4.356	2.602	1.282	151	162	67
1964	4.558			165		
1963 2 ^o kwartaal	4.367	2.482	1.202	149	151	79
3 ^o kwartaal	4.448	2.703	1.290	150	179	59
4 ^o kwartaal	4.384	2.858	1.408	155	180	73
1964 1 ^o kwartaal	4.558	2.968	1.573	185	178	75
2 ^o kwartaal	4.570	2.887	1.431	165	190	109
3 ^o kwartaal	4.449	3.046	1.246	162	178	59
4 ^o kwartaal	4.654			150		
1964 Januari	4.797	3.277	1.521	214	245	117
Februari	4.437	2.845	1.665	135	136	58
Maart	4.442	2.783	1.532	206	154	49
April	4.639	2.858	1.522	164	138	125
Mei	4.428	2.632	1.357	152	189	86
Juni	4.643	3.172	1.414	178	243	117
Juli	4.506	3.129	1.121	186	163	30
Augustus	4.489	2.973	1.310	162	209	47
September	4.352	3.037	1.308	138	161	100
Oktober	4.657			158		
November	4.705			155		
December	4.599			138		
1965 Januari	3.969			219		

1 Binnenlands vervoer + invoer + uitvoer + doorvoer.

V - 1 c). — Binnen scheepvaart

Bron : N.I.S.

Totaal verkeer	
1	
(duizenden metrische tonnen)	(miljoenen ton-km)
(1)	(2)
4.269	361
4.534	402
5.097	436
5.426	456
5.553	452
5.400	433
6.512	532
6.493	525
5.896	478
5.681	459
6.704	541
6.469	
5.238	429
5.684	463
6.120	485
6.904	545
6.007	499
7.200	578
6.595	
5.943	
6.508	

V - 2. — TOERISME

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden overnachtingen)

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Verenigd-Koninkrijk	West-Duitsland	U.S.A.
1956	1.084	815	66	35	71	23	19
1957	1.186	898	71	33	81	25	18
1958	1.341	877	84	37	102	69	51
1959	1.249	979	55	30	82	27	20
1960	1.307	982	69	33	99	33	25
1961	1.387	1.061	74	34	89	38	21
1962	1.437	1.083	82	37	98	41	23
1963	1.498	1.110	89	38	105	48	27
1963 1 ^e kwartaal	334	196	24	17	14	21	12
2 ^e kwartaal	1.422	1.008	83	40	125	50	31
3 ^e kwartaal	3.789	2.981	214	73	260	94	45
4 ^e kwartaal	446	255	35	23	20	26	20
1964 1 ^e kwartaal	458	267	37	22	29	26	15
2 ^e kwartaal	1.398	982	82	41	121	49	34
3 ^e kwartaal	4.009	3.103	254	80	274	112	48
1963 September	1.142	686	117	38	122	52	37
Oktober	499	267	37	26	27	34	30
November	440	254	40	22	16	26	19
December	399	245	28	22	17	19	12
1964 Januari	348	198	25	18	15	20	13
Februari	360	204	29	19	15	22	14
Maart	667	399	58	30	57	37	16
April	970	691	72	28	56	30	23
Mei	1.145	719	82	46	120	54	34
Juni	2.079	1.537	93	50	186	64	44
Juli	5.374	4.504	190	80	322	87	55
Augustus	5.324	3.996	428	121	368	186	47
September	1.329	808	143	39	133	63	43

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a). — Verkoopindexcijfers

Basis 1953 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Warenhuizen met veelvuldige afdelingen					Coöperatieven	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding ⁴		Groot-handel	Onder-nemingen met bij-huizen	Verkoopindexcijfers na uitschakeling van de prijs- en seizoenbewegingen (berekeningen door de N.B.B.)					
	Algemeen indexcijfer	Voeding	Kleding	Meubilering	Huishouden ¹		Algemeen indexcijfer	Heren ²			Ondergoed en bijkomstige kledingstokken ³	Algemeene voedings-waren	Voeding	Waren-huizen	Coöpe-ratieven	Groot-handel in algemeene voedings-waren
1957	129	132	126	124	139	125	125	105	131	123	121	117	122			
1958	139	140	138	129	149	131	132	105	139	131	128	121	129			
1959	144	145	149	126	150	132	136	104	145	138	131	120	132			
1960	156	159	159	141	162	138	144	106	155	144	143	125	142			
1961	161	160	164	145	165	144	168	116	163	152	145	130	147			
1962	170	172	172	154	171	152	166	142	173	172	151	135	154			
1963	180	177	185	164	179	161	186	143	179	193	156	140	156			
1964	196	188	200	183	200	v 161	v 209	v 151	v 196	v 220	163	v 162	v 162			
1963 2 ^e kwartaal	176	167	195	165	171	159	224	138	176	186	160	142	155			
3 ^e kwartaal	171	159	174	172	182	153	161	138	183	185	156	136	153			
4 ^e kwartaal	216	199	224	166	206	173	200	150	187	214	158	140	157			
1964 1 ^e kwartaal	174	190	165	184	187	165	v 197	171	v 181	210	162	141	v 160			
2 ^e kwartaal	188	178	207	180	188	166	v 249	128	v 194	v 213	165	143	v 164			
3 ^e kwartaal	181	169	180	177	198	158	v 170	v 145	v 198	v 209	158	134	v 157			
4 ^e kwartaal	240	216	247	191	227	v 161	v 219	v 159	v 211	v 249	168	v 169	v 169			
1963 December	250	227	262	177	249	195	199	171	202	244	158	144	150			
1964 Januari	166	179	164	176	174	169	v 175	244	v 182	195	150	141	v 160			
Februari	173	191	153	193	206	162	v 170	124	v 168	215	175	145	v 156			
Maart	182	199	179	182	181	165	v 246	144	v 192	219	161	137	v 165			
April	187	189	196	184	189	165	v 287	128	v 195	v 211	159	142	v 166			
Mei	193	181	217	184	190	168	v 262	131	v 183	v 215	168	144	v 156			
Juni	185	165	208	172	186	164	v 199	126	v 204	v 212	167	142	v 169			
Juli	190	164	202	181	205	156	v 186	222	v 200	v 207	153	133	v 160			
Augustus	171	168	153	164	191	158	v 137	v 99	v 196	v 206	160	137	v 152			
September	183	175	185	187	197	160	v 188	v 113	v 199	v 213	160	131	v 158			
Oktober	217	202	250	199	214	176	v 273	v 140	v 203	v 237	171	139	v 168			
November	224	196	212	171	189	165	v 185	v 135	v 197	v 223	163	141	v 174			
December	278	249	278	203	279	v 161	v 199	v 203	v 233	v 287	169	v 166	v 166			

¹ Huishoudartikelen en huishoudtoestellen. — ² Omvat hoofdzakelijk bovenkleding. — ³ Onderkleding : heren en/of dames.

⁴ Daar een zeker aantal nieuwe firma's in de statistiek werden opgenomen, zijn de indexcijfers vanaf 1962 niet meer volledig vergelijkbaar met deze van vorige periode.

V - 3 b). — Verkoop op afbetaling
1° — Algemene resultaten

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Aantal lopende contracten op einde halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten op einde halfjaar (miljarden franken)				Krediet verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1962 1° halfjaar ...	1.405	634	170	601	11,85	3,15	3,91	4,79	5,29	1,73	1,65	1,91
2° halfjaar ...	1.373	646	163	564	11,94	3,30	3,96	4,68	5,24	1,87	1,47	1,90
1963 1° halfjaar ...	1.361	641	166	554	12,74	3,60	4,19	4,95	5,70	2,03	1,73	1,94
2° halfjaar ...	1.404	699	171	534	13,67	4,05	4,51	5,11	6,28	1,16	1,93	2,19
1964 1° halfjaar ...	1.395	727	154	514	14,27	4,75 ¹	4,11 ¹	5,41	6,43	2,62 ¹	1,67 ¹	2,14

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars welke in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Totaal der bedragen van drie termijnen welke door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen, niet werden betaald (miljoenen franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1961 2° halfjaar	50	26	1	23	81,8	30,0	5,9	45,9
1962 1° halfjaar	53	27	1	25	84,6	30,3	6,2	48,1
2° halfjaar	54	31	1	22	87,9	33,8	7,6	46,5
1963 1° halfjaar	57	32	1	24	100,1	35,7	8,3	56,1
2° halfjaar	53	31	2	20	93,5	35,2	7,9	50,4

3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

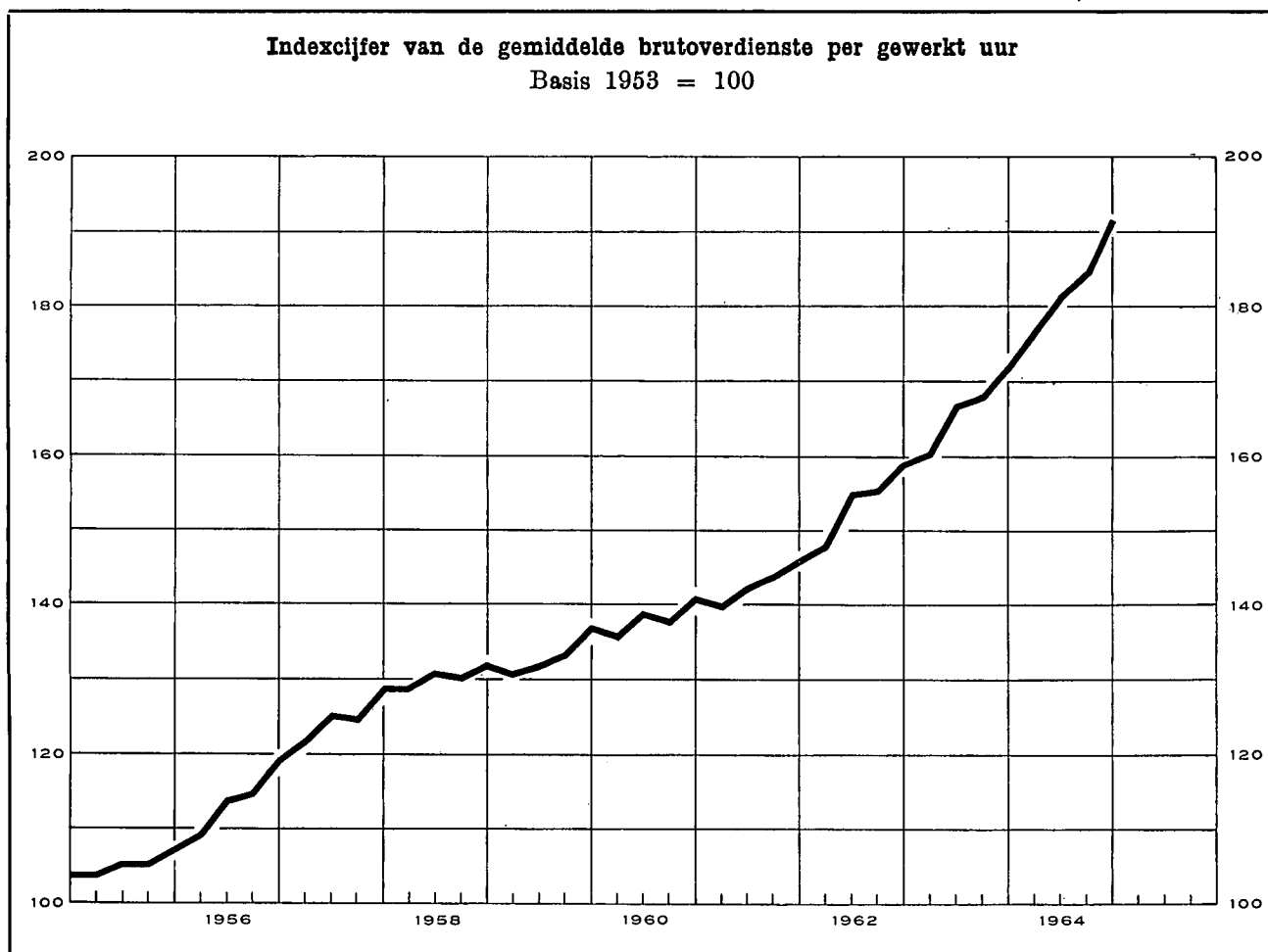
	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Moto's, scooters, bromfietsen, rijwielen	Textielwaren, bont-, artikelen, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtswezen, nijverheid, vrije beroepen)	Huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders vermeld	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
		Aantal contracten (duizenden)										
1962 1° halfjaar ...	742	3,7	1,2	2,8	30,5	15,3	15,8	337,6	21,4	8,0	300,6	5,1
2° halfjaar ...	781	3,5	1,1	2,2	26,6	14,1	15,6	368,6	17,3	7,2	319,2	5,1
1963 1° halfjaar ...	732	4,1	1,2	1,8	35,3	16,4	14,0	347,8	19,7	8,2	277,7	5,9
2° halfjaar ...	846	4,2	1,2	1,7	34,6	16,9	14,8	401,1	16,2	9,3	342,9	3,4
1964 1° halfjaar ...	813	4,5	1,3	2,0	39,9	16,7	12,3	366,0	15,5	7,7	342,2	5,2
Verleend krediet (miljoenen franken)												
1962 1° halfjaar ...	5.290	475	76	89	1.626	411	122	294	45	423	1.689	40
2° halfjaar ...	5.238	463	66	106	1.407	353	108	384	38	428	1.855	30
1963 1° halfjaar ...	5.696	636	81	82	1.820	442	108	308	42	473	1.656	48
2° halfjaar ...	6.280	712	84	103	1.873	462	105	326	40	538	1.994	44
1964 1° halfjaar ...	6.428	844	106	110	2.107	450	89	277	42	597	1.773	33
Verleend krediet — Percentsgewijze verdeling t.o.v. het totaal												
1962 1° halfjaar ...	100,0	9,0	1,4	1,7	30,7	7,8	2,3	5,5	0,9	8,0	31,9	0,8
2° halfjaar ...	100,0	8,8	1,3	2,0	26,9	6,7	2,1	7,3	0,7	8,2	35,4	0,6
1963 1° halfjaar ...	100,0	11,2	1,4	1,4	32,0	7,8	1,9	5,4	0,7	8,3	29,1	0,8
2° halfjaar ...	100,0	11,3	1,3	1,6	29,8	7,4	1,7	5,2	0,6	8,6	31,8	0,7
1964 1° halfjaar ...	100,0	13,1	1,6	1,7	32,8	7,0	1,4	4,3	0,7	9,3	27,6	0,5

¹ Tot het tweede halfjaar van 1963 omvatte het bedrag van de door de banken verleende kredieten eveneens een zeker aantal contracten die door hun klanten (verkopers) bij hun ter discontering zijn aangeboden. Vanaf het eerste halfjaar van 1964 moesten die contracten worden aangegeven door de verkopers zelf wat een stijging verklaart van het bedrag dat betrekking heeft op de verkopers en een overeenstemmende daling van het bedrag betreffende de banken.

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Maandstatistiek over de internationale trafiek der havens (N.I.S.). — Vervoerkroniek (tweemaandelijks). — Les transports maritimes, Etude Annuelle (O.E.S.O.). — Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés Européennes).

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfer van de bezoldigingen in de nijverheid Basis 1953 = 100

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1957, blz. 415). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.R.E.S.P.

	Gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur (1)	Type-uurloon 1		Indexcijfer van de loonmassa 2	Indexcijfer der arbeidskosten 3
		Ge-schoold arbeider (2)	Ongeschoold arbeider (3)		
1956	115	114	114	118	114
1957	125	125	125	129	125
1958	131	129	129	125	132
1959	133	131	132	121	135
1960	138	135	137	128	141
1961	143	140	141	134	148
1962	154	149	151	146	160
1963	167	161	163	158	176
1964	184	176	179		
1963 Juni	167	160	162		176
Sept.	168	163	165		177
Dec.	172	163	166		182
1964 Maart ... v	177	169	173		189
Juni ... v	182	174	177		196
Sept. ... v	185	178	181		200
Dec. ... v	192	182	185		

Algemene gemiddelden van de uurlonen der arbeiders (sociale lasten inbegrepen)

Bron : *Verbond der Belgisch Nijverheid.*

4	België (BF)	West-Duitsland	Groot-Brittannië	Nederland	Frankrijk	Italië
		percentage in verhouding tot de Belgische lonen 5				
1955	29,91	90,1	98,4	71,9	n.b.	84,2
1956	32,68	89,7	97,6	72,5	n.b.	82,4
1957	35,67	92,2	93,7	70,4	n.b.	78,7
1958	37,04	95,1	95,0	70,2	101,4	80,4
1959	38,30	98,9	95,0	70,4	89,8	79,7
1960	39,71	105,2	98,4	73,8	92,8	81,5
1961	41,76	115,1	100,6	82,4	96,3	82,0
1962	44,72	119,6	98,9	84,7	98,8	89,3
1963	49,20	116,3	93,3	82,9	97,5	102,8
1961 Februari-April	41,20	107,4	100,0	78,0	96,6	82,4
August.-Oktob.	42,32	116,3	101,3	83,6	97,7	81,7
1962 Februari-April	43,72	120,0	100,3	84,6	99,9	88,4
August.-Oktob.	45,73	119,2	97,5	84,7	99,3	90,1
1963 Februari-April	48,09	115,4	94,6	83,3	98,6	95,7
August.-Oktob.	50,30	117,1	92,1	82,6	98,2	102,0
1964 Februari-April	54,—	116,2	90,1	85,1	94,6	100,7

1 Excl. de transportarbeiders.

2 Het betreft het eenvoudig indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders die onderworpen zijn aan de maatschappelijke zekerheid en behorend tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het bouwbedrijf, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale bezoldigingen, zie XVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 141.)

3 Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

4 De jaarcijfers zijn gemiddelden van de uurlonen van februari-april en augustus-oktober.

5 Het V.B.N. publiceert de buitenlandse uurlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoersen. De bekomen percentages houden geen rekening met de veranderingen van het Belgisch en buitenlandse prijspeil : zij geven dus niet de verhouding van de reële lonen weer.

VI - 2. — GEMIDDELDE VERDIENDE BRUTO-UURLONEN IN DE NIJVERHEID

(mannen + vrouwen — in frank per uur)

Bron : N.I.S.

Bedrijfsgroepen en -sectoren	1958 oktober	1959 oktober	1960 oktober	1961 oktober	1962 oktober	1963 oktober	1964 april
<i>Extraktieve nijverheid :</i>							
Steenkolenwinning (onder- en bovengr.) ¹	39,24	39,89	40,09	41,29	45,70	48,39	49,12
Groeven ¹	30,99	31,83	34,61	34,79	37,58	39,84	42,34
Totaal extraktieve nijverheid ¹	38,63	39,36	39,72	40,81	45,10	47,76	48,50
<i>Fabrieksnijverheid :</i>							
Voedingsmiddelen (behalve dranken)	24,25	25,24	25,98	27,67	29,41	32,75	34,79
Dranken	27,79	29,05	29,21	30,27	32,30	34,80	36,23
Tabak	21,10	21,54	22,27	22,94	26,12	29,50	30,49
Textielindustrie	23,09	23,96	25,04	26,94	27,55	31,16	33,63
Schoeisel, kleding	18,92	19,20	20,09	21,23	23,16	25,39	27,36
Hout (behalve meubelen)	25,13	25,07	26,67	28,25	30,47	32,82	35,20
Meubelindustrie	26,14	26,08	27,59	30,05	31,38	35,27	37,92
Papier, papierwaren	27,82	26,99	28,98	30,85	33,39	35,87	38,86
Druk- en boekbindersbedrijf	31,85	32,58	32,85	34,97	37,02	39,47	41,43
Leder (behalve schoeisel, kleding)	22,53	23,25	24,34	25,80	27,82	30,90	32,22
Rubberindustrie	28,50	30,19	30,85	31,65	34,16	36,93	38,19
Chemische industrie	29,14	30,92	31,64	32,84	35,08	38,49	41,23
Petroleumindustrie	45,14	46,70	48,29	51,02	53,33	57,25	61,39
Steen, glas, aardewerk, enz.	28,03	29,23	30,37	32,05	34,43	37,31	40,19
Metallurgische basisindustrie	37,45	39,19	41,11	42,13	45,11	47,96	50,23
Metaalverwerkende industrie, behalve machines en transportmaterieel	31,61	30,12	31,08	32,72	35,92	38,85	42,06
Machines, behalve elektrische	32,36	32,46	33,66	34,92	37,70	40,42	43,73
Elektrotechnische industrie	28,44	28,89	29,60	30,18	33,57	35,48	38,85
Transportmaterieel	37,06	36,61	37,36	37,58	42,06	45,07	47,02
Diamantindustrie	23,88	24,90	25,42	25,99	26,72	31,50	31,71
Totaal fabrieksnijverheid	27,91	28,56	29,59	31,01	33,26	36,20	38,99
waarvan : mannen	31,60	32,20	33,30	34,63	37,13	40,10	42,71
vrouwen	18,58	19,13	20,00	21,10	22,78	25,45	27,87
<i>Bouwnijverheid</i> ¹	30,42	30,72	32,76	33,17	36,21	38,66	40,97
<i>Algemeen gemiddelde voor de nijverheid :</i>							
Totaal (mannen + vrouwen)	29,75	30,24	31,36	32,40	35,00	37,82	40,14
waarvan : mannen	32,51	32,98	34,16	35,14	37,99	40,81	42,93

¹ Mannen alleen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.).* — *Jaarverslagen van de R.M.Z.* — *Arbeidsblad.* — *Industrie,* tijdschrift van het V.B.N. — *Le Coût de la main-d'œuvre dans l'Industrie européenne, Etudes et Documents,* nouvelle série, n° 52, 1959 (I.A.B.). — *Annuaire des statistiques du Travail* (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS
1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe te New-York	Koffie te New-York Santos IV	Mérinos 64 S wol in Verenigd- Koninkrijk	Katoen 15/16 middling (New-York - Spot)	Rubber te Londen " Spot " - price n° 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Ondijzer in de Verenigde Staten	Ruwe petroleum te West-Texas
	cents per 60 lbs	cents per lb	d per lb	cents per lb	d per lb	£ per long ton	\$ per long ton	\$ per barrel	
1957	272	56,4	125	36,4	26	219	755	47,7	2,90
1958	256	48,2	89	36,2	23	197	735	37,8	2,90
1959	251	36,8	91	34,6	29	238	785	40,3	2,78
1960	252	36,5	89	33,2	31	246	797	33,0	2,77
1961	254	35,8	90	34,3	24	230	888	35,3	2,86
1962	267	34,0	94	35,4	23	234	897	29,4	2,89
1963	269	34,3	107	35,4	21	234	910	27,0	2,89
1964	238	47,1		34,2	v 20	351	1.236		
1963 2 ^e kwartaal	273	33,5	107	35,9	22	234	898	28,7	2,89
3 ^e kwartaal	253	33,6	104	35,2	20	234	913	25,3	2,89
4 ^e kwartaal	270	35,8	111	35,1	20	235	976	25,7	2,89
1964 1 ^e kwartaal	272	47,3	117	35,3	20	253	1.074	29,7	2,89
2 ^e kwartaal	255	47,8	106	35,4	20	302	1.093	33,3	2,89
3 ^e kwartaal	208	46,4	101	33,5	20	364	1.316	36,7	2,89
4 ^e kwartaal	216	47,0		32,6	v 21	486	1.463		
1964 Februari	273	46,7	119	35,3	20	252	1.109	29,0	2,89
Maart	267	49,9	118	35,4	20	270	1.073	31,0	2,89
April	275	48,9	111	35,4	20	312	1.043	32,0	2,89
Mei	269	47,5	102	35,4	20	300	1.054	33,5	2,89
Juni	220	46,8	104	35,4	20	293	1.183	34,5	2,89
Juli	205	46,9	101	34,6	20	310	1.251	36,0	2,89
Augustus	208	46,6	101	33,3	20	362	1.272	38,0	2,89
September	212	45,6	100	32,7	20	420	1.426	36,0	2,89
Oktober	214	47,8	98	32,5	v 21	491	1.584	38,3	2,89
November	218	47,6	83	32,6	v 21	507	1.488		2,89
December	215	45,7		32,6	v 21	459	1.317		
1965 Januari	212	v 44,5		32,5	v 22	362	1.255		
Februari		v 45,2		v 32,6	v 22	v 415	v 1.231		

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1953 = 100

Bronnen : Comtel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt — Chamber of Shipping.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Volkswirt-indexcijfers (oude Schulze-indexcijfers)			Vrachtprijzen Groot-Brittannië (bevrachting per reis) 1 2
			Algemeen	Nijverheid	Voeding	
1957	93	100	104	107	98	145
1958	84	96	98	100	96	87
1959	84	93	100	103	94	93
1960	85	90	99	104	90	96
1961	84	90	99	103	90	102
1962	84	89	98	101	90	85
1963	94	90	100	103	95	104
1964	96	90	104	107	96	
1963 2 ^e kwartaal	94	91	100	103	95	101
3 ^e kwartaal	92	89	100	102	94	101
4 ^e kwartaal	98	90	103	104	100	125
1964 1 ^e kwartaal	98	92	104	105	100	110
2 ^e kwartaal	96	91	103	106	97	105
3 ^e kwartaal	94	89	103	107	93	102
4 ^e kwartaal	96	89	105	110	94	
1964 Februari	98	91	104	105	100	106
Maart	96	90	104	105	99	102
April	97	91	104	106	99	105
Mei	96	92	103	106	98	106
Juni	94	89	102	106	94	103
Juli	93	89	102	106	93	104
Augustus	94	89	103	107	93	101
September	95	88	104	109	93	101
Oktober	97	88	105	111	94	114
November	97	89	105	111	93	115
December	95	90	104	109	94	
1965 Januari	92	90	102	107	92	
Februari	93	90				

1 Bevrachting per reis voor droge ladingen.

2 Gezien de uitbreiding van de statistiek, zijn de gegevens, vanaf 1960, niet meer volledig vergelijkbaar met de cijfers der vorige periodes.

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100 (*)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en van Energie.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Produkten		Landbouwprodukten			Industriële produkten					Gezamenlijke industriële produkten in de drie produktiestadia			
		Inheemse	Ingevoerde	Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Plantsoortige	Algemeen indexcijfer	Delfstoffen	Metalen en metaalprodukten	Textiel- produkten	Scheikundige produkten	Bouw- materialen	Grondstoffen	Halffabrikaten	Fabrikaten
1956	103,7	103,5	103,3	97,2	101,0	93,5	105,3	105,8	111,6	95,8	105,6	106,9	104,2	107,0	104,7
1957	106,3	107,4	102,3	98,7	103,1	94,5	108,2	112,1	114,4	98,2	108,9	111,9	105,6	109,4	109,2
1958	101,8	100,5	93,9	96,0	92,8	98,9	103,2	105,8	109,6	87,5	107,9	115,0	96,3	102,4	108,4
1959	101,4	104,7	95,3	95,0	95,9	94,1	103,0	103,7	109,8	84,9	107,6	115,4	96,4	102,4	107,8
1960	102,6	105,0	96,5	92,2	98,2	86,8	105,4	101,4	110,2	92,2	107,0	121,4	101,5	104,0	108,9
1961	102,4	105,4	94,8	94,3	110,2	81,5	104,5	99,4	109,1	93,3	104,5	121,7	99,9	103,0	108,5
1962	103,2	108,6	92,7	100,8	106,9	95,2	103,8	97,7	108,5	90,5	104,5	125,6	97,4	103,1	108,6
1963	105,8	111,0	94,6	107,0	117,9	97,5	105,4	99,7	109,4	95,5	105,1	130,0	98,8	104,6	110,7
1964	110,7	116,4	100,2	109,9	126,7	96,0	110,9	104,6	116,2	98,8	108,4	140,5	104,7	110,5	115,6
1963 2 ^e kwartaal ...	105,1	109,9	94,7	104,9	113,5	97,2	105,1	99,6	108,9	94,4	105,3	130,0	98,4	103,9	110,6
3 ^e kwartaal ...	105,0	109,9	93,5	105,2	118,7	93,7	104,9	99,4	109,7	94,6	103,9	130,1	97,6	104,1	110,5
4 ^e kwartaal ...	107,4	112,7	95,6	109,7	125,1	96,8	106,9	101,7	110,6	98,4	105,3	131,1	100,9	106,3	111,5
1964 1 ^e kwartaal ...	109,3	115,3	98,5	109,3	126,2	95,3	109,3	103,0	113,1	100,6	108,0	135,4	103,5	108,5	114,0
2 ^e kwartaal ...	110,5	116,7	99,1	110,8	125,4	98,4	110,4	103,7	115,4	98,6	108,7	139,9	103,9	109,9	115,3
3 ^e kwartaal ...	111,1	116,5	101,0	108,5	126,3	93,8	111,8	105,3	117,7	99,2	107,6	143,2	105,6	111,5	116,3
4 ^e kwartaal ...	111,9	117,1	102,1	111,1	129,1	96,4	112,1	106,5	118,7	96,6	109,2	143,0	105,7	112,1	116,7
1963 September ...	105,4	110,7	93,6	106,7	120,8	94,7	105,0	99,9	109,9	94,9	103,8	130,1	97,7	104,2	110,8
Oktober	106,2	111,6	94,4	107,7	120,8	96,6	105,9	100,6	110,2	96,5	104,5	130,6	99,1	105,2	111,0
November	107,4	112,5	95,5	109,0	124,3	96,1	107,0	101,8	110,6	99,1	105,1	130,6	101,4	106,5	111,4
December	108,7	113,9	96,8	112,4	130,1	97,8	107,8	102,7	111,0	99,7	106,2	132,1	102,2	107,3	112,1
1964 Januari	109,2	115,6	97,7	112,5	129,7	98,3	108,3	102,9	111,6	100,3	107,7	132,1	102,7	107,6	112,9
Februari	109,2	115,0	98,6	107,2	123,5	93,7	109,6	103,3	113,5	101,1	108,1	136,2	104,1	108,7	114,3
Maart	109,6	115,3	99,2	108,1	125,3	94,0	109,9	102,9	114,1	100,3	108,3	137,8	103,7	109,1	114,9
April	110,2	116,3	98,6	110,4	124,1	98,8	110,1	103,0	114,6	99,1	109,3	138,2	103,5	109,7	114,9
Mei	110,3	116,3	99,1	110,8	126,5	97,7	110,1	103,9	115,1	98,4	108,3	138,2	104,1	109,7	114,7
Juni	111,1	117,4	99,6	111,1	125,7	98,8	111,0	104,3	116,5	98,3	108,5	143,2	104,2	110,3	116,4
Juli	110,7	116,4	100,1	108,2	125,8	93,7	111,3	105,2	117,4	98,9	106,2	143,2	105,2	111,1	115,8
Augustus	111,3	116,6	101,2	108,6	126,6	93,9	111,9	105,4	117,4	100,6	106,3	143,2	106,4	111,3	116,2
September ...	111,4	116,4	101,7	108,6	126,4	94,0	112,1	105,2	118,2	98,2	110,4	143,2	105,3	112,1	116,9
Oktober	112,0	116,9	102,7	110,1	127,5	95,9	112,4	105,9	118,9	97,7	110,3	143,3	105,8	112,5	117,1
November ...	111,9	117,0	102,0	111,3	129,1	96,7	112,1	106,8	119,0	96,4	108,6	142,9	105,7	112,3	116,5
December	111,9	117,3	101,7	111,9	130,7	96,5	111,8	106,9	118,1	95,7	108,8	142,9	105,7	111,5	116,4
1965 Januari	112,1	117,0	102,7	113,8	129,9	100,4	111,7	107,5	118,0	94,3	109,5	142,9	105,3	110,8	116,7

* Indexcijfers oorspronkelijk berekend op basis 1936-38 = 100 omgezet in basis 1953 = 100.

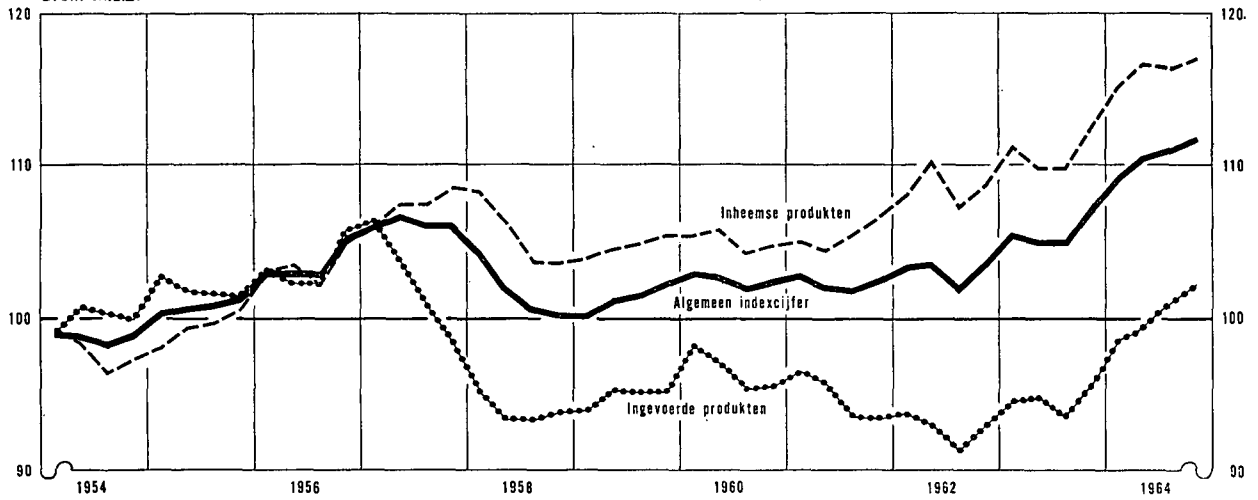

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

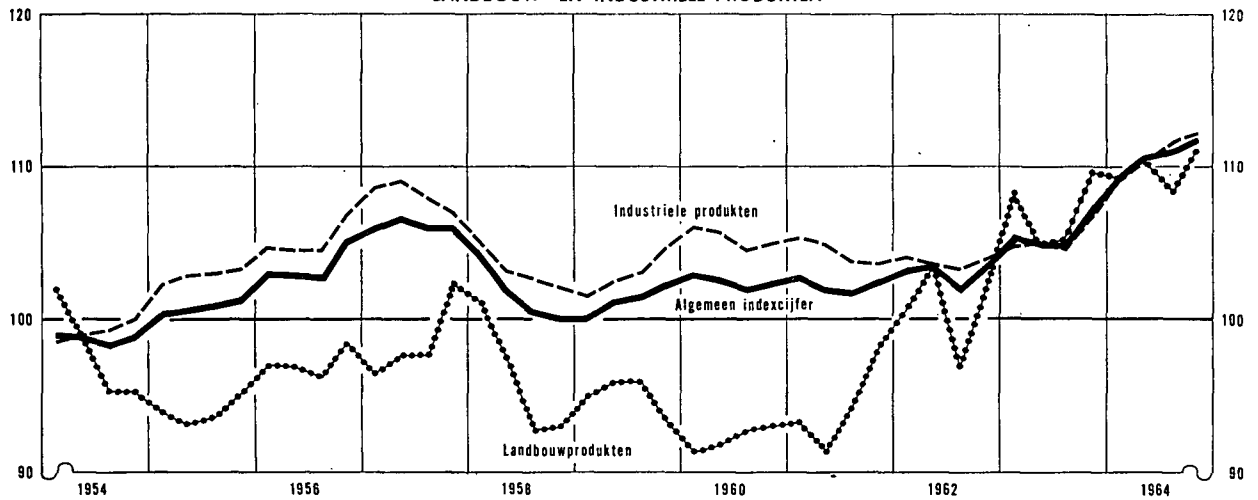
Basis 1953 = 100

Bron. M.E.Z.

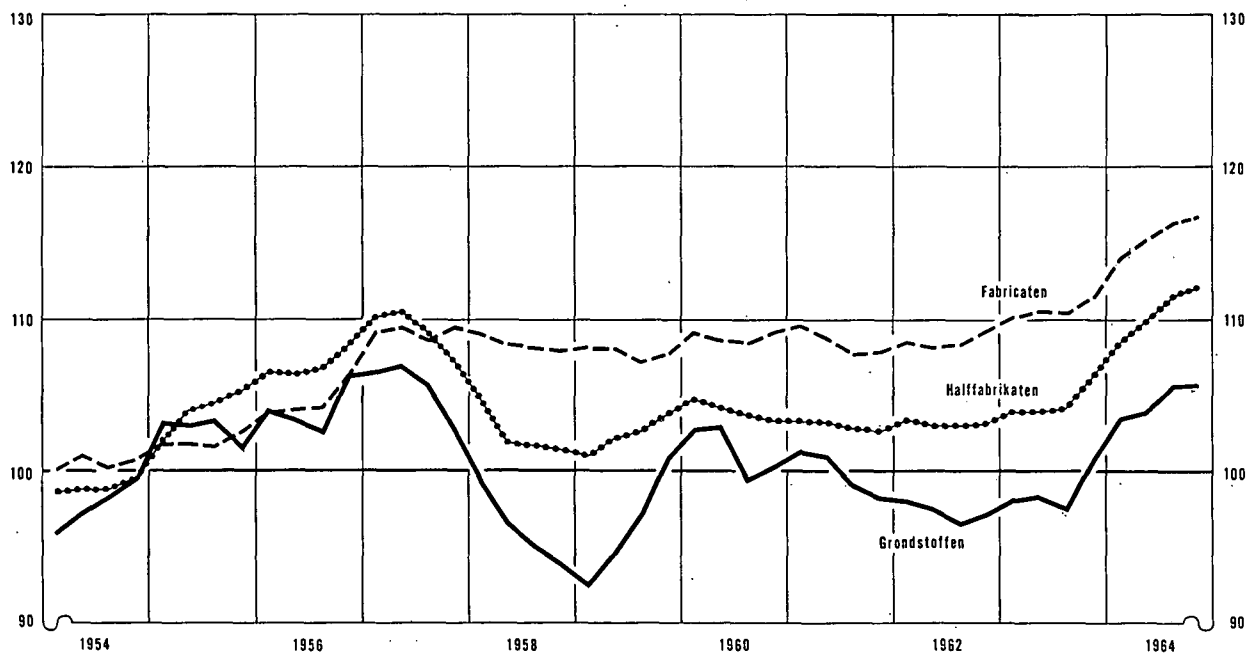
INHEEMSE EN INGEVOERDE PRODUCTEN

LANDBOUW- EN INDUSTRIËLE PRODUCTEN

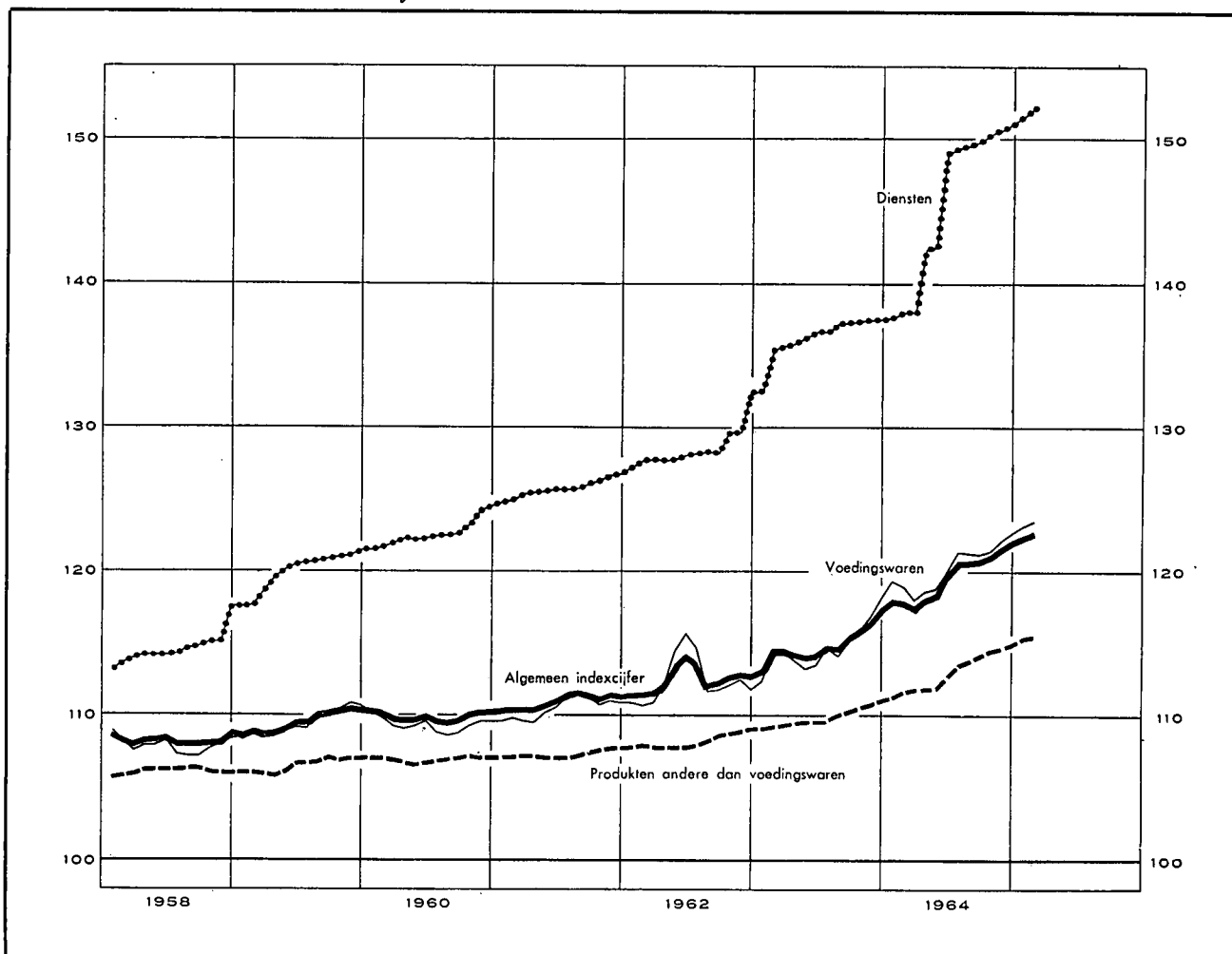
PRIJZEN IN DE DRIE PRODUCTIESTADIA

VII - 4. — INDEXCIJFERS VAN DE KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Energie.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer 63 produkten		Voedingswaren 85 produkten		Producten andere dan voedingswaren 25 produkten		Diensten 5 produkten		
1955	100,80		101,6		99,2		101,0		
1956	103,65		104,2		101,5		105,5		
1957	106,93		107,0		104,5		111,7		
1958	108,31		107,9		106,2		114,6		
1959	109,64		109,5		106,6		120,0		
1960	109,97		109,3		107,0		122,6		
1961	111,06		110,5		107,4		125,7		
1962	112,62		112,5		108,3		128,5		
1963	115,04		114,7		109,9		136,3		
1964	119,84		120,3		113,1		145,7		
		1964		1965		1964		1965	
1 ^e kwartaal	117,90		118,8		111,6		137,9		
2 ^e kwartaal	118,86		119,1		112,2		144,6		
3 ^e kwartaal	120,87		121,3		113,8		149,5		
4 ^e kwartaal	121,72		122,1		114,8		150,8		
Januari	118,11	122,51	119,4	123,2	111,3	115,5	137,6	151,6	
Februari	117,98	122,80	119,0	123,5	111,7	115,6	138,0	152,3	
Maart	117,61		118,0		111,8		138,0		
April	118,21		118,6		111,9		142,2		
Mei	118,50		118,8		112,0		142,5		
Juni	119,88		119,8		112,8		149,0		
Juli	120,84		121,4		113,5		149,3		
Augustus	120,84		121,3		113,8		149,5		
September	120,93		121,2		114,2		149,8		
Oktober	121,24		121,4		114,5		150,4		
November	121,76		122,2		114,8		150,7		
December	122,16		122,7		115,0		151,2		

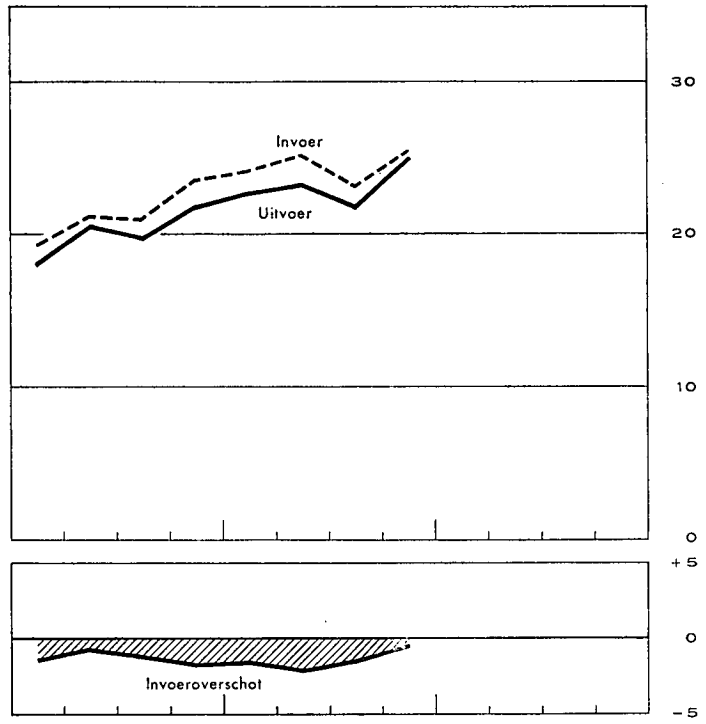
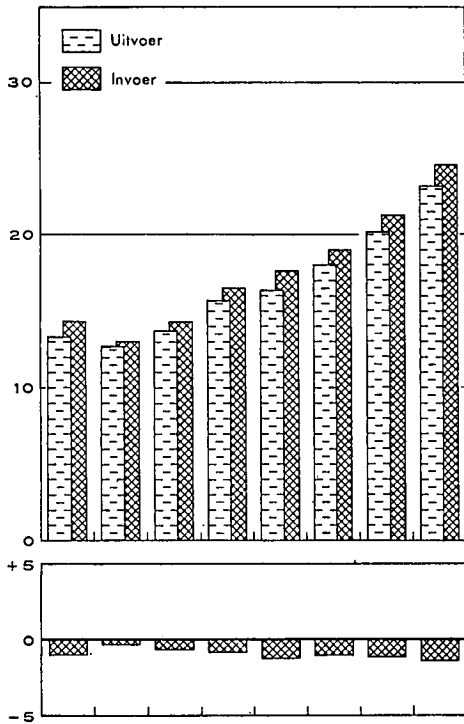
Bibliografische referenties Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — De Belgische Textielnijverheid, tijdschrift van Febeltex. — Der Volkswirt. — Wirtschaft und Statistik. — Bulletin mensuel de statistique (O.V.N.). — Monthly Digest of Statistics. — Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — Bulletins statistiques : statistiques générales (O.E.S.O.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Financiële dagbladen : Agefi, Het Financieel Dagblad, The Financial Times, L'Information.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

INVOER, UITVOER EN HANDELSBALANS

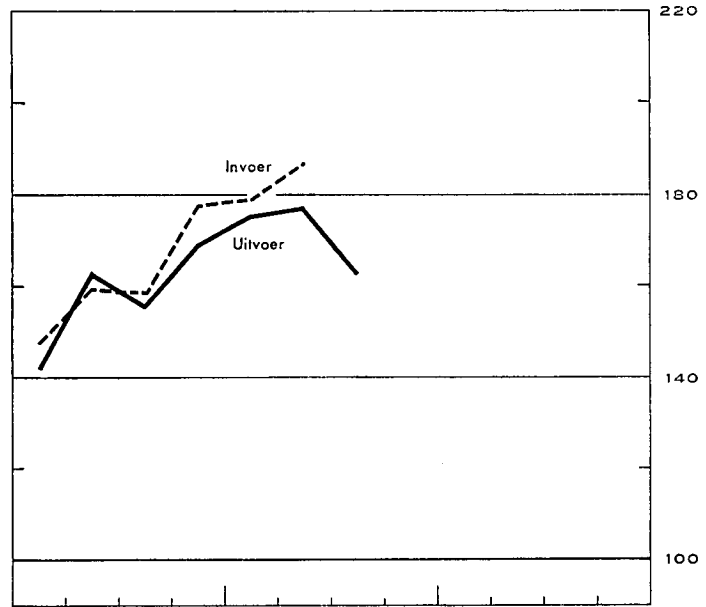
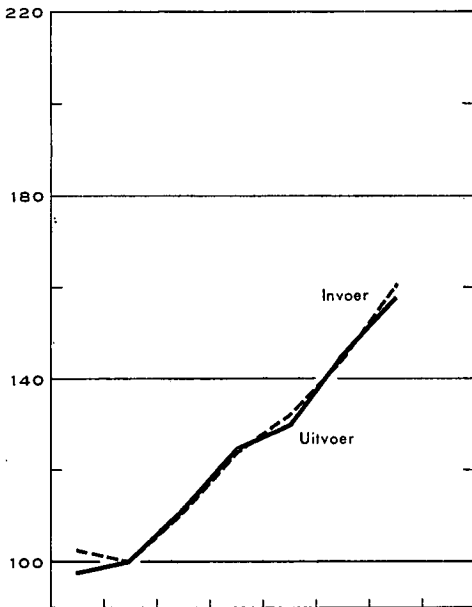
Bron : N.I.S.

Miljarden franken

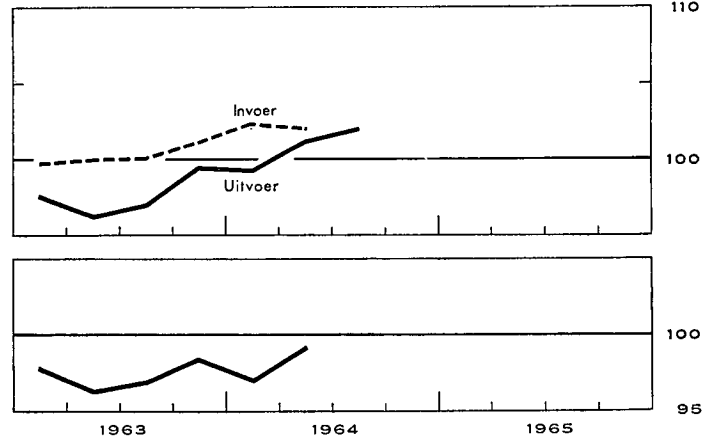
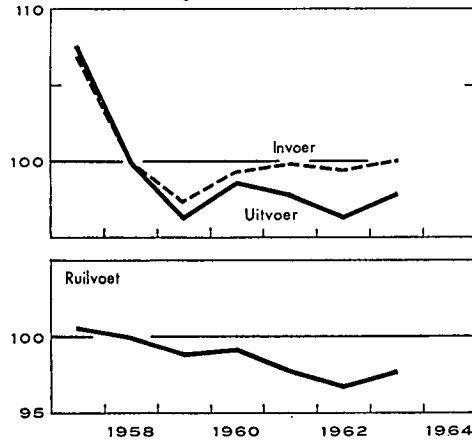
Bron N.I.S. - Berekeningen N.B.B.

INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME

INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELTE WAARDEN PER EENHEID EN VAN DE RUILVOET

Bron N.I.S. - Berekeningen N.B.B.

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U. — ALGEMENE TABEL

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.				Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.				
	Waarde (miljarden franken)			Percentage uitvoer — invoer	Indexcijfers basis 1958 = 100				ruilvoet 1
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1957	14,3	13,3	— 1,0	93	102,5	97,8	106,9	107,6	100,7
1958	13,0	12,7	— 0,3	97	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1959	14,3	13,7	— 0,6	96	111,4	111,6	97,4	96,4	99,0
1960	16,5	15,7	— 0,8	95	123,8	125,0	99,4	98,7	99,3
1961	17,6	16,4	— 1,2	93	132,3	130,0	99,9	97,8	97,9
1962	19,0	18,0	— 1,0	95	144,6	145,1	99,5	96,4	96,9
1963	21,3	20,2	— 1,1	95	160,5	157,9	100,1	97,9	97,8
1964	24,6	23,3	— 1,3	95					
1963 2 ^o kwartaal	21,2	20,6	— 0,6	98	159,8	163,1	100,0	96,4	96,4
3 ^o kwartaal	21,0	19,9	— 1,1	95	159,3	156,1	100,1	97,1	97,0
4 ^o kwartaal	23,6	22,0	— 1,6	93	177,1	168,8	101,1	99,6	98,5
1964 1 ^o kwartaal	24,3	22,8	— 1,5	94	179,0	175,6	102,4	99,4	97,1
2 ^o kwartaal	25,3	23,3	— 2,0	92	187,1	177,2	102,1	101,3	99,2
3 ^o kwartaal	23,3	21,8	— 1,5	93		163,1		102,1	
4 ^o kwartaal	25,5	25,1	— 0,4	99					
1963 Januari-november	21,1	20,1	— 1,0	95					
1964 Januari-november	24,4	23,1	— 1,3	95					
Januari-december	24,6	23,3	— 1,3	95					
1963 December	22,8	21,0	— 1,8	92					
1964 Januari	24,6	22,5	— 2,1	92					
Februari	23,7	22,4	— 1,3	94					
Maart	24,2	23,4	— 0,8	97					
April	25,7	24,5	— 1,2	95					
Mei	23,9	21,3	— 2,6	89					
Juni	25,6	24,2	— 1,4	94					
Juli	24,3	22,7	— 1,6	92					
Augustus	20,9	18,8	— 2,1	90					
September	24,0	23,8	— 0,2	99					
Oktober	25,6	26,0	+ 0,4	102					
November	24,3	24,3	—	100					
December	26,4	25,0	— 1,4	95					

1 Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

N. B. — Wegens de verbeteringen van de cumulatieve cijfers, stemmen de kwartaalcijfers en de cijfers van de eerste x maanden niet noodzakelijk overeen met het gemiddelde van de maandcijfers.

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. — Verdeling volgens de aard der produkten

(miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de internationale handel van de O.V.N.).

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staal- produkten	Metaal- verwer- king	Non-ferro metalen	Textiel	Scheikun- dige produkten	Steen- kolen- nijverheid	Petroleum- nijverheid	Glas- en spiegelglas	Parels en edelge- steenten	Landbouw produkten	Diversen	Totaal
Oude reeks												
1955	2,5	2,1	1,1	1,9	0,9	0,5	0,3	0,3	0,5	0,3	1,2	11,6
1956	3,0	2,3	1,2	2,1	1,0	0,5	0,4	0,3	0,6	0,3	1,5	13,2
1957	3,1	2,5	1,0	2,2	1,0	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	1,5	13,3
1958	2,8	2,6	0,9	1,8	1,0	0,3	0,5	0,3	0,5	0,4	1,6	12,7
1959	2,8	2,7	1,1	2,1	1,2	0,2	0,5	0,4	0,7	0,4	1,6	13,7
1960	3,5	3,2	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,8	15,7
Nieuwe reeks												
1960	3,5	3,2	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,8	15,7
1961	3,1	3,8	1,3	2,6	1,2	0,2	0,4	0,4	0,8	0,5	2,1	16,4
1962	3,20	4,34	1,36	2,92	1,28	0,22	0,46	0,52	0,83	0,68	2,20	18,01
1963	3,21	5,03	1,54	3,23	1,46	0,25	0,66	0,50	0,96	0,89	2,43	20,16
1963 1 ^o kwartaal	2,99	4,34	1,33	3,04	1,33	0,16	0,51	0,47	0,90	0,91	2,16	18,14
2 ^o kwartaal	3,35	5,35	1,62	3,23	1,49	0,28	0,67	0,47	0,90	0,80	2,49	20,65
3 ^o kwartaal	3,24	4,96	1,51	3,02	1,41	0,26	0,80	0,53	0,96	0,80	2,39	19,88
4 ^o kwartaal	3,25	5,46	1,71	3,65	1,60	0,29	0,66	0,55	1,08	1,03	2,71	21,99
1964 1 ^o kwartaal	3,67	6,07	1,68	3,63	1,52	0,32	0,69	0,59	1,10	0,74	2,79	22,80
2 ^o kwartaal	3,85	6,16	1,80	3,66	1,72	0,28	0,62	0,57	1,14	0,67	2,86	23,33
3 ^o kwartaal	3,67	5,63	1,84	3,19	1,61	0,22	0,59	0,54	1,05	0,76	2,66	21,76
1963 September	3,10	4,81	1,69	3,26	1,35	0,27	0,74	0,56	1,27	0,96	2,46	20,47
Oktober	3,71	6,06	1,93	4,14	1,84	0,28	0,78	0,60	1,13	1,33	2,91	24,71
November	2,96	5,14	1,43	3,26	1,42	0,28	0,63	0,51	1,11	0,91	2,62	20,27
December	3,08	5,13	1,83	3,55	1,51	0,31	0,57	0,53	1,01	0,86	2,62	21,00
1964 Januari	3,70	5,95	1,66	3,53	1,61	0,37	0,78	0,58	1,01	0,78	2,57	22,54
Februari	3,61	5,77	1,64	3,64	1,48	0,37	0,71	0,57	1,11	0,70	2,84	22,44
Maart	3,69	6,50	1,74	3,72	1,47	0,23	0,58	0,62	1,19	0,75	2,93	23,42
April	4,02	6,30	1,90	3,92	1,75	0,39	0,64	0,58	1,17	0,83	2,99	24,49
Mei	3,64	5,64	1,68	3,22	1,56	0,21	0,63	0,52	1,01	0,54	2,66	21,31
Juni	3,82	6,61	1,80	3,84	1,84	0,25	0,60	0,62	1,24	0,63	2,94	24,19
Juli	3,69	6,23	1,77	3,37	1,58	0,24	0,54	0,50	1,49	0,63	2,61	22,65
Augustus	3,36	4,81	1,75	2,43	1,51	0,16	0,63	0,52	0,55	0,67	2,44	18,83
September	3,94	5,86	2,00	3,77	1,74	0,25	0,59	0,61	1,14	0,96	2,98	23,84
Oktober	4,22	6,16	2,09	3,92	1,80	0,24	0,59	0,63	1,57	1,24	3,56	26,02

N. B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofdactiviteit heeft.

— Voor een overzicht van de buitenlandse handel van 1948 tot 1957 : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXIVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1959. Voor de analyse van 1959 : XXXVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1960; van 1960 : XXXVIe Jaargang, Deel II, nr 1, augustus 1961; van 1961 : XXXVIIe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1962; van 1962 : XXXVIIIe Jaargang, Deel II, nr 1 - 2, juli-augustus 1963; van 1963 : XXXIXe Jaargang, Deel II, nr 3, september 1964.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. — Verdeling volgens gebruik der produkten

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Berekeningen van de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor													Verbruiksgoederen					Uit- rustings- goede- ren	Alge- meen totaal				
	Totaal	de metaal- nijver- heid 1	de textiel- bedrij- ven	de land- bouw en de voe- dings- bedrij- ven 2	de dia- mant- nijver- heid	de hout- nijver- heid	de leder- nijver- heid 3	de papier en gra- fische nijver- heid 4	de tabaks- nijver- heid	de bouw- bedrij- ven 5	de rubber- nijver- heid 6	de petro- leum- raffina- derijen 7	diverse produktiesectoren				Totaal	niet duurzame			duur- zame 12			
													Brandstoffen		schei- kundige pro- dukten	metaal- pro- dukten 9		andere pro- dukten 10				voedingsmiddelen		andere 11
													vloeiba- re 8	andere								dier- lijke pro- dukten	plant- aardige pro- dukten	
Oude reeks																								
1954	7.197	1.957	1.212	1.033	293	194	118	103	74			541	439	250		983	2.263	349	643		1.271	1.164	10.624	
1955	8.238	2.540	1.211	912	417	240	116	127	74			649	474	306		1.172	2.367	369	637		1.361	1.245	11.850	
1956	9.434	3.065	1.277	1.089	507	196	124	132	78			809	612	367		1.178	2.554	385	735		1.434	1.647	13.635	
1957	9.814	2.827	1.427	1.045	532	227	124	147	88			1.022	717	401		1.257	2.844	404	767		1.673	1.644	14.302	
1958	8.596	2.437	935	1.059	451	193	106	121	94			957	700	410		1.133	2.758	351	742		1.665	1.633	13.037	
1959	9.682	2.858	1.088	1.170	675	206	142	244	98	111		897	677	445		1.071	2.969	376	751	275	1.567	1.690	14.341	
1960	11.453	3.808	1.270	1.278	773	271	172	244	105	227		946	652	666		1.041	3.085	359	804	313	1.609	1.950	16.488	
Nieuwe reeks																								
1960 (*)	11.549	3.922	1.271	1.300	773	272	172	245	104	222	88	595	351	685	667	235	647	3.089	353	798	307	1.630	1.850	16.488
1961	12.070	4.045	1.472	1.245	793	283	196	247	109	242	81	623	344	724	696	277	691	3.285	395	812	309	1.769	2.224	17.579
1962	12.987	4.388	1.581	1.464	771	267	197	237	103	253	75	659	415	732	764	311	720	3.423	377	846	314	1.886	2.571	18.981
1963	14.395	4.700	1.662	1.480	938	316	219	265	119	290	82	933	393	960	898	344	796	4.019	462	920	360	2.277	2.886	21.300
1962 2 ^e kwartaal	13.115	4.461	1.566	1.523	792	206	182	226	100	259	72	765	396	765	766	313	723	3.411	346	914	313	1.838	2.542	19.068
3 ^e kwartaal	11.948	4.233	1.316	1.289	686	344	171	239	102	271	57	474	368	720	702	293	683	3.268	365	754	319	1.830	2.370	17.586
4 ^e kwartaal	14.127	4.597	1.761	1.541	874	323	215	263	114	268	92	768	438	923	835	330	785	3.731	432	936	321	2.042	2.900	20.758
1963 1 ^e kwartaal	13.373	4.435	1.666	1.485	843	168	234	220	109	203	84	855	520	756	809	304	682	3.582	394	808	336	2.044	2.449	19.404
2 ^e kwartaal	14.187	4.723	1.561	1.297	945	291	217	260	118	309	87	898	366	1.013	941	344	817	4.011	374	1.003	372	2.262	2.976	21.174
3 ^e kwartaal	14.050	4.494	1.621	1.373	913	434	194	276	121	319	71	986	312	973	848	344	771	4.017	512	892	353	2.260	2.949	21.016
4 ^e kwartaal	15.967	5.146	1.798	1.763	1.052	369	231	304	127	329	87	994	375	1.097	993	386	916	4.462	568	975	376	2.543	3.174	23.603
1964 1 ^e kwartaal	16.055	4.920	2.005	1.822	1.110	270	275	266	125	330	96	956	543	987	1.059	415	876	4.922	610	1.079	405	2.828	3.285	24.262
2 ^e kwartaal	16.368	5.394	2.171	1.399	1.150	407	227	302	139	391	92	821	421	976	1.080	457	941	5.239	649	1.197	385	3.008	3.676	25.283
3 ^e kwartaal	15.404	4.883	1.794	1.441	1.060	520	191	300	131	352	77	1.048	302	959	1.008	420	918	4.738	649	886	373	2.830	3.182	23.324

* Benaderende cijfers verkregen aan de hand van de oude tariefposten.

1 Rubriek vanaf 1960 gewijzigd :

a) door opnemng van sommige produkten die voordien ingedeeld waren hetzij bij de « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten », hetzij bij de « Duurzame verbruiksgoederen », hetzij bij de « Uitrustingsgoederen » ;

b) door uitsluiting van produkten die voortaan opgenomen worden bij de « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ». Die rubriek omvat, zowel vóór als na 1960, de losse stukken van autovoertuigen.

2 Rubriek gewijzigd wegens opnemng van produkten die voordien deel uitmaakten van de rubriek « Niet duurzame verbruiksgoederen — andere dan voedingsmiddelen ». Die rubriek omvat, zowel vóór als na 1960, de graangewassen.

3 De nieuwe reeks omvat de schoenen van alle aard, behalve die van rubber.

4 Rubriek die vanaf 1959 gewijzigd werd door opnemng van produkten die voordien gerangschikt waren onder het hoofd « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

5 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

6 Vanaf 1960 nieuwe rubriek, waarvan de inhoud voordien voorkwam onder de rubriek « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : scheikundige en andere produkten ».

7 Vanaf 1960 nieuwe rubriek, waarvan de inhoud voordien voorkwam onder de rubriek « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : vloeibare brandstoffen ».

8 Rubriek gesplitst sedert 1960 : zie noot 7.

9 Vanaf 1960 nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder de rubriek « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

10 Gewijzigde rubriek, zie noot 1, 4, 5, 6 en 9.

11 Vanaf 1959 nieuwe rubriek, waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd « Duurzame verbruiksgoederen ».

12 Rubriek gewijzigd.

a) in 1959 : zie noot 11.

b) in 1960 door opnemng van produkten uit de rubriek « Uitrustingsgoederen » en door overplaatsing van andere produkten naar de « Produktiegoederen bestemd voor de metaalindustrie en de metaalverwerkende nijverheid ».

13 Gewijzigde rubriek : zie noot 12 b) en door de produkten gaande naar « Produktiegoederen bestemd voor metaalbedrijven ».

VIII - 4 a. — INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELTE WAARDEN PER EENHEID

Basis 1958 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de N.B.B.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1962	1963				1964		
										4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.
INVOER (G.I.F.) — Verdeling volgens gebruik der produkten.																	
Produktiegoederen	101,1	105,9	109,4	100,0	98,6	100,8	100,2	98,7	98,9	98,5	98,6	98,8	97,9	100,2	101,1	101,2	
Verbruiksgoederen	102,8	101,7	103,4	100,0	96,9	96,9	99,0	98,9	100,0	100,1	99,3	98,7	100,3	100,7	101,9	102,3	
Uitrustingsgoederen	94,4	92,8	100,7	100,0	92,1	97,5	101,1	106,5	108,4	106,6	109,2	110,2	113,4	108,6	111,7	108,5	
Totaal ...	100,6	103,1	106,9	100,0	97,4	99,4	99,9	99,5	100,1	99,5	99,8	100,0	100,1	101,1	102,4	102,1	
UITVOER (F.O.B.) — Verdeling volgens aard der produkten.																	
IJzer- en staalnijverheid	95,2	106,0	113,5	100,0	93,2	103,0	98,5	93,7	91,3	93,1	92,2	91,1	90,8	91,0	90,3	92,0	93,9
Metaalverwerkende bedrijven	90,3	93,5	103,3	100,0	95,2	93,0	94,8	95,3	100,0	95,5	97,9	96,8	98,2	102,5	100,3	104,2	103,6
Non-ferro metalen	132,4	144,8	118,6	100,0	111,4	116,6	110,7	109,4	111,2	109,0	109,1	110,2	111,4	113,0	116,9	119,9	126,7
Textiel	109,8	107,6	110,7	100,0	94,7	100,0	101,2	100,7	103,7	100,6	101,3	102,0	104,2	107,0	109,0	108,4	110,9
Scheikundige produkten	109,0	107,8	102,8	100,0	98,6	98,2	98,7	94,7	92,4	94,2	94,8	92,6	90,5	93,3	94,8	93,9	93,1
Steenkolennijverheid	72,9	88,2	102,7	100,0	81,8	74,6	70,3	71,9	81,9	76,6	81,8	81,8	79,9	83,8	96,9	104,7	93,3
Petroleumnijverheid	79,1	84,2	103,8	100,0	93,9	85,2	85,2	83,2	80,8	82,8	82,1	79,0	81,9	80,5	82,2	78,2	78,1
Glas en spiegelglas	90,8	97,1	98,9	100,0	100,1	99,5	101,1	99,8	96,6	97,7	94,8	95,0	97,2	99,3	98,3	100,0	98,8
Landbouwprodukten	95,6	106,2	101,3	100,0	99,3	98,2	100,3	105,0	114,3	105,3	125,8	110,4	111,5	115,9	99,7	113,0	109,7
Cement	94,4	99,4	99,0	100,0	97,6	94,6	99,0	98,3	98,6	95,7	101,5	94,6	98,0	102,1	99,7	98,1	104,0
Steengroeven	88,7	94,3	101,6	100,0	96,1	101,6	98,2	96,8	95,4	95,1	100,4	95,3	95,4	94,5	97,6	94,9	95,7
Ceramiek	90,4	96,7	100,6	100,0	97,8	88,3	91,1	95,7	100,7	95,2	100,1	100,9	100,1	100,9	105,4	105,7	112,1
Hout en meubelen	100,6	102,5	105,4	100,0	96,5	98,3	99,3	97,0	99,0	97,5	99,1	100,0	98,2	99,0	102,3	103,7	102,6
Huiden, leder en schoeisel	95,8	96,7	103,7	100,0	109,0	110,6	110,3	108,8	102,7	112,0	106,7	100,9	101,1	103,4	110,0	107,2	108,9
Papier en boeken	102,2	100,0	99,1	100,0	92,6	94,5	92,4	95,3	92,7	93,5	94,1	90,7	93,2	93,9	95,3	94,5	96,4
Bewerkte tabak	101,3	99,7	101,5	100,0	95,3	95,7	100,5	111,7	105,7	108,7	108,8	106,0	106,3	102,8	97,9	104,4	103,9
Rubber	109,0	108,9	104,6	100,0	97,4	92,6	88,4	86,2	83,0	84,1	82,5	83,3	82,6	84,7	82,8	83,7	82,1
Voedingsbedrijven	105,5	102,5	109,6	100,0	91,1	91,1	91,1	89,6	94,2	91,6	92,0	93,1	90,9	97,7	100,3	99,5	100,7
Diversen	82,9	85,4	103,9	100,0	99,1	95,3	90,1	87,8	88,9	91,0	86,7	88,2	90,7	91,5	88,6	94,2	97,6
Totaal ...	98,3	103,3	107,6	100,0	96,4	98,7	97,8	96,4	97,9	96,4	97,7	96,4	97,1	99,6	99,4	101,3	102,1
INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET ¹																	
Totaal ...	97,7	100,2	100,7	100,0	99,0	99,3	97,9	96,9	97,8	96,9	97,9	96,4	97,0	98,5	97,1	99,2	

¹ Indexcijfers van de ruilvoet : $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

VIII - 4 b. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME

Basis 1958 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de N.B.B.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1962	1963				1964		
										4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.
INVOER (G.I.F.) — Verdeling volgens gebruik der produkten.																	
Produktiegoederen	94,6	103,9	104,4	100,0	111,3	124,4	130,9	145,6	159,7	156,9	149,5	157,1	157,5	175,6	173,6	176,9	
Verbruiksgoederen	83,9	91,9	99,9	100,0	110,9	121,5	128,1	131,8	152,4	145,4	136,9	155,4	155,0	169,6	185,5	194,9	
Uitrustingsgoederen	80,7	100,8	97,0	100,0	112,5	122,9	147,7	161,4	179,3	171,8	154,3	183,2	177,7	199,9	200,1	231,5	
Totaal ...	90,4	101,1	102,5	100,0	111,4	123,8	132,3	144,6	160,5	156,5	147,5	159,8	159,3	177,1	179,0	187,1	
UITVOER (F.O.B.) — Verdeling volgens aard der produkten.																	
IJzer- en staalnijverheid	93,1	101,7	99,5	100,0	110,8	127,4	117,5	127,3	130,9	125,4	120,7	137,0	132,7	133,0	152,8	155,6	146,0
Metaalverwerkende bedrijven	88,3	92,5	92,2	100,0	109,1	130,5	141,2	164,6	175,0	159,2	151,7	183,4	171,2	183,2	208,8	210,7	189,9
Non-ferro metalen	90,4	97,4	90,6	100,0	111,3	124,3	131,9	135,2	150,7	141,6	133,5	161,0	147,1	164,6	156,6	163,7	158,1
Textiel	97,7	108,6	110,0	100,0	119,6	129,5	139,0	158,5	170,0	172,6	163,9	172,9	158,0	186,1	181,7	183,9	156,7
Scheikundige produkten	77,7	85,4	94,6	100,0	115,6	115,3	123,4	130,3	151,0	125,5	134,2	153,5	148,6	161,1	153,3	174,0	165,2
Steenkolennijverheid	207,4	153,3	137,7	100,0	78,8	82,3	90,7	88,1	85,6	80,3	54,4	97,6	92,4	98,4	94,8	76,9	67,1
Petroleumnijverheid	74,8	93,6	81,9	100,0	100,1	103,8	97,2	107,1	154,3	95,8	116,3	161,4	184,8	154,7	158,5	150,4	142,1
Glas en spiegelglas	96,4	102,5	91,2	100,0	130,2	143,7	145,1	168,8	169,5	170,4	160,6	160,6	175,6	180,5	196,3	187,3	178,7
Landbouwprodukten	68,5	79,3	71,7	100,0	96,9	100,1	110,5	138,0	158,3	167,7	162,6	161,2	156,1	195,3	165,0	127,0	142,8
Cement	156,8	135,2	142,6	100,0	114,5	108,2	111,3	109,2	99,3	119,5	51,1	122,2	114,7	110,0	98,5	125,1	107,1
Steengroeven	98,8	108,8	108,3	100,0	111,4	117,6	131,6	154,0	173,9	162,5	104,0	198,5	197,7	200,5	181,3	219,8	208,9
Ceramiek	120,2	130,7	110,6	100,0	120,7	172,7	229,3	196,3	206,7	208,5	156,7	208,0	215,1	249,6	230,3	240,4	247,4
Hout en meubelen	102,3	118,1	113,4	100,0	129,4	162,3	205,5	287,1	349,4	344,4	266,7	375,8	345,0	411,4	401,1	417,2	370,4
Huiden, leder en schoeisel	107,1	110,7	98,5	100,0	120,9	124,4	160,1	175,8	195,5	176,6	178,3	185,2	193,8	222,1	217,0	193,9	200,8
Papier en boeken	71,2	87,5	98,4	100,0	114,0	133,4	140,2	161,8	181,7	181,2	168,1	182,8	176,3	203,6	195,3	210,0	188,2
Bewerkte tabak	44,5	58,2	82,7	100,0	126,2	147,9	178,8	167,2	216,0	177,5	178,6	208,1	208,1	269,0	249,5	256,8	266,5
Rubber	88,5	108,0	99,8	100,0	117,0	124,8	148,1	165,6	187,0	181,5	186,9	184,0	179,0	194,6	221,6	216,7	205,3
Voedingsbedrijven	95,7	96,9	92,4	100,0	112,8	130,5	154,1	185,8	209,9	212,9	210,8	231,7	210,4	218,9	211,2	232,4	207,0
Diversen	109,2	127,7	99,0	100,0	117,4	138,5	147,9	153,7	155,1	144,2	160,5	139,9	146,5	169,1	187,0	157,7	146,6
Totaal ...	93,3	100,4	97,8	100,0	111,6	125,0	130,0	145,1	157,9	147,7	142,2	163,1	156,1	168,8	175,6	177,2	163,1

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	West-Duitsland ¹			Frankrijk ¹			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1956	2,03	1,34	- 0,69	1,62	1,41	- 0,21	1,78	2,89	+ 1,11
1957	2,23	1,36	- 0,87	1,70	1,46	- 0,24	2,02	3,02	+ 1,00
1958	2,24	1,46	- 0,78	1,51	1,34	- 0,17	2,05	2,63	+ 0,58
1959	2,34	1,82	- 0,52	1,80	1,25	- 0,55	2,26	2,92	+ 0,66
1960	2,81	2,48	- 0,33	2,24	1,64	- 0,60	2,45	3,35	+ 0,90
1961	3,14	2,51	- 0,63	2,59	1,84	- 0,75	2,69	3,83	+ 1,14
1962	3,55	3,18	- 0,37	2,77	2,24	- 0,53	2,80	4,11	+ 1,31
1963	4,10	3,73	- 0,37	3,20	2,94	- 0,26	3,14	4,55	+ 1,41
1964	v	4,81			3,52			5,34	
1963 2 ^o kwartaal	4,09	3,90	- 0,19	3,31	3,12	- 0,19	3,12	4,72	+ 1,60
3 ^o kwartaal	4,10	3,78	- 0,32	2,89	2,72	- 0,17	3,10	4,54	+ 1,44
4 ^o kwartaal	4,66	4,00	- 0,66	3,70	3,32	- 0,38	3,42	4,98	+ 1,56
1964 1 ^o kwartaal	4,70	4,19	- 0,51	3,92	3,53	- 0,39	3,61	5,24	+ 1,63
2 ^o kwartaal	5,05	4,68	- 0,37	3,83	3,65	- 0,18	3,57	5,42	+ 1,85
3 ^o kwartaal	4,64	4,75	+ 0,11	3,14	3,12	- 0,02	3,44	4,96	+ 1,52
4 ^o kwartaal	v	5,63			3,79			5,75	
1963 December	4,57	3,82	- 0,75	3,74	3,34	- 0,40	3,18	4,78	+ 1,60
1964 Januari	4,45	3,80	- 0,65	3,75	3,54	- 0,21	3,71	5,04	+ 1,33
Februari	4,64	4,16	- 0,48	3,98	3,56	- 0,42	3,48	5,13	+ 1,65
Maart	4,99	4,62	- 0,37	4,03	3,48	- 0,55	3,59	5,55	+ 1,96
April	5,18	4,72	- 0,46	3,88	3,73	- 0,15	3,74	5,84	+ 2,10
Mei	4,79	4,64	- 0,15	3,56	3,34	- 0,22	3,37	4,71	+ 1,34
Juni	5,17	4,69	- 0,48	3,97	3,88	- 0,09	3,54	5,72	+ 2,18
Juli	4,52	5,06	+ 0,54	3,39	3,47	+ 0,08	3,23	4,91	+ 1,68
Augustus	4,31	4,12	- 0,19	2,72	2,27	- 0,45	3,24	4,38	+ 1,14
September	5,04	5,08	+ 0,04	3,17	3,63	+ 0,46	3,82	5,59	+ 1,77
Oktober	5,11	5,67	+ 0,56	3,80	3,81	+ 0,01	4,29	6,02	+ 1,73
November	v	5,34	+ 0,45	3,43	3,64	+ 0,21	3,93	5,46	+ 1,53
December	v	5,87			3,91			5,77	
Maandgemiddelden of maanden	Italië			Europese Economische Gemeenschap			Totaal O.E.S.O.-landen (moederlanden) ²		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1956	0,20	0,26	+ 0,06	5,63	5,90	+ 0,27	7,75	8,26	+ 0,51
1957	0,27	0,28	+ 0,01	6,22	6,12	- 0,10	8,47	8,42	- 0,05
1958	0,28	0,29	+ 0,01	6,08	5,72	- 0,36	8,03	7,92	- 0,11
1959	0,34	0,36	+ 0,02	6,74	6,35	- 0,39	8,94	8,71	- 0,23
1960	0,39	0,48	+ 0,09	7,89	7,95	+ 0,06	10,35	10,78	+ 0,43
1961	0,48	0,53	+ 0,05	8,90	8,71	- 0,19	11,51	11,68	+ 0,17
1962	0,56	0,72	+ 0,16	9,68	10,25	+ 0,57	12,50	13,25	+ 0,75
1963	0,74	1,04	+ 0,30	11,18	12,26	+ 1,08	14,33	15,51	+ 1,18
1964	v	0,88			14,56			17,93	
1963 2 ^o kwartaal	0,71	0,99	+ 0,28	11,23	12,73	+ 1,50	14,40	16,05	+ 1,65
3 ^o kwartaal	0,82	1,08	+ 0,26	10,91	12,12	+ 1,21	13,85	15,21	+ 1,36
4 ^o kwartaal	0,79	1,14	+ 0,35	12,57	13,44	+ 0,87	16,14	16,97	+ 0,83
1964 1 ^o kwartaal	0,90	1,00	+ 0,10	13,13	13,96	+ 0,83	16,51	17,36	+ 0,85
2 ^o kwartaal	1,02	0,86	- 0,16	13,46	14,61	+ 1,15	17,06	18,06	+ 1,00
3 ^o kwartaal	0,96	0,80	- 0,16	12,18	13,63	+ 1,45	15,37	16,62	+ 1,25
4 ^o kwartaal	v	0,88			16,04			19,70	
1963 December	0,72	1,01	+ 0,29	12,21	12,95	+ 0,74	15,60	16,48	+ 0,88
1964 Januari	0,83	0,96	+ 0,13	12,74	13,34	+ 0,60	16,05	17,01	+ 0,96
Februari	0,95	1,03	+ 0,08	13,05	13,87	+ 0,82	16,52	17,13	+ 0,61
Maart	0,91	1,00	+ 0,09	13,52	14,65	+ 1,13	16,87	17,93	+ 1,06
April	1,02	0,94	- 0,08	13,82	15,23	+ 1,41	17,34	18,97	+ 1,63
Mei	1,08	0,74	- 0,34	12,80	13,43	+ 0,63	16,24	16,50	+ 0,26
Juni	0,97	0,88	- 0,09	13,65	15,17	+ 1,52	17,89	18,71	+ 1,32
Juli	1,00	0,80	- 0,20	12,13	14,23	+ 2,10	15,97	17,17	+ 1,20
Augustus	0,97	0,67	- 0,30	11,24	11,44	+ 0,20	13,76	14,09	+ 0,33
September	0,89	0,92	+ 0,03	12,93	15,23	+ 2,30	16,41	18,63	+ 2,22
Oktober	0,98	0,87	- 0,11	14,18	16,37	+ 2,19	17,78	20,07	+ 2,29
November	v	0,85	+ 0,13	12,97	15,30	+ 2,33	16,55	19,01	+ 2,46
December	v	0,91			16,46			20,02	

¹ Het Saargebied wordt gerekend bij Frankrijk tot op het einde van het 1° halfjaar 1959 en bij West-Duitsland vanaf het 2° halfjaar 1959.
² Incl. Spanje vanaf 1960.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd-Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd-Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1956	1,70	1,26	- 0,44	1,10	0,84	- 0,26	1,14	0,94	- 0,20
1957	1,77	1,09	- 0,68	1,17	0,74	- 0,43	1,18	0,87	- 0,31
1958	1,29	1,17	- 0,12	0,96	0,72	- 0,24	0,97	0,80	- 0,17
1959	1,35	1,81	+ 0,46	1,19	0,81	- 0,38	1,11	0,68	- 0,43
1960	1,63	1,49	- 0,14	1,21	0,87	- 0,34	0,95	0,83	- 0,12
1961	1,56	1,50	- 0,06	1,33	0,86	- 0,47	0,95	0,81	- 0,14
1962	1,88	1,72	- 0,16	1,53	0,90	- 0,63	1,14	0,74	- 0,40
1963	1,97	1,71	- 0,26	1,76	1,16	- 0,60	1,29	0,81	- 0,48
1964		1,87			1,15				
1963 2 ^o kwartaal	1,97	1,72	- 0,25	1,84	1,23	- 0,61	1,37	0,80	- 0,57
3 ^o kwartaal	1,90	1,83	- 0,07	1,62	1,11	- 0,51	1,42	0,73	- 0,69
4 ^o kwartaal	2,23	1,77	- 0,46	1,89	1,24	- 0,65	1,19	0,84	- 0,35
1964 1 ^o kwartaal	2,17	1,88	- 0,29	1,80	1,24	- 0,56	1,41	0,99	- 0,42
2 ^o kwartaal	2,18	1,97	- 0,21	2,03	1,17	- 0,86	1,69	0,85	- 0,84
3 ^o kwartaal	2,06	1,87	- 0,19	1,82	0,95	- 0,87	1,44	0,77	- 0,67
4 ^o kwartaal		1,78			1,24				
1963 December	2,27	1,47	- 0,80	1,71	1,26	- 0,45	1,28	0,83	- 0,45
1964 Januari	2,24	1,88	- 0,36	1,70	1,39	- 0,31	1,65	1,09	- 0,56
Februari	2,15	1,90	- 0,25	1,88	1,24	- 0,64	1,20	0,99	- 0,21
Maart	2,12	1,86	- 0,26	1,82	1,09	- 0,73	1,42	0,88	- 0,54
April	2,18	2,16	- 0,02	2,00	1,32	- 0,68	1,77	0,86	- 0,91
Mei	2,21	1,79	- 0,42	1,98	0,96	- 1,02	1,49	0,77	- 0,72
Juni	2,07	1,97	- 0,10	2,06	1,21	- 0,85	1,74	0,94	- 0,80
Juli	2,14	2,17	+ 0,03	2,41	0,99	- 1,42	1,56	0,83	- 0,73
Augustus	2,03	1,56	- 0,47	1,16	0,81	- 0,35	1,48	0,72	- 0,76
September	1,99	1,87	- 0,12	1,88	1,06	- 0,82	1,09	0,76	- 0,33
Oktober	2,14	2,01	- 0,13	1,94	1,28	- 0,66	1,03	0,88	- 0,15
November	2,14	1,78	- 0,36	1,83	1,27	- 0,56			
December		1,55			1,16				
Maandgemiddelden of maanden	Latijns-Amerika 1			Kongo en Ruanda-Urundi			Oost-Europa		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1955	0,60	0,55	- 0,05	0,97	0,55	- 0,42	0,36	0,41	+ 0,05
1956	0,70	0,55	- 0,15	1,01	0,59	- 0,42	0,43	0,45	+ 0,02
1957	0,65	0,80	+ 0,15	0,79	0,58	- 0,21	0,44	0,40	- 0,04
1958	0,63	0,77	+ 0,14	0,69	0,49	- 0,20	0,39	0,37	- 0,02
1959	0,64	0,72	+ 0,08	0,81	0,38	- 0,43	0,46	0,37	- 0,09
1960	0,75	0,68	- 0,07	1,11	0,26	- 0,85	0,50	0,57	+ 0,07
1961	0,72	0,64	- 0,08	0,96	0,19	- 0,77	0,56	0,55	- 0,01
1962	0,85	0,58	- 0,27	0,76	0,21	- 0,55	0,61	0,50	- 0,11
1963	0,92	0,46	- 0,46	0,71	0,21	- 0,50	0,67	0,46	- 0,21
1963 1 ^o kwartaal	0,89	0,44	- 0,45	0,72	0,17	- 0,55	0,52	0,38	- 0,14
2 ^o kwartaal	0,86	0,45	- 0,41	0,67	0,18	- 0,49	0,63	0,47	- 0,16
3 ^o kwartaal	0,98	0,46	- 0,52	0,72	0,20	- 0,52	0,76	0,47	- 0,29
4 ^o kwartaal	0,96	0,51	- 0,45	0,72	0,27	- 0,45	0,78	0,53	- 0,25
1964 1 ^o kwartaal	0,92	0,56	- 0,36	0,79	0,27	- 0,52	0,62	0,52	- 0,10
2 ^o kwartaal	1,13	0,57	- 0,48	0,91	0,26	- 0,65	0,70	0,54	- 0,16
3 ^o kwartaal	0,85	0,64	- 0,21	0,85	0,28	- 0,57	0,82	0,46	- 0,36
1963 Oktober	1,06	0,59	- 0,47	0,79	0,26	- 0,53	0,75	0,52	- 0,23
November	0,74	0,44	- 0,30	0,70	0,31	- 0,39	0,63	0,44	- 0,19
December	0,83	0,50	- 0,33	0,53	0,23	- 0,30	0,81	0,62	- 0,19
1964 Januari	1,05	0,59	- 0,46	0,92	0,28	- 0,64	0,75	0,55	- 0,20
Februari	0,93	0,58	- 0,35	0,86	0,29	- 0,57	0,60	0,43	- 0,17
Maart	0,76	0,52	- 0,24	0,59	0,24	- 0,35	0,52	0,58	+ 0,06
April	1,06	0,57	- 0,49	1,05	0,20	- 0,85	0,58	0,62	+ 0,04
Mei	1,14	0,47	- 0,67	0,77	0,32	- 0,45	0,62	0,50	- 0,12
Juni	1,11	0,67	- 0,44	0,91	0,27	- 0,64	0,90	0,50	- 0,40
Juli	0,75	0,58	- 0,17	1,16	0,30	- 0,86	0,77	0,46	- 0,31
Augustus	0,76	0,66	- 0,10	0,59	0,27	- 0,32	0,80	0,45	- 0,35
September	0,96	0,70	- 0,26	0,89	0,26	- 0,63	0,87	0,48	- 0,39
Oktober	1,01	0,75	- 0,26	0,82	0,36	- 0,46	0,73	0,48	- 0,25

1 Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : Maandelijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Industrie, tijdschrift van de V.B.N. — De Belgische Textielnijverheid, maandelijks tijdschrift van Febeltex. — Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de buitenlandse handel. — Handelsoversicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg. — Bulletins statistiques : Commerce extérieur (O.E.S.O.). — Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.). — Algemeen Statistisch Bulletin (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschappen). — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Cfr. N. B. van tabel VIII-2.

IX. — BETALINGSBALANS

IX - 1. — BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE *

Jaarcijfers — Oude reeks

(miljarden franken)

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961
A. Goederen- en dienstentransacties.										
1. Goederentransacties ¹ :										
1.1. Uitvoer - Invoer (f.o.b.) ²	+ 11,1	- 1,7	- 5,9	+ 1,5	+ 1,0	- 6,4	+ 0,9	- 4,2	- 1,9	- 5,7
1.2. Loonwerk	+ 3,1	+ 2,1	+ 1,6	+ 2,0	+ 2,6	+ 2,6	+ 2,4	+ 1,8	+ 2,6	+ 3,4
1.3. Arbitrage	+ 1,1	+ 1,5	+ 1,7	+ 1,4	+ 1,9	+ 2,6	+ 1,2	+ 0,6	+ 0,6	+ 2,3
2. Niet monetair goud	- 0,1	...	...	- 0,1	- 0,8	- 1,1	...	- 0,6	- 0,6	- 1,1
3. Vervoer ²	- 4,6	- 2,3	- 2,7	+ 1,1	+ 0,8	+ 3,0	+ 2,8	+ 2,5	+ 1,2	- 0,6
4. Verzekeringspremies en uitkeringen	- 0,2	...	- 0,1	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,7	- 0,7	- 0,9	- 0,7
5. Reisverkeer ^{1 3}	- 1,5	- 0,8	- 0,2	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,1	+ 3,3	- 1,4	- 1,4	- 1,1
6. Investeringsopbrengsten .	+ 0,8	+ 1,1	+ 1,1	+ 2,1	+ 3,5	+ 3,3	+ 2,5	+ 1,1	+ 2,3	+ 2,4
7. Overheidsacties niet elders vermeld	+ 0,6	- 0,4	- 1,1	- 0,2	- 1,0	+ 0,1	- 0,6	- 2,2	- 2,4	- 2,7
8. Overige	+ 0,6	+ 0,5	+ 1,8	+ 2,4	+ 3,6	+ 3,9	+ 5,7	+ 4,3	+ 5,4	+ 5,6
Totaal goederen- en dienstentransacties ...	+ 10,9	...	- 3,8	+ 9,8	+ 12,0	+ 8,5	+ 17,5	+ 1,2	+ 4,9	+ 1,8
B. Overdrachten.										
9. Particuliere	+ 0,2	+ 0,4	+ 1,0	+ 1,1	+ 1,3	+ 1,5	+ 1,2	+ 3,2	+ 3,1	+ 3,5
10. Staat	+ 0,4	+ 0,2	...	...	...	...	...	- 0,8	- 2,5	- 0,8
Totaal overdrachten ...	+ 0,6	+ 0,6	+ 1,0	+ 1,1	+ 1,3	+ 1,5	+ 1,2	+ 2,4	+ 0,6	+ 2,7
C. Kapitaalverkeer.										
11. Staat				+ 2,3	- 3,8	+ 0,8 ⁵	+ 1,2	- 3,0	+ 3,2	- 5,8
12. Andere overheid				+ 0,2	+ 0,2	- 0,2	...	- 0,8	+ 1,7	+ 0,1
13. Parastatale bedrijven ...	- 3,7	+ 1,4	+ 2,6	...	...	...	+ 1,8	- 0,1	- 0,1	+ 1,9
14. Parastatale kredietinstellingen				...	...	+ 0,8	- 0,6	- 0,5	+ 0,1	+ 0,2
15. Overige :										
15.1 Geregistreerd kortlopend kapitaalverkeer .	- 1,3	+ 0,4	+ 0,5	- 0,5	+ 1,0	- 0,9	- 0,1	- 1,2	+ 0,2	- 1,3
15.2 Gekende effectentransacties ⁴ :										
a) Belgische effect.	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,5	+ 1,5
b) buitenl. effect.	—	—	—	—	—	—	—	—	- 4,5	- 4,7
15.3 Overige ^{1 3 4}	- 1,5	- 2,4	- 3,9	- 7,2	- 9,0	- 6,6 ⁵	- 4,9	- 0,3	+ 1,3	+ 5,5
Totaal kapitaalverkeer ...	- 6,5	- 0,6	- 0,8	- 5,2	- 11,6	- 6,1	- 2,6	- 5,9	+ 2,4	- 2,6
D. Niet bepaalde transacties ¹	—	—	—	- 1,3	- 1,8	- 2,2	- 0,7	- 1,9	- 2,1	- 1,9
E. Vergissingen en weglatingen	- 1,6	+ 0,1	...	...	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,6
Totaal overeenstemmend met de bewegingen van de goudvoorraad en nettodeviespositie van de geldschepende instellingen	+ 3,4	+ 0,1	- 3,6	+ 4,4	+ 0,4	+ 2,1	+ 15,9	- 4,1	+ 6,2	+ 0,6

* De balansen voor de jaren 1952 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met die van de volgende jaren.

¹ De niet bepaalde transacties blijken vooral goederentransacties (rubriek 1), reisverkeer (rubriek 5) en kapitaalverkeer (rubriek 15.3) te omvatten, die niet over die verschillende rubrieken kunnen ingedeeld worden voor al de jaren door bovenstaande tabel. Een dergelijke verdeling is nochtans mogelijk voor 1961 en werd nu doorgevoerd in tabel IX 2, hetgeen niet het geval is voor deze tabel want als gevolg van deze verdeling zouden de cijfers van 1961 niet meer vergelijkbaar geweest zijn met die van de voorgaande jaren.

² De rubriek 1.1 « F.O.B.-uit- en invoer » omvat in beginsel de andere vervoeruitgaven dan die welke op de goedereninvoer betrekking hebben.

³ Het is niet steeds eenvoudig een scheiding te maken tussen het reisverkeer en de kapitaalbewegingen die onder de rubriek 15.3 « Overige » moeten geregistreerd worden. Het schijnt dat in 1955, 1956 en 1957 het saldo van de eerste van die rubrieken in werkelijkheid minder gunstig en het saldo van de tweede gunstiger waren dan uit bovenstaande tabel blijkt, terwijl in 1958 zich het omgekeerde schijnt voorgedaan te hebben. Men beschikt evenwel niet over voldoende nauwkeurige gegevens om de cijfers te kunnen verbeteren.

⁴ Voor het jaar 1960 en 1961 konden de gekende effectentransacties (rubriek 15.2) van het andere kapitaalverkeer van de particuliere sector (rubriek 15.3) afzonderd worden; voor de periode 1952-1959 kon die verdeling bij gebrek aan inlichtingen niet gedaan worden.

⁵ De kapitaalverkeer opgenomen onder rubriek 11 « Staat » en de kapitaaluitvoer geteld onder rubriek 15.3 « Overige », omvatten het deel van de lening van \$ 80 miljoen van de Belgische Staat op de Amerikaanse markt, waarop Belgisch-Luxemburgse ingezetenen inschreven; het bedrag van die inschrijvingen is echter niet gekend.

**IX - 2. — ALGEMENE BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Zesmaandelijks en jaarlijkse cijfers — Nieuwe reeks *

(Miljarden franken)

	1961	1962		1963			1964
	Jaar	2e halfjaar	Jaar	1e halfjaar	2e halfjaar	Jaar	1e halfjaar
1. Goederen- en dienstentransacties :							
1.1 Goederentransacties :							
1.11 Uit- en invoer ¹	- 6,1	- 3,5	- 6,4	- 2,7	- 5,9	- 8,6	- 7,3
1.12 Loonwerk	+ 2,7	+ 1,8	+ 3,8	+ 1,7	+ 1,6	+ 3,3	+ 2,2
1.13 Arbitrage	+ 2,3	+ 1,1	+ 3,1	+ 0,9	+ 1,5	+ 2,4	+ 2,8
1.2 Niet-monetair goud	- 0,9	- 0,3	- 0,5	- 0,1	- 0,6	- 0,7	- 0,5
1.3 Vervoer- en verzekeringskosten van goederen ²	- 0,4 ³	+ 0,3	+ 0,7	...	- 0,3	- 0,3	- 0,1
1.4 Andere vervoerkosten		- 0,1	- 0,2	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,8	+ 0,5
1.5 Reisverkeer	- 2,4	- 1,0	- 2,2	- 1,1	- 2,1	- 3,2	- 1,4
1.6 Opbrengsten uit investeringen ...	+ 1,8	+ 1,1	+ 0,7	- 0,7	+ 0,1	- 0,6	- 1,0
1.7 Overheidstransacties niet elders vermeld	- 0,4	- 1,2	- 0,6	- 0,7	- 0,7	- 1,4	- 1,4
1.8 Overige :							
1.81 Grensarbeiders	+ 3,3	+ 1,8	+ 3,7	+ 1,9	+ 2,1	+ 4,0	+ 1,9
1.82 Overige	+ 1,8	+ 0,8	+ 1,5	+ 0,6	- 0,5	+ 0,1	+ 0,4
Totaal 1 ...	+ 1,7	+ 0,8	+ 3,6	+ 0,2	- 4,4	- 4,2	- 3,9
2. Overdrachten :							
2.1 Particulieren	+ 3,0	+ 1,3	+ 2,6	+ 1,4	+ 1,1	+ 2,5	+ 1,2
2.2 Staat	- 2,1	- 0,7	- 1,4	- 1,3	- 1,4	- 2,7	- 0,9
Totaal 2 ...	+ 0,9	+ 0,6	+ 1,2	+ 0,1	- 0,3	- 0,2	+ 0,3
3. Nettokapitaalverkeer van de overheid :							
3.1 Staat	- 5,8	- 1,5	- 2,8	+ 2,9	- 0,9	+ 2,0	+ 0,6
3.2 Andere overheid	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,4	...	+ 0,1	+ 0,1	+ 1,0
Totaal 3 ...	- 5,7	- 1,4	- 2,4	+ 2,9	- 0,8	+ 2,1	+ 1,6
4. Nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren :							
4.1 Overheidsbedrijven	+ 1,9	- 0,4	- 0,1	...	- 0,1	- 0,1	+ 0,2
4.2 Openbare kredietinstellingen	+ 0,2	- 0,1	- 0,7	+ 0,5	+ 0,2	+ 0,7	+ 2,2
4.3 Particuliere sector :							
4.31 Gekende effectentransacties .							
a) Belgische effecten	+ 1,5	+ 0,2	+ 0,8	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,8	- 0,2
b) buitenlandse effecten	- 4,7	- 1,6	- 3,0	- 2,7	- 2,4	- 5,1	- 1,3
4.32 Overige (directe investeringen inbegrepen)	+ 5,2	+ 1,8	+ 3,4	+ 2,4	+ 2,9	+ 5,3	+ 1,5
Totaal 4 ...	+ 4,1	- 0,1	+ 0,4	+ 0,6	+ 1,0	+ 1,6	+ 2,4
5. Vergissingen en weglatingen	+ 0,7	+ 0,1	+ 1,4	+ 1,4	- 0,8	+ 0,6	+ 0,9
Totaal 1 tot 5 ...	+ 1,7	...	+ 4,2	+ 5,2	- 5,3	- 0,1	+ 1,3
6. Herfinanciering buiten de geldschepende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)	- 1,1	- 0,1	- 0,2	- 1,3	+ 0,8	- 0,5	- 0,6
7. Totaal (1 tot 6) overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en de nettodebiezenpositie van de geldschepende instellingen	+ 0,6	- 0,1	+ 4,0	+ 3,9	- 4,5	- 0,6	+ 0,7
Nationale Bank	+ 12,1	+ 1,4	- 1,7	+ 7,6	+ 3,6	+ 11,2	+ 1,0
Overige	- 11,5	- 1,5	+ 5,7	- 3,7	- 8,1	- 11,8	- 0,3

* Diverse wijzigingen ten einde rekening te houden met de richtlijnen van het « Balance of Payments Manual » van het Internationale Monetair Fonds hebben geleid tot een onderbreking van de continuïteit van de inzake betalingsbalans beschikbare reeksen. De nieuwe reeks verschilt voornamelijk van de reeks 1955-1961 van tabel IX-1 op de volgende punten :
— de invoer omvat voortaan de waarde van zekere goederen waarvoor vroeger slechts het mankloon geboekt werd, en de uitvoer, diezelfde waarde vermeerderd met de vervoerkosten vanaf het land van herkomst tot in de B.L.E.U. en met de bewerkingskosten;
— de vervoer- en verzekeringskosten zijn thans ingedeeld volgens het nieuwe schema voorgeschreven door de 8e uitgave van het « Balance of Payments Manual »;
— de voorheen gebruikte methode voor het bekomen van een f.o.b.-raming van de invoer werd opgegeven. Hieruit volgt dat een deel van de uitgaven voor vervoer en verzekering die op de invoer betrekking hebben thans daarin begrepen zijn;
— de transacties die voorheen voorkwamen onder de rubriek « Niet bepaalde transacties » konden thans ingedeeld worden in « Goederentransacties » (rubriek 1.1) « Reisverkeer » (rubriek 1.5) en « Overig nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren » (rubriek 4.32).
— de lopende uitgaven van de Europese instellingen waarvan de zetel in de B.L.E.U. gevestigd is, zijn overgedragen van rubriek 1.8 « Overige diensten » naar rubriek 1.7 « Overheidstransacties niet elders vermeld ».

Een vollediger beschrijving van de verschillen tussen de oude en de nieuwe reeksen komt voor in het nummer 1003 van het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting blz. 482 tot 485.

1 Voor een deel van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. inclusief de vervoer- en verzekeringskosten van deze invoer.
2 Deze rubriek vermeldt, in uitgaven, slechts een deel van de kosten van het vervoer en de verzekering van de invoer. Het andere deel kan niet gescheiden worden van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de uitgaven van de rubriek 1.11 « Uit- en invoer » (zie noot 1).
3 Voor 1961, zijn alleen de cijfers beschikbaar die terzelfder tijd betrekking hebben op de rubrieken 1.8 « Vervoer- en verzekeringskosten van goederen » en 1.4 « Andere vervoerkosten ». Daarenboven, kunnen deze cijfers niet helemaal worden vergeleken met de gecombineerde cijfers van de rubrieken 1.3 en 1.4 voor de volgende jaren. Zij omvatten niet de ontvangsten en uitgaven voor de verzekering van het goederenvervoer die vanaf 1962 begrepen zijn in rubriek 1.8 en ook niet de aan- en verkopen van boordproviand en de ontvangsten en uitgaven voor het personenvervoer die vanaf 1962 opgenomen zijn in rubriek 1.4.

**IX - 3. — ALGEMENE BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Cijfers per kwartaal

(Miljarden franken)

	1962		1963				1964			Eerste 9 maanden	
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	1963	1964	
1. Goederen- en dienstentransacties :											
1.1 Goederentransacties :											
Uitvoer	47,9	45,8	50,3	50,3	54,7	54,6	56,8	55,0	146,4	166,4	
Invoer ¹	50,6	47,3	51,5	52,8	58,1	58,0	60,7	58,0	151,6	176,7	
Saldo ...	- 2,7	- 1,5	- 1,2	- 2,5	- 3,4	- 3,4	- 3,9	- 3,0	- 5,2	- 10,3	
Overige goederentransacties ...	+ 1,3	+ 1,2	+ 1,4	+ 1,5	+ 1,6	+ 2,3	+ 2,7	+ 2,5	+ 4,1	+ 7,5	
1.2 Niet-monetair goud	- 0,1	...	- 0,1	- 0,2	- 0,4	- 0,4	- 0,1	- 0,1	- 0,3	- 0,6	
1.3 Vervoer- en verzekeringskosten van goederen ²	+ 0,1	...	...	- 0,2	- 0,1	+ 0,1	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,3	
1.4 Investeringsopbrengsten	+ 0,7	- 0,1	- 0,6	...	+ 0,1	- 0,1	- 0,9	+ 0,2	- 0,7	- 0,8	
1.5 Overheidstransacties niet elders vermeld	- 1,2	- 0,2	- 0,5	- 0,3	- 0,4	- 0,9	- 0,5	- 1,0	- 1,0	- 2,4	
1.6 Overige	+ 1,4	+ 1,2	+ 0,6	- 0,6	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,9	- 0,6	+ 1,2	+ 0,8	
Totaal 1	- 0,5	+ 0,6	- 0,4	- 2,3	- 2,1	- 1,9	- 2,0	- 2,2	- 2,1	- 6,1	
2. Overdrachten :											
2.1 Particulieren	+ 0,9	+ 0,6	+ 0,8	+ 0,5	+ 0,6	+ 0,5	+ 0,7	+ 0,8	+ 1,9	+ 2,0	
2.2 Staat	- 0,5	- 1,0	- 0,3	- 0,3	- 1,1	- 0,2	- 0,7	- 0,3	- 1,6	- 1,2	
Totaal 2 ...	+ 0,4	- 0,4	+ 0,5	+ 0,2	- 0,5	+ 0,3	...	+ 0,5	+ 0,3	+ 0,8	
3. Nettokapitaalverkeer van de overheid :											
3.1 Staat	+ 0,3	+ 1,7	+ 1,2	- 1,0	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,4	- 1,3	+ 1,9	- 0,7	
3.2 Andere overheid	...	...	...	...	+ 0,1	+ 2,0	- 1,0	+ 0,3	...	+ 1,3	
Totaal 3 ...	+ 0,3	+ 1,7	+ 1,2	- 1,0	+ 0,2	+ 2,2	- 0,6	- 1,0	+ 1,9	+ 0,6	
4. Nettokapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren :											
4.1 Overheidsbedrijven en openbare kredietinstellingen	- 0,4	+ 0,4	+ 0,1	+ 0,1	...	+ 2,1	+ 0,3	- 0,4	+ 0,6	+ 2,0	
4.2 Particuliere sector											
4.21 Gekende effectentransacties :											
a) Belgische effecten ...	+ 0,3	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,2	- 0,3	+ 0,1	+ 0,3	+ 0,6	+ 0,1	
b) buitenlandse effecten .	- 1,1	- 1,8	- 0,9	- 1,3	- 1,1	- 1,5	+ 0,2	+ 0,3	- 4,0	- 1,0	
4.22 Overige (directe investeringen inbegrepen)	- 0,6	+ 1,6	+ 0,8	+ 2,2	+ 0,7	- 0,3	+ 1,8	+ 3,5	+ 4,6	+ 5,0	
Totaal 4 ...	- 1,8	+ 0,4	+ 0,2	+ 1,2	- 0,2	...	+ 2,4	+ 3,7	+ 1,8	+ 6,1	
5. Vergissingen en weglatingen	+ 0,7	+ 1,4	...	- 1,0	+ 0,2	+ 0,8	+ 0,1	- 0,2	+ 0,4	+ 0,7	
Totaal 1 tot 5 ...	- 0,9	+ 3,7	+ 1,5	- 2,9	- 2,4	+ 1,4	- 0,1	+ 0,8	+ 2,3	+ 2,1	
6. Herfinanciering buiten de geldschepende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)	+ 1,6	- 1,3	...	+ 0,5	+ 0,3	- 1,3	+ 0,7	+ 1,3	- 0,8	+ 0,7	
7. Totaal (1 tot 6) overeenstemmend met de mutaties van de goudvoorraad en de nettodevisiezenpositie van de geldschepende instellingen	+ 0,7	+ 2,4	+ 1,5	- 2,4	- 2,1	+ 0,1	+ 0,6	+ 2,1	+ 1,5	+ 2,8	
Nationale Bank	+ 2,4	+ 4,4	+ 3,2	+ 1,0	+ 2,6	- 0,4	+ 1,4	+ 2,0	+ 8,6	+ 3,0	
Overige	- 1,7	- 2,0	- 1,7	- 3,4	- 4,7	+ 0,5	- 0,8	+ 0,1	- 7,1	- 0,2	

¹ Voor een deel van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. inclusief de vervoer- en verzekeringskosten van die invoer.

² Die rubriek vermeldt, in uitgaven, slechts een deel van de kosten van het vervoer en de verzekering van de invoer. Het andere deel kan niet gescheiden worden van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de uitgaven van de rubriek 1.1 « Goederentransacties : Invoer » (zie noot 1).

Bibliografische referenties : Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1951-1960 (N.B.B.). — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XXXIXe Jaargang, deel I, nr 5, blz. 517 « De betalingsbalans van de B.L.E.U. voor 1963 ». — Statistisch Jaarboek voor België. — De Belgische Economie in 1963 (M.E.Z.). — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Cahiers économiques de Bruxelles (D.U.L.B.E.A.). — Bulletin statistique (O.E.S.O.). — International Financial Statistics (I.M.F.).

X. — VALUTAMARKT

1. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENINGSKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

(Belgische franken)

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	1 Franse frank of 100 oude Franse franken	1 pond sterling	1 Nederl. gulden	1 Zwitserse frank	1 Deutsche Mark	100 Italiaanse lire	1 Zweedse kroon	1 Noorse kroon	1 Deense kroon	1 Canadese dollar		100 escudo	100 Oostenr. schilling
											Kabel	Post		
1960	49,86	10,17	139,98	13,22	11,54	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,427	51,425	174,41	192,11
1961	49,86	10,16	139,72	13,19 ¹ 13,85 ²	11,54	11,95 ¹ 12,51 ²	8,03	9,65	6,98	7,22	50,469 ³ 48,153 ⁴	50,468 ³ 48,149 ⁴	174,21	192,32
1962	49,76	10,15	139,71	13,81	11,51	12,45	8,02	9,65	6,97	7,21	46,553	46,552	174,19	192,77
1963	49,86	10,18	139,62	13,85	11,54	12,51	8,02	9,61	6,97	7,22	46,227	46,226	174,05	193,09
1964	49,75	10,15	138,89	13,79	11,52	12,52	7,97	9,66	6,95	7,19	46,119	46,118	173,16	192,60
1963 4 ^e kwartaal ...	49,87	10,18	139,50	13,84	11,56	12,54	8,01	9,60	6,97	7,22	46,244	46,243	173,95	192,99
1964 1 ^e kwartaal ...	49,82	10,17	139,39	13,82	11,52	12,54	8,00	9,63	6,96	7,21	46,118	46,118	173,80	192,83
2 ^e kwartaal ...	49,80	10,16	139,33	13,78	11,53	12,53	7,97	9,69	6,97	7,21	46,073	46,072	173,70	192,79
3 ^e kwartaal ...	49,73	10,15	138,60	13,77	11,51	12,51	7,96	9,68	6,94	7,18	46,103	46,101	172,77	192,67
4 ^e kwartaal ...	49,63	10,13	138,28	13,80	11,50	12,48	7,94	9,63	6,93	7,17	46,181	46,179	172,41	192,13
1964 Februari	49,82	10,17	139,37	13,82	11,52	12,54	8,00	9,61	6,96	7,20	46,133	46,134	173,76	192,81
Maart	49,82	10,17	139,40	13,82	11,51	12,54	7,99	9,68	6,96	7,22	46,108	46,107	173,81	192,80
April	49,79	10,16	139,36	13,80	11,52	12,53	7,97	9,69	6,97	7,22	46,061	46,060	173,74	192,72
Mei	49,77	10,16	139,33	13,78	11,53	12,52	7,97	9,69	6,96	7,21	46,049	46,048	173,71	192,69
Juni	49,85	10,17	139,29	13,77	11,55	12,55	7,98	9,70	6,97	7,21	46,110	46,109	173,65	192,97
Juli	49,78	10,16	138,89	13,77	11,52	12,53	7,97	9,68	6,96	7,20	46,036	46,034	173,15	192,84
Augustus	49,74	10,15	138,61	13,76	11,51	12,51	7,96	9,68	6,94	7,18	46,108	46,107	172,79	192,73
September ...	49,68	10,14	138,29	13,77	11,50	12,50	7,95	9,67	6,93	7,17	46,164	46,163	172,38	192,43
Oktober	49,63	10,13	138,14	13,78	11,50	12,49	7,94	9,62	6,93	7,16	46,154	46,152	172,19	192,13
November ...	49,63	10,13	138,20	13,81	11,50	12,48	7,94	9,63	6,93	7,16	46,201	46,198	172,26	192,07
December	49,64	10,13	138,50	13,82	11,50	12,48	7,94	9,65	6,94	7,18	46,189	46,187	172,77	192,20
1965 Januari	49,63	10,13	138,51	13,81	11,49	12,47	7,94	9,66	6,94	7,18	46,214	46,211	172,77	192,09
Februari	49,63	10,13	138,71	13,81	11,47	12,48	7,94	9,66	6,94	7,18	46,135	46,132	172,99	192,05

¹ Gemiddelde van 1 januari tot 8 maart 1961. — ² Gemiddelde van 6 maart tot 31 december 1961. — ³ Gemiddelde van 1 januari tot 20 juni 1961. — ⁴ Gemiddelde van 21 juni tot 31 december 1961.

X - 2. — VALUTA'S VAN DE LIDSTATEN VAN DE E.M.A.

parikoers tegenover de dollar, marges van de aan- en verkoopkoersen van de centrale banken
en uiterste noteringen te Brussel op 28 februari 1965

Land	Parikoers (of gemiddelde koers) tegenover de U.S.-dollar ¹	Marges van de koers van de U.S.-dollar in pct. van de parikoers (of van de gemiddelde dollarkoers)		Uiterste noteringen te Brussel		voor :
		Verkoop (+)	Aankoop (-)	aankoop ⁴	verkoop ⁵	
				in Belgische franken		
Oostenrijk	26,— sch.	+ 0,769	- 0,769	189,4080	195,2519	100 sch.
België	50,— BF	+ 0,750	- 0,750	—	—	—
Denemarken	6,90714 DK	+ 0,729	- 0,719	7,1325	7,3459	1 DK
Frankrijk	4,93706 FF	+ 0,748	- 0,751	9,9769	10,2806	1 FF
Duitsland	4,— DM	+ 0,750	- 0,750	12,3139	12,6889	1 DM
Griekenland	30,— Dr.	+ 0,333	- 0,333	—	—	—
IJsland	43,— IJsl.K.	+ 0,140	- 0,116	—	—	—
Italië	625,— Lire	+ 0,720	- 0,720	7,8832	8,1184	100 Lire
Nederland	3,62 Fl.	+ 0,760	- 0,760	13,6052	14,0223	1 Fl.
Noorwegen	7,14286 NK	+ 0,800	- 0,740	6,8924	7,1050	1 NK
Portugal	28,75 Esc.	+ 1,148	- 1,148	170,6499	177,2519	100 Esc.
Spanje	60,— Pesetas	+ 0,750	- 0,750	—	—	—
Zweden	5,17321 Z.K.	+ 0,759	- 0,739	9,5203	9,8101	1 Z.K.
Zwitserland	4,37282 Z.F.	+ 1,765	- 1,780	11,1517	11,7287	1 Z.F.
Turkije	9,— T.P.	+ 0,889	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	2,80 £ ²	+ 0,714 ³	- 0,714 ³	137,9575	142,0575	1 £

¹ I.M.F.-parikoers, behalve voor Zwitserland, waar de aangeduide parikoers diegene is die toegepast wordt door de centrale bank.

² Notering uitgedrukt in U.S.-dollar per pond sterling.

³ De marges van het Verenigd-Koninkrijk kunnen niet geheel met die van de andere landen vergeleken worden: zij zijn de grenzen waartussen het pond, uitgedrukt in U.S.-dollars, schommelt, terwijl voor de andere landen de marges de grenzen aanduiden van de U.S.-dollarschommelingen, uitgedrukt in nationale munt.

⁴ (Parikoers van de BF tegenover de U.S.-dollar — marge uitgedrukt in BF van de aankoopkoers van de Nationale Bank van België voor de U.S.-dollar) : (Muntpariteit van de lidstaat tegenover de U.S.-dollar + marge, uitgedrukt in de munt van deze lidstaat, van de verkoopkoers van de centrale bank van deze lidstaat voor de U.S.-dollar.)

⁵ (Parikoers in BF tegenover de U.S.-dollar + marge uitgedrukt in BF van de verkoopkoers van de Nationale Bank van België voor de U.S.-dollar) : (Muntpariteit van de lidstaat tegenover de U.S.-dollar — marge, uitgedrukt in de munt van deze lidstaat, van de aankoopkoers van de centrale bank van deze lidstaat voor de U.S.-dollar.)

Bibliografische referenties : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

XI. — RIJKSFINANCIËN

1. — STAND VAN DE SCHATKIST ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Tijdvak	Uitvoering van de gewone begroting			Uitvoering van de buitengewone begroting			Totaal begrotingsaldo (7) = (3) + (6)	Financiering van het begrotingssaldo				
	Uitgaven 4 (1)	Ontvangsten (2)	Saldo (3) = (2) — (1)	Uitgaven (4)	Ontvangsten (5)	Saldo (6) = (5) — (4)		Binnenlandse gevestigde leningen (8)	Binnenlandse vlottende schuld (9)	Buitenlandse gevestigde leningen en vlottende schuld (10)	Gelden van derden (11)	Incasso en andere schatkistverrichtingen ³ (12)
1958	101,4	94,3	— 7,1	18,0	0,4	—17,6	—24,7	+10,7	+12,8	+ 3,9	—1,7	— 1,0
1959	108,4	100,2	— 8,2	18,1	0,2	—17,9	—26,1	+20,3	+ 0,2	+ 5,2	—1,0	+ 1,4
1960	111,2	108,1	— 3,1	23,7	0,3	—23,4	—26,5	+27,1	— 9,4	+10,6	—0,2	— 1,6
1961	126,0	120,4	— 5,6	14,6	0,4	—14,2	—19,8	+13,0	+ 5,5	+ 3,4	—2,5	+ 0,4
1962	130,1	131,2	+ 1,1	17,8	0,5	—17,3	—16,2	+20,1	+ 6,0	— 9,3	—0,5	— 0,1
1963	143,0	139,5	— 3,5	22,0	0,4	—21,6	—25,1	+17,4	+ 2,4	+10,5	—3,7	— 1,5 ²
1962 Eerste 9 m. ...	97,7	93,8	— 3,9	11,7	0,3	—11,4	—15,3	+ 9,9	+14,3	— 8,4	—0,3	— 0,2
1963 Eerste 3 m. ...	39,8	32,6	— 7,2	5,5	0,2	— 5,3	—12,5	+ 4,9	+ 6,3	+ 3,6	—2,6	+ 0,3
Eerste 6 m. ...	73,4	63,8	— 9,6	9,2	0,3	— 8,9	—18,5	+ 6,0	+ 7,5	+ 6,7	—1,6	— 0,1 ²
Eerste 9 m. ...	105,3	103,8	— 1,5	15,4	0,3	—15,1	—16,6	+10,1	+ 3,4	+ 7,5	—2,6	— 1,9 ²
1964 Eerste 3 m. ...	40,6	38,4	— 2,2	5,7	0,1	— 5,6	— 7,8	+11,8	— 4,3	+ 1,3	+0,4	— 1,4 ²
Eerste 6 m. ...	81,7	75,1	— 6,6	11,5	0,2	—11,3	—17,9	+18,8	— 6,4	+ 2,3	+1,8	+ 1,4 ²
Eerste 9 m. ...	116,7	118,4	+ 1,7	18,1	0,2	—17,9	—16,2	+18,8	— 8,5	+ 3,3	+1,0	+ 1,6 ²
1963 Oktober	12,9	12,0	— 0,9	2,3	...	— 2,3	— 3,2	+ 7,3	— 2,9	+ 1,5	—2,3	— 0,4 ²
November ...	10,0	10,2	+ 0,2	2,3	...	— 2,3	— 2,1	...	— 0,5	+ 0,8	+0,8	+ 1,0 ²
December	14,8	13,5	— 1,3	2,0	0,1	— 1,9	— 3,2	...	+ 2,4	+ 0,7	+0,3	— 0,2 ²
1964 Januari	14,6	15,7	+ 1,1	1,2	0,1	— 1,1	...	...	+ 1,4	— 0,2	—1,2	... ²
Februari	12,8	11,3	— 1,5	2,5	...	— 2,5	— 4,0	+11,8	— 9,2	+ 1,5	...	— 0,1 ²
Maart	13,2	11,4	— 1,8	2,0	...	— 2,0	— 3,8	...	+ 3,5	...	+1,6	— 1,3 ²
April	14,5	12,3	— 2,2	1,9	...	— 1,9	— 4,1	...	— 0,2	+ 0,5	—1,6	+ 5,4 ²
Mei	11,4	11,3	— 0,1	1,5	0,1	— 1,4	— 1,5	+ 0,1	— 0,1	+ 0,5	+1,5	— 0,5 ²
Juni	15,2	13,1	— 2,1	2,4	...	— 2,4	— 4,5	+ 6,9	— 1,8	...	+1,5	— 2,1 ²
Juli	14,1	21,9	+ 7,8	2,5	...	— 2,5	+ 5,3	...	— 3,9	— 0,2	—1,8	+ 0,6 ²
Augustus	9,6	10,0	+ 0,4	2,1	...	— 2,1	— 1,7	...	+ 1,0	+ 0,4	+0,2	+ 0,1 ²
September ...	11,3	11,4	+ 0,1	2,0	...	— 2,0	— 1,9	...	+ 0,8	+ 0,8	+0,8	— 0,5 ²
Oktober	12,2	11,8	— 0,4	1,4	...	— 1,4	— 1,8	+ 5,2	— 3,5	...	—1,9	+ 2,0 ²

¹ De gegevens van deze tabel stemmen niet overeen met de cijfers van de officiële stand van de Schatkist, die aan het Parlement wordt medegedeeld. Alle boekhoudverrichtingen geven inderdaad niet gelijktijdig aanleiding tot beweging van gelden. Bijv. de begrotingsaanwijzing van een overschrijving op de begroting voor orde brengt op het ogenblik van de verrichting geen enkele betaling teweeg. De cijfers van onderhavigo tabel vertegenwoordigen de werkelijke uitgaven en ontvangsten. De boekhoudcijfers over de uitvoering van de begrotingen worden iedere maand in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd in de vorm van een tabel getiteld : « Overzicht van de uitvoering van de begrotingen », opgesteld door het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld.

² Incl. de voorschotten aan gemeenschappen.

³ Stijging : —; daling : +.

⁴ Van 1968 af, inclusief de door de gewone begroting gefinancierde uitgaven van de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.
B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal		
	A	B	A	B	A	B	A	B	
1953	32,7	- 1,5	13,2	+ 0,3	24,0	- 0,1	69,9	- 1,3	
1954	30,8	- 3,4	13,4	+ 0,4	24,7	- 0,6	68,4	- 3,6	
1955	32,2	- 1,6	15,7	+ 0,6	28,0	+ 2,6	75,9	+ 1,6	
1956	35,0	+ 2,8	16,6	+ 1,0	31,4	+ 1,7	83,0	+ 5,5	
1957	38,5	+ 3,9	17,6	+ 1,0	33,2	+ 1,8	89,3	+ 6,7	
1958	36,1	- 1,8	18,1	- 0,3	32,9	- 2,0	87,1	- 4,1	
1959	39,5	+ 0,8	19,6	- 0,6	35,9	+ 0,2	95,0	+ 0,4	
1960	41,4	+ 0,9	22,0	- 0,9	38,5	- 0,1	101,9	- 0,1	
1961	44,0	- 1,4	23,8	+ 1,1	44,6	- 1,9	112,4	- 2,2	
1962	51,4	+ 2,2	24,5	- 0,2	48,5	- 0,5	124,4	+ 1,5	
1963	54,2	+ 1,0	25,9	- 0,1	52,5	+ 1,0	132,6	+ 1,9	
1963 Eerste 12 maanden	45,7	+ 0,9	25,4	- 0,1	52,5	+ 1,0	123,5	+ 1,8	
1964 Eerste 12 maanden	51,9	+ 3,7	27,7	+ 0,4	60,0	+ 4,6	139,6	+ 8,7	
Begrotingsjaar 1963	1963 November	3,1	- 0,3	2,1	- 0,1	4,5	...	9,7	- 0,4
	December	3,4	- 0,2	2,3	...	5,0	+ 0,3	10,7	+ 0,1
	1964 Januari	5,7	+ 0,4	0,5	+ 0,1	...	...	6,2	+ 0,5
	Februari	1,6	...	...	...	...	...	1,6	...
Dienstjaar 1964	Maart	1,3	- 0,3	...	...	...	...	1,3	- 0,3
	1964 Januari	2,9	+ 0,1	1,8	+ 0,1	4,6	+ 0,3	9,3	+ 0,5
	Februari	2,2	+ 0,2	2,2	+ 0,1	4,7	+ 0,6	9,1	+ 0,9
	Maart	2,1	+ 0,2	2,2	- 0,2	5,3	+ 0,7	9,6	+ 0,7
	April	3,9	+ 0,4	2,5	+ 0,2	5,3	+ 0,6	11,7	+ 1,2
	Mei	3,7	+ 0,3	2,3	...	4,9	+ 0,4	10,9	+ 0,7
	Juni	5,1	+ 0,2	2,2	- 0,1	5,1	+ 0,4	12,4	+ 0,5
	Juli	13,8	+ 1,1	2,4	+ 0,2	5,0	+ 0,5	21,2	+ 1,8
	Augustus	3,1	+ 0,2	2,0	- 0,3	4,5	+ 0,1	9,6	...
	September	3,2	+ 0,2	2,6	+ 0,3	5,1	+ 0,1	10,9	+ 0,6
	Oktober	3,6	+ 0,2	2,3	- 0,1	5,3	+ 0,2	11,2	+ 0,3
	November	3,9	+ 0,3	2,3	- 0,1	5,0	+ 0,3	11,2	+ 0,5
December	4,5	+ 0,3	2,6	+ 0,3	5,5	+ 0,4	12,6	+ 1,0	

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Rwanda-Burundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

XI - 3. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Dienstjaar 1963 ²		Dienstjaar 1963 : december 1963		Dienstjaar 1964 : december 1964	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ³	54,2	53,2	3,4	3,6	4,5	4,2
Onroerende voorheffing	0,8	0,9	0,1	0,1	...	...
Roerende voorheffing	4,4	5,0	0,4	0,4	0,6	0,4
Bedrijfsvoorheffing	22,1	20,6	1,8	1,6	2,2	1,9
Voorafbetalingen	11,3	8,5	0,2	0,1	0,2	0,2
Personenbelasting (kohieren)	—	—	—	—	0,7	1,0
Vennootschapsbelasting (kohieren)	0,6	2,3	...	0,3	0,4	0,6
Verkeersbelasting op autovoertuigen	3,3	3,3	...	...	...	...
Grondbelasting	0,2	0,1	...	...	—	—
Mobiëlenbelasting	0,6	0,4	...	...	0,2	...
Bedrijfsbelasting	6,5	7,0	0,6	0,7	0,1	...
Aanvullende personele belasting	3,3	3,5	0,3	0,4	...	...
Nationale crisisbelasting	0,2	0,2	...	...	...	...
Diversen ³	0,9	1,4	...	0,1	0,1	0,1
II. Douanen en accijnzen	25,9	26,0	2,3	2,3	2,6	2,3
waarvan : douanen	7,0	6,8	0,6	0,6	0,8	0,6
accijnzen	17,6	18,9	1,5	1,7	1,7	1,7
bijzondere verbruikstaksen	1,0	—	0,1	—	0,1	—
III. Registratie	52,5	51,5	5,0	4,7	5,5	5,1
waarvan : registratie	4,7	4,4	0,5	0,5	0,6	0,5
erfenissen	2,4	2,4	0,2	0,2	0,2	0,2
zegel en gelijkgest. taksen	44,8	44,2	4,3	4,0	4,6	4,3
Totaal ...	132,6	130,7	10,7	10,6	12,6	11,6
Vershil t.o.v. de begrotingsramingen ...		+ 1,9		+ 0,1		+ 1,0

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen.

² Het op 1 januari 1963 aangevangen begrotingsjaar 1963 werd op 31 maart 1964 afgesloten.

³ Incl. de gelinde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren en de belastingen van niet-verblijfhouders (kohieren).

N. B. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

— De statistieken betreffende de stand van de Rijksschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVI.

— Het Belgisch Staatsblad publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de fiscale ontvangsten.

XI - 4. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Maandgemiddelden ³	Directe belastingen ²	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totaal	waarvan : voorzetselingen op de bedrijfsbelasting
1956	2,9	1,4	2,6	6,9	0,41
1957	3,2	1,4	2,8	7,4	0,41
1958	3,1	1,5	2,7	7,3	0,35
1959	3,2	1,7	3,0	7,9	0,40
1960	3,5	1,8	3,2	8,5	0,51
1961	3,6	2,0	3,7	9,3	0,53
1962	4,2	2,1	4,0	10,3	0,66
1963	4,4	2,1	4,4	10,9	0,93
1964	5,0	2,4	5,0	12,4	1,09
1962 Eerste 9 maanden	4,1	2,0	3,9	10,0	0,71
1963 Eerste 3 maanden	4,4	2,0	3,9	10,3	0,65
Eerste 6 maanden	3,9	2,1	4,1	10,1	0,41
Eerste 9 maanden	4,7	2,1	4,2	11,0	1,18
1964 Eerste 3 maanden	5,2	2,3	4,9	12,4	0,71
Eerste 6 maanden	4,7	2,3	5,0	12,0	0,49
Eerste 9 maanden	5,4	2,3	4,9	12,6	1,39
1963 December	3,4	2,3	5,0	10,7	0,20
1964 Januari	8,6	2,3	4,6	15,5	1,96
Februari	3,7	2,3	4,7	10,7	0,06
Maart	3,4	2,2	5,2	10,8	0,12
April	3,9	2,5	5,3	11,7	0,28
Mei	3,7	2,3	4,9	10,9	0,10
Juni	5,1	2,2	5,1	12,4	0,41
Juli	13,8	2,4	5,0	21,2	9,48
Augustus	3,1	2,0	4,5	9,6	0,05
September	3,2	2,6	5,1	10,9	0,03
Oktober	3,6	2,3	5,3	11,2	0,35
November	3,9	2,3	5,0	11,2	0,05
December	4,5	2,6	5,5	12,6	0,25

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Rwanda-Burundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

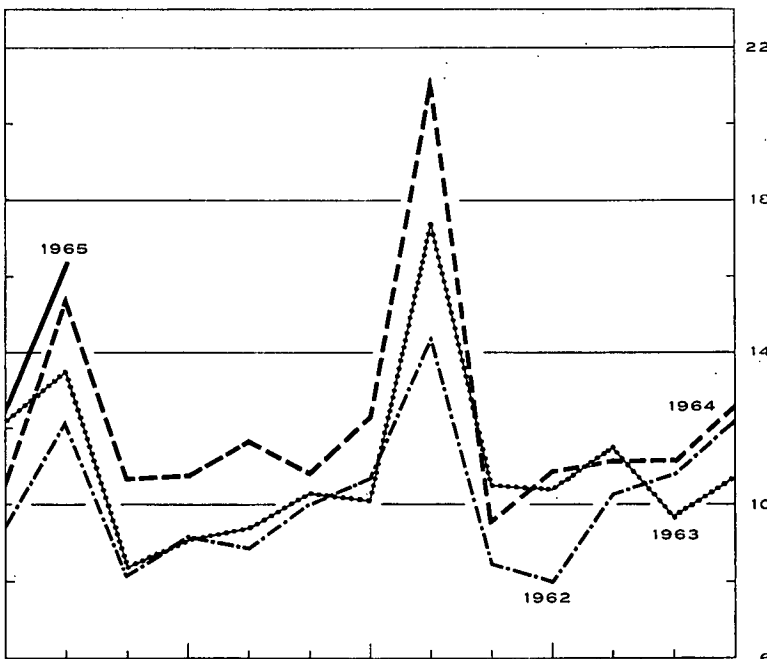
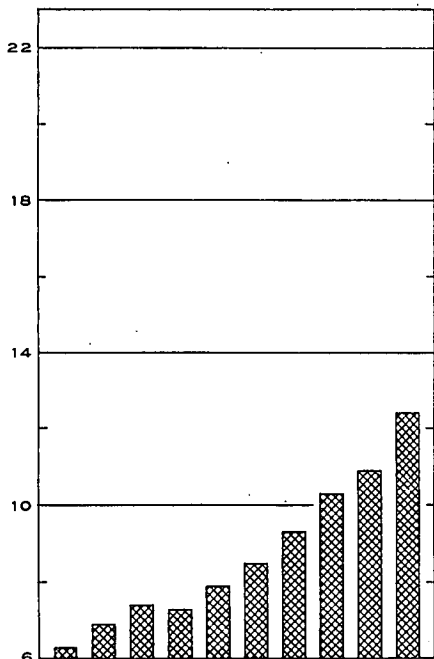
³ Alleenlijk jaarlijkse en trimestriële cijfers.

Bibliografische referenties : *Tijdschrift voor Documentatie* (Ministerie van Financiën). — *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgisch Staatsblad* (zie noot 1, van tabel XI - 1). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXXIXe Jaargang, Doel II, nr 5, november 1964 : « Begrotingen voor 1964 en 1965 ».

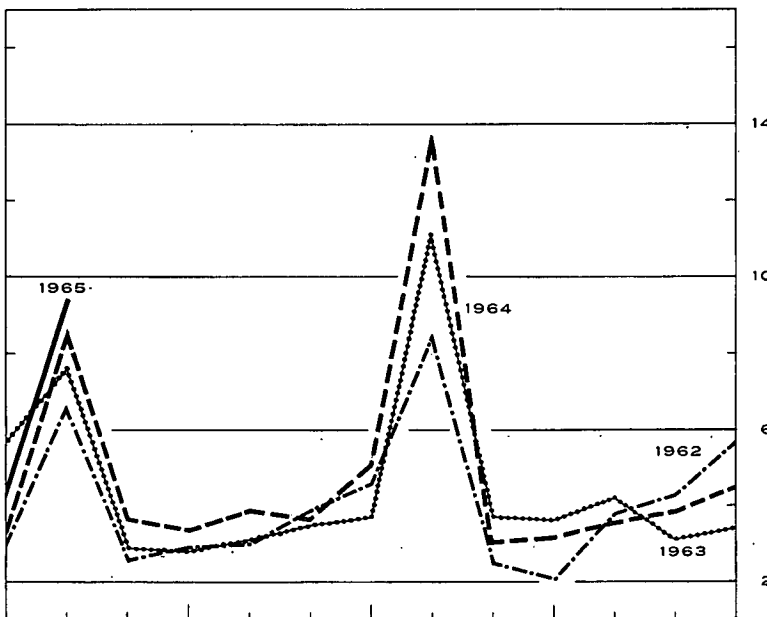
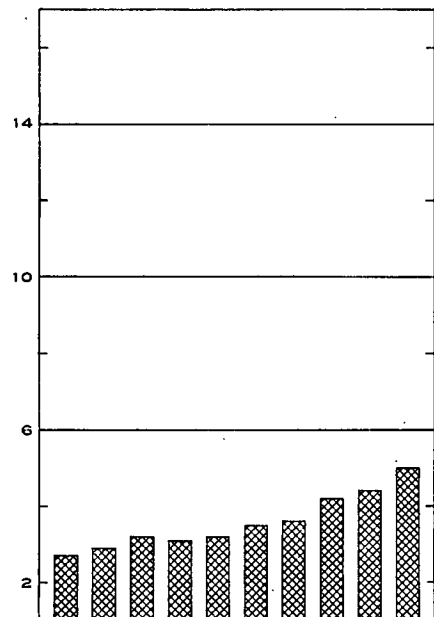

**XI - 4. — BELASTINGONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**
(miljarden franken)

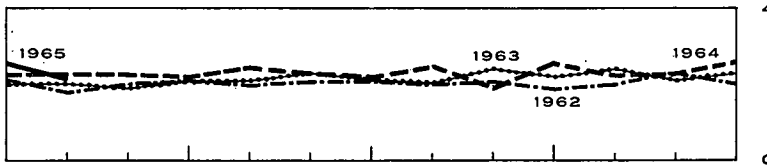
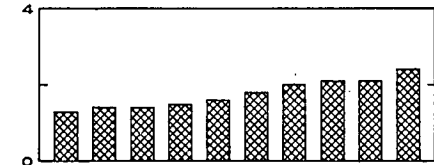
TOTALE ONTVANGSTEN

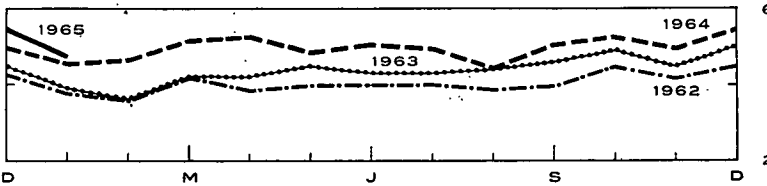
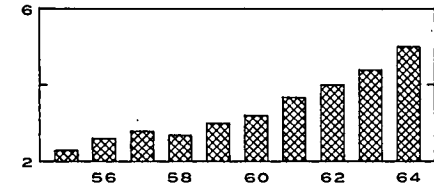
DIRECTE BELASTINGEN

DOUANEN EN ACCIJZEN

REGISTRATIETECHTEN

XII. — VORDERINGEN EN SCHULDEN IN DE BELGISCHE ECONOMIE

1a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1960 ¹

Bron : Nationale Bank van België.

(Miljarden franken)

(Voorlopige cijfers)

Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichting		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT												Totaal van de schulden (18) = (1) tot (12)		
		Niet-financiële nationale sectoren						Buitenland	Financiële instellingen							
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering	Geldschepende instellingen		Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfonds	Niet-geldschepende openbare kredietinstellingen	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen			
															(1)	(2)
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT	Niet-financiële nationale sectoren	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	...	26,1	—	2,4	—	2,9	6,6	38,0
			Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek ..	—	—	—	—	—	...	25,2	—	0,2	—	0,1	...	25,6
			Obligaties	8,0	...	...	...	...	0,2	...	...	1,0	13,1	...	...	22,4
			Andere leningen op halflange en lange termijn .	10,4	0,1	—	—	—	—	...	...	68,2	22,9	68,2	...	169,8
			Diversen	4,3	1,1	1,5	0,2	7,5	—	...	...	1,6	6,3	0,5	...	23,0
			(154,6)	(0,1)	(...)	—	—	—	(0,4)	(—)	(0,7)	(2,0)	(—)	(...)	(157,8)	
			Totaal ...	22,8	1,2	1,5	0,2	7,5	0,2	51,3	—	73,5	42,3	71,7	6,6	278,8
		Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	0,1	...	...	...	...	...	...	...	0,1
	Accepten, handelspapier en promessen		...	—	—	—	...	...	0,7	—	...	...	0,1	...	0,9	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek ..		...	—	—	—	...	...	1,0	—	...	...	0,1	...	1,1	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		15,2	0,1	...	...	...	3,0	1,5	0,7	3,1	4,9	0,6	...	29,2	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .		...	0,3	...	0,1	...	0,1	0,3	...	1,5	3,1	...	0,2	5,6	
			Andere leningen op halflange en lange termijn .	...	...	0,1	...	1,4	...	...	0,2	2,2	0,1	4,0		
			Diversen	5,1	...	4,3	0,1	1,0	...	...	...	...	...	0,4	11,0	
			(Aandelen en deelnemingen)	(0,7)	—	(3,2)	(3,2)	(...)	(...)	(—)	(...)	(...)	(...)	(0,9)	(18,0)	
			Totaal ...	20,3	0,4	4,3	0,4	0,1	5,6	3,5	0,8	4,6	8,3	3,0	0,7	51,9
		Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	1,9	...	—	0,6	...	...	31,0	...	...	0,4	5,4	39,4	
	Certificaten op korte termijn		—	0,3	—	2,5	...	33,8	42,3	2,6	2,0	0,3	10,2	— 0,1	93,8	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		101,5	2,2	—	1,4	0,5	8,3	26,3	3,7	27,3	34,5	5,3	1,4	212,4	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .		1,3	0,3	—	...	0,5	11,5	37,2	...	2,5	2,6	0,5	0,8	57,2	
Diversen	...		0,6	—	...	0,5	...	...	...	0,1	1,7	0,1	...	3,0		
		Totaal ...	104,8	3,3	—	4,5	1,6	53,6	136,9	6,3	31,9	39,0	16,5	7,5	405,8	
	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek ..		...	...	...	...	...	...	2,1	—	...	...	...	...	2,1		
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		16,1	0,3	...	0,2	...	0,5	1,1	1,0	1,0	6,2	1,0	— 0,6	26,6		
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .		...	...	...	...	...	...	...	...	2,8	7,1	...	...	9,9		
Andere leningen op halflange en lange termijn .		...	4,2	...	...	...	...	...	...	0,6	...	39,4	...	44,1		
		Diversen	1,5	0,4	3,3	...	...	...	...	...	...	...	1,6	6,9		
		Totaal ...	17,6	4,9	3,3	0,2	...	0,5	3,2	1,0	4,3	13,3	40,4	1,0	89,6	
	Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	9,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,4		
Diversen		3,2	...	1,9	...	—	—	...	...	...	0,6	...	1,0	6,8		
Totaal ...		12,6	...	1,9	...	—	—	...	...	...	0,6	...	1,0	16,2		
	Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken) .	—	...	—	...	...	—	0,2	...	...	...	...	0,2		
Accepten en handelspapier		—	—	—	—	—	—	—	5,1	—	0,4	—	1,7	0,6	7,8	
Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek ..		—	—	—	—	—	—	—	1,1	—	—	—	—	—	1,1	
Overige verplichtingen op korte termijn (incl de goudvoorraad van de N.B.B.)		—	—	—	—	—	—	—	84,9	—	—	—	—	—	84,9	
Obligaties		9,5	...	1,0	—	—	—	—	0,9	0,9	0,4	3,3	0,2	— 0,1	16,0	
Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België		—	—	15,8	—	—	—	—	4,4	—	—	—	—	—	20,2	
Diversen		—	1,3	9,0	—	—	—	—	...	...	...	...	0,5	...	10,8	
(Aandelen en deelnemingen)	—	(0,1)	(0,4)	—	—	—	(—)	(0,8)	(—)	(...)	(1,2)	(—)	(...)	—		

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

Financiële instellingen

Niet-bepaalde sect. en aanpassingen (12)

(18) = (1) tot (12)

Geldscheppende instellingen (7)	Geld	205,3	1,9	2,3	7,4	0,7	—	...	1,6	0,9	0,4	...	220,5	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	—	...	0,7	...	...	...	2,3	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,5	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	7,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,2	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	15,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,6	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	18,7	—	—	...	...	...	—	—	0,3	—	—	19,1	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	0,2	—	—	—	8,0	...	—	—	...	8,3	
	Obligaties (incl. kasbons)	7,6	...	...	...	...	...	—	—	—	—	...	7,6	
Diversen	0,2	...	0,2	...	...	...	...	...	...	...	...	7,9		
(Aandelen en deelnemingen)	(5,8)	...	(0,2)	...	...	...	(0,5)	...	...	(0,1)	...	(6,6)		
Totaal ...	254,6	1,9	2,7	7,4	0,7	21,8	9,3	...	2,3	1,2	0,4	7,5	309,9	
Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	...	—	...	...	...	...	...	
	Certificaten op korte termijn	—	—	—	...	...	5,8	—	—	—	—	—	5,8	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
	Verrichtingen met recht van wederinkoop	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
	Dotatie	—	—	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	2,8	
	Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	
Totaal ...	—	...	2,8	...	...	...	5,8	—	...	...	...	0,1	8,7	
Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbaar deposito's	2,7	...	...	...	0,1	—	—	...	0,3	0,3	...	3,4	
	Inlagen op spaarboekjes	104,3	...	—	—	—	—	—	...	...	...	...	104,3	
	Termijndeposito's	0,6	0,6	...	...	3,1	—	—	...	0,1	...	0,4	4,8	
	Obligaties (incl. kasbons)	8,0	...	...	...	—	—	—	...	—	—	...	8,0	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	0,4	
	Diversen	4,0	...	0,2	...	...	...	0,2	...	0,1	...	...	6,1	
(Aandelen en deelnemingen)	(1,1)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(1,1)		
Totaal ...	120,0	0,6	0,2	...	3,2	...	0,2	...	0,2	0,4	0,3	2,1	127,0	
Instellingen voor verzek. op het leven en tegen arbeidsong. pensioenfondsen (10)	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	0,1	0,1	0,8	...	0,2	4,3	...	5,9	
	Reserves van de sociale verzekering	16,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,7	
	Wiskundige reserves	118,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118,8	
	Diversen	0,2	...	0,6	...	0,9	...	...	...	0,5	...	0,4	2,6	
Totaal ...	135,7	...	0,6	...	1,0	0,1	0,8	...	0,2	4,8	...	0,8	144,1	
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbaar deposito's	0,9	...	...	0,4	...	—	—	...	...	...	...	1,4	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	0,1	0,1	0,1	...	0,1	...	0,4	0,8	
	Inlagen op spaarboekjes	3,3	—	—	...	...	—	—	...	...	...	...	3,3	
	Termijndeposito's	0,9	0,2	...	2,3	...	—	—	...	...	...	...	3,5	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek .	...	...	...	...	...	...	...	...	0,5	...	...	0,5	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	54,6	...	...	0,2	0,8	1,7	5,4	0,4	9,1	12,8	0,2	85,1	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	0,4	...	...	...	7,8	8,6	...	18,8	
	Diversen	2,6	...	10,1	0,2	...	...	...	...	0,2	...	...	3,0	
(Aandelen en deelnemingen)	(0,6)	(...)	(0,7)	(...)	(...)	(...)	(0,2)	(—)	(...)	(...)	(...)	(1,5)		
Totaal ...	62,3	0,3	10,1	3,1	1,3	1,8	5,5	0,4	17,7	21,4	0,2	5,3	129,4	
Niet-bepaalde sect. en aanpassingen (12)		— 4,2	2,2	1,1	— 1,2	— 0,8	4,2	7,3	0,4	0,5	— 0,2	— 2,0	—	7,4
	Totaal van de vorderingen	755,9	16,0	54,3	14,6	14,6	87,9	320,4	9,7	135,9	134,4	133,0	33,1	1.709,9

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.
 1 Voor de jaren 1957 tot 1959, cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1963.

XII - 1 b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1961

(in miljarden franken)

(Voorlopige cijfers)

Bron : Nationale Bank van België.

		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT													Totaal van de schulden (13 = tot (12))
		Niet-financiële nationale sectoren					Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sectoren en aanpassingen		
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering		Geldschepende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldschepende openbare kredietinstellingen			
							(1)						(2)	(3)	
----- Gegevens niet beschikbaar															
... Nihil of beneden F 50 miljoen															
— Niet gedane verrichting															
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT	Niet-financiële nationale sectoren	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	-----	—	-----	-----	...	30,5	—	1,9	-----	3,3	7,8	43,5
			Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	-----	-----	-----	-----	-----	28,9	—	0,2	-----	0,1	...	29,2
			Obligaties	8,1	...	...	...	...	0,2	...	1,0	13,3	...	...	22,6
			Andere leningen op halflange en lange termijn .	10,4	0,1	-----	-----	-----	-----	-----	76,2	26,4	75,5	...	183,7
			Diversen	4,7	1,0	1,6	0,2	7,9	-----	-----	1,8	6,8	0,5	...	24,4
	(Aandelen en deelnemingen)	(162,1)	(0,1)	(...)	-----	(0,1)	-----	(0,5)	(—)	(0,7)	(2,2)	(—)	(...)	(168,8)	
	Totaal ...	23,2	1,1	1,6	0,2	7,9	0,2	59,4	—	81,2	46,5	79,4	7,8	308,3	
	Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	—	0,1	—	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	
		Accepten, handelspapier en promessen	...	-----	-----	-----	-----	0,7	-----	0,1	-----	0,5	...	1,3	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	-----	-----	-----	-----	-----	1,3	-----	...	-----	0,1	...	1,3	
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		14,5	0,1	...	...	...	2,3	1,6	0,6	3,2	4,9	0,5	...	27,8	
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .		...	0,3	...	0,1	...	2,8	1,0	...	1,3	3,5	...	— 0,2	8,8	
Andere leningen op halflange en lange termijn .	-----	-----	-----	0,1	-----	1,1	-----	-----	...	0,2	2,5	0,1	4,1		
Diversen	5,1	...	4,5	0,2	-----	1,6	-----	-----	...	...	0,1	0,4	11,7		
(Aandelen en deelnemingen)	(0,7)	-----	(13,8)	(4,2)	(...)	-----	(...)	(—)	(...)	(...)	(...)	(0,9)	(19,5)		
Totaal ...	19,6	0,5	4,5	0,4	...	7,8	4,5	0,6	4,6	8,6	3,6	0,3	55,0		
Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	1,9	...	—	0,2	...	...	31,1	...	...	0,4	7,0	40,5		
	Certificaten op korte termijn	...	0,3	-----	2,7	...	19,9	51,5	1,1	4,3	0,6	12,2	— 0,1	92,5	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	105,4	2,2	-----	1,4	0,8	9,0	30,3	3,8	28,5	35,6	6,4	1,4	224,8	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	0,3	-----	...	0,5	16,7	36,8	...	2,5	2,7	0,5	0,6	60,5	
Diversen	-----	0,8	-----	-----	0,4	-----	-----	-----	0,1	0,6	0,1	...	1,9		
Totaal ...	107,3	3,6	—	4,3	1,6	45,7	149,7	4,9	35,4	39,4	19,7	8,8	420,4		
Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	-----	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	-----	-----	-----	-----	-----	3,4	-----	-----	-----	-----	-----	3,4		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	15,3	0,4	...	0,1	...	0,5	0,6	1,2	1,1	6,0	1,1	— 0,1	26,1	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	-----	...	...	...	...	...	2,7	7,4	...	...	10,1	
	Andere leningen op halflange en lange termijn .	-----	4,4	-----	-----	-----	-----	-----	-----	0,5	...	44,2	...	49,1	
Diversen	1,6	0,4	3,7	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	3,7	9,4		
Totaal ...	16,9	5,1	3,7	0,1	...	0,5	3,9	1,2	4,3	13,4	45,3	3,6	98,1		
Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	9,6	—	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	9,6		
	Diversen	2,4	...	2,3	...	-----	-----	-----	-----	0,6	-----	1,1	6,5		
Totaal ...	12,1	...	2,3	...	-----	-----	-----	-----	-----	0,6	-----	1,1	16,1		
Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken) .	—	...	-----	...	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----		
	Accepten en handelspapier	-----	-----	-----	-----	-----	5,4	-----	1,0	-----	2,6	0,7	9,7		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek. .	-----	-----	-----	-----	-----	2,0	-----	-----	-----	-----	-----	2,0		
	Overige verplichtingen op korte termijn (incl. de goudvoorraad van de N.B.B.)	-----	-----	-----	-----	-----	96,2	-----	-----	-----	-----	-----	-----	96,2	
	Obligaties	9,0	...	0,9	-----	-----	1,5	0,9	0,4	3,9	0,2	— 0,5	16,4		
	Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	-----	-----	12,2	-----	-----	8,0	-----	-----	-----	-----	-----	-----	20,2	
	Diversen	-----	1,1	10,7	-----	-----	-----	-----	-----	-----	0,4	-----	-----	12,2	
(Aandelen en deelnemingen)	-----	(0,1)	(0,4)	-----	-----	-----	(—)	(0,9)	(—)	(...)	(1,3)	(—)	(...)		
Totaal ...	9,0	1,1	23,8	...	...	—	113,1	0,9	1,4	3,9	3,1	0,3	156,7		

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

		Financiële instellingen												
Gedecsheppende instellingen (7)	Geld	217,4	2,7	3,3	10,3	0,6	—	...	1,6	1,1	0,4	...	237,4	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	1,4	2,6	0,6	...	...	...	4,6	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland ...	—	—	—	—	—	35,3	—	—	—	—	—	35,3	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	8,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,0	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	16,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,3	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	27,0	—	—	...	—	—	—	—	0,3	—	—	27,3	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	...	—	—	—	10,5	3,2	—	—	...	13,8	
	Obligaties (incl. kasbons)	8,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,6	
	Diversen	0,1	...	0,2	...	...	—	—	—	—	—	...	8,8	
	(Aandelen en deelnemingen)	(6,1)	—	(0,2)	—	—	—	(0,5)	—	—	(0,1)	—	(6,9)	
Totaal ...	277,3	2,7	3,6	10,3	0,6	35,3	12,0	5,8	2,2	1,4	0,4	8,5	360,2	
Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	...	—	...	...	...	...	...	
	Certificaten op korte termijn	—	—	—	...	—	11,0	—	—	—	—	—	11,0	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
	Verrichtingen met recht van wederinkoop	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
	Dotatie	—	—	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	2,8	
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,1		
Totaal ...	—	...	2,8	...	...	...	11,0	—	...	...	0,1	13,9		
Spaarrekeningen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	2,8	...	...	...	0,3	—	—	...	0,5	0,2	...	3,9	
	Inlagen op spaarboekjes	113,4	...	—	—	—	—	—	...	...	...	...	113,4	
	Termijndeposito's	0,6	0,6	...	...	3,1	—	—	...	0,1	...	0,3	4,7	
	Obligaties (incl. kasbons)	9,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,0	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	
	Diversen	4,3	...	...	...	...	0,2	...	0,1	...	...	1,9	6,5	
(Aandelen en deelnemingen)	(1,2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1,2)		
Totaal ...	130,5	...	...	...	3,4	—	0,2	—	0,1	0,6	0,2	2,2	137,9	
Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevalschade, pensioenfondsen (10)	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	0,1	0,1	0,9	...	0,1	5,0	...	7,1	
	Reserves van de sociale verzekering	17,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,2	
	Wiskundige reserves	128,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128,5	
	Diversen	0,4	...	0,6	...	1,0	...	...	...	0,9	...	0,9	3,7	
Totaal ...	146,1	...	0,6	...	1,1	0,1	0,9	...	0,1	5,8	...	1,8	156,5	
Niet-gedecsheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	1,0	...	...	0,5	...	...	—	...	...	...	...	1,5	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	0,4	...	0,5	0,3	...	0,2	1,4	
	Inlagen op spaarboekjes	3,8	—	—	...	...	—	—	—	—	—	—	3,8	
	Termijndeposito's	1,4	0,4	...	2,5	...	—	—	—	—	—	—	4,3	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek .	...	...	...	...	...	...	...	0,5	...	0,1	...	0,6	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	62,6	0,1	...	0,1	1,0	2,0	6,7	0,5	8,9	14,4	0,3	96,7	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	2,5	...	...	...	0,4	0,3	0,5	...	7,6	9,8	...	20,7	
	Diversen	2,5	...	10,3	0,2	...	...	...	—	0,3	...	...	16,7	
	(Aandelen en deelnemingen)	(0,8)	(...)	(0,7)	(...)	(...)	(...)	(0,1)	(—)	(...)	(...)	(...)	(1,7)	
Totaal ...	71,4	0,5	10,3	3,3	1,5	2,6	7,3	0,9	17,6	24,2	0,5	5,7	145,8	
Niet bepaalde sect. en aanspr. siften (12)		- 4,2	2,4	1,3	- 1,5	-1,3	4,2	9,9	0,5	1,0	- 0,8	- 3,2	—	8,4
	Totaal van de vorderingen	809,2	17,7	54,4	17,1	14,9	96,5	371,8	14,8	147,8	143,9	149,1	40,0	1.877,2

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 2. — BEWEGING VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1961 ¹

(Miljarden franken)

(Voorlopige cijfers)

Bron : Nationale Bank van België.

		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT													Totaal van de schulden (13) = (1) tot (12)		
		Niet-financiële nationale sectoren					Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sectoren en aanpassingen				
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering		Geldschepende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldschepende openbare kredietinstellingen					
														(1)		(2)	(3)
----- Gegevens niet beschikbaar																	
... Nihil of beneden F 50 miljoen																	
— Niet gedane verrichting																	
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT	Niet-financiële nationale sectoren	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	...	+ 4,4	—	- 0,5	—	+ 0,4	+ 1,2	+ 5,4		
			Verplichtingen in rek.courant of voorschotrek. .	—	—	—	—	...	+ 3,6	—	- 0,1	—	...	...	...	+ 3,6	
			Obligaties	+ 0,1	...	...	...	...	...	—	...	+ 0,2	...	...	...	+ 0,2	
			Andere leningen op halflange en lange termijn .	...	...	...	...	...	...	—	...	+ 8,1	+ 3,4	+ 7,3	...	...	+ 18,7
			Diversen	+ 0,3	- 0,1	+ 0,1	- 0,1	- 0,2	...	—	...	+ 0,2	+ 0,3	...	...	...	+ 0,6
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 4,2)	(+ 0,1)	(...)	(...)	(...)	(+ 1,5)	(+ 0,1)	(—)	(...)	(+ 0,2)	(—)	(...)	(...)	(+ 6,0)		
	Totaal ...	+ 0,4	- 0,1	+ 0,1	- 0,1	- 0,2	...	+ 8,0	—	+ 7,7	+ 3,0	+ 7,7	+ 1,2	...	+ 28,5		
	Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	—	+ 0,1	—	...	- 0,1	...	...	...	...	...	+ 0,3	...	...	+ 0,4	
		Accepten, handelspapier en promessen	...	—	—	...	...	...	...	...	+ 0,1	...	...	...	...	+ 0,2	
		Verplichtingen in rek.courant of voorschotrek. .	...	...	...	...	...	...	+ 0,2	—	...	...	...	...	...	+ 0,2	
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		- 0,6	...	...	...	...	- 0,7	+ 0,1	- 0,1	...	...	- 0,1	...	...	- 1,5		
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .		...	...	...	...	...	+ 2,7	+ 0,7	...	- 0,2	+ 0,4	...	- 0,4	...	+ 3,2		
Andere leningen op halflange en lange termijn .	...	...	...	...	...	- 0,3	...	—	...	...	+ 0,3	...	...	...			
Diversen	...	...	+ 0,2	...	...	+ 0,6	...	—	...	...	...	...	...	+ 0,8			
(Aandelen en deelnemingen)	(...)	(...)	(+ 0,5)	(+ 1,0)	(...)	(...)	(...)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(+ 1,5)			
Totaal ...	- 0,6	+ 0,2	+ 0,2	...	- 0,1	+ 2,2	+ 0,9	- 0,2	- 0,1	+ 0,4	+ 0,6	- 0,5	...	+ 3,1			
Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	- 0,1	...	—	- 0,5	...	...	+ 0,1	...	...	...	...	+ 1,6	+ 1,2			
	Certificaten op korte termijn	...	...	—	+ 0,2	...	- 9,9	+ 9,2	- 1,5	+ 2,3	+ 0,3	+ 2,0	- 0,3	+ 2,3			
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	+ 4,6	+ 0,1	—	...	- 0,2	+ 0,6	+ 4,0	+ 0,1	+ 1,2	+ 0,9	+ 1,1	+ 0,1	+ 12,4			
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	- 1,3	...	—	...	...	+ 5,1	- 0,8	...	- 0,1	+ 0,1	...	+ 0,3	+ 3,3			
	Diversen	...	+ 0,2	—	...	- 0,2	...	...	...	...	- 1,2	...	...	- 1,1			
Totaal ...	+ 3,2	+ 0,3	—	- 0,3	- 0,4	- 4,2	+ 12,5	- 1,4	+ 3,5	+ 0,1	+ 3,2	+ 1,6	...	+ 18,1			
Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
	Verplichtingen in rek.courant of voorschotrek. .	...	...	...	...	...	...	+ 1,3	—	...	...	...	...	+ 1,3			
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	- 0,7	+ 0,1	...	...	...	...	...	+ 0,2	+ 0,1	- 0,2	+ 0,1	...	- 0,5			
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	...	...	...	...	- 0,1	+ 0,3	...	...	+ 0,2			
	Andere leningen op halflange en lange termijn .	...	+ 0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 4,8	...	+ 5,0			
Diversen	...	...	+ 0,4	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 2,1	+ 2,5				
Totaal ...	- 0,7	+ 0,2	+ 0,4	...	...	...	+ 1,2	+ 0,2	...	+ 0,2	+ 4,9	+ 2,1	...	+ 8,5			
Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	+ 0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,2			
	Diversen	- 0,3	...	+ 0,4	...	—	...	...	...	...	...	...	...	- 0,8			
	Totaal ...	- 1,1	...	+ 0,4	...	—	...	...	...	...	...	...	...	- 0,7			
Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken) .	—	...	—	...	...	—	- 0,1	...	...	...	...	...	- 0,1			
	Accepten en handelspapier	...	...	—	...	...	—	+ 0,3	—	+ 0,6	...	+ 0,8	+ 0,1	+ 1,9			
	Verplichtingen in rek.courant of voorschotrek. .	...	...	...	...	...	—	+ 0,9	—	...	...	...	...	+ 0,9			
	Overige verplichtingen op korte termijn (incl de goudvoorraad van de N.B.B.)	...	...	...	...	...	—	+ 11,3	—	...	...	...	...	+ 11,3			
	Obligaties	...	...	- 0,1	...	...	—	+ 0,1	...	...	+ 0,7	...	+ 0,1	+ 0,3			
	Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	—	—	...	—	—	—	+ 3,6	—	—	—	—	- 3,6	...			
	Diversen	...	- 0,2	+ 1,7	...	—	—	—	—	—	—	- 0,1	...	+ 1,4			
(Aandelen en deelnemingen)	(- 1,7)	(...)	(...)	...	—	(—)	(+ 0,1)	(—)	(...)	(+ 0,1)	(...)	(...)	(- 1,5)				
Totaal ...	...	- 0,2	+ 1,6	...	...	—	+ 16,0	...	+ 0,6	+ 0,7	+ 0,7	- 3,8	...	+ 15,6			

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

	Financiële instellingen													
	Geldscheppende instellingen (7)													
	Geld op zeer korte termijn	+11,8	+ 0,8	+ 1,0	+ 2,9	...	- 0,2	+ 0,2	+ 2,6	- 0,2	+ 0,2	...	...	+ 16,7
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	+14,4	—	—	—	—	—	- 0,1	+ 2,4
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	+ 0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 14,3
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	+ 0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,7
	Termijndeposito's van de ingezetenen	+ 8,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,6
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	- 0,2	—	—	—	+ 2,5	+ 3,2	—	—	—	—	+ 8,0
	Obligaties (incl. kasbons)	+ 1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 5,5
	Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 1,0
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,4)	—	(...)	—	—	—	(...)	—	—	—	—	—	+ 1,0
	Totaal ...	+22,2	+ 0,8	+ 0,9	+ 2,9	...	+14,2	+ 2,7	+ 5,8	- 0,2	+ 0,2	...	+ 0,9	+ 50,3
	Rentenfonds (8)													
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Certificaten op korte termijn	—	—	—	—	—	—	+ 5,2	—	—	—	—	—	+ 5,2
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Verrichtingen met recht van wederinkoop	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Dotatie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Totaal ...	—	—	—	—	—	—	+ 5,2	—	—	—	—	—	+ 5,2
	Spaar- en hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)													
	Direct opvraagbaar deposito's	+ 0,1	...	...	...	+ 0,2	—	—	—	—	+ 0,2	...	...	- 0,4
	Inlagen op spaarboekjes	+ 9,1	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 9,1
	Termijndeposito's	...	+ 0,1	...	...	- 0,2	—	—	—	—	—	—	+ 0,1	- 0,1
	Obligaties (incl. kasbons)	+ 1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 1,0
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...
	Diversen	+ 0,3	...	- 0,2	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,3	+ 0,4
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(+ 0,1)
	Totaal ...	+10,5	+ 0,1	- 0,2	...	...	...	...	...	...	+ 0,3	...	+ 0,4	+ 10,9
	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongluk, pensioenfonds (10)													
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	+ 0,1	...	- 0,2	+ 0,7	...	+ 0,5	+ 1,2
	Reserves van de sociale verzekering	+ 0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,1
	Wiskundige reserves	+ 8,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 8,7
	Diversen	+ 0,3	...	...	...	+ 0,1	...	...	...	...	+ 0,4	...	+ 0,2	+ 0,9
	Totaal ...	+ 9,0	...	...	...	+ 0,1	...	+ 0,1	...	- 0,2	+ 1,0	...	+ 0,8	+ 10,8
	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)													
	Direct opvraagbaar deposito's	+ 0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,1
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	...	- 0,1	+ 0,2	- 0,1	+ 0,5	+ 0,2	...	...	- 0,2	+ 0,6
	Inlagen op spaarboekjes	+ 0,1	...	—	...	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,6
	Termijndeposito's	+ 0,5	+ 0,1	...	+ 0,2	...	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,8
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	...	...	—	...	...	...	...	...	...	...	+ 0,1	...	+ 0,1
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	+ 8,0	+ 0,1	...	- 0,1	+ 0,3	+ 0,3	+ 1,4	+ 0,1	- 0,2	+ 1,6	+ 0,1	...	+ 11,6
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	+ 0,3	+ 0,5	...	- 0,2	+ 1,1	...	...	+ 1,9
	Diversen	- 0,1	...	+ 0,2	...	...	...	...	...	+ 0,1	...	...	...	+ 0,6
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,2)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(-)	(...)	(...)	(...)	(...)	(+ 0,2)
	Totaal ...	+ 9,1	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,8	+ 1,8	+ 0,6	- 0,1	+ 2,8	+ 0,3	+ 0,3	+ 16,4
	Niet-bepaalde sect. en aansparingen (12)													
		...	+ 0,2	- 0,3	- 0,2	+ 0,2	- 3,6	+ 2,9	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 1,3	—	- 2,4
	(18) =													
	(1) tot (12)	+52,0	+ 1,7	+ 3,7	+ 2,4	- 0,3	+ 9,4	+51,4	+ 5,0	+11,8	+ 7,9	+16,1	+ 3,0	+164,3

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.
 1 Voor de jaren 1958 en 1959, cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1963.

XII - 3. a) — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1960

Totalen per sector

(Miljarden franken)

----- Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichting	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitali- satiemaat- schappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	22,8	1,2	1,5	0,2	7,5	33,2	0,2	51,3	—	73,5	42,3	71,7	238,8	6,6	278,8
2. Parastatale bedrijven	20,3	0,4	4,3	0,4	0,1	25,4	5,6	3,5	0,8	4,6	8,3	3,0	20,2	0,7	51,9
3. Staat (Schatkist)	104,8	3,3	—	4,5	1,6	114,2	53,6	136,9	6,3	31,9	39,0	16,5	230,6	7,5	405,8
4. Overheidssector niet elders ver- meld	17,6	4,9	3,3	0,2	...	26,0	0,5	3,2	1,0	4,3	13,3	40,4	62,1	1,0	89,6
5. Sociale verzekering	12,6	...	1,9	...	—	14,5	...	...	...	...	0,6	...	0,6	1,0	16,2
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	178,0	9,8	11,0	5,3	9,2	213,3	59,9	194,9	8,0	114,2	103,6	131,6	552,4	16,8	842,3
7. Buitenland	9,5	1,3	25,8	...	...	36,6	—	96,6	0,9	0,8	3,3	2,4	104,0	0,5	141,1
8. Geldscheppende instellingen	254,6	1,9	2,7	7,4	0,7	267,3	21,8	9,3	...	2,3	1,2	0,4	13,3	7,5	309,9
9. Rentenfonds	—	...	2,8	...	...	2,8	...	5,8	—	...	...	...	5,8	0,1	8,7
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapi- talisatiemaatschappijen	120,0	0,6	0,2	...	3,2	124,0	...	0,2	...	0,2	0,4	0,3	1,0	2,1	127,0
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	135,7	...	0,6	...	1,0	137,2	0,1	0,8	...	0,2	4,8	...	5,9	0,8	144,1
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	62,3	0,3	10,1	3,1	1,3	77,1	1,8	5,5	0,4	17,7	21,4	0,2	45,1	5,3	129,4
13. Financiële instellingen samen ...	572,6	2,7	16,4	10,6	6,2	608,5	23,8	21,6	0,4	20,4	27,8	0,9	71,1	15,8	719,1
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	— 4,2	2,2	1,1	— 1,2	— 0,8	— 2,9	4,2	7,3	0,4	0,5	— 0,2	— 2,0	6,0	—	7,4
15. Totaal van de schulden	755,9	16,0	54,3	14,6	14,6	855,4	87,9	320,4	9,7	135,9	134,4	133,0	733,5	33,1	1.709,9
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 477,1	— 35,9	— 357,5	— 75,0	— 1,6	+ 13,1	— 53,2	+ 10,5	+ 1,0	+ 8,9	— 9,7	+ 3,6	+ 14,4	+ 25,7	—

XII - 3. b) — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1961

Totalen per sector

(Miljarden franken)

Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet godane verrichting	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen (6) = (1) tot (5)	Buitenland	Geldscheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	Financiële instellingen samen (18) = (8) tot (12)	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden (15) = (6) + (7) + (13) + (14)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1. Bedrijven en particulieren	23,2	1,1	1,6	0,2	7,9	33,9	0,2	59,4	—	81,2	46,5	79,4	266,4	7,8	308,3
2. Parastatale bedrijven	19,6	0,5	4,5	0,4	...	25,0	7,8	4,5	0,6	4,6	8,6	3,6	21,9	0,3	55,0
3. Staat (Schatkist)	107,3	3,6	—	4,3	1,6	116,8	45,7	149,7	4,9	35,4	39,4	19,7	249,0	8,8	420,4
4. Overheidssector niet elders vermeld	16,9	5,1	3,7	0,1	...	25,9	0,5	3,9	1,2	4,3	13,4	45,3	68,2	3,6	98,1
5. Sociale verzekering	12,1	...	2,3	...	—	14,4	...	...	...	...	0,6	...	0,6	1,1	16,1
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	179,1	10,3	12,0	5,0	9,6	216,0	54,2	217,5	6,7	125,4	108,6	148,0	606,2	21,5	897,9
7. Buitenland	9,0	1,1	23,8	...	...	33,9	—	113,1	0,9	1,4	3,9	3,1	122,5	0,3	156,7
8. Geldscheppende instellingen	277,3	2,7	3,6	10,3	0,6	294,5	35,3	12,0	5,8	2,2	1,4	0,4	21,8	8,5	360,2
9. Rentenfonds	—	...	2,8	...	...	2,8	...	11,0	—	...	...	...	11,0	0,1	13,9
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	130,5	0,6	...	...	3,4	134,5	...	0,2	...	0,1	0,6	0,2	1,2	2,2	137,9
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	146,1	...	0,6	...	1,1	147,7	0,1	0,9	...	0,1	5,8	...	6,9	1,8	156,5
12. Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	71,4	0,5	10,3	3,3	1,5	87,1	2,6	7,3	0,9	17,6	24,2	0,5	50,4	5,7	145,8
13. Financiële instellingen samen ...	625,4	3,8	17,3	13,6	6,6	666,7	38,1	31,3	6,7	19,9	32,1	1,1	91,2	18,2	814,2
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	— 4,2	2,4	1,3	— 1,5	— 1,3	— 3,2	4,2	9,9	0,5	1,0	— 0,8	— 3,2	7,4	—	8,4
15. Totaal van de schulden	809,2	17,7	54,4	17,1	14,9	913,3	96,5	371,8	14,8	147,8	143,9	149,1	827,4	40,0	1.877,2
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 500,9	— 37,3	— 366,0	— 81,0	— 1,2	+ 15,4	— 60,2	+ 11,6	+ 0,9	+ 9,9	— 12,6	+ 3,3	+ 13,2	+ 31,6	—

XII - 4. — BEWEGING VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1961

Totalen per sector

(Miljarden franken)

----- Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen --- Niet gedane verrichting	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitaal- satiemaats- chappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	+ 0,4	- 0,1	+ 0,1	- 0,1	- 0,2	+ 0,1	...	+ 8,0	—	+ 7,7	+ 3,9	+ 7,7	+ 27,3	+ 1,2	+ 28,5
2. Parastatale bedrijven	- 0,6	+ 0,2	+ 0,2	...	- 0,1	- 0,4	+ 2,2	+ 0,9	- 0,2	- 0,1	+ 0,4	+ 0,6	+ 1,7	- 0,5	+ 3,1
3. Staat (Schatkist)	+ 3,2	+ 0,3	—	- 0,3	- 0,4	+ 2,8	- 4,2	+ 12,5	- 1,4	+ 3,5	+ 0,1	+ 3,2	+ 17,9	+ 1,6	+ 18,1
4. Overheidssector niet elders ver- meld	- 0,7	+ 0,2	+ 0,4	...	...	- 0,2	...	+ 1,2	+ 0,2	...	+ 0,2	+ 4,9	+ 6,6	+ 2,1	+ 8,5
5. Sociale verzekering	- 1,1	...	+ 0,4	...	—	- 0,7	-----	...	...	...	...	...	...	...	- 0,7
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	+ 1,1	+ 0,6	+ 1,0	- 0,3	- 0,6	+ 1,7	- 2,0	+ 22,7	- 1,4	+ 11,2	+ 4,5	+ 16,4	+ 53,4	+ 4,4	+ 57,6
7. Buitenland	...	- 0,2	+ 1,6	...	...	+ 1,4	—	+ 16,0	...	+ 0,6	+ 0,7	+ 0,7	+ 18,0	- 3,8	+ 15,6
8. Geldscheppende instellingen	+ 22,2	+ 0,8	+ 0,9	+ 2,9	...	+ 26,7	+ 14,2	+ 2,7	+ 5,8	- 0,2	+ 0,2	...	+ 8,4	+ 0,9	+ 50,3
9. Rentenfonds	—	...	...	...	..	...	...	+ 5,2	—	...	...	...	+ 5,2	...	+ 5,2
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapi- talisatiemaatschappijen	+ 10,5	+ 0,1	- 0,2	...	...	+ 10,3	-----	....	...	...	+ 0,3	...	+ 0,2	+ 0,4	+ 10,9
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	+ 9,0	...	...	...	+ 0,1	+ 9,1	...	+ 0,1	...	- 0,2	+ 1,0	...	+ 1,0	+ 0,8	+ 10,8
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	+ 9,1	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,2	+ 9,9	+ 0,8	+ 1,8	+ 0,6	- 0,1	+ 2,8	+ 0,3	+ 5,3	+ 0,3	+ 16,4
13. Financiële instellingen samen ...	+ 50,9	+ 1,1	+ 0,9	+ 3,0	+ 0,2	+ 56,1	+ 15,0	+ 9,8	+ 6,4	- 0,5	+ 4,2	+ 0,2	+ 20,1	+ 2,4	+ 93,6
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	...	+ 0,2	+ 0,3	- 0,2	+ 0,2	+ 0,4	- 3,6	+ 2,9	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 1,3	+ 0,8	—	- 2,4
15. Totaal van de schulden	+ 52,0	+ 1,7	+ 3,7	+ 2,4	- 0,3	+ 59,6	+ 9,4	+ 51,4	+ 5,0	+ 11,8	+ 7,9	+ 16,1	+ 92,3	+ 3,0	+ 164,3
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 23,5	- 1,4	- 14,4	- 6,1	+ 0,4	+ 2,0	- 6,2	+ 1,1	- 0,2	+ 0,9	- 2,9	- 0,3	- 1,3	+ 5,4	—

XIII. — GELDSCEPPENDE INSTELLINGEN
1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten	Goudvoorraad en nettodevieszenpositie	Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren		Obligatieleningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen	Diversen 3
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat	Netto-vorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen 2	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoria : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen			
		Deposito's in Belgische franken 1	Deposito's in buitenlandse geldsoorten												
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) tot (4)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10) = (7) tot (9)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
1958 December	209,5	27,4	2,6	0,6	240,1	72,1	126,4	4,1	2,1	132,6	43,8	56,2	- 6,6	4,1	- 5,9
1959 Maart	209,7	30,1	3,3	0,7	243,8	70,3	129,5	3,9	2,9	136,3	45,2	55,9	- 6,8	4,4	- 5,6
Juni	214,0	29,2	3,1	0,7	247,0	69,7	129,6	5,0	3,9	138,5	44,8	55,8	- 6,9	4,7	- 3,8
September	209,6	30,9	3,1	0,6	244,2	71,2	128,0	2,0	4,0	134,0	45,1	55,9	- 6,9	5,3	- 4,5
December	216,3	31,5	4,3	0,5	252,6	70,7	132,4	4,6	4,0	141,0	48,1	59,3	- 6,9	5,1	- 5,4
1960 Maart	212,5	36,1	4,8	0,5	253,9	72,8	133,6	2,0	4,3	139,9	48,5	60,1	- 6,9	5,6	- 6,0
Juni	219,9	33,5	5,8	0,3	259,5	74,5	136,2	2,1	4,5	142,8	49,2	61,0	- 7,0	5,6	- 5,6
September	214,2	33,7	8,0	0,3	256,2 ⁴	67,2	142,7	3,9	3,7	150,3	48,8	60,0	- 7,2	5,3	- 8,2
December	220,4	34,7	7,2	0,2	262,5 ⁴	74,8	135,9	5,8	4,7	146,4	53,0	65,4	- 7,6	4,9	- 9,0
1961 Maart	222,6	37,5	7,9	0,1	268,1 ⁴	73,3	143,6	4,0	4,2	151,8	51,4	64,5	- 7,9	5,4	- 5,9
Juni	226,8	38,0	7,9	0,1	272,8 ⁴	68,2	149,3	4,1	4,7	158,1	54,1	67,3	- 8,2	6,1	- 5,5
September	228,6	41,1	8,4	...	278,1 ⁴	70,9	154,3	3,4	4,2	161,9	54,6	69,7	- 8,4	6,3	- 7,2
December	237,4	43,6	8,0	...	289,0	77,8	147,4	5,2	6,1	158,7	61,2	75,2	- 8,6	6,8	- 6,9
1962 Maart	236,3	47,5	8,2	0,1	292,1	84,6	147,3	3,2	5,6	156,1	61,7	73,9	- 9,1	7,0	- 8,2
Juni	245,0	47,9	7,9	...	300,8	82,4	151,9	4,4	5,5	161,8	63,5	77,8	- 9,8	8,9	- 6,0
September	246,7	50,4	8,0	...	305,1	80,9	154,8	5,8	6,6	167,2	66,8	78,6	- 10,4	9,0	- 8,4
December	254,5	48,5	7,4	...	310,4	80,5	149,0	7,0	7,7	163,7	72,9	86,7	- 11,1	10,1	- 5,7
1963 Maart	262,6	50,7	7,4	0,1	320,8	83,8	159,8	7,2	6,0	173,0	74,5	88,6	- 11,1	10,3	- 9,7
Juni 5	273,2	51,3	8,3	...	332,8	84,4	164,5	7,5	6,4	178,4	78,7	92,5	- 11,2	10,2	- 7,7
<i>Nieuwe reeks 5</i>															
Juni	272,3	51,3	8,2	...	331,8	83,3	167,6	7,5	5,0	180,1	77,3	89,2	- 11,2	10,2	- 7,9
September	267,8	53,1	8,4	...	329,3	80,6	166,6	6,9	5,1	178,6	80,6	92,6	- 11,3	10,1	- 9,3
December	279,0	55,0	9,1	...	343,1	78,9	171,7	7,4	5,8	184,9	89,8	100,8	- 11,4	11,0	- 10,1
1964 Maart	274,3	58,3	10,1	...	342,7	78,2	174,6	7,0	4,8	186,4	89,2	105,0	- 11,2	10,5	- 10,4
Juni	287,1	58,3	8,1	...	353,5	78,8	177,6	8,8	5,9	192,3	93,6	108,3	- 11,2	10,5	- 10,5
September	285,1	64,1	5,0	...	354,2	v 80,9	v 175,4	7,8	v 5,8	v 189,0	95,6	109,6	- 11,3	v 11,2	v - 11,2
December	298,7	65,1	5,1	...	368,9	v 88,1	v 180,3	7,7	v 6,8	v 194,8	99,1	112,1	- 11,4	v 10,8	v - 12,5

1 Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de spaarboekjes.

2 Incl. de vorderingen op de pensioenfondsen.

3 Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muntfonds, van de niet elders ingedeelde vorderingen of de schulden tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels. Zij omvat, daarenboven, tot 30 juni 1963 (oude reeks) het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van de N.K.B.K.

4 In beginsel zouden de deposito's van de Kongolese ingezetenen in de Belgische banken niet moeten opgenomen worden in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten. De toepassing van dit beginsel stuit op statistische moeilijkheden. Zo waren tot einde juli 1960 de deposito's bij de Belgische banken van de Kongolese ingezetenen niet-bankiers in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten begrepen; zij werden eruit verwijderd voor een bedrag van F 0,2 miljard in augustus en F 0,7 miljard in september doch deze bedragen werden er nadien gedeeltelijk weder in opgenomen en wel ten belope van F 0,3 miljard in november en december 1960, en van aanvullende bedragen van F 0,2 miljard in januari en februari 1961, F 0,1 miljard in september 1961 en F 0,2 miljard in oktober 1961.

5 Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.

N. B. — Voor de wijze van opstelling van deze tabel, zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958 — XXXVIIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1963.

— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Goudvoorraad en nettodevieszenpositie », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

**XIII - 2. — DE BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE,
DE GELDSCHEPPENDE OPENBARE INSTELLINGEN EN DE DEPOSITOBANKEN**

a) - Nationale Bank van België — Activa — Driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Vorderingen op het buitenland :																				
1. Goud	59,1	59,5	54,7	58,5	56,6	53,7	58,3	62,4	64,9	66,8	67,1	68,3	68,6	68,6	68,4	68,6	68,8	69,6	69,7	72,5
2. I.M.F. — Deelneming	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	7,4	8,0	7,2	7,5	6,7	6,7	6,7	6,5	7,0	7,0	8,2	8,2	8,2	8,7
— Leningen ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,5
3. Obligaties	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	...	...	0,6	2,4	0,9	2,7	1,2	2,4	0,3	2,3	0,8	3,8	3,0	3,1	3,8	4,1	3,0	4,7	4,4	4,3
5. Vordering op de E.B.U. ²	5,5	5,5	4,1	3,5	3,1	2,4	0,7	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6. Andere :																				
a) in deviezen ³	5,6	7,8	6,2	12,6	15,5	19,9	19,3	20,4	18,2	13,4	14,3	12,8	17,8	19,5	19,6	21,6	20,9	19,8	22,0	27,0
b) in Belgische franken ³	0,1	...	0,4	...	...	0,2	...	0,1	...	...	0,1	...	...	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
7. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenl.	74,8	77,3	70,5	81,5	80,6	83,4	87,0	93,8	91,1	90,4	89,4	92,0	96,4	99,5	100,5	103,0	102,6	104,0	106,0	115,7
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :																				
1. Munten en biljetten	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4
2. Andere :																				
a) op de Nationale Bank van België	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de openbare instellingen	...	...	0,4	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	0,1	0,2	...	...	...	...	...
c) op de depositobanken	...	...	1,7	...	...	0,1	...	...	...	...	...	1,3	0,3	0,2	1,5	0,3	...	0,1	...	0,2
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																				
1. Op de Staat :																				
a) op ten hoogste één jaar	9,0	8,4	9,4	6,0	8,4	7,2	9,7	6,5	6,4	8,1	9,9	5,2	8,8	9,9	8,2	9,3	9,6	9,8	10,0	9,8
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	2,3	2,3	2,2	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																				
a) op ten hoogste één jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																				
a) accepten	...	...	1,2	1,0	...	...	...	0,2	...	...	...	2,7	0,1	...	0,5	1,7	...	0,9	0,6	0,1
b) handelspapier	2,5	2,4	3,5	3,4	2,8	2,1	1,7	2,5	2,0	1,7	1,7	3,6	2,4	2,5	1,5	3,5	3,0	3,2	2,8	2,6
c) voorschotten	0,1	0,4	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
d) obligaties :																				
— verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : op ten hoogste één jaar	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,6	1,0	...	0,6	0,6	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																				
a) op ten hoogste één jaar	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,6	0,3	...	...	0,8	...	...	1,8	...
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	6,5	8,4	12,5	22,0	25,6	26,6	28,6	28,6	27,0	23,6	22,6	19,9	28,2	33,4	34,4	36,4	36,5	39,1	40,2	40,6
TOTAAL DER ACTIVA ...	129,9	134,0	136,2	150,9	154,4	156,4	164,0	168,6	163,6	160,8	160,5	162,7	174,5	182,4	184,2	192,3	188,6	194,1	198,4	206,1

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).

² Bilateraal gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.

³ Voor de data vóór 30 juni 1963 hebben de bedragen opgenomen in de rubriek « 6a) in buitenlandse valuta's » uitsluitend betrekking op de convertibele vreemde geldsoorten, terwijl die van rubriek « 6b) in Belgische franken » niet enkel betrekking hebben op de Belgische franken doch ook op de niet-convertibele buitenlandse valuta's. Deze laatste vertegenwoordigen slechts geringe bedragen.

a) - Nationale Bank van België — Passiva — Driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Verplichtingen aan het buitenland :																				
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
2. E.B.U.	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :																				
a) in deviezen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) in Belgische franken ¹	0,5	0,7	0,6	0,8	0,6	0,5	0,8	0,9	0,4	0,6	0,5	0,8	0,8	0,6	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
4. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	0,8	1,0	0,8	1,0	0,8	0,7	1,0	1,1	0,6	0,8	0,7	1,0	1,0	0,8	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																				
1. Munten en biljetten ²	2,0	2,2	2,0	2,4	2,2	2,1	2,1	2,4	2,3	2,4	2,3	2,6	2,5	2,5	2,6	2,8	3,2	3,0	2,9	3,0
2. Andere :																				
a) aan de Nationale Bank van België	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aan de openbare instellingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
c) aan de depositobanken :																				
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,2	1,2
— andere	1,8	0,4	0,3	1,0	1,8	0,2	0,4	4,0	2,5	0,1	0,1	1,6	2,2	0,1	0,1	2,3	1,4	0,1	0,1	0,7
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet geldscheppende sector :																				
1. Chartaal geld ³	113,9	117,1	118,5	121,7	120,4	122,6	123,8	126,7	125,5	129,7	131,0	135,9	138,0	143,8	144,1	147,7	145,4	150,9	152,1	157,3
2. Giraal geld :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,3	0,4	0,5	0,7	0,5	0,4	0,4	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																				
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	...	0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																				
a) tegenover het Rentenfonds	2,7	2,9	...	...	1,6	1,9	6,4	3,2	3,2	2,1	1,7	...	...	...	...	...	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	7,9	9,7	13,8	23,9	26,9	28,3	29,8	30,6	29,0	25,3	24,3	21,1	30,5	34,9	36,1	38,2	37,3	38,9	40,9	42,4
TOTAAL DER PASSIVA ...	129,9	134,0	136,2	150,9	154,4	156,4	164,0	168,6	163,6	160,8	160,5	162,7	174,5	182,4	184,2	192,3	188,6	194,1	198,4	206,1

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken aan de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank.³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag van munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank.⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve dit van het Rentenfonds hetwelk onder C5a voorkomt.

a) - Nationale Bank van België — Activa — Maandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	30-6-63	31-7-63	31-8-63	30-9-63	31-10-63	30-11-63	31-12-63	31-1-64	29-2-64	31-3-64	30-4-64	31-5-64	30-6-64	31-7-64	31-8-64	30-9-64	31-10-64	30-11-64	31-12-64	31-1-65
A. Vorderingen op het buitenland :																				
1. Goud	68,6	67,7	68,2	68,4	68,3	68,3	68,6	68,6	68,7	68,8	69,4	69,6	69,6	69,7	69,7	69,7	70,2	71,7	72,5	73,1
2. I.M.F. — Deelneming	6,5	6,8	6,8	7,0	7,1	7,1	7,0	7,1	7,1	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,7	9,0
— Leningen ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,5	1,5
3. Obligaties	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	3,1	5,0	4,2	3,8	4,0	3,0	4,1	3,1	1,5	3,0	3,1	2,2	4,7	4,8	2,5	4,4	4,3	1,4	4,3	1,4
5. Vordering op de E.B.U. ²	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6. Andere :																				
a) in deviezen ³	19,5	20,3	20,2	19,6	20,9	21,5	21,6	21,2	21,0	20,9	20,0	20,9	19,8	20,1	21,1	22,0	23,3	25,9	27,0	26,9
b) in Belgische franken ³	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
7. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenl.	99,5	101,5	101,1	100,5	102,0	101,6	103,0	101,7	100,0	102,6	102,4	102,6	104,0	104,5	103,2	106,0	107,7	108,9	115,7	113,6
B. Vorderingen op de binnenl. geldschep. sector :																				
1. Munten en biljetten	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6
2. Andere :																				
a) op de Nationale Bank van België	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de openbare instellingen	0,1	0,3	...	0,2	0,2	...	...	0,7	0,2	...	0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...
c) op de depositobanken	0,2	1,1	0,4	1,5	0,8	0,3	0,3	1,0	0,9	...	1,2	...	0,1	...	0,4	...	...	...	0,2	0,4
C. Vorderingen op de binnenlandse niet geldscheppende sector :																				
1. Op de Staat :																				
a) op ten hoogste één jaar	9,9	6,1	9,2	8,2	8,0	9,2	9,3	6,4	7,8	9,6	9,0	9,9	9,8	8,9	10,0	10,0	9,7	9,9	9,8	7,2
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																				
a) op ten hoogste één jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																				
a) accepten	...	1,0	...	0,5	0,3	...	1,7	...	...	...	...	...	0,9	0,8	0,7	0,6	0,3	0,1	0,1	} v2,9
b) handelspapier	2,5	3,1	2,4	1,5	1,9	1,7	3,5	3,1	3,2	3,0	2,7	2,8	3,2	6,3	4,6	2,8	2,3	2,1	2,6	
c) voorschotten	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
d) obligaties :																				
— verkrijgbaar door elke belegger	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : op ten hoogste één jaar	...	...	0,2	0,6	...	...	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																				
a) op ten hoogste één jaar	...	0,1	...	...	...	0,5	0,8	0,7	0,2	...	...	...	...	...	0,5	1,8	2,5	2,5	...	0,8
b) op meer dan één jaar :																				
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	33,4	33,9	33,8	34,4	35,2	36,4	36,4	36,2	37,2	36,5	36,5	39,4	39,1	37,4	41,7	40,2	39,3	39,2	40,6	v38,8
TOTAAL DER ACTIVA ...	182,4	183,9	183,9	184,2	185,2	186,5	192,3	186,7	186,4	188,6	188,9	191,6	194,1	194,9	198,1	198,4	198,8	199,7	206,1	201,1

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).² Bilateraal gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.³ Voor de data vóór 30 juni 1963 hebben de bedragen opgenomen in de rubriek « 6a) in buitenlandse valuta's » uitsluitend betrekking op de convertibele vreemde geldsoorten, terwijl die van rubriek « 6b) in Belgische franken niet enkel betrekking hebben op de Belgische franken doch ook op de niet-convertibele buitenlandse valuta's. Deze laatste vertegenwoordigen slechts geringe bedragen.

a) - Nationale Bank van België — Passiva — Maandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	30-6-63	31-7-63	31-8-63	30-9-63	31-10-63	30-11-63	31-12-63	31-1-64	29-2-64	31-3-64	30-4-64	31-5-64	30-6-64	31-7-64	31-8-64	30-9-64	31-10-64	30-11-64	31-12-64	31-1-65
A. Verplichtingen aan het buitenland :																				
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :																				
a) in deviezen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) in Belgische franken ¹	0,6	0,4	0,7	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
4. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	0,8	0,6	0,9	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																				
1. Munten en biljetten ²	2,5	2,5	2,3	2,6	2,5	2,4	2,8	2,4	2,5	3,2	2,6	2,7	3,0	2,8	2,8	2,9	2,7	3,0	3,0	3,0
2. Andere :																				
a) aan de Nationale Bank van België	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aan de openbare instellingen	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
c) aan de depositobanken :																				
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,3	0,1	0,1	1,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7	0,1
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet geldscheppende sector :																				
1. Chartaal geld ³	143,8	144,7	144,7	144,1	144,5	144,7	147,7	145,3	145,6	145,4	147,5	148,7	150,9	153,0	152,3	152,1	153,1	152,8	157,3	153,8
2. Giraal geld :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,5	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,6	0,4
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																				
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																				
a) tegenover het Rentenfonds	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	34,9	35,6	35,6	36,1	37,1	38,2	38,2	37,8	36,9	37,3	37,7	39,1	38,9	37,8	40,7	40,9	40,6	41,5	42,4	41,6
TOTAAL DER PASSIVA ...	182,4	183,9	183,9	184,2	185,2	186,5	192,3	186,7	186,4	188,6	188,9	191,6	194,1	194,9	198,1	198,4	198,8	199,7	206,1	201,1

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken aan de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank.³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag van munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank.⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve dit van het Rentenfonds hetwelk onder C5a voorkomt.

b) - Geldscheppende openbare instellingen ¹ — Activa — Driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63	30-6-63 2	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Vorderingen op het buitenland																					
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Deelneming in het I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	1,2	1,4	0,9	0,4	1,7	1,2	1,6	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	...	0,2	0,2	...	...	0,1
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :																					
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenl. ...	1,2	1,4	0,9	0,4	1,7	1,2	1,6	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	...	0,2	0,2	...	...	0,1
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :																					
1. Munten en biljetten	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	0,1	...	...	...	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Andere :																					
a) op de Nationale Bank van België	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
b) op de openbare instellingen	...	...	...	0,3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
c) op de depositobanken	...	...	...	...	...	...	...	0,3	...	...	...	0,3	...	0,4	0,4	...	...	...	0,2	0,1	...
C. Vorderingen op de binnenlandse niet geldscheppende sector :																					
1. Op de Staat :																					
a) op ten hoogste één jaar	29,2	30,9	32,0	34,4	33,2	33,4	34,2	34,0	34,9	36,6	36,8	37,5	40,0	41,2	41,2	40,2	44,3	42,9	44,3	42,9	48,9
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	4,8	4,9	4,9	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,2	5,2	5,1	5,3	5,5	5,5	5,6	5,7	5,7	5,7	5,8	5,7	5,7
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																					
a) op ten hoogste één jaar	2,1	1,9	0,9	2,1	1,5	2,1	1,6	3,4	2,6	2,5	3,2	4,5	3,3	3,4	3,4	3,4	4,3	3,1	4,4	4,3	5,1
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	...	...	...	...	...	...	...
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																					
a) accepten	1,1	2,1	0,4	0,4	0,8	1,2	0,8	1,8	0,1	0,5	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	...	0,3	0,4
b) handelspapier	0,4	0,4	0,4	0,3	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,9	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8
c) voorschotten	...	...	0,1	...	...	...	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
d) obligaties :																					
— verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : op ten hoogste één jaar :	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																					
a) op ten hoogste één jaar	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,2	0,1	0,3
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— overige	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
D. Andere	3,4	3,9	3,5	2,8	3,7	3,6	4,4	5,0	4,8	4,6	4,7	4,7	5,0	5,2	4,5	3,1	3,1	3,6	4,2	3,4	2,4
TOTAAL DER ACTIVA ...	42,5	45,8	43,5	46,2	47,0	47,6	48,6	51,1	49,1	50,8	51,4	53,8	55,3	56,9	56,2	53,6	59,4	56,9	60,4	v58,1	v64,6

¹ Bestuur der Postchecks, Belgisch Muntfonds (activa op korte termijn en obligaties), Nationale Kas voor Beroepskrediet (activa op korte termijn), Gemeentekrediet van België (activa die de tegenwaarde vormen van de direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Herdiscontoring- en Waarborginstituut (activa gefinancierd door een beroep op de geldscheppende instellingen). Met betrekking tot het Belgische Muntfonds is de tegenwaarde van het overschot van de getelde passiva op de getelde activa opgenomen in rubriek « D - Andere ». Wat de Nationale Kas voor Beroepskrediet betreft werd de tegenwaarde van het overschot van de getelde passiva op de getelde activa tot 30 juni 1963, oude reeks, opgenomen in de rubriek « D - Andere »; van 30 juni 1963 af, nieuwe reeks, is deze tegenwaarde ondergebracht in de rubriek : « C5a - Vorderingen op de parastatale kredietinstellingen — op ten hoogste één jaar ».

² Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks (voorgaande kolom) verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIII jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.

b) - Geldscheppende openbare instellingen ¹ — Passiva — Driemaandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Verplichtingen aan het buitenland :																				
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :																				
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	0,8	0,9	0,7	1,5	1,3	1,3	1,3	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	2,6	2,6	2,6	2,5	3,1	3,1	3,0	2,9
4. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	0,8	0,9	0,7	1,5	1,3	1,3	1,3	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	2,6	2,6	2,6	2,5	3,1	3,1	3,0	2,9
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																				
1. Munten en biljetten ²	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
2. Andere :																				
a) aan de Nationale Bank van België	...	...	0,4	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	0,1	0,1	0,1	...	...	...	...
b) aan de openbare instellingen	...	...	...	0,3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
c) aan de depositobanken	2,1	1,5	2,2	2,8	2,1	1,5	2,1	1,8	0,8	1,0	0,9	2,6	0,7	0,6	0,6	0,5	3,3	2,3	1,0	6,4
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet geldscheppende sector :																				
1. Chartaal geld ³	4,9	5,0	5,1	5,2	5,1	5,3	5,3	5,5	5,5	5,6	5,7	5,8	5,8	5,9	5,9	6,0	6,0	6,0	6,2	6,3
2. Giraal geld :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	25,5	26,8	25,6	28,2	27,2	28,6	28,5	29,5	29,3	30,6	31,1	32,4	33,2	34,5	33,8	32,6	34,2	33,8	37,4	35,7
b) aangehouden door de overheid	7,5	8,2	8,6	7,3	8,7	8,4	9,6	10,0	9,6	10,4	11,0	10,6	12,5	12,7	12,7	11,2	12,1	11,3	12,4	10,8
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																				
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																				
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																				
a) tegenover het Rentenfonds	0,9	2,5	...	...	1,9	1,9	1,1	1,8	1,1	0,7	0,3	0,1	...	0,1	0,1	...	...	...	...	...
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	...	...	...	...	...	...	0,1	...	0,3	...	...	0,1	...	0,1	0,1	0,3	0,3	...	...	...
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	0,1	0,2	0,2	0,3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
TOTAAL DER PASSIVA ...	42,5	45,8	43,5	46,2	47,0	47,6	48,6	51,1	49,1	50,8	51,4	53,8	55,3	56,9	56,2	53,6	59,4	56,9	60,4	58,1

¹ Bestuur der Postchecks, Belgische Muntfonds (munten en biljetten), Nationale Kas voor Beroepskrediet (direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Gemeentekrediet van België (direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Herdiscontering- en Waarborginstituut (passiva t.o.v. geldscheppende instellingen).

² Alleen de munten en biljetten in de handen van de Nationale Bank van België.

³ De cijfers zijn overschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank van België worden aangehouden.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen, behalve deze van bepaalde administratieve parastatale instellingen welke in rubriek C2b begrepen zijn.

⁵ Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks (voorgaande kolom) verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIII jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.

c) - Depositobanken — Activa — Driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63 r	30-6-63 1	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Vorderingen op het buitenland :																					
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Deelneming in het I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	0,7	1,0	0,9	0,9	1,2	1,3	1,3	1,5	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	v 0,8	v 1,0
4. Uitvoeraaccepten in Belgische franken	0,9	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,7	0,6	2,2	2,2	2,1	0,8	1,1	2,1	3,8	3,2	2,6	2,6	2,8	3,8	5,0
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :																					
a) in deviezen ²	9,4	10,4	12,4	11,8	12,2	14,0	14,2	15,2	16,0	15,7	16,3	19,5	19,3	23,9	24,0	25,4	23,4	28,5	29,3	28,4	29,0
b) in Belgische franken ²	2,2	2,3	2,8	2,4	2,2	2,4	2,3	1,9	2,2	2,5	2,2	2,2	3,3	3,4	3,8	4,1	4,0	4,5	4,8	4,7	4,9
7. Statistische aanpassing	-0,7	-0,3	-0,3	-0,9	-0,5	-0,2	-0,3	-0,4	+0,3	-0,4	+0,6	+0,1	+0,7	-0,1	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenl.	12,5	14,2	16,3	14,7	15,7	18,0	18,2	18,8	22,0	21,2	22,3	23,7	25,5	30,4	32,3	33,5	30,9	36,5	37,8	v37,7	v39,9
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :																					
1. Munten en biljetten	2,0	2,2	2,0	2,4	2,2	2,1	2,1	2,3	2,2	2,3	2,2	2,6	2,5	2,5	2,5	2,6	2,8	3,1	2,9	2,8	2,9
2. Andere :																					
a) op de Nationale Bank van België :																					
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,2	1,2
— andere	1,8	0,4	0,3	1,0	1,8	0,2	0,4	4,0	2,5	0,1	0,1	1,6	2,2	0,1	0,1	0,1	2,3	1,4	0,1	0,1	0,7
b) op de openbare instellingen	2,1	1,5	2,2	2,8	2,1	1,5	2,1	1,8	0,8	1,0	0,9	2,6	0,8	0,5	0,5	0,4	3,3	2,3	1,0	1,1	6,4
c) op de depositobanken	2,2	2,1	1,7	2,1	2,3	2,7	3,7	3,0	3,4	3,2	3,4	3,3	4,2	4,1	3,7	5,9	4,7	5,3	4,5	5,1	5,0
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																					
1. Op de Staat :																					
a) op ten hoogste één jaar	33,1	35,0	39,4	32,9	39,0	45,6	46,8	42,1	39,0	39,4	39,0	14,4	19,1	22,1	22,1	24,0	22,4	25,7	26,0	v25,9	v24,0
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	18,1	17,6	17,7	18,0	18,3	19,3	19,7	20,7	22,9	23,6	25,0	28,5	29,9	29,2	32,2	32,0	32,3	32,6	33,6	v32,7	v33,7
— overige	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	2,4	2,4	2,8	2,6	2,6	2,7	21,9	20,2	20,3	20,3	20,3	21,3	21,8	21,7	v21,8	v21,8
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																					
a) op ten hoogste één jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	1,5	1,6	1,7	1,5	1,6	1,5	1,4	1,4	1,6	1,6	1,9	1,8	1,2	1,6	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	v 0,3	v 0,3
— overige	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1	1,0	1,1	0,9	v 0,9	v 1,0
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																					
a) accepten	1,0	0,8	0,6	1,4	1,2	1,1	1,5	2,1	3,8	4,1	5,1	3,0	3,5	4,9	3,2	2,8	2,6	2,8	2,9	3,8	5,3
b) handelspapier	18,6	17,2	17,0	20,3	19,6	21,0	22,0	24,1	25,1	25,4	27,2	26,9	32,2	32,9	33,4	35,1	38,1	38,8	40,8	40,3	42,0
c) voorschotten	24,8	25,9	25,6	26,2	26,4	28,1	28,1	30,0	30,0	31,1	31,8	35,6	35,1	37,5	37,3	39,7	42,4	43,5	44,8	46,8	47,8
d) obligaties :																					
— verkrijgbaar door elke belegger	2,0	1,9	1,6	1,6	1,9	2,0	2,0	2,3	2,4	2,9	2,9	2,7	2,7	2,9	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	v 2,2	v 2,3
— overige	0,3	0,3	0,3	0,3	0,7	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1	1,7	v 1,7	v 1,7
4. Op het Rentenfonds : op ten hoogste één jaar	6,1	7,5	3,9	5,8	8,4	10,0	11,7	11,0	8,0	8,6	8,6	6,4	6,5	7,9	7,9	6,3	6,8	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																					
a) op ten hoogste één jaar	0,2	0,1	...	0,1	...	...	...	...	...	...	...	0,1	...	...	...	...	...	0,1	...	...	...
b) op meer dan één jaar :																					
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger .	5,1	5,3	5,3	5,4	5,6	5,9	6,1	6,7	7,6	8,3	8,5	8,9	9,3	9,9	9,9	10,1	10,3	10,1	9,9	v 9,6	v 9,9
— overige	...	...	...	...	...	0,3	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	v 0,6	v 0,6
D. Andere	20,2	22,0	20,5	21,9	22,0	23,6	23,7	24,4	25,4	29,6	28,1	31,1	29,7	32,5	31,4	31,5	31,7	37,0	40,7	v38,9	v43,6
TOTAAL DER ACTIVA ...	155,4	159,5	160,0	162,4	172,9	187,2	194,3	199,9	201,8	207,6	212,4	218,1	227,6	242,0	242,0	249,5	256,8	266,0	272,2	273,5	290,1

¹ Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks (voorgaande kolom) verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.
² Voor de data vóór 30 juni 1963 hebben de bedragen opgenomen in de rubriek « 6a) in buitenlandse valuta's » uitsluitend betrekking op de convertibele vreemde geldsoorten, terwijl die van rubriek « 6b) in Belgische franken » niet enkel betrekking hebben op de Belgische franken doch ook op de niet-convertibele buitenlandse valuta's. Deze laatste vertegenwoordigen slechts geringe bedragen.

c) - Depositobanken — Passiva — Driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63 r	30-6-63 1	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64
A. Verplichtingen aan het buitenland :																					
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :																					
a) in deviezen ²	5,6	6,9	9,1	9,2	12,4	22,4	23,0	21,3	15,5	16,4	17,2	20,4	21,7	28,1	29,1	32,4	34,4	40,5	41,7	43,1	45,9
b) in Belgische franken ^{2 3}	9,2	10,0	10,7	11,2	10,8	10,5	10,9	11,5	10,9	11,1	11,2	12,4	12,3	13,5	16,1	17,6	16,9	16,7	17,5	15,9	18,1
4. Statistische aanpassing	-0,8	-0,4	-0,8	-1,1	-0,7	-0,5	-0,4	-0,6	-0,1	-0,9	-0,1	-0,3	+0,6	+0,6	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	14,0	16,5	19,0	19,3	22,5	32,4	33,5	32,2	26,3	26,6	28,3	32,5	34,6	42,2	45,2	50,0	51,3	57,2	59,2	59,0	64,0
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																					
1. Munten en biljetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Andere :																					
a) aan de Nationale Bank van België	...	...	1,7	...	...	0,1	...	...	...	...	...	1,3	0,3	0,2	0,2	1,5	0,3	...	0,1	...	0,2
b) aan de openbare instellingen	...	...	...	...	...	...	...	0,3	...	...	...	0,3	...	0,3	...	...	...	...	0,2	0,1	—
c) aan de depositobanken	2,2	2,1	1,7	2,1	2,3	2,7	3,7	3,0	3,4	3,1	3,4	3,3	4,3	4,1	3,7	5,9	4,7	5,3	4,5	5,1	5,0
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																					
1. Chartaal geld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Giraal geld :																					
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren	60,4	62,4	55,8	57,4	60,7	61,4	60,9	65,1	66,1	68,3	67,5	69,3	72,9	76,0	75,8	73,6	78,5	77,3	79,8	79,0	86,3
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																					
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																					
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	20,3	17,7	18,1	19,1	21,7	22,3	25,2	27,3	30,6	30,5	31,9	28,6	28,6	27,9	27,9	26,6	25,8	26,4	25,6	29,9	29,5
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	15,8	15,7	15,6	15,7	15,8	15,7	15,9	16,3	16,9	17,4	18,4	19,9	22,1	23,4	23,4	26,4	29,2	31,9	32,7	34,2	35,6
— deposito's in deviezen	4,8	5,8	8,0	7,2	7,9	7,9	8,4	8,0	8,2	7,9	8,0	7,4	7,4	8,2	8,2	8,4	9,1	10,1	8,1	5,0	5,1
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	6,9	7,1	7,3	7,6	7,9	8,2	8,4	8,6	9,1	9,8	10,4	11,1	11,1	11,2	11,2	11,3	11,4	11,2	11,2	11,3	11,4
5. Andere :																					
a) tegenover het Rentenfonds	0,6	...	...	...	0,9	2,2	0,7	0,8	0,5	1,3	0,7	...	0,2	0,2	0,2	...	...	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	...	...	0,1	0,7	0,4	0,2	0,4	0,6	1,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	1,0	...
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	30,4	32,2	32,7	33,3	32,8	34,1	37,2	37,7	39,6	42,5	43,5	44,2	46,0	48,0	45,6	45,5	46,3	46,2	50,5	48,9	53,0
TOTAAL DER PASSIVA ...	155,4	159,5	160,0	162,4	172,9	187,2	194,3	199,9	201,8	207,6	212,4	218,1	227,6	242,0	242,0	249,5	256,8	266,0	272,2	273,5	290,1

¹ Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks (voorgaande kolom) verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIII jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.

² Voor de data vóór 30 juni 1963 hebben de bedragen opgenomen in de rubriek « 8a) in buitenlandse valuta's » uitsluitend betrekking op de convertibele vreemde geldsoorten, terwijl die van rubriek « 8b) in Belgische franken » niet enkel betrekking hebben op de Belgische franken doch ook op de niet-convertibele buitenlandse valuta's. Deze laatste vertegenwoordigen slechts geringe bedragen.

³ Incl. de verrichtingen in Belgische franken aan de internationale instellingen gevestigd in de B.L.E.U.

d) - Totaal der geldscheppende instellingen — Passiva — Driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-3-60	30-6-60	30-9-60	31-12-60	31-3-61	30-6-61	30-9-61	31-12-61	31-3-62	30-6-62	30-9-62	31-12-62	31-3-63	30-6-63	30-9-63	31-12-63	31-3-64	30-6-64	30-9-64	31-12-64	
A. Verplichtingen aan het buitenland :																					
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
2. E.B.U.	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Andere :																					
a) in deviezen ²	5,6	6,9	9,1	9,2	12,4	22,4	23,0	21,3	15,5	16,4	17,2	20,4	21,7	28,1	29,1	32,4	34,4	40,5	41,7	43,1	45,9
b) in Belgische franken ^{1 2}	10,5	11,6	12,0	13,5	12,7	12,3	13,0	14,4	13,3	13,7	13,7	15,1	15,7	16,7	19,3	20,9	20,6	20,4	21,1	19,4	21,6
4. Statistische aanpassing	-0,8	-0,4	-0,8	-1,1	-0,7	-0,5	-0,4	-0,6	-0,1	-0,9	-0,1	-0,3	+0,6	+0,6	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verplichtingen aan het buitenland	15,6	18,4	20,5	21,8	24,6	34,4	35,8	35,3	28,9	29,4	31,0	35,4	38,2	45,6	48,6	53,5	55,2	61,1	63,0	62,7	67,7
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :																					
1. Munt en biljetten ³	2,7	2,9	2,7	3,0	2,9	2,7	2,7	2,9	2,8	2,9	2,7	2,9	2,9	2,8	2,8	3,0	3,1	3,5	3,3	3,2	3,4
2. Andere :																					
a) aan de Nationale Bank van België	...	...	2,1	...	...	0,1	...	...	...	...	...	1,3	0,4	0,3	0,3	1,6	0,3	...	0,1	...	0,2
b) aan de openbare instellingen	...	...	...	0,3	...	...	...	0,3	...	...	...	0,3	...	0,3	...	0,1	0,1	0,3	0,2	0,6	
c) aan de depositobanken :																					
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,2	1,2
— andere	6,1	4,0	4,2	5,9	6,2	4,4	6,2	8,8	6,7	4,2	4,4	7,5	7,2	4,8	4,4	6,5	10,3	9,0	5,6	6,3	12,1
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet geldscheppende sector :																					
1. Chartaal geld ⁴	118,8	122,1	123,6	126,9	125,5	127,9	129,1	132,2	131,0	135,3	136,7	141,7	143,8	149,7	149,7	150,1	153,7	151,4	157,1	158,4	163,7
2. Giraal geld :																					
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁵	86,2	89,6	81,9	86,4	88,4	90,4	89,8	95,2	95,8	99,3	99,0	102,2	106,4	110,8	109,9	106,5	113,2	111,6	117,6	115,1	124,1
b) aangehouden door de overheid	7,5	8,2	8,6	7,3	8,7	8,4	9,6	10,0	9,6	10,4	11,0	10,6	12,5	12,7	12,7	11,2	12,1	11,3	12,4	11,7	10,8
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																					
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																					
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	20,3	17,7	18,1	19,1	21,7	22,3	25,2	27,3	30,6	30,5	31,9	28,6	28,6	27,9	27,9	26,6	25,8	26,4	25,6	29,9	29,5
— deposito's in Belgische franken op depositboekjes	15,8	15,7	15,6	15,6	15,8	15,7	15,9	16,3	16,9	17,4	18,4	19,9	22,1	23,4	23,4	26,4	29,2	31,9	32,7	34,2	35,6
— deposito's in deviezen	4,8	5,8	8,0	7,2	7,9	7,9	8,4	8,0	8,2	7,9	8,0	7,4	7,4	8,2	8,2	8,4	9,1	10,1	8,1	5,0	5,1
b) aangehouden door de Schatkist	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	...	0,1	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4. Obligatieleningen	6,9	7,1	7,3	7,6	7,9	8,2	8,4	8,6	9,1	9,8	10,4	11,1	11,1	11,2	11,2	11,3	11,4	11,2	11,2	11,3	11,4
5. Andere :																					
a) tegenover het Rentenfonds ⁶	4,2	5,4	...	...	4,4	6,0	8,2	5,8	4,8	4,1	2,7	0,1	0,2	0,3	0,3	...	...	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	...	...	0,1	0,7	0,4	0,2	0,5	0,6	1,4	0,2	0,3	0,3	0,1	0,4	0,4	0,6	0,5	0,4	0,3	1,0	...
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	38,4	42,1	46,7	57,5	59,7	62,4	67,0	68,3	68,6	67,8	67,8	65,3	76,5	82,9	80,5	81,6	84,5	83,5	89,4	89,8	95,4
TOTAAL DER PASSIVA ...	327,8	339,3	339,7	359,5	374,3	391,2	406,9	419,6	414,5	419,2	424,3	434,6	457,4	481,3	480,6	487,3	508,5	511,5	526,7	530,0	560,8

Kolom van tabel XIII-1
« Gezamenlijke balansen van de geldschep. instel. » waarin de rubriek begrepen is

¹ Voor de N.B.B., inbegrepen de verbintenissen in Belgische franken tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F. en de E.B.U.; voor de andere geldscheppende instellingen, inbegrepen de verbintenissen in Belgische franken tegenover de internationale instellingen gevestigd in de B.L.E.U., sedert men deze heeft kunnen verwijderen uit de binnenlandse niet geldscheppende sector, t.t.z. sedert juni 1958.

² Voor de data vóór 30 juni 1963 hebben de bedragen opgenomen in de rubriek « 8a) in buitenlandse valuta's » uitsluitend betrekking op de convertibele vreemde geldsoorten, terwijl die van rubriek « 8b) in Belgische franken » niet enkel betrekking hebben op de Belgische franken doch ook op de niet-converteerbare buitenlandse valuta's. Deze laatste vertegenwoordigen slechts geringe bedragen.

³ N.B.B. : inclusief de munten en biljetten van de Schatkist die door andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank worden aangehouden. *Geldscheppende openbare instellingen* : alleen de munten en biljetten van de Schatkist in de handen van de Nationale Bank van België.

⁴ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor de Nationale Bank van België en overschat voor de openbare instellingen voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank van België worden aangehouden.

⁵ N.B.B. : inclusief de rekeningen op zicht van de parastatale instellingen, behalve die van het Rentenfonds, hetwelk onder C5a of D « Andere » voorkomt. *Geldscheppende openbare instellingen* : inclusief de rekeningen op zicht van de parastatale instellingen, behalve deze van bepaalde administratieve parastatale instellingen welke in rubriek C2b begrepen zijn.

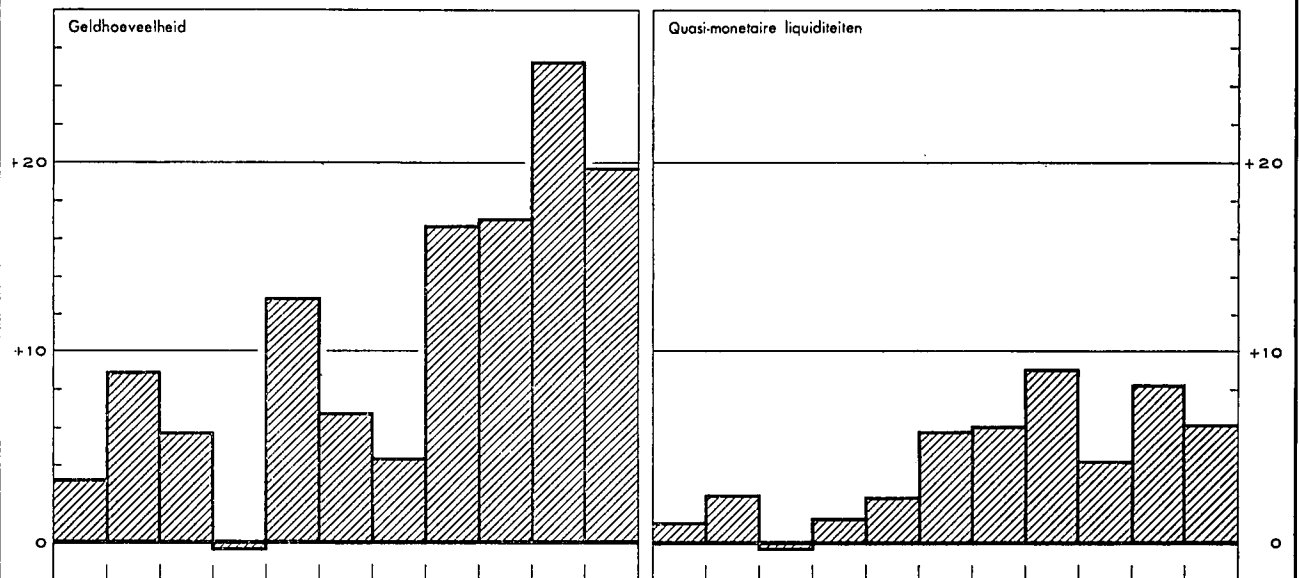
⁶ Op de data, waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de verplichtingen aan het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

⁷ Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks (voorgaande kolom) verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIII jaargang, deel II, nr 3, september 1963, blz. 174-177.

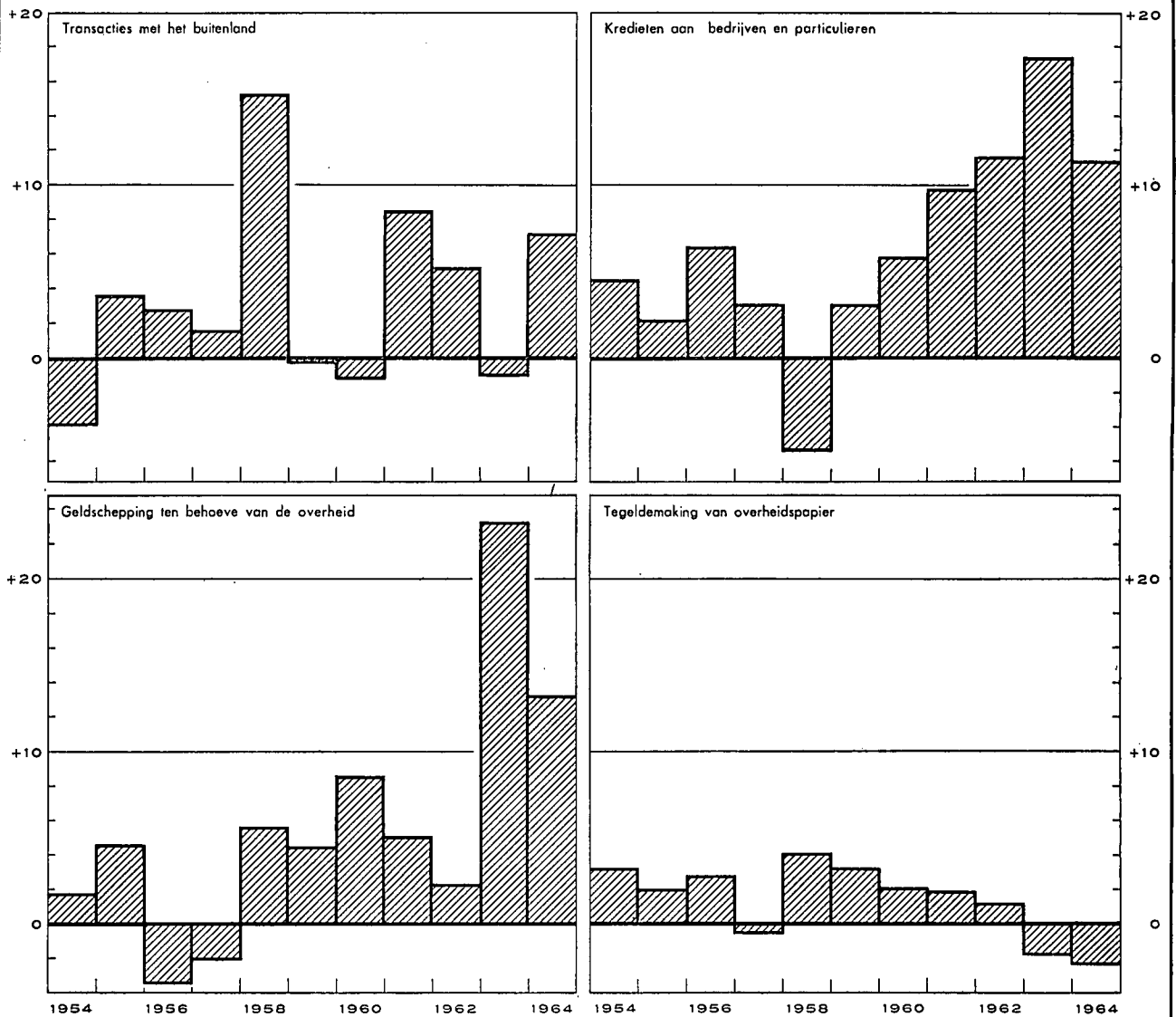
XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN

(Veranderingen in miljarden franken)

A.- VERANDERINGEN

B.- OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(Miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (8)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (4)	Kredieten verleend aan bedrijven en particulieren 1 (5)	Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen (stijging : -) (6) (7)		Geldschepping ten behoeve van de overheid (8) (9)		Tegeldemaking van overheidspapier (10) (11)		Obligatieleningen van de depositobanken (12)	Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen (13)	Diversen (14)
						van commerciële vorderingen op het buitenland	van kredieten aan bedrijven en particulieren	Staat	Andere overheidsinstellingen 2	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen	door tussenkomst van het Rentenfonds			
1959 1 ^e kwartaal	+ 0,2	+ 3,4	+ 3,6	- 1,7	- 0,6	- 0,4	+ 2,0	+ 1,3	+ 0,4	+ 1,3	+ 1,2	- 0,2	+ 0,2	+ 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,3	- 0,9	+ 3,4	- 0,4	- 0,3	+ 0,4	...	- 0,5	+ 1,1	+ 0,2	+ 0,9	- 0,1	+ 0,3	+ 1,8
3 ^e kwartaal	- 4,4	+ 1,6	- 2,8	- 0,1	+ 0,2	- 0,2	+ 0,1	- 1,8	- 0,8	+ 0,7	- 0,4	...	+ 0,6	- 1,1
4 ^e kwartaal	+ 6,7	+ 1,7	+ 8,4	+ 2,1	+ 3,8	+ 0,4	- 0,8	+ 4,7	...	- 0,4	- 0,3	...	- 0,2	- 0,9
Totaal ...	+ 6,8	+ 5,8	+ 12,6	- 0,1	+ 3,1	+ 0,2	+ 1,3	+ 3,7	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	- 0,3	+ 0,9	- 0,1
1960 1 ^e kwartaal	- 3,9	+ 5,1	+ 1,2	+ 4,4	+ 0,7	- 0,9	- 0,3	- 5,4	+ 1,7	+ 1,0	+ 0,2	...	+ 0,6	- 0,8
2 ^e kwartaal	+ 7,4	- 1,8	+ 5,6	- 0,7	+ 1,0	+ 0,1	- 0,3	+ 5,4	- 0,1	- 0,5	+ 0,2	- 0,2	+ 0,1	+ 0,6
3 ^e kwartaal	- 5,2 ³	+ 2,8 ³	- 2,4 ³	- 4,6	- 1,1	- 0,2	+ 0,6	+ 5,7	- 0,7	...	+ 1,0	- 0,2	- 0,4	- 2,5
4 ^e kwartaal	+ 6,1 ³	... ³	+ 6,1 ³	- 0,4	+ 5,3	+ 1,3	- 1,0	+ 0,7	+ 1,3	- 0,3	+ 0,5	- 0,3	- 0,4	- 0,6
Totaal ...	+ 4,4 ³	+ 6,1 ³	+ 10,5 ³	- 1,3	+ 5,9	+ 0,3	- 1,0	+ 6,4	+ 2,2	+ 0,2	+ 1,9	- 0,7	- 0,1	- 3,3
1961 1 ^e kwartaal	+ 2,1 ³	+ 3,3 ³	+ 5,4 ³	- 1,2	- 0,8	- 0,5	- 0,8	+ 5,5	- 0,6	+ 1,1	- 0,6	- 0,3	+ 0,8	+ 2,8
2 ^e kwartaal	+ 4,1	+ 0,4	+ 4,5	- 0,5	+ 2,8	+ 0,5	- 0,1	- 0,2	+ 0,6	- 0,1	+ 0,3	- 0,3	+ 0,7	+ 0,8
3 ^e kwartaal	+ 1,7 ³	+ 3,6 ³	+ 5,3 ³	+ 5,4	+ 2,4	- 1,0	- 1,9	+ 2,3	- 0,5	+ 0,4	+ 0,1	- 0,3	+ 0,4	- 2,0
4 ^e kwartaal	+ 8,8 ³	+ 1,8 ³	+ 10,6 ³	+ 4,6	+ 5,5	- 0,1	+ 1,1	- 4,5	+ 2,5	+ 0,1	+ 0,6	- 0,2	+ 0,6	+ 0,4
Totaal ...	+ 16,7 ³	+ 9,1 ³	+ 25,8 ³	+ 8,3	+ 9,9	- 1,1	- 1,7	+ 3,1	+ 2,0	+ 1,5	+ 0,4	- 1,1	+ 2,5	+ 2,0
1962 1 ^e kwartaal	- 1,1	+ 4,2	+ 3,1	+ 5,2	- 1,3	- 1,4	+ 1,8	+ 1,4	- 0,2	+ 0,2	- 0,6	- 0,5	- 0,3	- 1,2
2 ^e kwartaal	+ 8,7	...	+ 8,7	+ 0,4	+ 3,9	+ 1,3	- 2,2	+ 0,2	- 0,1	+ 0,6	+ 0,5	- 0,6	+ 2,3	+ 2,4
3 ^e kwartaal	+ 1,6	+ 2,6	+ 4,2	+ 1,9	+ 0,8	- 1,7	+ 2,5	+ 2,5	+ 0,8	+ 0,4	- 0,1	- 0,6	- 0,2	- 2,1
4 ^e kwartaal	+ 7,9	- 2,5	+ 5,4	- 2,2	+ 8,1	+ 1,6	- 2,0	- 3,9	+ 1,7	- 0,7	+ 0,9	- 0,7	+ 0,6	+ 2,0
Totaal ...	+ 17,1	+ 4,3	+ 21,4	+ 5,3	+ 11,5	- 0,2	+ 0,1	+ 0,2	+ 2,2	+ 0,5	+ 0,7	- 2,4	+ 2,4	+ 1,1
1963 1 ^e kwartaal	+ 8,1	+ 2,2	+ 10,3	+ 3,3	+ 1,9	- 1,3	- 0,3	+ 11,5	- 1,3	- 0,2	+ 0,2	- 0,1	+ 0,5	- 3,9
2 ^e kwartaal	+ 10,7	+ 1,4	+ 12,1	+ 0,1	+ 3,9	+ 0,2	+ 0,3	+ 6,3	+ 0,1	- 0,4	+ 0,9	- 0,1	...	+ 1,0
3 ^e kwartaal	- 4,5	+ 1,9	- 2,6	- 1,9	+ 3,2	+ 0,5	+ 0,1	- 1,6	+ 0,1	- 0,9	- 0,3	- 0,1	- 0,2	- 1,5
4 ^e kwartaal	+ 11,1	+ 2,7	+ 13,8	- 2,5	+ 8,3	+ 0,3	+ 0,9	+ 7,4	+ 0,9	- 0,1	- 0,9	- 0,1	+ 0,3	- 0,7
Totaal ...	+ 25,4	+ 8,2	+ 33,6	- 1,0	+ 17,3	- 0,5	+ 1,0	+ 23,6	- 0,2	- 1,6	- 0,1	- 0,4	+ 0,6	- 5,1
1964 1 ^e kwartaal	- 4,7	+ 4,3	- 0,4	- 1,5	+ 4,1	- 1,3	- 4,7	+ 3,0	- 0,1	- 0,2	+ 0,1	+ 0,3	+ 0,2	- 0,3
2 ^e kwartaal	+ 12,8	- 2,0	+ 10,8	+ 0,2	+ 3,5	+ 0,7	+ 0,9	+ 5,0	+ 1,3	- 0,3	- 0,4	- 0,1	...	...
3 ^e kwartaal	- 1,9	+ 2,7	+ 0,8	v + 1,7	+ 1,3	+ 1,3	+ 0,7	- 0,9	v + 0,1	v - 1,0	- 0,5	- 0,1	v - 1,1	v - 0,7
4 ^e kwartaal	+ 13,5	+ 1,1	+ 14,6	v + 6,7	+ 2,4	- 0,5	+ 1,0	+ 3,8	v + 1,0	v + 0,2	- 0,2	...	v + 0,6	v - 1,3
Totaal ...	+ 19,7	+ 6,1	+ 25,8	v + 7,1	+ 11,3	+ 0,2	- 2,1	+ 10,9	v + 2,3	v - 1,3	- 1,0	+ 0,1	v + 0,6	v - 2,3

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.
 — Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.
 — Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

1 Verandering van het opgenomen bedrag van de discontokredieten, voorschotten en acceptiekredieten (exclusief de accepten in verband met uitvoertransacties) die oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend werden.
 — 2 Incl. de pensioenfondsen. — 3 Tijdens het derde kwartaal van 1960 werden de deposito's in de Belgische banken van Kongolese ingezetenen, niet banken, die tot dan toe in de monetaire statistieken niet van de rekeningen van ingezetenen waren onderscheiden in « financiële » buitenlandse rekeningen omgezet; later werd een deel van deze rekeningen opnieuw met rekeningen van ingezetenen gelijkgesteld. Deze omzettingen veroorzaakten in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten een louter boekhoudkundige vermindering van F 0,9 miljard in het derde kwartaal van 1960 en boekhoudkundige vermeerderingen van F 0,3, F 0,2, F 0,1 en F 0,2 miljard respectievelijk in het vierde kwartaal van 1960 en het eerste, derde en vierde kwartaal van 1961. Deze boekhoudkundige vermindering en vermeerderingen werden geweerd uit de wijzigingen van de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten, zoals ze in kolommen (1) tot (8) van onderhavige tabel voorkomen.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld					Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal gold	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ²	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren ¹			Girale geldhoeveelheid			
					Rekeningen courant bij de N.B.B. ²	Tegoeden op postrekening ²	Deposito's direct opeisbaar of op ten hoogste 30 dagen bij de banken en parastatale instellingen ²				Totaal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1953 Juni	5,8	98,4	102,6	6,9	0,6	19,6	46,1	66,3	73,2	175,8	58,4
December	5,9	101,6	105,9	7,1	0,6	19,9	46,8	67,3	74,4	180,3	58,7
1954 Juni	5,9	100,2	104,3	8,1	0,7	20,2	49,0	69,9	78,0	182,3	57,2
December	5,9	102,7	106,7	7,4	0,5	20,6	48,4	69,5	76,9	183,6	58,1
1955 Juni	5,8	105,3	108,6	7,3	0,6	20,4	50,7	71,7	79,0	187,6	57,9
December	5,6	107,6	110,7	7,9	0,6	20,8	52,5	73,9	81,8	192,5	57,5
1956 Juni	5,4	108,4	111,4	6,7	0,3	22,6	54,1	77,0	83,7	195,1	57,1
December	5,4	111,5	114,3	6,5	0,6	21,3	55,6	77,5	84,0	198,3	57,7
1957 Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,3
1958 Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5 ³	82,0	89,2	209,5	57,4
1959 Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	24,9	60,6	85,9	93,7	214,0	56,2
December	5,6	118,3	121,3	7,6	0,5	25,8	61,1	87,4	95,0	216,3	56,1
1960 Juni	5,7	119,3	122,1	8,2	0,4	25,7	63,5	89,6	97,8	219,9	55,5
December	5,8	124,1	126,8	7,3 ⁵	0,7	26,9	58,7 ⁴	86,3	93,6	220,4	57,6
1961 Juni	5,9	124,8	127,9	8,5	0,4	27,3	62,7 ⁴	90,4	98,9	226,8	56,4
December	6,0	129,1	132,2	10,0	0,6	27,9	66,7	95,2	105,2	237,4	55,7
1962 Juni	6,1	132,1	135,3	10,4	0,4	29,1	69,8	99,3	109,7	245,0	55,2
December	6,2	138,5	141,7	10,6	0,5	30,4	71,3	102,2	112,8	254,5	55,7
1963 Juni ⁶ ..... (r.)	6,2	146,2	149,6	12,8	0,4	32,2	78,2	110,8	123,6	273,2	54,8
<i>Nieuwe reeks⁶</i>											
Juni	6,2	146,2	149,6	12,8	0,4	32,2	77,3	109,9	122,7	272,3	54,9
December	6,3	150,5	153,7	12,1	0,5	32,9	79,8	113,2	125,3	279,0	55,1
1964 Januari	6,3	147,7	151,3	9,5	0,3	34,1	76,0	110,4	119,9	271,2	55,8
Februari	6,3	148,1	151,6	10,5	0,4	31,8	75,8	108,0	118,5	270,1	56,1
Maart	6,3	148,6	151,4	11,3	0,4	32,6	78,6	111,6	122,9	274,3	55,2
April	6,3	150,2	153,6	10,0	0,3	35,2	77,0	112,5	122,5	276,1	55,6
Mei	6,3	151,5	154,8	11,8	0,4	33,7	81,3	115,4	127,2	282,0	54,9
Juni	6,4	153,9	157,1	12,4	0,3	35,8	81,5	117,6	130,0	287,1	54,7
Juli	6,5	155,9	159,2	9,1	0,3	36,6	77,5	114,4	123,5	282,7	56,3
Augustus	6,6	155,0	158,5	9,9	0,3	34,6	78,9	113,8	123,7	282,2	56,2
September	6,6	155,0	158,4	11,7	0,4	34,1	80,5	115,0	126,7	285,1	55,6
Oktober	6,6	155,9	159,5	10,8	0,3	35,2	80,6	116,1	126,9	286,4	55,7
November	6,6	155,8	159,2	9,6	0,3	33,1	83,0	116,4	126,0	285,2	55,8
December	6,8	160,3	163,8	10,8	0,6	35,9	v 87,6	v 124,1	v 134,9	v 298,7	54,8

1 Incl. administratieve parastatale instellingen.

2 Na aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

3 Dank zij een nieuwe indeling werden, vanaf augustus 1958, de rekeningen op meer dan één maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd (cf. tabel XIII - 1, noot 4).

4 In beginsel zouden de deposito's in de Belgische banken van de Kongolese ingezetenen niet in de geldhoeveelheid mogen begrepen zijn. De toepassing van dit beginsel stuit nochtans op moeilijkheden van statistische aard. De deposito's op hoogstens één maand in de Belgische banken van de Kongolese ingezetenen, niet-banken, waren dan ook tot einde juli 1960 in de geldhoeveelheid begrepen; zij werden eruit verwijderd in augustus 1960 ten belope van F 0,1 miljard en in september voor een aanvullend bedrag van F 0,4 miljard, maar deze bedragen werden er vervolgens gedeeltelijk terug in opgenomen en wel in december 1960, januari, september en oktober 1961 telkens voor F 0,1 miljard. Dit heeft tot gevolg dat de beweging van de cijfers van de kolom (7) van bovenstaande tabel voor de periode juli 1960-oktober 1961 beïnvloed wordt door louter boekhoudkundige factoren.

5 Het cijfer van de girale geldhoeveelheid in handen van de Schatkist en de lagere overheid per einde december 1960 is abnormaal laag terwille van de wanorde, door de stakingen veroorzaakt. Zonder deze laatste had dit cijfer ongetwijfeld tussen F 8 miljard en F 9 miljard gelegen.

6 Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldscheppende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1968, blz. 174-177.

**XIII - 5. — GOUDVOORRAAD EN NETTODEVIEZENPOSITIE
VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN**

(Miljarden franken)

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak 1			Evolutie							Evolutie	
	N.B.B.	Overige geldschep-pende instel-lingen	Totaal (8) = (1) + (2)	Goudvoorraad en nettodeviezen-positie na statistische aanpassing			Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Herfinanciering buiten de geldschep-pende instel-lingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)	Transacties met het buitenl. 3 (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (10) = (6) - (7) - (8) - (9)	Verschil tussen de cijfers van de geldschep-pende instell. [kol. (6)] en die v.d. betalings-balans van de B.L.E.U. [kol. (12)]	Goudvoorraad en netto-deviezen-positie volgens de betalings-balans van de B.L.E.U. 5
				N.B.B.	Overige geldschep-pende instel-lingen	Totaal	Staat	Andere 2				
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
1953 Jaar	52,7	- 2,4	50,3	+ 1,1	- 0,2	+ 0,9	+ 1,9	...	+ 0,3	- 1,3	- 0,8	+ 0,1
1954 Jaar	50,9	- 2,6	48,3	- 1,8	- 0,3	- 2,1	+ 2,6	...	- 0,8	- 3,9	- 1,5	- 3,6
1955 Jaar	57,2	- 2,5	54,7	+ 6,3	+ 0,4	+ 6,7	+ 2,4	+ 0,2	+ 0,6	+ 3,5	- 2,3	+ 4,4
1956 Jaar	57,8	- 3,8	54,0	+ 0,6	- 1,3	- 0,7	- 3,8	+ 0,3	- 0,1	+ 2,9	+ 1,1	+ 0,4
1957 Jaar	58,4	- 2,3	56,1	+ 0,6	+ 1,2	+ 1,8	+ 0,7	- 0,2	- 0,2	+ 1,5	+ 0,3	+ 2,1
1958 Jaar	75,5	- 3,4	72,1	+17,1	- 0,8	+16,3	+ 1,4	...	- 0,4	+15,3	- 0,4	+15,9
1959 Jaar	72,3 ⁶⁷	- 1,6	70,7 ⁶⁷	- 6,1 ⁶⁷	+ 2,0	- 4,1 ⁶⁷	- 3,4	- 0,8 ⁷	+ 0,2	- 0,1	...	- 4,1
1960 1 ^e kwartaal ...	74,0	- 1,2	72,8	+ 1,7	+ 0,1	+ 1,8	- 2,7	+ 1,0	- 0,9	+ 4,4	+ 1,6	+ 3,4
2 ^e kwartaal ...	76,3	- 1,8	74,5	+ 2,3	- 0,6	+ 1,7	+ 1,8	+ 0,5	+ 0,1	- 0,7	...	+ 1,7
3 ^e kwartaal ...	69,7	- 2,5 ⁸	67,2 ⁸	- 6,6	+ 0,2 ⁸	- 6,4 ⁸	- 1,6	...	- 0,2	- 4,6	+ 0,4	- 6,0
4 ^e kwartaal ...	80,5	- 5,7 ⁸	74,8 ⁸	+10,8	- 3,8 ⁸	+ 7,0 ⁸	+ 5,9	+ 0,2	+ 1,3	- 0,4	+ 0,1	+ 7,1
				+ 8,2	- 4,1 ⁸	+ 4,1 ⁸	+ 3,4	+ 1,7	+ 0,3	- 1,3	+ 2,1	+ 6,2
1961 1 ^e kwartaal ...	79,7	- 6,4 ⁸	73,3 ⁸	- 0,8	- 1,0 ⁸	- 1,8 ⁸	+ 0,2	- 0,3	- 0,5	- 1,2	+ 0,6	- 1,2
2 ^e kwartaal ...	82,6	-14,4	68,2	+ 2,9	- 8,6	- 5,7	- 6,0	+ 0,3	+ 0,5	- 0,5	- 0,7	- 6,4
3 ^e kwartaal ...	86,0	-15,1 ⁸	70,9 ⁸	+ 3,4	- 0,4 ⁸	+ 3,0 ⁸	- 1,4	...	- 1,0	+ 5,4	- 0,8	+ 2,2
4 ^e kwartaal ...	92,7	-14,9 ⁸	77,8 ⁸	+ 6,7	- 0,4 ⁸	+ 6,3 ⁸	+ 1,7	+ 0,1	- 0,1	+ 4,6	- 0,3	+ 6,0
				+12,2	-10,4 ⁸	+ 1,8 ⁸	- 5,5	+ 0,1	- 1,1	+ 8,3	- 1,2	+ 0,6
1962 1 ^e kwartaal ...	90,5	- 5,9	84,6	- 2,2	+ 8,8	+ 6,6	+ 2,5	+ 0,3	- 1,4	+ 5,2	...	+ 6,6
2 ^e kwartaal ...	89,6	- 7,2	82,4	- 0,9	- 1,2	- 2,1	- 3,8	...	+ 1,3	+ 0,4	- 0,4	- 2,5
3 ^e kwartaal ...	88,6	- 7,7	80,9	- 1,0	- 0,7	- 1,7	- 2,0	+ 0,1	- 1,7	+ 1,9	+ 0,9	- 0,8
4 ^e kwartaal ...	91,0	-10,5	80,5	+ 2,4	- 2,5	- 0,1	+ 0,5	...	+ 1,6	- 2,2	+ 0,8	+ 0,7
				- 1,7	+ 4,4	+ 2,7	- 2,8	+ 0,4	- 0,2	+ 5,3	+ 1,3	+ 4,0
1963 1 ^e kwartaal ...	95,4	-11,6	83,8	+ 4,4	- 0,7	+ 3,7	+ 1,7	...	- 1,3	+ 3,3	- 1,3	+ 2,4
2 ^e kwartaal (r)	98,6	-14,2	84,4	+ 3,2	- 2,0	+ 1,2	+ 1,1	...	...	+ 0,1	+ 0,3	+ 1,5
<i>Nieuwe reeks 9</i>												
2 ^e kwartaal ...	98,6	-15,3	83,3									
3 ^e kwartaal ...	99,6	-19,0	80,6	+ 1,0	- 3,4	- 2,4	- 1,0	...	+ 0,5	- 1,9	...	- 2,4
4 ^e kwartaal ...	102,2	-23,3	78,9	+ 2,6	- 4,6	- 2,0	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,3	- 2,5	- 0,1	- 2,1
				+11,2	-10,7	+ 0,5	+ 1,9	+ 0,1	- 0,5	- 1,0	- 1,1	- 0,6
1964 1 ^e kwartaal ...	101,8	-23,6	78,2	- 0,4	- 0,2	- 0,6	+ 0,2	+ 2,0	- 1,3	- 1,5	v+ 0,7	v+ 0,1
3 ^e kwartaal ...	103,2	-24,4	78,8	+ 1,4	- 1,1	+ 0,3	+ 0,4	- 1,0	+ 0,7	+ 0,2	v+ 0,3	v+ 0,6
2 ^e kwartaal ...	105,2	v-24,3	v80,9	+ 2,0	v+ 0,2	v+ 2,2	v- 1,2	+ 0,4	+ 1,3	v+ 1,7	v- 0,1	v+ 2,1
4 ^e kwartaal ...	114,8	v-26,7	v88,1	+ 9,6	v- 2,5	v+ 7,1	v+ 1,1	- 0,2	- 0,5	v+ 6,7	v+ 0,5	v+ 7,6
				+12,6	v- 3,6	v+ 9,0	v+ 0,5	+ 1,2	+ 0,2	v+ 7,1	v+ 1,4	v+10,4

1 Een indeling van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2 en, voor de periode 1950-1960, in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van juli 1961, blz. 26 tot 27.

2 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden (zie noot 7 hierna).

3 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoont, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.

4 Dit verschil omvat : a) de schommelingen van de nettotoegoeden van de Luxemburgse banken tegenover de andere landen dan België; b) tot 31 december 1960, de schommelingen van de verplichtingen der Belgische banken tegenover de Kongolese maatschappijen; c) de schommelingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken tegenover de in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen; d) sedert het derde kwartaal 1963 de gezamenlijke nettotoegoeden van de Luxemburgse ingezetenen bij de Belgische banken.

5 Zie tabel IX - 1, totaal, en tabel IX - 3, rubriek 7.

6 Krachtens de wet van 19 juni 1959 mocht de N.B.B. in haar boeken, als eigen bezit, de vordering aantekenen die de Belgische Staat op het Internationale Monetaire Fonds bezit tot terugbetaling van zijn quantum als lid van het Fonds en zulks tot beloop van de door haar, ten gunste van het Fonds en ter ontlasting van de Staat, uitgegeven biljetten, verloste kredieten of gestorte goudbedragen. Een gedeelte van de vordering die de N.B.B. krachtens deze wettelijke beschikkingen heeft, vloeit niet voort uit verrichtingen met het Fonds, doch uit eenvoudige overnamen van vorderingen van de Belgische Staat. Dergelijke overnamen hadden plaats ten bedrage van F 2,8 miljard in het derde kwartaal van 1959 en van F 0,1 miljard in het vierde kwartaal van hetzelfde jaar. In het verloop van de « Goudvoorraad en nettodeviezenpositie na statistische aanpassing » [kol. (4) en (6)] wordt met die bedragen geen rekening gehouden.

7 Ten gevolge van de Conventie van 1 juli 1959, kocht de N.M.K.N. van de N.B.B. verscheidene gevestigde vorderingen in betalingsakkoorden af. Deze afkopen verklaren, voor ongeveer 0,6 miljard, de vermindering van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de N.B.B. [kol. (1)] tijdens het derde kwartaal van 1959. Evenals de latere terugbetalingen door het buitenland van afgekoekte vorderingen, oefenen ze echter geen invloed uit op het saldo van de transacties met het buitenland opgenomen in kolom (10); in de evolutie van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie worden zij inderdaad gelijkgesteld met kapitaaltransacties van de overheid (andere dan de Staat) met het buitenland en komen dan ook voor in de kolom (8).

8 Tijdens het derde kwartaal van 1960 werden de deposito's van de Kongolese ingezetenen bij de Belgische banken, waarmee tot dan toe geen rekening kon gehouden worden voor de berekening van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldschepende instellingen zoals deze in kolommen (2) en (3) van onderhavige tabel voorkomt, in « bilaterale » of « financiële » buitenlandse rekeningen omgezet; later werd een deel van de financiële rekeningen opnieuw met rekeningen van ingezetenen gelijkgesteld. Deze omzettingen brachten in de goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldschepende instellingen tijdens het derde kwartaal van 1960 een louter boekhoudkundige vermindering teweeg van 1,8 miljard en boekhoudkundige vermeerderingen van F 0,3, F 0,2, F 0,1 en F 0,2 miljard respectievelijk in de evolutie van de « goudvoorraad en nettodeviezenpositie na statistische aanpassing » [kol. (5) en (6)].

9 Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks verwijzen wij de lezer naar het artikel « Geldschepende instellingen — Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1963, blz. 174-177.

XIII - 6. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE (1951-1958)

(miljoenen franken)

Posten	1951 31 december	1952 31 december	1953 31 december	1954 31 december	1955 31 december	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december
ACTIVA								
Goudvoorraad	31.771	35.180	38.787	38.911	46.385	46.247	45.767	63.487
Tegoed op het buitenland	178	1.431	903	3.338	259	995	1.923	1.415
Te ontvangen deviezen en goud	—	2.492	1.994	—	—	2.986	350	280
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) E.B.U.	15.202	14.951	13.440	8.596	9.138	9.743	6.825	7.806
b) landen, leden van de E.B.U.	4.709	1.640	942	709	712	422	1.744	1.312
c) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	44
d) andere landen	868	646	304	580	821	772	879	774
Debiteuren termijnverkopen dev. en goud	2.170	1.476	20	1.448	1	89	1.464	72
Handelspapier op België	8.890	9.152	8.319	9.511	8.399	11.395	14.384	4.103
Voorschotten op onderpand	345	394	721	291	210	453	2.726	510
Mobilisering van spec. rekeningen E.B.U. (K.B. van 22-3-1952 en 26-7-1952) ...	—	166	227	—	—	—	—	—
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :								
a) schatkistcertificaten	6.460	6.035	7.970	7.895	8.800	5.900	6.615	7.840
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.824	445	...	1.183	783	1.836	42	11
c) andere overheidseffecten	69	225	70	44	118	89	1	...
Rekening-courant van de Schatkist	—	—	—	—	—	—	1.325	—
Deel- en pasmunt	202	345	247	548	700	690	673	650
Tegoed bij de Dienst der Postchecks ...								
Rekening A	1	2	2	2	—	—	—	—
Rekening B	1.018	803	468	240	—	—	—	—
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.860	34.763	34.660	34.660	34.660	34.660	34.456	34.243
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.221	1.478	1.678	1.792	1.914	2.072	2.239	2.379
Te innen waarden	365	167	130	151	171	395	210	175
Gebouwen, materieel en meubelen	740	889	967	1.061	1.179	1.318	1.416	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	165	225	270	176	224	197	244	239
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	94.967	97.784	101.592	102.679	107.556	111.533	112.670	117.353
Rekeningen-courant en diversen :								
gewone rekening	30	24	27	29	11	11	19	8
rekeningen Akkoord voor Econ. Samenwerking .	1.044	1.341	193	88	57	28	20	—
Schatkist { buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	—	—	—	—	—	—	209	632
Organismen door een bijzondere wet beheerd en openbare besturen	310	405	364	269	277	320	524	313
Banken in België	1.805	2.446	2.143	1.997	1.888	1.663	2.546	2.876
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	475	476	920	1.035	171	229	179	181
Particulieren	393	253	261	280	348	321	340	174
Te betalen waarden	831	447	465	362	390	450	654	474
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) landen, leden van de E.B.U.	644	1.471	352	71	277	752	268	231
b) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	137
c) andere landen	1.120	879	695	462	747	273	268	302
Totaal der verbintenissen op zicht ...	101.619	105.526	107.012	107.272	111.722	115.580	117.697	122.681
Speciale provisie :								
voor E.B.U.-voorschotten :								
a) speciale rekeningen (K. B. van 15-9-1951, 22-3-1952 en 26-7-1952)	1.079	3.872	2.817	—	—	—	—	—
b) Schatkist	4.057	—	—	—	—	—	—	—
c) Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.	—	—	—	—	—	275	475	500
Te leveren deviezen en goud	2.478	1.483	32	1.498	71	1.551	1.850	370
Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	122	106	200	143	284	289	537	446
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reservefonds :								
a) Statutaire reserve	208	232	256	283	315	349	385	425
b) voorzorgsfonds	228	234	243	243	245	247	248	254
c) rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen ...	616	789	867	961	1.079	1.208	1.306	1.353
Te verdelen nettowinst	251	263	292	336	359	361	386	381
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 6. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE (sedert 1959)

(Miljoenen franken)

Posten	1959 31 december	1960 31 december	1961 31 december	1962 31 december	1963 31 december	1964 31 december
ACTIVA						
Goudvoorraad	56.693	58.525	62.424	68.248	68.566	72.555
Vreemde valuta's	4.407	12.605	20.432	12.848	21.532	26.996
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	224	6.775	6.856	2.935	10.924	9.260
Activa in het buitenland, in Belgische franken	—	—	—	—	1.500	1.500
Internationale akkoorden (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) :						
a) E.B.U.	5.536	3.509	413	251	118	62
b) E.M.A.	—	—	—	—	—	—
c) I.M.F. — Deelneming	4.388	4.388	7.989	6.738	7.064	8.716
— Leningen	—	—	—	—	—	1.500
d) andere akkoorden	...	...	...	...	...	...
Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud	1.205	11.821	18.494	12.341	21.093	26.397
Handelspapier	7.560	6.773	5.086	10.083	9.290	7.001
Voorschotten op onderpand	102	51	74	3.022	1.655	625
Overheidseffecten (Art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-1948, 15-4-1952 en 1-2-1963)	8.215	6.040	6.515	5.140	9.275	9.825
Deel- en pasmunt	645	617	490	326	247	397
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks ...	2	1	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) .	34.030	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.469	2.519	2.568	2.627	2.703	2.793
Gebouwen, materieel en meubelen	1.508	1.519	1.539	1.593	1.657	1.712
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.168	1.278	1.430	1.593
Diversen	515	698	544	1.778	1.186	1.215
Orderekening :	128.531	150.916	168.594	163.210	192.241	206.149
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	2.170	1.911	1.500	1.450
PASSIVA						
Bankbiljetten in omloop	118.325	124.091	129.078	138.481	150.503	160.286
Rekeningen-courant :						
gewone rekening	7	24	1	5	3	5
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	494	185	25	27	17	12
Schatkist { speciale rekening vereffening E.B.U.	1	...	...	...	...	...
Banken in het buitenl.: gew. rekening.	252	308	445	387	309	329
Diverse rekeningen-courant	3.161	2.606	8.338	3.474	3.298	1.651
Internationale akkoorden (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) :						
a) E.M.A.	344	249	200	185	126	161
b) andere akkoorden	224	263	365	413	333	383
Totaal der verbintenissen op zicht ...	122.808	127.726	138.452	142.972	154.594	162.827
Belgische banken, monetaire reserve	—	—	—	—	—	1.253
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	1.436	18.644	25.376	15.271	32.000	35.707
Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.168	1.278	1.430	1.593
Diversen	767	938	1.007	1.016	1.453	1.849
Kapitaal	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.088	2.133	2.191	2.273	2.364	2.520
Orderekening :	128.531	150.916	168.594	163.210	192.241	206.149
Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	2.170	1.911	1.500	1.450

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 0. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(miljoenen franken)

Posten	1968 4 november	1964 9 november	1968 9 december	1964 7 december	1964 6 januari	1965 4 januari	1964 10 februari	1965 8 februari
ACTIVA								
Goudvoorraad	68.337	71.715	68.568	72.557	68.548	72.537	68.633	73.065
Vreemde valuta's	20.926	25.251	21.419	25.845	22.090	27.914	21.981	26.052
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	10.103	11.787	10.362	10.643	11.354	8.714	10.527	8.112
Activa in het buitenland, in Belgische franken	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Internationale akkoorden (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) :								
a) E.B.U.	126	70	122	66	118	62	111	55
b) E.M.A.	...	...	...	...	...	...	...	...
c) I.M.F. :								
— Deelneming	7.064	8.215	7.064	8.715	7.064	8.716	7.064	9.016
— Leningen ¹	—	—	—	1.500	—	1.500	—	1.500
d) andere akkoorden	...	...	...	...	...	...	...	...
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	20.613	24.116	20.766	24.930	21.747	27.325	21.663	25.351
Handelspapier	6.152	2.942	3.662	3.262	8.144	3.871	3.454	3.816
Voorschotten op onderpand	232	3.747	525	1.276	1.468	2.022	968	1.257
Overheidseffecten (Art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14-9-1948)	8.325	9.750	9.475	9.675	7.125	9.900	9.825	7.375
Deel- en pasmunt	336	314	308	340	237	395	277	586
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks ...	2	2	1	2	1	2	2	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) .	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.703	2.793	2.703	2.792	2.703	2.793	2.788	2.952
Gebouwen, materieel en meubelen	1.593	1.657	1.593	1.657	1.593	1.657	1.657	1.711
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.333	1.506	1.341	1.515	1.397	1.534	1.490	1.668
Diversen	1.511	1.695	1.518	1.739	1.558	2.219	1.010	1.668
	184.856	201.060	184.927	202.014	190.647	206.661	186.950	199.686
Orderekening :								
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur (Schoolpakt, wet van 29-5-1959, artikel 15) .	1.279	1.082	1.110	1.560	1.500	1.450	1.324	1.263
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	146.877	155.179	146.407	156.397	149.688	160.209	147.473	156.540
Rekeningen-courant :								
gewone rekening	17	20	8	20	12	18	3	5
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	18	15	17	12	17	12	16	12
speciale rekening vereffening E.B.U.	...	...	...	...	...	...	...	...
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	281	306	276	306	319	328	333	322
Diverse rekeningen-courant	760	1.383	666	1.023	900	1.119	1.121	1.392
Internationale akkoorden (Wetten van 28-7-1948 en 19-6-1959) :								
a) E.M.A.	149	110	107	122	127	153	85	152
b) andere akkoorden	261	233	324	417	313	385	300	361
Totaal der verbintenissen op zicht ...	148.363	157.246	147.805	158.297	151.376	162.224	149.331	158.784
Belgische banken, monetaire reserve	—	1.207	—	1.212	—	1.252	—	1.298
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	30.702	35.962	31.115	35.626	33.091	36.097	32.260	33.505
Pensioenkas van het Personeel	1.333	1.506	1.341	1.515	1.397	1.534	1.490	1.668
Diversen	1.755	2.345	1.963	2.570	2.080	2.760	1.076	1.478
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.303	2.394	2.303	2.394	2.303	2.394	2.393	2.553
	184.856	201.060	184.927	202.014	190.647	206.661	186.950	199.686
Orderekening :								
Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29-5-1959, artikel 15) .	1.279	1.082	1.110	1.560	1.500	1.450	1.324	1.263

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (Wet van 4-1-1968. Overeenkomst dd. 1-2-1969).

N. B. — Het Jaarverslag van de Nationale Bank van België bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 7. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

Bron : *Bestuur der Postchecks.*

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
(einde tijdvak)	(maandgemiddelden of maanden)								
(miljarden franken)									
1957	765	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91
1958	789	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,7	91
1959	819	33,1	25,1	39,4	97,9	39,1	97,9	274,3	91
1960	855	37,1	27,0	42,5	103,3	41,6	103,3	290,7	92
1961	882	40,3	29,2	45,7	111,2	46,1	111,2	314,2	92
1962	907	43,4	31,7	49,7	118,4	49,4	118,4	335,9	92
1963	933	47,9	34,8	54,8	130,5	54,6	130,5	370,4	92
1964	956	50,5	36,8	62,8	147,4	62,2	147,4	419,8	93
1963 2 ^e kwartaal	915	46,8	35,0	52,0	121,8	51,5	121,8	347,1	92
3 ^e kwartaal	924	48,5	34,5	56,6	133,8	57,5	133,8	381,7	91
4 ^e kwartaal	933	47,7	35,0	58,4	139,0	56,4	139,0	392,8	93
1964 1 ^e kwartaal	937	49,1	36,1	57,8	140,0	58,6	140,0	396,4	93
2 ^e kwartaal	939	50,1	36,9	62,3	146,0	61,5	146,0	415,8	93
3 ^e kwartaal	949	52,2	37,0	64,6	150,5	65,4	150,5	431,0	93
4 ^e kwartaal	956	50,7	37,2	66,5	153,1	63,5	153,1	436,2	93
1964 Januari	935	51,6	36,6	61,7	153,6	64,9	153,6	433,8	93
Februari	936	47,5	35,9	53,9	132,7	55,9	132,7	375,2	93
Maart	937	48,3	35,7	57,9	133,7	54,9	133,7	380,2	93
April	937	49,8	36,3	63,0	150,1	63,2	150,1	426,4	93
Mei	938	48,8	37,3	58,7	139,0	58,3	139,0	395,0	93
Juni	939	51,8	37,2	65,1	148,9	63,0	148,9	425,9	93
Juli	941	57,8	38,0	76,9	175,3	77,0	175,3	504,5	93
Augustus	945	49,7	36,9	56,9	136,4	60,7	136,4	390,4	93
September	949	49,1	36,1	60,1	139,8	58,3	139,8	398,0	93
Oktober	952	49,8	37,1	63,3	152,5	62,6	152,5	430,9	92
November	955	50,0	36,8	56,9	138,7	59,5	138,7	393,8	93
December	956	52,3	37,7	79,4	168,1	68,4	168,1	484,0	93
1965 Januari	958	53,4	39,0	73,5	171,7	79,9	171,7	496,8	93

1 Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.

2 Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en, tot en met juni 1961, de effecten van de Muntsaneringslening waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet; vanaf juli 1961, alleen de vrije tegoeden. De cijfers over de vrije tegoeden der particulieren per einde tijdvak, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 8, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

3 Gemiddeld tegoed op het einde van elke dag der maand, zowel werkdagen als niet-werkdagen. Voor een zon- of feestdag is het aangeduide tegoed dit van de vorige werkdag.

XIII - 8. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

Activa

Posten	1961 31 december	1962 31 december	1963 31 december	1964 31 december	1963 31 oktober	1964 31 oktober	1963 30 november	1964 30 november
A. Spaargelden (art. 15, K.B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Activa van de monetaire reserve, speciaal deposito bij de N.B.B.	—	—	—	1.252	—	1.207	—	1.212
Kas, Nationale Bank, Postrekening, N.K.B.K.	7.533	6.523	7.851	9.683	3.186	3.460	3.100	3.813
Daggeld	1.214	1.272	2.095	1.650	883	1.270	1.371	2.110
Bankiers	10.782	13.192	16.665	22.926	18.046	21.643	17.494	22.191
Moedermaatsch., filialen en dochtermaatschappijen	4.287	4.717	6.286	6.379	6.970	6.658	6.062	6.081
Andere te innen waarden op korte termijn	6.742	8.248	8.787	9.559	10.441	10.519	10.373	10.833
Wissels	66.088	46.685	72.460	84.885	72.907	81.572	75.779	85.248
a) Overheidspapier ²	40.213	16.569	29.415	32.375	31.196	31.997	32.709	34.472
b) Handelswissels ³	25.875	30.116	43.045	52.510	41.711	49.575	43.070	50.776
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.237	1.317	1.230	1.149	1.334	1.253	1.257	1.224
Debiteuren wegens verstrekte accepten	14.318	17.927	18.784	21.292	18.492	20.267	18.852	20.259
Diverse debiteuren	30.726	38.608	45.661	50.802	44.225	50.303	43.120	49.713
Effecten	53.444	75.148	72.105	74.789	70.995	74.126	72.352	74.618
a) Belegde wettelijke reserve	429	468	541	605	538	595	538	600
b) Belgische overheidsfondsen ^{2 4}	50.094	71.460	67.875	69.307	67.024	69.471	68.339	69.407
c) Buitenlandse overheidsfondsen ⁴	473	317	556	601	436	419	448	433
d) Bankaandelen	1.261	1.282	1.545	1.868	1.556	1.610	1.553	1.856
e) Andere fondsen	1.187	1.621	1.588	2.408	1.441	2.031	1.474	2.322
Diversen	1.552	2.339	2.576	3.040	2.398	3.011	2.334	2.876
Niet gestort kapitaal	9	9	—	—	8	—	8	—
Totaal beschikbare en vlottende middelen ...	197.932	215.985	254.500	287.406	249.885	275.289	252.102	280.178
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	19	17	18	43	20	47	20	47
Gebouwen	1.251	1.301	1.434	2.134	1.437	1.580	1.443	1.596
Participaties in dochtermaatsch. voor immobiliën ...	273	265	255	73	265	296	255	295
Vorderingen op dochtermaatsch. voor immobiliën ...	278	312	336	60	318	352	321	351
Materieel en meubilair	166	200	289	341	227	322	277	325
Totaal vastgelegde middelen ...	1.987	2.095	2.332	2.651	2.267	2.597	2.316	2.614
Totaal der activa ...	199.919	218.080	256.832	290.057	252.152	277.886	254.418	282.792

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa van de Belgische zetels. Dealdi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

² Sedert juni 1963 bevat de rubriek « Overheidspapier » de effecten door de Staat of onder zijn waarborg op hoogstens één jaar uitgegeven. Behalve het herdisconteerbare of ten belope van 95 pct. mobiliseerbare overheidspapier bij de N.B.B., omvat ze dus ook overheidspapier in deviezen en effecten op hoogstens één jaar uitgegeven onder staatswaarborg, actiefbestanddelen die tot nog toe onder de Belgische overheidsfondsen waren opgenomen.

³ Wissels herdisconteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen
(Uitstaande bedragen in miljoenen franken)

1961 31 december	6.999	1963 31 december	8.678	1963 31 oktober	8.117	1964 31 oktober	11.128
1962 31 december	8.486	1964 31 december	10.973	1963 30 november	8.171	1964 30 november	9.468

⁴ Uit de rubriek « Belgische overheidsfondsen » worden daarenboven sedert juni 1963 naar de rubriek « Buitenlandse overheidsfondsen » overgeheveld, diegene onder de effecten van de Kongolese schuld die niet onder waarborg van de Belgische Staat werden uitgegeven.

XIII - 8. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

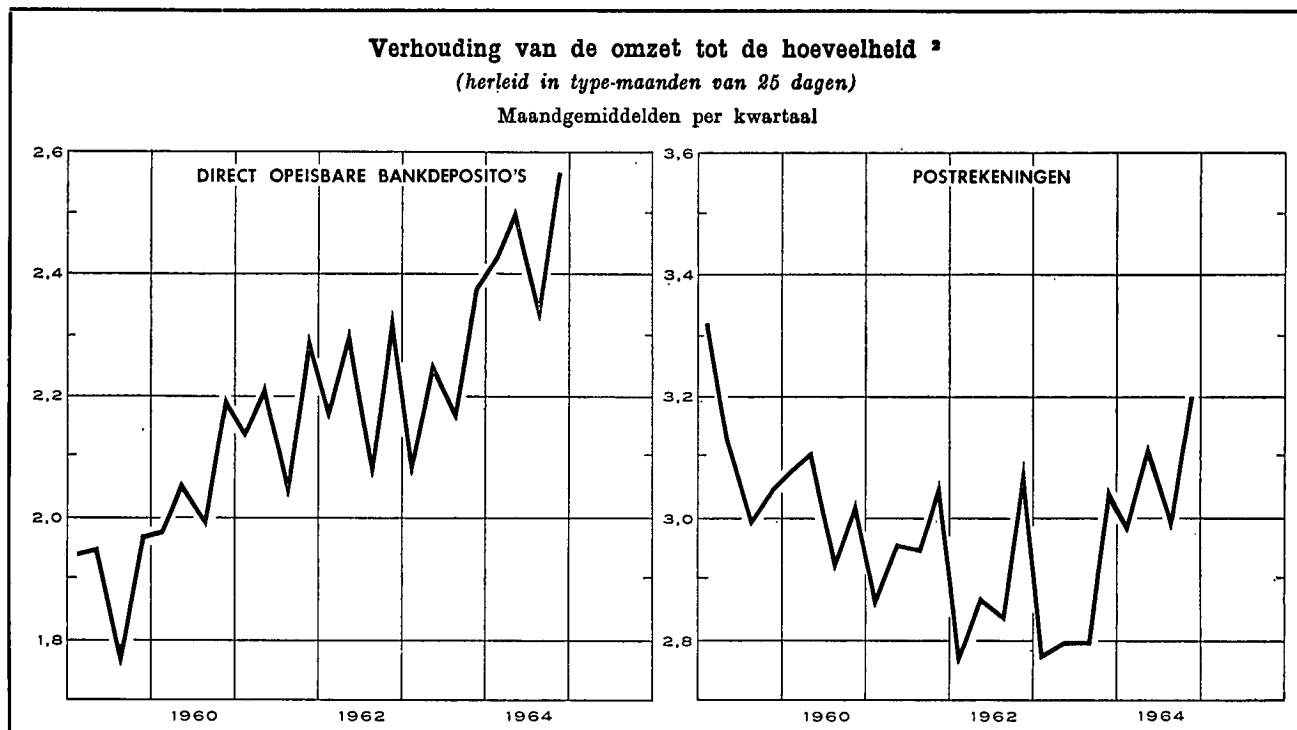
(miljoenen franken)

Passiva

Posten	1961 31 december	1962 31 december	1963 31 december	1964 31 december	1963 31 oktober	1964 31 oktober	1963 30 november	1964 30 november
A. <i>Spaargelden</i> (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. <i>Opvraagbaar</i> :								
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	398	1.747	804	698	1.236	354	1.283	397
Daggeld	2.110	871	1.406	2.420	1.484	2.002	1.465	1.517
a) Gedekt door reële zekerheden	1.986	815	1.232	1.214	1.183	1.606	1.350	1.245
b) Niet gedekt door reële zekerheden	124	56	174	1.206	301	396	115	272
Bankiers	28.067	26.553	38.661	51.301	38.577	48.656	37.651	50.316
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatsch. .	3.911	4.300	7.884	7.065	8.182	7.333	8.260	7.387
Geaccepteerde wissels	14.319	17.928	18.784	21.292	18.492	20.267	18.854	20.260
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.776	3.875	4.901	5.287	6.380	4.520	5.412	5.378
Crediteuren wegens wissels ter incasso	967	1.095	1.216	1.254	1.171	1.189	1.258	1.225
Deposito's en crediteuren	121.118	130.986	150.290	164.568	144.044	157.458	147.295	159.778
a) Dadelijk opvraagbaar	66.746	71.259	81.543	86.118	77.202	79.506	78.868	82.183
b) Op hoogstens dertig dagen	6.112	5.532	5.159	9.034	5.556	8.155	5.260	8.230
c) Op meer dan dertig dagen	27.902	29.392	30.007	29.915	29.245	31.456	30.232	30.754
d) Op meer dan een jaar	1.529	2.201	1.138	731	1.425	837	1.444	813
e) Op meer dan twee jaar	2.495	2.671	3.049	3.020	2.943	3.024	3.018	3.035
f) Bankboekjes	14.613	17.937	27.355	33.743	25.617	32.473	26.438	32.786
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's ...	1.721	1.994	2.039	2.007	2.056	2.007	2.035	1.977
Obligaties en kasbons	8.619	11.060	11.433	11.380	11.350	11.354	11.376	11.344
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	615	689	672	991	674	985	674	1.162
Diversen	6.007	6.104	6.809	7.752	6.715	8.098	7.035	8.355
Totaal opvraagbaar ...	188.907	205.208	242.860	274.008	238.305	262.216	240.563	267.119
C. <i>Niet opvraagbaar</i> :								
Kapitaal	6.520	7.636	8.221	9.814	8.169	9.427	8.178	9.476
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	292	785	838	1.245	793	1.012	787	987
Wettelijke reserve (art. 13, K. B. 185)	428	467	541	607	538	595	541	600
Beschikbare reserve	3.652	3.828	4.179	4.197	4.162	4.333	4.164	4.308
Reservefonds	120	156	193	186	185	303	185	302
Totaal niet opvraagbaar ...	11.012	12.872	13.972	16.049	13.847	15.670	13.855	15.673
Totaal der passiva ...	199.919	218.080	256.832	290.057	252.152	277.886	254.418	282.792

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

XIII - 9. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen herleid tot type-maanden van 25 dagen door middel van			Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	herleid tot type-maanden van 25 dagen	
	<i>(miljarden franken)</i>			direct opeisbare bankdeposito's ³	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴
1957	89,8	76,5	166,3	2,10	2,08	3,24
1958	85,7	80,4	166,1	2,01	1,99	3,25
1959	90,3	83,4	173,7	1,93	1,91	3,13
1960	99,4	87,2	186,6	2,09	2,06	3,04
1961	106,9	93,0	199,9	2,19	2,18	2,96
1962	119,0	99,3	218,3	2,25	2,23	2,89
1963	132,5	107,1	239,6	2,25	2,23	2,85
1964		121,0				3,08
1963 2 ^e kwartaal	133,8	105,6	239,4	2,24	2,26	2,80
1963 3 ^e kwartaal	131,1	104,8	235,9	2,24	2,18	2,80
1963 4 ^e kwartaal	147,4	114,0	261,4	2,41	2,38	3,05
1964 1 ^e kwartaal	150,2	115,0	265,2	2,46	2,43	2,99
1964 2 ^e kwartaal	159,2	124,4	283,6	2,51	2,51	3,12
1964 3 ^e kwartaal	145,2	119,0	264,2	2,41	2,35	3,00
1964 4 ^e kwartaal		125,6				3,20
1963 December	164,1	117,1	281,2	2,60	2,60	3,04
1964 Januari	146,3	120,5	266,8	2,42	2,33	3,10
1964 Februari	154,2	114,9	269,1	2,52	2,52	3,03
1964 Maart	150,1	109,7	259,8	2,45	2,45	2,85
1964 April	159,3	122,3	281,6	2,64	2,54	3,13
1964 Mei	154,6	131,9	286,5	2,26	2,45	3,32
1964 Juni	163,8	119,1	282,9	2,63	2,53	2,91
1964 Juli	157,8	130,3	288,1	2,62	2,52	3,18
1964 Augustus	133,7	114,3	248,0	2,19	2,19	2,93
1964 September	144,0	112,5	256,5	2,43	2,34	2,90
1964 Oktober	149,4	122,0	271,4	2,58	2,39	3,07
1964 November	164,7	122,1	286,8	2,42	2,63	3,17
1964 December		132,7				3,36

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De verhouding van de omzet tot de hoeveelheid wordt bekomen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtingen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B. — Belgisch Staatsblad* : algemene stand der banken. — *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (of. N. B. van tabellen 1 en 9, hoofdstuk XIII). — *Jaarverslag van de Bankcommissie*.

XIV. — NIET GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(miljoenen franken)

Bron : Jaarverslagen van het Rentenfonds.

Einde periode	Activa					Passiva				
	Portefeuille			Creditsaldo bij de Nationale Bank van België	Te leen gegeven geld op zeer korte termijn	Bij de banken geplaatste certificaten	Te leen genomen geld op zeer korte termijn	Verrichtingen met recht van terugkoop	Krediet ontvangen van de Nationale Bank	
	Genoteerde waarden 1 3	Schatkist-certificaten tranche B	Andere schatkist-certificaten						Voor-schotten	Discontering van kasbons 2
nominale waarde										
1954	5.023	—	—	—	—	—	2.248	1.000	2	1.327
1955	4.533	—	—	—	—	—	2.039	1.000	4	920
1956	5.930	—	—	—	—	—	2.631	800	2	1.998
1957	4.112	1.242	—	—	—	486	2.457	585	1.237	200
1958	3.311	1.370	—	...	—	4.059	274	—	...	45
1959	4.582	623	2.700	1	—	4.608	72	—	...	...
1960	6.653	1.403	1.200	6	15	5.812	...	—	...	...
1961	6.923	1.086	...	3.201	3.069	10.996	...	—	...	...
1962	7.792	2.226	...	...	50	6.440	...	—	589	...
1963	8.420	2.711	...	...	...	6.549	877	—	600	...
1962 Januari	6.149	200	...	6.831	75	9.996	...	—	...	...
Februari	6.235	220	...	3.300	2.696	9.253	...	—	...	...
Maart	6.188	130	...	3.188	1.600	7.961	...	—	...	...
April	6.112	1.018	...	3.521	1.878	9.391	...	—	...	...
Mei	6.215	280	...	3.003	2.192	8.492	...	—	...	...
Juni	6.701	11	...	2.108	2.923	8.589	...	—	...	...
Juli	6.887	438	...	2.069	1.972	8.336	...	—	...	...
Augustus	6.803	200	1.175	2.041	1.401	8.593	...	—	...	...
September ...	6.910	248	1.100	1.724	1.681	8.623	...	—	...	...
Oktober	7.233	572	1.200	796	2.564	9.248	...	—	...	...
November ...	7.946	1.175	2.100	1	790	8.905	...	—	...	...
December	7.792	2.226	...	...	50	6.440	...	—	589	...
1963 Januari	7.061	550	...	...	1.457	6.020	...	—	...	...
Februari	6.941	1.159	900	...	154	6.054	...	—	...	...
Maart	8.212	1.663	100	...	706	6.471	...	—	979	...
April	8.387	1.330	...	70	973	7.702	...	—	...	...
Mei	8.604	1.319	...	390	1.408	8.650	...	—	...	...
Juni	9.008	1.058	500	...	489	7.949	...	—	...	...
Juli	8.690	1.100	...	...	71	6.828	...	—	...	...
Augustus	8.396	1.315	...	...	126	6.569	...	—	228	...
September ...	8.648	1.370	...	...	...	6.282	...	—	639	...
Oktober	8.543	1.629	...	...	...	6.459	572	—	...	...
November ...	8.562	1.721	...	...	...	6.851	280	—	...	...
December	8.420	2.711	...	...	...	6.549	877	—	600	...

1 Incl. de verrichtingen met recht van terugkoop.

2 Incl. de kasbons die elders dan bij de Nationale Bank van België gediscoonteerd werden.

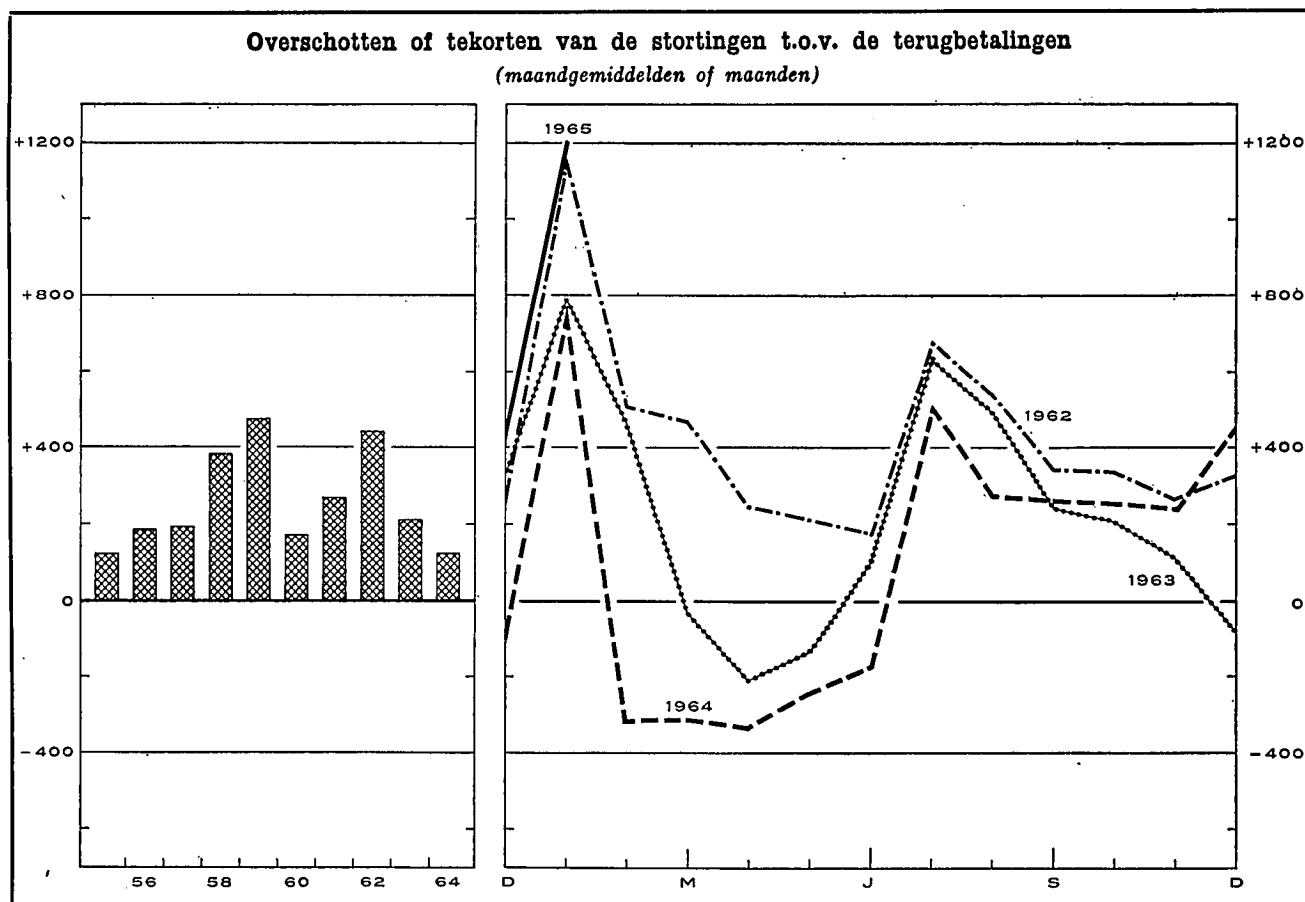
3 Het betreft nominale waarden voor de gegevens einde jaar en boekhoudkundige waarden voor de andere maanden.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(miljoenen franken)

Tijdvak	Inleggingen (1)	Opvragingen (2)	Overschot of tekort (3) = (1) - (2)	Saldi van de inlagen per einde tijdvak (4)				
1954	13.383	10.764	2.619	49.459 ¹				
1955	13.624	12.176	1.448	52.354 ¹				
1956	14.518	12.295	2.223	56.132 ¹				
1957	16.783	14.455	2.328	60.144 ¹				
1958	18.912	14.316	4.596	66.700 ¹				
1959	21.939	16.232	5.707	74.442 ¹				
1960	21.840	19.786	2.054	78.887 ¹				
1961	22.799	19.585	3.214	84.633 ¹				
1962	25.995	20.717	5.278	92.654 ¹				
1963	26.388	23.788	2.600	97.980 ¹				
1964	28.093	26.662	1.431	102.382 ¹				
	1964	1965	1964	1965	1964	1965		
Januari	2.802	v 3.167	2.034	v 1.965	768	v 1.203	98.748	v 103.585
Februari	2.205		2.518		-313		98.435	
Maart	2.121		2.430		-309		98.126	
April	2.228		2.557		-329		97.797	
Mei	2.111		2.353		-242		97.555	
Juni	2.358		2.521		-163		97.392	
Juli	2.655		2.138		517		97.909	
Augustus	v 2.190		1.897		293		98.202	
September	v 2.281		v 2.016		v 265		v 98.467	
Oktober	v 2.395		v 2.132		v 263		v 98.730	
November	v 2.120		v 1.875		v 245		v 98.975	
December	v 2.649		v 2.192		v 457		v 102.382 ¹	

¹ Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde rente van het boekjaar.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963
ACTIVA						
Beschikbaar ¹	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Voorlopige beleggingen :						
Wissels op België	7,7	9,1	10,8	12,4	15,1	18,0
Voorschotten aan de nijverheid	2,0	3,3	5,2	7,3	8,6	9,5
Landbouwkrediet	—	—	—	—	—	0,1
Exportkrediet	...	0,2	0,4	0,5	0,7	0,7
Beleningen	...	...	...	...	...	...
Bankaccepten	1,6	1,7	2,4	2,5	3,0	2,7
Schatkistcertificaten	5,2	4,3	2,0	4,3	6,2	5,4
Daggeldleningen	0,8	1,1	0,8	0,7	0,9	0,9
Totaal van de voorlopige beleggingen ...	17,3	19,7	21,6	27,7	34,5	37,3
Definitieve beleggingen :						
Directe Belgische staatsfondsen	17,3	19,7	20,0	20,2	23,4	23,4
Indirecte Belgische staatsfondsen en effecten met staatswaarborg	15,4	16,5	17,8	16,6	14,8	17,5
Effecten van Kongo of door Kongo gewaarborgd ...	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	1,8	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,2	1,2	1,0	1,0	0,9	0,8
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen en voorschotten aan het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	2,9	3,3	3,8	4,3	4,8	5,3
Landbouwkrediet	3,4	3,5	3,6	3,6	3,8	4,0
Voorschotten aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten, bestemd voor de bouw van volkswoningen	19,9	21,3	22,2	22,7	24,0	25,0
Totaal van de definitieve beleggingen ...	62,8	68,2	71,0	71,0	74,1	78,3

PASSIVA

<i>Opvraagbaar :</i>						
Inlagen op spaarboekjes ² :						
Particulieren	66,5	74,3	78,7	84,5	92,5	97,8
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Openbare en andere instellingen	4,9	3,8	3,7	3,7	4,9	5,1
Rekening « Lijfrentezegels »	0,2	0,2	0,2	0,1	...	...
Totaal der inlagen op spaarboekjes ...	71,8	78,5	82,8	88,5	97,6	103,1
Inlagen op rekeningen-courant ³	3,5	3,7	3,0	3,4	4,1	4,7
<i>Niet opvraagbaar :</i>						
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven en reservefondsen	6,7	7,3	7,9	8,7	9,4	10,6

¹ Deze post omvat de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de Nationale Bank van België en het Bestuur der Postchecks.

² Omvat de gekapitaliseerde rente.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekas *

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1958	1959	1960	1961	1962	1968
ACTIVA						
Effectenportefeuille :						
Directe Belgische staatsfondsen	7,5	7,7	7,3	7,1	6,4	7,2
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBorgde effecten	10,1	11,0	11,6	12,5	13,9	13,3
Door Kongo gewaarborgde effecten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,3	1,2	1,1	1,0	0,9	0,8
Hypothecaire leningen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Voorschotten aan erkende vennootschappen en aan de openbare kassen van lening met het oog op de bouw van volkswoningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal ...	20,5	21,5	21,5	22,0	22,5	22,5
PASSIVA						
Rentenfondsen ¹	13,5	13,8	13,1 ¹	13,4	13,6	13,7
Wiskundige reserves ²	7,4	8,2	8,8	9,4	10,1	10,8
Totaal ...	20,9	22,0	21,9	22,8	23,7	24,5

* De A.S.L.K. publiceert afzonderlijk :

a) Sedert 1957 :

- 1) Een balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ». Het betreft renten gevestigd krachtens de wet van 10 maart 1865 en de samengevoerde wetten van 1946 met betrekking tot de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdig overlijden van de arbeiders en de vrijwillig verzekerden. Sinds 1960 evenwel komen de renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865 niet meer voor in de balansen van de Lijfrentekassen doch wel in de balansen van de Levensverzekeringskas.
- 2) Een balans over het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wetten van 1925 en 1930 op het bediendenpensioen. Op deze verzekeringen wordt het kapitalisatiebeginsel toegepast.
- 3) Een balans betreffende de door de wet van 12 juli 1957 vastgestelde pensioenen van de bedienden eveneens opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel. Krachtens de wet van 8 april 1962 werd het beheer hiervan overgenomen door de Nationale Kas voor Bediendenpensioenen. De erop betrekking hebbende middelen werden in 1963, overeenkomstig de slottoestand per 31 december 1962 overgedragen.
- 4) Een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wet van 80 juni 1956 op het pensioen der zelfstandigen. Sinds 1960 heeft deze balans evenwel ook betrekking op het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wet van 28 maart 1960 op het pensioen der zelfstandigen.

- b) Sinds 1958 : Een balans betreffende het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het raam van de wetten op het bediendenpensioen (aanvullende stortingen).
- c) Sinds 1960 : Een balans betreffende de door de wet van 22 februari 1960 en later, door de wet van 8 april 1962 vastgestelde pensioenen van de bedienden opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel.

- ¹ Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en beheersreserves evenals de provisies. Sinds 1960 evenwel bevat het Rentenfonds niet meer de reserves betreffende de renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865. Deze reserves komen sedert 1960 voor in de balansen van de Levensverzekeringskas, onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies ».

- ² De zuivere wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas ¹

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1958	1959	1960	1961	1962	1968
ACTIVA						
Effectenportefeuille :						
Directe Belgische staatsfondsen	1,0	2,2	3,0	2,9	2,8	3,1
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBorgde effecten	1,1	1,3	2,0	2,6	3,4	3,8
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...
Volkswoningen : Voorschotten aan erkende vennoot- schappen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal voor de effectenportefeuille ...	4,0	4,5	6,0	6,5	7,1	7,7
PASSIVA						
Wiskundige reserves en provisies ¹	2,9	3,2	4,6 ¹	4,9	5,3	5,7
Reservefondsen	1,2	1,4	1,5	1,8	2,0	2,0

- ¹ Sedert 1960 vermeldt deze balans onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies » de reserves betreffende de krachtens de wet van 16 maart 1865 gevestigde renten, die voorheen voorkwamen in de balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ».

XIV - 6. — PARTICULIERE SPAARKASSEN

Indeling en bestemming van de werkmiddelen

(miljarden franken)

Bron : Centraal Bureau voor de kleine spaarders.

Einde tijdvak	Deposito's		Obligaties en kasbons	Gezamenlijke deposito's, obligaties en kasbons	Vorderingen op de bedrijven en particulieren				Vorderingen op de overheidssector						Gezamenlijke vorderingen op de bedrijven en particulieren en op de overheidssector	
	op minder dan 2 jaar	op 2 jaar en meer			Disconto, voorschotten en leningen met borgtocht	Hypotheeknemers	Diverse debiteuren	Totaal van de vorderingen op de bedrijven en particulieren	Staat	Lagere overheid	Kongo en Ruanda-Urundi	Zelfstandige Kas voor Oorlogschade	Ge-meente krediet van België	Overige parastatale instellingen		Totaal van de vorderingen op de overheidssector
1956	12,4	3,4	2,7	18,5	1,1	10,4	0,2	11,7	n.b.	0,2	0,1	0,1	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1957	13,7	3,8	3,1	20,6	1,4	12,0	0,3	13,7	n.b.	0,2	0,1	0,2	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1958	15,7	4,4	3,9	24,0	1,8	13,8	0,3	15,9	4,7	0,3	0,2	0,2	0,3	3,8	9,5	25,4
1959	18,5	5,0	4,3	27,8	2,1	15,9	0,4	18,4	5,0	0,2	0,1	0,3	0,4	5,4	11,4	29,8
1960	20,2	5,6	4,8	30,6	1,9	18,0	0,5	20,4	6,2	0,2	0,1	0,4	0,3	5,6	12,8	33,2
1961	23,1	6,4	5,2	34,7	2,1	20,3	0,6	23,0	6,9	0,2	0,1	0,4	0,4	6,4	14,4	37,4
1962 2 ^o kwartaal	24,8	7,0	5,7	37,5	2,2	21,9	0,5	24,6	7,6	0,3	0,1	0,4	0,4	7,2	16,0	40,6
3 ^o kwartaal	25,7	7,2	5,9	38,8	2,4	22,7	0,5	25,6	8,1	0,3	0,1	0,5	0,5	7,3	16,8	42,4
4 ^o kwartaal	27,4	7,4	6,3	41,1	2,3	23,9	0,7	26,9	8,7	0,3	0,1	0,5	0,5	7,4	17,5	44,4
1963 1 ^o kwartaal	28,3	8,0	6,3	42,6	2,9	24,3	0,6	27,8	9,4	0,4	...	0,5	0,6	7,9	18,8	46,6
2 ^o kwartaal	29,0	8,7	6,3	44,0	3,0	24,9	0,5	28,4	9,8	0,4	...	0,5	0,6	8,3	19,6	48,0
3 ^o kwartaal	29,9	9,3	6,2	45,4	3,2	25,7	0,4	29,3	10,2	0,5	...	0,5	0,5	8,6	20,3	49,6
4 ^o kwartaal	31,4	9,9	6,1	47,4	3,6	26,4	0,5	30,5	10,4	0,5	...	0,5	0,5	8,7	20,6	51,1
1964 1 ^o kwartaal	32,0	10,3	6,2	48,5	4,0	27,2	0,4	31,6	10,8	0,5	...	0,5	0,5	8,8	21,1	52,7
<i>Nieuwe reeks 1</i>																
1 ^o kwartaal	32,0	10,3	9,9	52,2	4,0	31,2	0,4	35,6	10,8	0,5	...	0,5	0,5	8,8	21,1	56,7
2 ^o kwartaal	32,6	10,7	10,0	53,3	4,4	32,5	0,4	37,3	11,2	0,5	...	0,5	0,5	8,7	21,4	58,7
3 ^o kwartaal	33,5	11,1	10,1	54,7	4,6	33,7	0,4	38,7	11,3	0,5	...	0,5	0,5	8,8	21,6	60,3

¹ Het verschil voor het 1^e kwartaal 1964 tussen de twee reeksen vloeit voort uit het feit dat in de tweede reeks rekening werd gehouden met onlangs aangenomen maatschappijen.

XIV - 7. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de N.M.K.N.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963
ACTIVA						
Portefeuille :						
Investeringskredieten op lange en halflange termijn :						
1 ^o door de Staat gewaarborgd	6,7	8,6	9,8	10,5	10,9	11,7
2 ^o door banken en financieringsmaatschappijen gewaarborgd	5,1	5,5	6,2	6,7	7,2	8,0
3 ^o andere dan deze sub 1 ^o en 2 ^o vermeld ¹	7,1	7,8	10,5	13,1	15,7	19,6
Herstellkredieten (oorlogs- en waterschade) (besluit van 30 november 1944, wetten van 1 oktober 1947, 6 januari 1950, 24 maart 1953 en 26 juni 1956)	1,9	2,0	1,8	1,7	1,6	1,5
Handelskredieten op halflange termijn	1,0	0,8	0,8	1,3	1,0	1,5
Kredieten voor de financiering op halflange termijn van de uitvoer	0,6	0,8	0,9	1,1	1,3	1,3
Kredieten beheerd voor rekening van de Staat ² ...	2,4	2,5	2,7	2,7	2,8	2,7
PASSIVA						
Obligaties	21,4	24,9	30,1	35,9	37,5	39,4
Kasbons	4,1	5,7	6,3	6,9	7,3	8,4
Belgische Staat :						
Fonds Marshall-hulp	1,9	1,9	1,8	1,7	1,7	1,4
Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen	0,7	0,8	1,1	1,2	1,2	1,3

¹ Deze rubriek omvat al de andere investeringskredieten; het risico van deze verrichtingen wordt gedragen door de N.M.K.N. die, zo nodig, zakelijk en/of persoonlijke waarborgen vraagt.

² Betreft kredieten gefinancierd door de Marshall-hulp en door het Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen.

XIV - 8. — GEMEENTEKREDIET VAN BELGIË

Bron : Gemeentekrediet van België.

(miljoenen franken)

Periode	Financiering van de investeringsuitgaven van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de organismen van de provinciale en gemeentelijke sectoren										Verrichtingen in rekening-courant van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de organismen van de provinciale en gemeentelijke sectoren (gewone uitgaven)				
	Rekeningen « Toelagen en leningsgelden »										Schuld op korte, halflange en lange termijn tegenover het Gemeentekrediet van België (op het einde van de periode)	Kredietverplichtingen van het Gemeentekrediet van België	Gemiddelde van de gezamenlijke dagelijkse saldi		Totaal van de over het debet van die rekeningen uitgevoerde betalingen
	Saldo beschikbaar bij de aanvang van de periode	Stortingen			Opvragingen			Saldo beschikbaar op het einde van de periode	Credit	Debet					
		Leningen ter beschikking gesteld van de kredietnemers	Kapitaal-toelagen gestort door de Staat en de provincies	Totaal	Voor de terugbetaling van leningen	Voor betaling van buitengewone uitgaven	Totaal								
(1)	Leningen waarvan de lasten door de kredietnemers gedragen worden	Leningen waarvan de lasten door de Staat aan de kredietnemers worden terugbetaald	(3)	(4)	(2) + (8) + (4) = (5)	(6)	(7)	(6) + (7) = (8)	(1) + (5) - (8) = (9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	
1955	1.701	4.315		2.261	6.576	363	5.794	6.157	2.120	26.192	1.563	1.700	388	14.061	
1956	2.120	3.562		2.330	5.892	343	5.759	6.102	1.910	28.531	1.699	1.411	701	15.934	
1957	1.910	2.603		2.389	4.992	547	4.984	5.531	1.371	29.631	835	1.588	810	16.609	
1958	1.371	3.594		2.196	5.790	547	4.803	5.350	1.811	32.802	2.133	1.587	638	19.044	
1959	1.811	5.640		2.819	8.459	624	7.147	7.771	2.499	36.777	2.463	1.262	1.129	19.016	
1960	2.499	5.410		2.306	8.006	604	7.311	7.915	2.590	41.756	4.398	1.267	1.424	20.451	
1961	2.590	6.182	290	1.858	9.302	1.011	7.427	8.438	3.454	46.849	5.231	1.504	1.519	21.917	
1962	3.453	6.526	1.365	1.320	9.211	363	8.421	8.784	3.880	52.178	7.337	1.350	2.288	24.877	
1963	3.880	7.481	1.517	1.351	10.349	241	9.572	9.813	4.416	58.516	6.827	1.589	3.214	26.300	
1964	4.416	8.768	2.138	1.397	12.303	269	12.100	12.369	4.350	66.677	4.992	1.752	2.725	31.794	
1962 December	3.849	551	118	146	815	31	753	784	3.880	52.178	7.337	1.333	3.086	2.247	
1963 Januari	3.880	479	155	56	690	13	784	797	3.773	52.158	7.352	1.059	4.235	3.781	
Februari	3.773	675	214	140	1.029	15	607	622	4.180	53.033	6.848	1.273	3.778	1.944	
Maart	4.180	820	154	78	1.052	15	758	773	4.459	53.984	7.632	1.419	3.797	1.992	
April	4.459	599	69	110	778	26	415	441	4.796	54.035	7.582	1.496	3.282	2.401	
Mei	4.796	566	28	82	676	20	757	777	4.695	54.611	7.930	1.689	2.824	1.743	
Juni	4.695	562	59	65	686	17	788	805	4.576	55.174	8.156	1.644	3.081	1.574	
Juli	4.576	724	125	173	1.022	27	880	907	4.691	55.672	7.892	1.557	3.512	3.470	
Augustus	4.691	432	130	103	665	13	794	807	4.549	56.216	7.999	1.692	3.299	1.121	
September	4.549	692	112	110	914	16	922	938	4.525	57.066	7.736	1.726	3.002	1.842	
Oktober	4.525	689	148	192	1.029	38	1.053	1.091	4.463	57.385	7.323	1.628	2.892	2.589	
November	4.463	516	160	67	743	17	750	767	4.439	58.061	6.962	1.922	2.459	1.583	
December	4.439	727	163	175	1.065	24	1.064	1.088	4.416	58.516	6.827	1.959	2.409	2.260	
1964 Januari	4.416	891	174	114	1.179	11	870	893	4.714	58.883	6.724	1.489	2.817	4.967	
Februari	4.714	651	219	96	966	19	759	778	4.902	59.731	6.813	1.945	2.339	2.512	
Maart	4.902	538	159	148	845	26	1.047	1.073	4.674	60.404	6.616	1.657	2.386	2.214	
April	4.674	664	151	80	895	25	760	785	4.784	60.599	7.305	1.614	2.504	2.469	
Mei	4.784	578	130	97	805	19	955	974	4.615	61.294	7.603	2.187	1.999	1.687	
Juni	4.615	673	258	121	1.052	23	1.089	1.112	4.555	61.177	7.719	1.878	2.355	2.138	
Juli	4.555	1.047	141	163	1.351	27	1.144	1.171	4.735	62.977	7.139	1.278	3.234	3.853	
Augustus	4.735	692	147	140	979	29	1.076	1.105	4.609	63.784	6.366	1.880	2.446	1.711	
September	4.609	953	205	84	1.242	22	1.267	1.289	4.562	64.920	6.260	1.931	2.584	2.053	
Oktober	4.562	700	248	101	1.049	25	957	982	4.629	65.257	5.916	1.714	3.155	3.404	
November	4.629	599	124	94	817	20	955	975	4.471	65.945	5.540	1.730	3.231	1.858	
December	4.471	782	182	159	1.123	23	1.221	1.244	4.350	66.677	4.992	1.716	3.655	2.928	

XIV - 9. — LEVENSVZERKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verzekerings.

	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963
	Belgische maatschappijen					Buitenlandse maatschappijen				
ACTIVA										
Onroerende goederen	1,7	2,3	2,6	3,1	3,5	1,1	1,2	1,4	1,6	1,7
Hypothecaire leningen	7,8	9,0	10,5	11,4	12,1	2,0	2,3	2,7	3,2	3,6
Voorschotten op polissen	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Effecten :										
Belgische overheidsfondsen .	3,5	4,8	5,3	5,7	5,9	3,1	3,2	3,4	3,6	3,7
Buitenlandse effecten	0,8	1,3	1,9	1,5	1,9	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5
Effecten gewaarborgd door										
Kongo	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	...	...	...	...	...
Effecten van de parastatale										
kredietinstellingen	3,1	4,2	4,2	4,6	5,0	0,4	0,7	0,7	0,8	0,8
Effecten van de overige para-										
statale instellingen	1,2	1,4	1,4	1,6	1,6	1,0	0,9	1,0	1,1	1,1
Effecten van de provincies en										
gemeenten	1,7	1,4	1,7	1,8	1,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Obligaties van Belgische ven-										
nootschappen	7,2	7,2	7,4	8,1	9,0	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
Aandelen van Belgische ven-										
nootschappen	1,7	2,1	2,2	2,3	2,9	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7
Totaal voor de effecten ...	19,6	22,5	24,2	25,7	28,3	6,5	6,7	7,2	7,7	7,9

PASSIVA

Neergelegde waarborgen	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wiskundige reserves ¹	31,0	35,3	38,7	41,7	45,3	9,8	10,7	11,6	12,6	13,6

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatiereserve en de waarborgreserve.

XIV - 10. — HYPOTHEEK- INSCHRIJVINGEN

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Miljarden franken
1955	1,67
1956	1,80
1957	1,78
1958	1,77
1959	2,13
1960	2,50
1961	2,78
1962	3,03
1963	3,33
1963 1 ^o kwartaal ...	3,05
2 ^o kwartaal ...	2,99
3 ^o kwartaal ...	3,48
4 ^o kwartaal ...	3,80
1964 1 ^o kwartaal ...	3,68
2 ^o kwartaal ...	4,06
3 ^o kwartaal ...	3,94

¹ Bedragen berekend volgens de gefinde inschrijvingsrechten, incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 ½ pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheek.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postcheques; c) Ministerie van Financiën : hypothecaire inschrijvingen. — *Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de A.S.L.K. van België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgische Economie in 1963.* — *Jaarverslag van de N.M.K.N., het C.B.K.S. en het Gemeentekrediet van België.*

XV. — BELANGRIJKSTE VORMEN VAN DE IN HET BINNENLAND BESCHIKBARE BESPARINGEN

(miljarden franken)

Bron : Algemens Spaar- en Lijfrentekas.

Spaarvormen	1955		1956		1957		1958		1959		1960		1961		1962		1963	
1. Sparen in depositovorm ¹ :																		
Spaarkassen	5,1		6,0		5,5		9,5		10,1		6,6		9,3		14,2		12,0	
Banken	2,2		-0,7		1,1		4,6		5,1		4,0		10,5		5,9		9,4	
Parastatale kredietinstellingen	0,5		0,6		-0,2		1,4		0,9		0,7		1,3		1,4		1,9	
Totaal ...		7,8		5,9		6,4		15,5		16,1		11,3		21,1		21,5		23,3
2. Sparen door fondsvorming ¹ :																		
Pensioeninstellingen	3,8		3,6		5,1		5,0		3,2		3,5		3,0		2,5		4,3	
Instellingen voor verzekering tegen arbeidsongevallen	1,1		1,2		1,0		1,1		0,9		0,7		1,2		1,4		1,0	
Kassen voor jaarlijks verlof	0,3		0,1		0,5		-0,1		-0,1		0,1		0,1		0,2		0,1	
Levensverzekeringsmaatschappijen .	3,6		3,5		3,4		3,8		5,3		5,2		4,9		4,7		5,4	
Instellingen voor verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid	0,2		0,2		0,2		0,2		0,2		0,1		0,2		0,2		0,4	
Diverse verzekeringen, maatschap- pijen voor kapitalisatie en bouw- sparen	0,3		0,3		0,4		0,3		0,4		0,5		0,8		1,1		0,8	
Totaal ...		9,3		8,9		10,6		10,3		9,9		10,1		10,2		10,1		12,0
3. Sparen in hypotheek- en woningbouw- sectoren :																		
Hypotheekleningen verleend door de particulieren	2,5		1,9		1,7		2,0		1,8		1,1		1,8		3,9		1,4	
Afbetalingen op hypotheekschulden door particulieren	6,3		6,9		7,0		7,2		8,5		9,2		10,0		12,5		13,4	
Woningbouw (kapitalen door de par- ticulieren geïnvesteerd)	7,9		7,5		8,9		9,1		10,3		11,4		12,5		13,8		13,4	
Totaal ...		16,7		16,3		17,6		18,3		20,6		21,7		24,3		30,2		28,2
4. Effectenemissies :																		
Nieuwe beleggingen van particulieren	8,0		5,7		14,1		16,2		13,4		17,0		15,5		17,1		9,6	
Totaal (1 tot 4) ...	41,8		36,8		48,7		60,3		60,0		60,1		71,1		78,9		73,1	
Dubbeltellingen ² ...	0,1		-0,8		0,3		-2,6		0,6		0,1		-0,2		-0,3		-0,7	
Netto-totaal (1 tot 4)	41,9		36,0		49,0		57,7		60,6		60,2		70,9		78,6		72,4	
5. Interne besparingen van de onderne- mingen :																		
Afschrijvingen	25,4		28,5		30,9		29,8		30,7		35,0		35,1		34,3		36,0	
Nettobesparingen	9,6		10,0		9,2		5,2		5,2		7,7		8,9		6,0		8,3	
Totaal ...		35,0		38,5		40,1		35,0		35,9		42,7		44,0		40,3		44,3
Algemeen totaal (1 tot 5) ...		76,9		74,5		89,1		92,7		96,5		102,9		114,9		118,9		116,7

¹ Jaaraccres.

² Aangroei of vermindering, bij de A.S.L.K. en de parastatale kredietinstellingen, van de tegoeden van verschillende instellingen waarvan de reserves — eigen of opvraagbare — in een der rubrieken van deze tabel reeds als besparing werden geteld.

Bibliografische referenties : Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de A.S.L.K.

XVI. — EMISSIES EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — EMISSIES IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN ¹

(miljarden franken)

Emittenten		Door elke belegger verkrijgbare effecten ²					Niet door elke belegger verkrijgbare effecten			Totale netto-emissies op lange en halflange termijn (meer dan een jaar) ¹ (9) = (5) + (8)
		Emissies per grote tranches			Doorlopende netto-emissies ⁴	Totale netto-emissies	Bruto-emissies ⁵	Aflossingen	Netto-emissies	
		Bruto-emissies	Aflossingen ³	Netto-emissies (8) = (1) - (2)						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)		
1. Staat (directe schuld alleen)	1958	18,2	8,9	9,3	—	9,3	0,2	2,7	- 2,5	6,8
	1959	20,8	7,5	13,3	—	13,3	0,7	1,7	- 1,0	12,3
	1960	27,5	12,6	14,9	—	14,9	2,3	1,4	0,9	15,8
	1961	13,4	7,4	6,0	—	6,0	...	1,0	- 1,0	5,0
	1962	26,0	12,5	13,5	—	13,5	6,2	1,8	4,4	17,9
	1963	18,6	13,5	5,1	—	5,1	0,7	2,9	- 2,2	2,9
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor maatschappelijke zekerheid	1958	3,3	1,1	2,2	...	2,2	2,7	0,3	2,4	4,6
	1959	3,7	1,2	2,5	...	2,5	2,6	0,4	2,2	4,7
	1960	0,9	1,3	- 0,4	...	- 0,4	2,7	0,4	2,3	1,9
	1961	3,6	1,5	2,1	...	2,1	1,9	0,8	1,1	3,2
	1962	3,4	1,5	1,9	—	1,9	g 3,9	0,7	g 3,2	g 5,1
	1963	3,0	1,4	1,6	...	1,6	3,4	1,0	2,4	4,0
3. Parastatale kredietinstellingen ...	1958	...	...	...	5,4	5,4	2,2	0,4	1,8	7,2
	1959	2,0	0,1	1,9	3,5	5,4	2,3	0,6	1,7	7,1
	1960	2,4	0,2	2,2	3,8	6,0	2,0	0,4	1,6	7,6
	1961	5,4	2,2	3,2	4,4	7,6	1,8	0,6	1,2	8,8
	1962	...	2,7	- 2,7	6,9	4,2	2,9	1,1	1,8	6,0
	1963	0,4	0,1	0,3	4,1	4,4	2,8	1,2	1,6	6,0
4. Lagere overheid en Gemeentekrediet	1958	2,4	1,6	0,8	4,8	5,6	...	...	...	5,6
	1959	1,2	1,0	0,2	4,1	4,3	...	0,1	- 0,1	4,2
	1960	1,3	2,1	- 0,8	5,0	4,2	...	...	...	4,2
	1961	0,8	1,6	- 0,8	4,7	3,9	...	...	...	3,9
	1962	2,8	2,3	0,5	5,9	6,4	...	...	...	6,4
	1963	2,9	2,5	0,4	2,6	3,0	...	...	...	3,0
5. Parastatale bedrijven	1958	...	1,9	- 1,9	...	- 1,9	0,7	0,1	0,6	- 1,3
	1959	4,2	1,1	3,1	...	3,1	1,3	0,2	1,1	4,2
	1960	3,8	4,5	- 0,7	...	- 0,7	0,5	0,1	0,4	- 0,3
	1961	4,3	2,9	1,4	...	1,4	0,5	0,2	0,3	1,7
	1962	4,0	3,3	0,7	0,3	1,0	0,5	0,4	0,1	1,1
	1963	2,7	1,0	1,7	—	1,7	0,2	0,4	- 0,2	1,5
Totaal 1 tot 5 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1958	23,9	13,5	10,4	10,2	20,6	5,8	3,5	2,3	22,9
	1959	31,9	10,9	21,0	7,6	28,6	6,9	3,0	3,9	32,5
	1960	35,9	20,7	15,2	8,8	24,0	7,5	2,3	5,2	29,2
	1961	27,5	15,6	11,9	9,1	21,0	4,2	2,6	1,6	22,6
	1962	36,2	22,3	13,9	13,1	27,0	g 13,5	4,0	g 9,5	g 36,5
	1963	27,6	18,5	9,1	6,7	15,8	7,1	5,5	1,6	17,4
6. Kongo en Rwanda-Burundi	1958	4,0	0,4	3,6	...	3,6	...	...	...	3,6
	1959	...	0,6	- 0,6	...	- 0,6	...	...	...	- 0,6
	1960	...	1,5	- 1,5	...	- 1,5	...	...	...	- 1,5
	1961	...	...	...	...	...	...	...	...	...
	1962	...	...	...	...	...	...	...	...	...
	1963	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Totaal 1 tot 6 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector, Kongo en Rwanda-Burundi	1958	27,9	13,9	14,0	10,2	24,2	5,8	3,5	2,3	26,5
	1959	31,9	11,5	20,4	7,6	28,0	6,9	3,0	3,9	31,9
	1960	35,9	22,2	13,7	8,8	22,5	7,5	2,3	5,2	27,7
	1961	27,5	15,6	11,9	9,1	21,0	4,2	2,6	1,6	22,6
	1962	36,2	22,3	13,9	13,1	27,0	g 13,5	4,0	g 9,5	g 36,5
	1963	27,6	18,5	9,1	6,7	15,8	7,1	5,5	1,6	17,4
7. Aan te brengen verbeteringen om :	1958	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
a) de evolutie te bekomen van het uitstaande bedrag, eensdeels van de door elke belegger verkrijgbare effecten en anderdeels van de door elke belegger niet verkrijgbare effecten — correctie : conversie van niet verhandelbare effecten van de Muntsaneringlening in verhandelbare effecten ⁶	1959	1,6	—	1,6	—	1,6	- 1,6	—	- 1,6	—
	1960	1,8	—	1,8	—	1,8	- 1,8	—	- 1,8	—
	1961	1,4	—	1,4	—	1,4	- 1,4	—	- 1,4	—
b) uitgaande van het nominale bedrag, het effectieve bedrag van de emissies te berekenen — correctie : verschil tussen de nominale waarde en de uitgifteprijs ⁷	1958	...	—	...	—	...	...	...	...	...
	1959	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	...	...	...	...
	1960	- 0,2	—	- 0,2	—	- 0,2	...	...	...	...
	1961	- 0,4	—	- 0,4	—	- 0,4	...	...	...	...
	1962	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	...	...	...	...
	1963	- 0,3	—	- 0,3	—	- 0,3	...	...	...	...

¹ Voor de doorlopende emissies van de parastatale kredietinstellingen en het Gemeentekrediet van België, werd de totale verandering van het uitstaande bedrag dezer effecten vermeld, aangezien het in bepaalde gevallen niet mogelijk is de emissies van kasbons op maximum één jaar en deze op meer dan één jaar te splitsen.

— Pro memoria : Netto-emissies op korte termijn (maximum één jaar) van de Staat in 1958 : 11,4; in 1959 : 8,9; in 1960 : - 8,9; in 1961 : 2,7; in 1962 : 2,3; in 1963 : 8,8.

² Worden als door elke belegger verkrijgbare effecten beschouwd : de effecten, die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemering in de koerslijst is voorzien en deze welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken. Alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet en de Nationale Maatschappij der Waterleidingen.

³ De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs ingekochte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkoop, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

⁴ Aangekondigd bij een wettelijk bericht.

⁵ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende emissies van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁶ In de loop van het jaar 1961 werd de laatste schijf van de Muntsaneringlening vrijgegeven.

⁷ De plaatsingscommissie is in de uitgifteprijs begrepen.

XVI - 2. — VOORNAAMSTE EMISSIES OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN

VAN DE OVERHEIDSSECTOR *

Leningen in Belgische franken

Openingsdatum van de intekening		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag 1 (miljoenen franken)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1962	Maart	1	Stad Luik 1962-1982	5,25-5,50-5,75 ³	98,50	5, 10, 15 of 20 jaar	800	5,75
	Maart	29	R.T.T. 1962-1982	5,00-5,25-5,50 ²	98,50	5, 10, 15 of 20 jaar	2.500	5,54
	Mei	2	N.M.B.S. 1962-1982	5,00-5,25-5,50 ²	99,00	5, 10, 15 of 20 jaar	1.550	5,48
	Mei	28	Stad Brussel 1962-1982	5,00-5,25-5,50 ²	99,50	5, 10, 15 of 20 jaar	1.000	5,43
	Juni	14	Belgische Staat 1962-1982, 2 ^o r.	5,00-5,25 ⁴	100,00	5, 10, 15 of 20 jaar	8.100	5,26
	Augustus	27	Stad Antwerpen 1962-1982	5,00-5,25-5,50 ²	100,00	5, 10, 15 of 20 jaar	1.000	5,37
	September	24	Wegenfonds	5,00-5,25 ⁴	100,00	10, 15 of 20 jaar	2.500	5,20
	November	12	Belgische Staat 1962-1982, 3 ^o r.	4,75-5,00-5,25 ⁵	98,50	10, 15 of 20 jaar	10.480	5,06
1963	Maart	4	Belgische Staat 1963-1983, 1 ^o r.	5,00-5,25 ⁴	100,00	10, 15 of 20 jaar	5.900	5,09 ⁶
	April	18	R.T.T. 1963-1983	5,50	100,00	10, 15 of 20 jaar	1.350	5,55 ⁶
	Mei	16	N.M.B.S. 1963-1983	5,50	100,00	10, 15 of 20 jaar	1.300	5,55 ⁶
	Mei	30	N.K.B.K. 1963-1968-1973	5,20-5,50 ⁷	100,00	5 of 10 jaar	350	5,49 ⁶
	Juni	20	Belgische Staat 1963-1983, 2 ^o r.	5,50-5,75 ⁹	99,00	10, 15 of 20 jaar	5.250	5,72 ⁶
	September	3	Stad Luik 1963-1973-1983	5,20-5,40-5,60-5,80 ¹⁰	99,00	10 of 20 jaar	1.000	5,90 ⁶
	September	3	Stad Gent 1963-1973-1983	5,20-5,40-5,60-5,80 ¹⁰	99,00	10 of 20 jaar	600	5,90 ⁶
	Oktober	8	Belgische Staat 1963-1983, 3 ^o r.	5,50-5,75 ⁹	98,50	10, 15 of 20 jaar	3.232	5,80 ⁶
	Oktober	8	Belgische Staat 1963-1983	6,00	100,00	20 jaar	4.270	6,00 ⁶
	November	18	Wegenfonds 1963-1983	6,00	99,00	20 jaar	2.500	6,12 ⁶
	December	11	Stad Brussel 1963-1973-1983	5,30-5,50-5,60-5,80 ¹¹	98,00	10 of 20 jaar	516	6,14 ⁶
	December	11	Stad Antwerpen 1963-1973-1983	5,30-5,50-5,60-5,80 ¹¹	98,00	10 of 20 jaar	781	6,14 ⁶
1964	Februari	17	Belgische Staat 1964-1969-1974	6,25-6,50 ¹²	100,00	5 of 10 jaar	12.000	6,44 ⁶
	April	13	Wegenfonds 1964-1969-1974	6,25-6,50 ¹²	100,00	5 of 10 jaar	5.000	6,44 ⁶
	Mei	25	Belgische Staat 1964-75	6,25-6,50 ¹³	100,00	5 jaar 6 maanden of 11 jaar 3 maanden	7.085	6,41 ⁶
	September	2	S.N.C.B. 1964-69-74	6,25-6,50 ¹²	99,50	5 of 10 jaar	1.500	6,68 ⁶
	Oktober	12	Belgische Staat 1964-1969-1974	6,25-6,50 ¹²	100,00	5 of 10 jaar	11.000	6,44 ⁶
	November	3	Gemeentekrediet, met loten	3,—	100,00	20 jaar	1.500	6,40 ⁶
1965	Januari	18	Belgische Staat 1965-1970-1976	6,25-6,50 ¹⁴	99,50	5 jaar 6 maanden of 11 jaar 6 maanden	9.815	6,48 ⁶
	Februari	15	N.M.B.S. 1965-1971-1977	6,25-6,50 ¹⁵	99,50	op 6 of 12 jaar	2.000	6,50 ⁶
	Maart	8	N.M.K.N. 1965-1971-1978	6,25-6,50 ¹⁶	99,75	6 of 13 jaar	2.500	6,45 ⁶

- Deze bedragen verschillen van de gegevens uit de voorgaande tabel [XVI - kolom (1)] omdat ze met de obligaties omvatten die door de Z.K.O.S. aan de goteisterden ter betaling worden overhandigd.
- Intersten : 5 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,25 pct. gedurende de volgende 5 jaar en 5,50 pct. gedurende de laatste 10 jaar.
- Intersten : 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. gedurende de volgende 5 jaar en 5,75 pct. gedurende de laatste 10 jaar.
- Intersten : 5 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5,25 pct. gedurende de laatste 10 jaar.
- Intersten : 4,75 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5 pct. gedurende de volgende 5 jaar en 5,25 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- Rendement op basis van de nominale interestvoeten van de lening.
- Intersten : 5,20 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
- Intersten : 5,50 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5,75 pct. gedurende de laatste 10 jaar.
- Intersten : 5,20 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,40 pct. van het 6^e tot het 10^e jaar, 5,60 pct. van het 11^e tot het 15^e jaar en 5,80 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- Intersten : 5,80 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. van het 6^e tot het 10^e jaar, 5,90 pct. van het 11^e tot het 15^e jaar en 6,30 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- Intersten : 6,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 6,50 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- Intersten : 6,25 pct. gedurende 5 jaar en 0 maanden, vervolgens 6,50 pct. gedurende 5 jaar en 0 maanden.
- Intersten : 6,25 pct. gedurende 5 jaar 6 maanden, vervolgens 6 pct. gedurende 6 jaar.
- Intersten : 6,25 pct. gedurende de eerste 6 jaar, 6,50 pct. gedurende de laatste 6 jaar.
- Intersten : 6,25 pct. gedurende de eerste 6 jaar, 6,50 pct. gedurende de laatste 7 jaar.

Leningen in vreemde valuta's

Datum van het besluit 1		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag (in miljoenen eenheden vreemde valuta's)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1961	Juli	12	N.M.B.S.	5,00	100,0	2, 3, 4 jaar	U.S. \$ 3	5,00 ²
	Juli	12	N.M.B.S.	5,25	100,0	15 jaar	U.S. \$ 20 of D.M. 80	5,92 ²
	Oktober	3	Sabena	4,75	99,0	20 jaar	N. gld. 22	4,92
	November	14	Belgische Staat 1961-1964	5,50	100,0	3 jaar	U.S. \$ 30	5,61 ²
	November	28	Belgische Staat 1961-1976	5,50	98,0	15 jaar	U.S. \$ 25	5,88
	December	12	Sabena 1961-1981 ³	5,00	100,0	20 jaar	Lux.F 250	5,06
1962	Maart	27	Belgische Staat 1962-1977	5,25	98,5	15 jaar	U.S. \$ 30	5,55
1963	Mei	10	Belgische Staat	4,875	100,0	3, 4 en 5 jaar	U.S. \$ 20	4,97 ^{2,4}
	September	20	Belgische Staat	5,00	100,0	35 maanden	U.S. \$ 11	5,24 ⁴
1964	Augustus	31	Belgische Staat ³	5,25	100,0	35 maanden	U.S. \$ 16,5	5,60 ⁴
1965	Januari	29	Sabena	5-5,125 5,25-5,50	100,0	7 j. 6 maanden	U.S. \$ 8	5,17 ²

- De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opgesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd. De datum van dit besluit, die in deze tabel is opgenomen, benadert zo dicht mogelijk het tijdstip van de uitgifte. Zijn er verscheidene besluiten, bijv. een koninklijk besluit gevolgd door een ministerieel besluit, dan wordt het jongste besluit vermeld.
- Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
- Conversielening.
- Deze lening is vrijgesteld van alle huidige en toekomstige belastingen en taxen ten bate van de Belgische Staat, de provincies of de gemeenten of van alle Belgische overheden welke de macht hebben om belastingen te heffen.
- Leningen van de Staat, de provincies, de gemeenten, de instellingen van openbaar nut, zoals de N.M.B.S., de N.M.B., de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, het Gemeentekrediet, enz. (exclusief de doorlopende uitgaven), waarvan een besluit in het Belgisch Staatsblad verschenen is.

XVI - 3. — STAATSSCHULD

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde tijdvak	Directe schuld									Indirecte schuld	Totale schuld ²
	binnenlandse					buitenlandse					
	gevestigde incl. M.S.L. 1	op halflange termijn	op korte termijn	Vrije tegoeden van de particulieren in post-rekening	totaal	gevestigde 2	op halflange en korte termijn	totaal 2	Totale directe schuld ²		
1952	119,2	27,9	69,1	19,2	235,4	13,3	4,6	17,9	253,3	13,0	266,3
1953	130,6	29,7	67,1	21,2	248,6	13,7	7,1	20,8	269,4	12,9	282,3
1954	155,2	24,8	62,6	22,4	265,0	14,8	6,6	21,4	286,4	11,8	298,2
1955	157,2	24,9	67,2	22,8	272,1	16,5	6,9	23,4	295,5	16,1	311,6
1956	167,2	23,4	62,1	23,9	276,6	16,5	7,9	24,4	301,0	16,8	317,8
1957	170,1	24,6	60,9	23,7	279,3	17,5	8,8	26,3	305,6	18,0	323,6
1958	175,5	26,1	70,5	25,4	297,5	17,0	12,5	29,5	327,0	18,6	345,6
1959	190,8	23,0	75,8	29,1	318,7	17,7	16,5	34,2	352,9	20,7	373,6
1960	211,6	18,1	68,6	32,3	330,6	17,4	27,0	44,4	375,0	21,1	396,1
1961	217,4	17,4	70,8	32,8	338,4	18,8	28,3	47,1	385,5	25,5	411,0
1962	251,6	20,9	50,0	36,1	358,6	19,5	17,6	37,1	395,7	27,5	423,2
1963 Januari	250,7	16,7	56,1	37,4	360,9	19,5	18,1	37,6	398,5	27,5	426,0
Februari	249,9	16,8	60,2	34,4	361,3	19,5	19,1	38,6	399,9	27,5	427,4
Maart	254,6	16,7	60,5	35,4	367,2	19,3	21,2	40,5	407,7	27,5	435,2
April	253,9	16,3	63,4	36,4	370,0	19,2	21,9	41,1	411,1	27,4	438,5
Mei	253,8	16,2	61,9	35,8	367,7	19,2	24,0	43,2	410,9	27,4	438,3
Juni	254,0	16,2	61,4	36,1	367,7	19,0	24,3	43,3	411,0	27,4	438,4
Juli	257,7	15,8	56,0	37,8	367,3	18,9	24,6	43,5	410,8	27,2	438,0
Augustus	257,5	15,7	58,3	34,3	365,8	18,9	24,9	43,8	409,6	27,2	436,8
September	256,7	15,7	58,3	35,2	365,9	18,7	25,1	43,8	409,7	27,1	436,8
Oktober	263,5	13,3	55,9	37,4	370,1	18,6	26,6	45,2	415,3	27,0	442,3
November	262,3	13,7	57,1	35,1	368,2	18,6	27,4	46,0	414,2	27,9	442,1
December	261,6	13,7	55,1	39,8	370,2	18,4	28,1	46,5	416,7	29,3	446,0
1964 Januari	260,2	14,3	56,7	38,9	370,1	18,4	27,9	46,3	416,4	29,2	445,6
Februari	270,6	9,0	55,0	36,6	371,2	18,4	29,3	47,7	418,9	29,2	448,1
Maart	270,1	9,8	55,0	38,2	373,1	18,1	29,3	47,4	420,5	29,1	449,6
April	269,3	6,0	56,2	39,6	371,1	18,1	29,8	47,9	419,0	34,1	453,1
Mei	269,0	6,0	57,9	38,0	370,9	18,1	30,4	48,5	419,4	34,0	453,4
Juni	275,4	5,8	54,6	39,9	375,7	17,9	30,4	48,3	424,0	33,9	457,9
Juli	274,6	5,8	48,8	41,6	370,8	17,8	30,2	48,0	418,8	33,8	452,6
Augustus	274,3	5,8	52,9	38,3	371,3	17,7	30,6	48,3	419,6	33,7	453,3
September	273,9	5,8	54,3	38,1	372,1	17,5	31,4	48,9	421,0	33,5	454,5
Oktober	281,1	5,8	49,7	39,6	376,2	17,4	31,4	48,8	425,0	33,4	458,4
November	279,9	6,3	52,6	38,0	376,8	17,4	31,1	48,5	425,3	33,4	458,7
December	276,9	6,3	51,2	46,2	380,6	17,2	31,0	48,2	428,8	33,3	462,1
1965 Januari	277,8	6,0	55,5	41,1	380,4	17,2	31,0	48,2	428,6	33,2	461,8

¹ M.S.L. : Muntsaneringsslening.

² Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schuld.

XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULDEN IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN VAN DE OVERHEIDSSECTOR
a) Volgens de debiteuren
(nominale waarden op het einde van het jaar, miljarden franken)

Debiteuren	Verkrijgbaar door elke belegger 1					Niet verkrijgbaar door elke belegger					Totaal				
	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963
A. Belgische Overheidssector (Belgische overheidsfondsen) :															
1. Staat ²	187,7	204,2	216,2	231,8	238,8	45,9	44,9	42,5	66,6 ⁷	64,4 ⁷	233,6	249,1	258,7	298,4 ⁷	303,2 ⁷
2. Niet geldscheppende openbare kredietinstel. ...	74,2	84,5	96,1	106,0	112,6	17,3	18,9	20,2	21,9	23,4	91,5	103,4	116,3	127,9	136,0
3. Parastatale bedrijven	26,8	26,2	25,4	26,5	28,3	5,3	5,5	6,0	6,5	6,4	32,1	31,7	31,4	33,0	34,7
4. Sociale Zekerheid	—	—	—	—	—	4,4	5,9	7,1	9,8	11,7	4,4	5,9	7,1	9,8	11,7
5. Overheidssector niet elders vermeld	27,0	26,2	25,7	26,2	26,6	9,2	9,9	10,1	10,6	11,1	36,2	36,1	35,8	36,8	37,7
B. Kongolese Schatkist (Kongolese overheidsfondsen)	12,2	10,8	10,8	10,8	10,8	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	13,5	12,1	12,1	12,1	12,1
Totaal ...	327,9	351,9	374,2	401,3	417,1	83,4	86,4	87,2	116,7	118,3	411,3	438,3	461,4	518,0	535,4

b) Volgens de houders
(nominale waarden op het einde van het jaar, miljarden franken)

Houders	Verkrijgbaar door elke belegger 1					Niet verkrijgbaar door elke belegger					Totaal				
	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963	1959	1960	1961	1962	1963
A. Niet-financiële nationale sectoren :															
1. Privébedrijven en particulieren ³	180,2	194,9	207,0	216,1	219,9	8,7	6,3	5,5	7,7	8,1	188,9	201,2	212,5	223,8	228,0
2. Parastatale bedrijven	2,2	2,5	2,8	3,1	3,5	0,2	0,5	0,5	0,4	0,5	2,4	3,0	3,3	3,5	4,0
3. Overheidssector niet elders vermeld ⁴	1,6	1,8	1,6	1,7	1,9	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,7	1,9	1,7	1,8	2,0
4. Sociale verzekering	2,4	2,5	2,3	1,7	1,5	0,6	1,0	1,0	0,9	1,2	3,0	3,5	3,3	2,6	2,7
B. Buitenland : Kongo en Rwanda-Burundi ⁵	4,0	3,4	2,6	2,6	2,8	0,7	0,3	0,3	0,2	0,2	4,7	3,7	2,9	2,8	3,0
C. Financiële Instellingen :															
1. Geldscheppende instellingen ⁶	35,4	35,6	41,1	49,9	52,2	36,3	37,7	37,6	59,6 ⁷	58,6 ⁷	71,7	73,3	78,7	109,5 ⁷	110,8 ⁷
2. Rentenfonds	4,5	6,6	6,9	7,8	8,4	—	—	—	—	—	4,5	6,6	6,9	7,8	8,4
3. Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	38,8	40,7	41,9	45,4	49,4	13,6	14,8	14,2	14,8	16,6	52,4	55,5	56,1	60,2	66,0
4. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen .	52,3	56,8	59,8	63,1	67,3	23,2	25,7	28,0	30,7	31,6	75,5	82,5	87,8	93,8	98,9
5. Niet-geldscheppende openbare kredietinstell.	6,5	7,1	8,2	9,9	10,2	—	—	—	2,3	1,4	6,5	7,1	8,2	12,2	11,6
Totaal ...	327,9	351,9	374,2	401,3	417,1	83,4	86,4	87,2	116,7	118,3	411,3	438,3	461,4	518,0	535,4

¹ Worden als door elke belegger verkrijgbare effecten beschouwd : de effecten, die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en deze welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

² Belgische gevestigde en halflange binnenlandse directe en indirecte overheidsschuld.

³ Incl. de niet-ingesetenen, behalve deze opgenomen onder de rubriek Buitenland « Kongo en Rwanda-Burundi ».

⁴ Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldscheppende instellingen of van instellingen voor het spaarwezen, de maatschappelijke zekerheid, de verzekeringen of de kapitalisatie.

⁵ Staat, parastatale instellingen, Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Rwanda-Burundi.

⁶ Excl. het bezit van de pensioenfondsen door deze instellingen beheerd.

⁷ Incl. de speciale conversielening van 1962, hetzij 19,8 miljard.

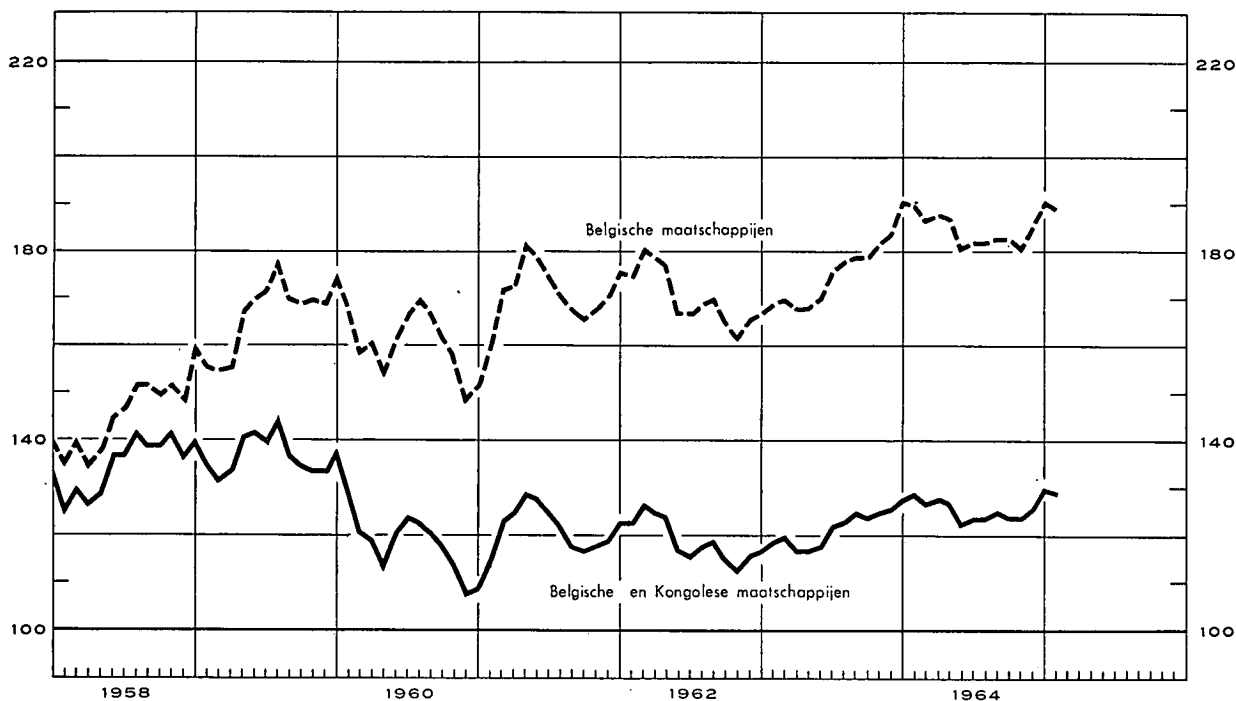
Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Tijdschrift voor Documentatie van het Ministerie van Financiën. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting :* XXXVI Jaargang, Deel I, n° 8, maart 1961 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen » — XXXV Jaargang, Deel II, n° 2, augustus 1960 : « Raming, voor de jaren 1960 tot 1975, van de aflossingen van de gevestigde en halflange Staatsschuld uitgegeven tot op 30 juni 1960 » — XXXVIII Jaargang, Deel I, n° 4, april 1963 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen ». *Belgische Economische Statistieken 1950-1960.*

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt

Basis 1953 = 100

Tijdvak	Omzet gemiddelde per beursdag - (miljoenen franken) 1 5	Globaal indexcijfer van de aandelennoteringen			Rendementspercentage 3	
		Contantmarkt		Termijnmarkt	Belgische en Kongolese effecten 4 6	Belgische effecten 5
		Belgische en Kongolese effecten	Belgische effecten			
(Basis 1953 = 100) 2 4						
1955 Maandgemiddelde ...	152	157	146	141	3,0	n.b.
1956 Maandgemiddelde ...	113	164	158	139	3,3	n.b.
1957 Maandgemiddelde ...	106	155	158	133	3,6	n.b.
1958 Maandgemiddelde ...	70	135	145	117	3,9	n.b.
1959 Maandgemiddelde ...	105	137	166	129	3,4	2,9
1960 Maandgemiddelde ...	93	121	162	116	4,5	2,8
1961 Maandgemiddelde ...	103	120	169	115	4,5	3,1
1962 Maandgemiddelde ...	82	119	171	113	3,2	3,2
1963 Maandgemiddelde ...	88	121	174	116	2,7	3,0
1964 Maandgemiddelde ...	85	126	185	115	2,6	3,0

	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965
Januari	137	111	128	130	191	191	118	120	2,4	2,7	2,7	3,1
Februari	118		129	129	190	189	115	119	2,5	2,9	2,7	3,2
Maart	83		127		187		113		2,5		2,8	
April	82		128		188		117		2,5		2,9	
Mei	85		127		187		115		2,6		3,0	
Juni	72		123		181		110		2,6		3,0	
Juli	75		124		182		115		2,6		3,0	
Augustus	68		124		182		112		2,6		3,0	
September	66		125		183		113		2,6		3,1	
Oktober	81		124		183		114		2,6		3,1	
November	127		124		181		118		2,7		3,1	
December	104		126		186		117		2,7		3,1	

1 Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en contantmarkt).

2 Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek : Voor de jaarcijfers : gemiddelde van de indexcijfers op de 10^e en 25^e van iedere maand; voor de maandcijfers : uitsluitend indexcijfers op de 10^e van iedere maand.

3 Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering per einde maand.

4 Beurs te Brussel en te Antwerpen.

5 Beurs te Brussel.

• Tot 1958, gemiddelde einde kwartaal

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

Banken ⁴

1955	50	3.265	2.704	644	1,1	306	33	3.653	119
1956	49	3.404	2.967	695	—	321	36	3.972	167
1957	48	3.406	3.261	817	—	330	43	4.710	163
1958	48	3.628	3.414	829	0,3	355	46	6.410	212
1959	51	4.029	3.514	885	37,6	377	45	6.626	307
1960	52	4.572	3.624	814	0,1	423	48	7.264	305
1961	53	4.742	3.967	1.043	5,5	492	57	8.293	363
1962	54	5.353	4.390	1.318	0,4	549	70	10.700	447
1963	51	6.349	4.402	1.552	0,1	676	60	11.082	514

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1955	1.327	11.694	9.721	2.095	39	1.357	99	4.811	214
1956	1.359	12.366	10.112	2.181	94	1.484	104	4.793	249
1957	1.430	14.690	11.430	2.660	169	1.878	129	5.800	233
1958	1.413	22.664	10.330	2.726	59	1.907	124	8.173	298
1959	1.464	24.053	12.126	2.598	93	1.903	114	9.161	414
1960	1.456	26.589	12.968	2.913	189	2.006	132	10.170	467
1961	1.483	28.302	16.075	3.611	190	2.138	140	11.200	531
1962	1.543	33.477	18.567	4.815	539	3.180	164	12.883	602
1963	1.557	34.172	19.038	3.580	230	2.282	135	13.739	665

Metaalverwerkende nijverheid

1955	1.218	11.324	8.101	2.063	299	1.247	88	2.007	89
1956	1.233	11.416	8.520	2.194	429	1.065	111	2.005	101
1957	1.250	12.204	8.954	2.480	448	1.255	113	1.778	100
1958	1.245	13.211	9.489	2.402	409	1.110	106	1.733	99
1959	1.275	14.681	10.334	2.370	499	1.267	100	2.030	101
1960	1.271	15.432	10.785	2.619	499	1.533	107	1.917	120
1961	1.281	15.989	11.024	3.066	470	1.670	121	1.937	114
1962	1.300	16.480	12.038	3.400	443	1.795	133	1.918	117
1963	1.310	17.850	13.235	3.406	367	2.063	144	1.848	118

IJzer- en staalnijverheid

1955	106	9.313	6.732	1.135	46	653	51	2.226	123
1956	106	10.026	10.072	2.369	23	1.324	85	2.158	120
1957	100	10.862	10.774	2.734	17	1.445	94	2.269	116
1958	100	12.364	12.409	1.621	37	1.057	72	3.133	119
1959	103	12.952	12.560	858	139	623	39	4.729	172
1960	100	13.918	12.628	1.928	25	992	58	4.866	232
1961	97	15.826	13.880	2.242	44	1.277	75	4.763	294
1962	100	15.985	15.576	2.023	523	940	54	5.427	286
1963	95	16.168	15.004	1.335	78	546	36	5.764	321

Textielnijverheid

1955	1.081	10.299	9.119	793	298	291	55	522	28
1956	1.087	10.753	9.365	804	363	286	52	510	27
1957	1.094	10.894	9.160	1.156	242	348	67	529	27
1958	1.041	11.560	9.300	894	268	321	59	500	27
1959	1.047	11.954	10.077	721	614	272	45	482	27
1960	1.009	12.138	9.853	1.098	255	452	64	453	26
1961	982	12.358	10.249	1.260	265	492	76	386	25
1962	988	11.265	9.864	1.121	339	405	83	340	24
1963	975	11.117	10.123	1.114	447	319	67	339	21

Noten : zie onderaan tabel XVII-2.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettore resultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen frankon)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsnijverheid

1955	742	7.359	4.069	881	82	425	59	792	45
1956	731	7.837	4.115	954	98	446	66	789	48
1957	730	7.907	4.577	1.014	91	516	59	906	48
1958	701	8.881	4.833	1.077	200	466	57	925	58
1959	725	9.479	5.058	1.211	155	638	54	992	58
1960	725	9.591	5.505	1.381	179	720	63	892	62
1961	713	9.926	5.983	1.335	165	695	70	805	55
1962	722	9.969	6.374	1.470	110	667	67	760	52
1963	725	10.340	7.186	1.556	161	622	59	v 802	49

Scheikundige nijverheid

1955	560	9.501	5.395	1.258	52	932	63	1.006	58
1956	561	10.015	5.582	1.468	52	750	68	1.038	56
1957	552	11.285	6.087	1.729	200	810	57	1.305	55
1958	538	11.690	5.405	1.354	124	543	61	1.384	71
1959	545	12.650	6.121	1.212	179	577	65	1.313	82
1960	534	13.309	6.442	1.639	245	711	76	1.290	76
1961	540	14.239	6.883	1.749	360	927	88	1.110	75
1962	544	15.930	7.064	1.888	209	1.065	87	964	66
1963	558	16.331	8.440	2.038	265	1.132	84	v 856	55

Elektriciteit

1955	52	13.525	2.968	1.503	0,3	1.164	85	4.494	265
1956	51	15.382	2.207	1.558	...	1.251	82	4.434	253
1957	47	16.784	2.454	1.581	—	1.365	79	5.543	248
1958	44	17.016	2.722	1.637	0,7	1.458	83	5.871	330
1959	41	17.422	3.609	1.748	—	1.511	86	5.525	345
1960	40	17.132	3.628	1.808	0,1	1.539	85	5.441	330
1961	36	18.581	4.260	1.800	2,6	1.608	86	5.703	326
1962	36	20.056	3.320	2.053	0,1	1.690	82	7.188	340
1963	32	20.412	3.630	2.163	—	1.657	85	v 8.602	443

Steenkolennijverheid

1955	55	8.131	4.747	870	122	716	70	1.015	59
1956	54	8.592	4.263	1.212	153	937	92	972	56
1957	54	8.616	4.335	1.356	186	1.007	97	985	54
1958	53	8.739	4.339	1.192	96	876	85	940	55
1959	55	8.840	4.663	260	702	93	11	860	51
1960	49	8.530	4.367	107	1.023	63	7	477	50
1961	44	8.109	3.018	124	1.450	93	10	471	30
1962	41	7.679	2.065	146	710	106	13	398	27
1963	39	7.661	1.574	209	244	184	21	v 253	23

Totaal der vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ⁶ ⁷

1955	13.268	114.978	77.313	17.092	1.518	9.674	990	23.506	1.144
1956	13.397	123.605	81.666	20.764	1.748	10.869	1.136	24.930	1.238
1957	13.487	131.010	86.852	22.389	1.810	11.970	1.203	28.457	1.285
1958	13.408	146.913	90.013	20.202	1.936	10.981	1.153	33.241	1.535
1959	13.891	156.056	98.462	18.207	3.512	10.292	1.015	36.138	1.802
1960	13.816	162.844	102.221	21.788	3.243	11.778	1.128	37.521	1.989
1961	13.926	171.069	108.305	24.169	3.936	12.954	1.258	39.625	2.096
1962	14.142	185.420	114.895	26.823	3.906	14.090	1.343	45.434	2.259
1963	14.234	193.465	121.935	25.205	3.202	13.006	1.256	v49.172	2.510

Noten : zie onderaan tabel XVII-2, volgende bladzijde.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Totaal der vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland ⁷

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in Kongo uitgeoefend wordt)

1955	527	32.018	20.039	9.356	289	5.567	393	1.883	91
1956	552	34.880	21.254	10.897	423	6.801	433	2.241	95
1957	579	42.986	19.520	12.222	287	7.575	428	2.799	107
1958	563	45.670	20.620	9.733	320	6.492	415	3.177	125
1959	560	49.530	22.740	8.296	452	6.318	380	3.351	151
1960	442	48.024	21.895	9.900	348	7.284	346	1.628	78
1961	336	40.721	18.636	7.192	958	4.397	212	1.096	56
1962	302	38.822	19.383	5.865	644	3.048	172	834	35
1963	313	40.710	27.336	2.863	664	1.196	98	712	30

C. — Algemeen totaal der vennootschappen op aandelen ^{6 7}

1955	13.795	146.996	97.352	26.448	1.806	15.241	1.383	25.889	1.295
1956	13.949	158.485	102.920	31.661	2.171	17.670	1.569	27.171	1.393
1957	14.066	173.996	106.372	34.611	2.097	19.545	1.631	31.256	1.392
1958	13.971	192.583	110.633	29.935	2.256	17.473	1.568	36.418	1.660
1959	14.451	205.586	121.202	26.503	3.964	16.610	1.395	39.489	1.953
1960	14.258	210.868	124.116	31.688	3.591	19.062	1.474	39.123	2.067
1961	14.262	211.790	126.941	31.361	4.894	17.351	1.470	40.721	2.152
1962	14.444	224.242	134.278	32.688	4.550	17.138	1.515	46.268	2.294
1963	14.547	234.175	149.271	28.068	3.866	14.202	1.354	49.884	2.540

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen onder Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Kongolees recht. Vanaf 1961 zijn de vennootschappen onder Kongolees recht die verandert werden in vennootschappen onder Belgisch recht die in Kongo hun bedrijf uitoefenen geleidelijk in de statistieken opgenomen; de vennootschappen onder Kongolees recht zijn in de statistiek niet meer begrepen.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁷ Netto eindtotaal, na aftrek van de dubbeltellingen.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ^{1 5}

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Bruto-obligatie-coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ⁴

1959 12 maanden	13.927	156,2	98,6	18,2	3,5	10,3	1,6
1960 12 maanden	13.858	163,5	102,5	21,9	3,3	11,8	1,9
1961 12 maanden	13.957	172,8	109,1	24,3	3,9	13,1	2,4
1962 Eerste 4 maanden	5.582	55,9	33,5	8,9	1,0	4,5	1,5
Eerste 5 maanden	9.506	122,1	71,5	17,7	2,5	9,2	1,8
Eerste 6 maanden	11.500	139,6	84,6	20,8	2,8	10,6	2,2
Eerste 7 maanden	12.189	147,2	91,0	22,1	3,0	11,2	2,6
Eerste 8 maanden	12.408	148,1	91,6	22,2	3,0	11,2	2,9
Eerste 9 maanden	12.786	150,0	92,9	22,5	3,0	11,3	3,2
Eerste 10 maanden	13.369	157,2	96,7	23,6	3,2	11,8	3,6
Eerste 11 maanden	13.760	171,2	107,5	25,1	3,7	12,8	3,9
12 maanden	14.174	186,2	115,2	26,9	3,9	14,1	4,3
1963 Januari	132	2,2	0,8	0,2	...	0,1	0,3
Eerste 2 maanden	351	3,1	2,6	0,8	0,1	1,0	0,4
Eerste 3 maanden	2.225	21,1	12,6	3,2	0,4	2,2	0,6
Eerste 4 maanden	5.525	55,6	32,5	8,1	1,0	4,3	0,8
Eerste 5 maanden	9.355	123,4	75,4	15,9	2,1	8,2	1,1
Eerste 6 maanden	11.383	146,6	91,7	19,7	2,6	10,0	1,3
Eerste 7 maanden	12.058	152,0	96,9	20,3	2,7	10,4	1,6
Eerste 8 maanden	12.374	153,5	97,8	20,6	2,8	10,4	1,7
Eerste 9 maanden	12.829	155,5	99,1	20,9	2,8	10,5	1,8
Eerste 10 maanden	13.414	165,4	105,8	22,1	3,0	10,9	2,1
Eerste 11 maanden	13.825	177,0	113,4	23,5	3,1	11,7	2,3
12 maanden	14.258	193,8	122,0	25,2	3,2	13,0	2,6
1964 Januari	116	2,1	1,0	0,3	0,1	0,1	0,2
Eerste 2 maanden	283	2,9	1,9	0,9	0,1	0,2	0,4
Eerste 3 maanden	1.623	19,1	11,9	3,1	0,3	1,3	0,7
Eerste 4 maanden	4.051	54,7	32,2	7,7	1,1	3,5	0,9

Noten : zie volgende bladzijde.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ ⁵ (vervolg)

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in Kongo uitgeoefend wordt)

1959 12 maanden	560	49,5	22,7	8,3	0,5	6,3	0,2
1960 12 maanden	446	48,1	22,1	9,9	0,3	7,3	0,2
1961 12 maanden	340	41,7	19,2	7,2	1,0	4,4	0,1
1962 Eerste 4 maanden	41	1,3	0,5	0,1	...	...	...
Eerste 5 maanden	87	19,8	11,8	4,4	0,1	2,4	...
Eerste 6 maanden	194	30,0	14,4	5,4	0,2	2,8	...
Eerste 7 maanden	237	33,5	16,2	5,6	0,3	2,9	...
Eerste 8 maanden	240	33,6	16,2	5,6	0,3	2,9	...
Eerste 9 maanden	250	34,3	17,1	5,6	0,5	2,9	...
Eerste 10 maanden	267	34,7	17,2	5,6	0,5	2,9	...
Eerste 11 maanden	285	37,1	18,2	5,8	0,6	3,0	...
12 maanden	305	38,9	19,4	5,9	0,6	3,1	0,1
1963 Januari	3	0,1	...	...	...	...	...
Eerste 2 maanden	7	0,1	...	...	...	...	...
Eerste 3 maanden	27	1,6	0,6	...	...	...	...
Eerste 4 maanden	50	2,9	1,0	0,1	0,1	...	...
Eerste 5 maanden	96	20,3	15,9	2,1	0,1	0,8	...
Eerste 6 maanden	216	32,0	22,4	2,7	0,3	1,1	...
Eerste 7 maanden	252	35,2	24,2	2,8	0,4	1,1	...
Eerste 8 maanden	255	35,2	24,3	2,8	0,4	1,1	...
Eerste 9 maanden	265	35,6	24,3	2,8	0,4	1,1	...
Eerste 10 maanden	280	36,6	24,8	2,8	0,5	1,1	...
Eerste 11 maanden	298	39,4	26,4	2,8	0,7	1,2	...
12 maanden	317	41,5	27,7	2,9	0,7	1,2	...
1964 Januari	4	0,1	0,1	...	...	...	...
Eerste 2 maanden	8	0,1	0,1	...	...	...	...
Eerste 3 maanden	24	0,9	0,4	...	...	...	...
Eerste 4 maanden	52	2,4	0,9	0,1	0,1	...	...

C. — Algemeen totaal ⁴

1959 12 maanden	14.487	205,7	121,3	26,5	4,0	16,6	1,8
1960 12 maanden	14.304	211,6	124,6	31,8	3,6	19,1	2,1
1961 12 maanden	14.297	214,5	128,3	31,5	4,9	17,5	2,5
1962 Eerste 4 maanden	5.623	57,2	34,0	9,0	1,0	4,5	1,5
Eerste 5 maanden	9.593	141,9	83,3	22,1	2,6	11,6	1,8
Eerste 6 maanden	11.694	169,6	99,0	26,2	3,0	13,4	2,2
Eerste 7 maanden	12.426	180,7	107,2	27,7	3,3	14,1	2,6
Eerste 8 maanden	12.648	181,7	107,8	27,8	3,3	14,1	2,9
Eerste 9 maanden	13.036	184,3	110,0	28,1	3,5	14,2	3,2
Eerste 10 maanden	13.636	191,9	113,9	29,2	3,7	14,7	3,6
Eerste 11 maanden	14.045	208,3	125,8	30,9	4,3	15,8	3,9
12 maanden	14.479	225,1	134,6	32,8	4,5	17,2	4,4
1963 Januari	135	2,3	0,8	0,2	...	0,1	0,3
Eerste 2 maanden	358	3,2	2,6	0,8	0,1	1,0	0,4
Eerste 3 maanden	2.252	22,7	13,2	3,2	0,4	2,2	0,6
Eerste 4 maanden	5.575	58,5	33,5	8,2	1,1	4,3	0,8
Eerste 5 maanden	9.451	143,7	91,3	18,0	2,2	9,0	1,1
Eerste 6 maanden	11.599	178,6	114,1	22,4	2,9	11,1	1,3
Eerste 7 maanden	12.310	187,2	121,1	23,1	3,1	11,5	1,6
Eerste 8 maanden	12.629	188,7	122,1	23,4	3,2	11,5	1,7
Eerste 9 maanden	13.094	191,0	123,4	23,7	3,2	11,6	1,8
Eerste 10 maanden	13.694	202,0	130,6	24,9	3,5	12,0	2,1
Eerste 11 maanden	14.123	216,4	139,8	26,3	3,8	12,9	2,3
12 maanden	14.575	235,3	149,7	28,1	3,9	14,2	2,6
1964 Januari	120	2,2	1,1	0,3	0,1	0,1	0,3
Eerste 2 maanden	291	3,0	2,0	0,9	0,1	0,2	0,4
Eerste 3 maanden	1.647	20,0	12,3	3,1	0,3	1,3	0,7
Eerste 4 maanden	4.103	57,1	33,1	7,8	1,2	3,5	0,9

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden, zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan deze van de dividenden voorafgaan. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁵ Vanaf 1961, heeft men in deze statistiek rekening gehouden met de geleidelijke omschakeling van de vennootschappen van Kongolees recht in vennootschappen van Belgisch recht, die hun bedrijvigheid uitoefenen in Kongo. De vennootschappen van Kongolees recht worden niet meer in bovenstaande statistiek opgenomen.

XVII - 4. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Jaarcijfers
(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Jaren	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)					Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
	(1)	(2)	(3)	(4)	= (3) - (4)	(5)	= (5) + (6)	= (2) + (7)	(9)

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

1955	14.192	4.273	1.560	1.206	354	532	886	5.159	8.597
1956	16.557	3.503	1.701	1.363	338	389	727	4.230	6.562
1957	27.682	5.573	3.120	1.448	1.672	833	2.505	8.078	10.687
1958	8.801	4.908	3.144	1.506	1.638	1.288	2.926	7.834	12.920
1959	10.227	3.760	3.196	1.530	1.666	814	2.480	6.240	11.317
1960	16.065	6.266	1.367	1.682	- 315	1.009	694	6.960	11.241
1961	19.013	6.014	1.667	1.520	147	844	991	7.005	12.660
1962	19.173	8.249	3.375	1.860	1.515	1.762	3.277	11.526	14.614
1963	14.956	6.244	4.628	1.646	2.982	375	3.357	9.601	11.964

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland ²

1955	4.711	2.995	316	91	225	- 7	218	3.213	2.625
1956	8.630	3.146	341	110	231	5	236	3.382	2.637
1957	6.994	1.759	724	171	553	...	553	2.312	1.905
1958	2.282	1.162	450	124	326	51	377	1.539	1.119
1959	2.442	613	215	87	128	- 21	107	720	606
1960	6.443	1.685	80	177	- 97	- 21	- 118	1.567	1.510
1961	209	82	...	85	- 85	- 24	- 109	- 27	- 64
1962	398	204	4	32	- 28	...	- 28	176	167
1963	232	40	...	76	- 76	- 14	- 90	- 50	- 51

Algemeen totaal

1955	18.903	7.268	1.876	1.297	579	525	1.104	8.372	11.222
1956	25.187	6.649	2.042	1.473	569	394	963	7.612	9.199
1957	34.676	7.332	3.844	1.619	2.225	833	3.058	10.390	12.592
1958	11.083	6.070	3.594	1.630	1.964	1.339	3.303	9.373	14.039
1959	12.669	4.373	3.411	1.617	1.794	793	2.587	6.960	11.923
1960	22.508	7.951	1.447	1.859	- 412	988	576	8.527	12.751
1961	19.222	6.096	1.667	1.605	62	820	882	6.978	12.596
1962	19.571	8.453	3.379	1.892	1.487	1.762	3.249	11.702	14.782
1963	15.188	6.284	4.628	1.722	2.906	361	3.267	9.551	11.913

¹ Belgische vennootschappen : naamloze, commanditaire op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen (tot 30 juni 1960) : aandelen- en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht (zie noot 3).
² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemingen van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., Sabena) en van de uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.
³ Tot 30 juni 1960, incl. de Belgische vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo en de vennootschappen van Kongolees recht. Vanaf juli 1960 zijn de vennootschappen van Kongolees recht niet meer in deze statistiek opgenomen.
 N. B. — Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 aangeduid.
 Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op aandelen (verminderd met de stortingen andere dan in chartaal geld), uitgiftepremisses en bijstortingen — kol. (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, verminderd met conversieleningen.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN VENNOOTSCHAPPEN ¹

Maandelijke cijfers ²

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 3).

Tijdvak	A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België				B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland ⁴			
	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)
1961 Eerste 6 maanden .	6.873	1.847	357	2.204	145	6	...	6
Eerste 9 maanden ...	8.945	2.648	472	3.120	145	6	...	6
12 maanden	19.013	4.086	777	4.458	209	45	...	45
1962 Eerste 3 maanden ...	3.181	1.267	220	1.487	219	30	...	30
Eerste 6 maanden ...	6.691	2.877	1.564	4.441	256	31	...	31
Eerste 9 maanden ...	13.945	5.084	1.590	6.674	395	196	...	196
12 maanden	19.172	6.519	1.840	8.359	399	196	...	196
1963 Eerste 3 maanden .	1.614	693	706	1.399	...	...	...	...
Eerste 6 maanden .	5.805	2.829	2.360	5.189	232	40	...	40
Eerste 9 maanden .	8.721	3.852	2.917	6.769	232	40	...	40
12 maanden	14.956	5.244	3.960	9.204	232	40	...	40
1964 Eerste 3 maanden .	3.608	1.164	183	1.347	1.335	...	...	...
1963 April	1.526	1.042	1.475	2.517	...	...	...	...
Mei	1.724	843	96	939	200	40	...	40
Juni	940	251	83	334	32	...	...	...
Juli	800	193	210	403	...	...	...	...
Augustus	463	132	95	227	...	...	...	...
September	1.654	698	252	950	...	...	...	...
Oktober	1.145	328	120	448	...	...	...	...
November	2.149	273	212	485	...	...	...	...
December	3.154	791	711	1.502	...	...	...	...
1964 Januari	1.543	239	139	378	15	...	...	...
Februari	886	284	1	285	...	...	...	...
Maart	1.179	502	43	545	1.320	...	...	...
April	2.958	1.164	611	1.775	...	...	...	...
Mei	1.182	411	...	411	...	...	...	...
Juni	2.752	1.731	812	2.543	...	...	...	...
Juli	2.797	1.064	...	1.064	...	...	...	...
Augustus	445	174	...	174	...	...	...	...
September	941	248	...	248	...	...	...	...
Oktober	2.569	683	10	693	...	...	...	...
November	2.639	641	...	641	...	...	...	...
December	2.653	1.325	...	1.325	...	...	...	...
1965 Januari	711	213	1.000	1.213	...	...	...	...

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Belgisch recht. — Kongolese vennootschappen (tot 30 juni 1960) : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Kongolees recht.

² De cijfers van deze tabel verschillen in volgende opzichten met die welke in tabel XVII - 4 voorkomen : a) de netto-uitgiften van aandelen bevatten de bijstortingen niet; b) de obligatieuitgiften zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiften.

³ De wijzigingen bestaan in het uitschakelen van de obligaties van de publieke sector.

⁴ Tot 30 juni 1960, incl. de Belgische vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo en de vennootschappen van Kongolees recht. Vanaf juli 1960 zijn de vennootschappen van Kongolees recht niet meer in deze statistiek opgenomen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Bulletin Mensuel des Statistiques* (Beurscommissie van Brussel). — *Weekberichten van de Kredietbank*.

XVIII. — GELDMARKT

1. MARKT VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN * (miljoenen franken)

Daggemiddelden	Bedragen uitgeleend door				Bedragen ontleend door				Totaal (9) - (1) + (2) + (8) + (4) of (5) + (6) + (7) + (8)	Terug- getrokken bedragen (10)
	Deposito- banken 1	Renten- fonds	H.W.I.	Overige instel- lingen 2	Deposito- banken 1	Renten- fonds	H.W.I.	Overige instel- lingen 3		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)		
1955	2.325	...	...	3.314	23	2.807	2.556	253	5.639	43
1956	2.428	...	15	2.780	22	2.313	2.602	286	5.223	185
1957	2.288	...	...	3.305	17	2.786	2.514	276	5.593	5
1958	2.078	...	8	1.821	15	968	2.504	420	3.907	577
1959	2.191	159	...	1.165	73	29	2.981	432	3.515	188
1960	2.415	1.107	...	1.561	1.025	10	3.001	1.047	5.083	37
1961	2.487	1.811	...	1.523	1.817	1	3.014	989	5.821	23
1962	1.518	943	10	1.593	1.517	1	1.275	1.271	4.064	307
1963	1.585	202	73	1.568	1.600	122	925	781	3.428	49
1964	1.879	6	...	2.058	1.310	306	2.327	...	3.943	11
1963 2 ^o kwartaal	1.608	373	25	1.609	1.822	56	1.000	737	3.615	20
3 ^o kwartaal	1.115	169	64	1.493	1.766	19	591	465	2.841	3
4 ^o kwartaal	1.855	51	155	1.523	1.384	252	923	1.025	3.584	...
1964 1 ^o kwartaal	1.810	...	162	1.862	1.426	765	677	966	3.834	45
2 ^o kwartaal	1.585	7	22	2.050	1.243	111	1.397	913	3.664	...
3 ^o kwartaal	1.968	...	48	2.036	1.450	190	1.248	1.164	4.052	...
4 ^o kwartaal	2.139	17	...	2.053	1.117	162	2.930	...	4.209	...
1963 November	1.114	60	304	1.646	1.767	159	334	864	3.124	...
December	2.585	100	177	1.400	1.271	153	1.560	1.278	4.262	...
1964 Januari	2.033	...	127	2.118	1.288	705	1.264	1.021	4.278	...
Februari	1.712	...	196	2.119	1.626	1.084	392	925	4.027	141
Maart	1.669	...	165	1.352	1.380	523	333	950	3.186	...
April	1.853	20	12	1.717	980	270	1.622	730	3.602	...
Mei	1.399	...	42	2.779	1.713	53	1.678	776	4.220	...
Juni	1.470	...	17	1.784	1.123	...	941	1.207	3.271	...
Juli	2.062	...	55	2.139	1.539	...	1.182	1.535	4.256	...
Augustus	2.174	...	36	2.125	1.465	588	1.235	1.047	4.335	...
September	1.678	...	51	1.849	1.348	...	1.327	903	3.578	...
Oktober	1.825	...	...	2.325	1.314	33	1.652	1.151	4.150	...
November	2.126	44	24	2.063	1.072	474	1.303	1.408	4.257	...
December	2.465	9	...	1.749	962	6	3.255	...	4.223	...
1965 Januari	2.487	166	...	1.266	1.104	63	2.752	...	3.919	406
Februari	1.708	458	...	2.098	1.706	...	2.558	...	4.264	74

* Van 27 februari 1956 tot 16 november 1959 verhandelde men, naast het daggeld, ook geld dat op 5 en 10 dagen werd uitgeleend of ontleend. Deze bedragen zijn derhalve in bovenstaande cijfers begrepen. Sedert 17 november 1959 wordt er geen geld op 5 en 10 dagen meer uitgeleend of ontleend.

1 Tot 16 november 1959, slechts de depositobanken te Brussel en te Antwerpen. Nadien ook deze van andere plaatsen.

2 Tot 16 november 1959 inzonderheid de A.S.L.K., de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de R.M.Z., het Gemeentekrediet en sedert 17 november 1959 inzonderheid de A.S.L.K., het Gemeentekrediet, de N.M.B.S.

3 Tot 16 november 1959 inzonderheid de N.M.K.N., de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de Nationale Delcredere dienst en sedert 17 november 1959 inzonderheid de Belgische Delcredere dienst, de N.K.B.K., de N.M.K.N.

XVIII - 3. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS

Debetverrichtingen

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers	Brussel						Provincie		Algemeen totaal	
		Geld op zeer korte termijn 1		Andere verrichtingen 2		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1956	38	2	127	212	110	214	237	222	63	436	300
1957	38	2	119	232	128	234	247	239	66	473	313
1958	38	2	113	245	131	247	244	235	63	482	307
1959	39	2	124	248	142	250	266	237	64	487	330
1960	39	3	208	289	158	292	366	243	57	535	423
1961	39	3	235	409	167	412	402	261	62	673	464
1962	39	3	158	475	196	478	354	285	68	763	422
1963	39	2	129	510	226	521	355	302	73	823	428
1964	39	2	148	605	269	607	417	358	82	965	499
1963 2 ^o kwartaal	39	3	133	505	206	508	339	308	71	816	410
3 ^o kwartaal	39	2	112	508	239	510	351	312	72	822	423
4 ^o kwartaal	39	2	132	576	254	578	386	339	77	917	463
1964 1 ^o kwartaal	39	2	131	574	260	576	391	337	80	913	471
2 ^o kwartaal	39	3	137	600	268	603	405	360	80	963	485
3 ^o kwartaal	39	2	156	586	265	588	421	352	84	940	505
4 ^o kwartaal	39	3	169	658	281	661	450	382	86	1.043	536
1963 November	39	2	103	512	232	514	335	300	69	814	404
December	39	2	160	620	244	622	404	363	82	985	486
1964 Januari	39	2	157	597	262	599	419	348	83	947	502
Februari	39	2	128	535	265	537	393	313	78	850	471
Maart	39	2	109	589	251	591	360	352	79	943	439
April	39	3	142	619	287	622	429	371	84	993	513
Mei	39	2	139	537	235	539	374	320	72	859	446
Juni	39	3	130	644	281	647	411	391	86	1.038	497
Juli	39	3	166	620	293	623	459	368	84	991	543
Augustus	39	2	156	541	248	543	404	324	81	867	485
September	39	2	146	598	255	600	401	363	85	963	486
Oktober	39	3	175	636	263	639	438	368	85	1.007	523
November	39	3	158	611	265	614	423	361	80	975	503
December	39	2	175	727	313	729	488	418	94	1.147	582
1965 Januari	39	2	144	610	291	612	435	360	88	972	523

¹ Betreft het daggeld en, van 27 februari 1956 tot 16 november 1959, het op 1, 5 en 10 dagen uitgeleende of ontleende geld. Sedert 17 november 1959 wordt het geld op 5 en 10 dagen niet meer verhandeld.

² Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwijtschriften, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIIIe Jaargang, Deel I, nr 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe Jaargang, Deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt » — XXXVIIe Jaargang, Deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt ».

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTSpercentages

(in pct. per jaar)

1. — DISCONTO EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto						Voorschotten in rekening-courant en beleningen op *				
	Geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier, warrants	Accepten vooraf door de N.B.B. gevisieerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerd papier		Promessen	Schatkistcertificaten		certificaten van het Rentenfonds, uitgegeven op maximum 366 dagen	andere overheidsfondsen	
				in een bank gedomicilieerd	niet in een bank gedomicilieerd		uitgegeven op maximum 366 dagen 1	uitgegeven op meer dan 180 dagen en op max. 306 dagen			
1959 8 januari ...	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	4,75	Rentevoet v.h. certif. + 5/16 pct., minimum 2.25 pct.		Rentevoet van het certificaat	4,75	
24 december .	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	5,25			+ 5/16 pct. minimum 2.25 pct.	5,—	
1960 4 augustus .	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	6,25				6,25	
		Met betrekking tot invoer uitvoer									
10 november .	5,—	5,—	4,—	5,50	5,75	6,25	6,25			6,25	
1961 24 augustus .	4,75	4,75	3,75	5,25	5,50	6,—	6,—			6,—	
								Schatkistcertificaten uitgegeven aan 1 15/16 %	Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentenfonds uitgegeven op maximum 180 dagen	Schatkistcertificaten uitgegeven op meer dan 180 dagen en op max. 306 dagen	
28 december .	4,50	4,50	3,50	5,—	5,25	5,75	5,75	2,25	4,50	5,25	5,75
1962 18 januari ...	4,25	4,25	3,25	4,75	5,—	5,50	5,50	2,25	4,25	5,—	5,50
22 maart	4,—	4,—	3,—	4,50	4,75	5,25	5,25	2,25	4,—	4,50	5,25
9 augustus .	3,75	3,75	3,—	4,25	4,50	5,—	5,—	2,25	3,75	4,25	5,—
6 december .	3,50	3,50	2,75	4,—	4,50	5,—	5,—	—	3,50	4,—	5,—
1963 18 juli	4,—	4,—	3,25	4,50	5,—	5,50	5,50	—	4,—	4,50	5,50
31 oktober ...	4,25	4,25	3,75	5,—	5,75	6,25	6,25	—	4,50	5,25	6,25
1964 4 februari ...	4,25	4,25	3,75	5,—	5,75	6,25	6,25	—	4,75	5,50	6,50
3 juli	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	—	5,00	5,50	6,50
18 december .	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	—	5,25	5,75	6,50

1 Vóór 21 maart 1957 vermeld onder het hoofd : « Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd ».

2 Incl. de schatkistcertificaten met meer dan 12 maanden looptijd. — Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

* Quotiteit van het voorschot op 31 december 1964

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 306 d. ... max. 95 pct. | Andere overheidsfondsen (zie noot 2) ..... max. 80 pct.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN EN VAN DE CERTIFICATEN VAN HET RENTENFONDS

Gemiddelden 1	Einde tijdvak	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn 2				Schatkistcertificaten B en certificaten van het Rentenfonds 3		Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij gunning 7			
		1 maand	3 maanden	6 maanden	12 maanden	4 6 8	5 8		6 maanden	9 maanden	12 maanden	
1958	1,41											
1959 Van 1-1 tot 16-11 .	1,01											
Van 17-11 tot 31-12 .	2,11											
1960	2,80	1960	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1959 6 jan.	3,398	3,646	3,860	
1961	2,57	1961	3,50	3,75	4,—	4,25	4,25	1960 5 jan.	4,171	*	4,354	
1962	2,13	1962	2,50	2,75	3,—	—	3,30	3,27	1961 6 jan.	4,862	4,925	4,956
1963	2,28	1963 Dec. ...	3,50	3,80	4,10	—	4,35	4,31	1962 4 jan.	4,283	4,364	*
1964	3,34	1964 Maart .	3,75	4,00	4,25	—	4,75	4,72	1963 3 jan.	3,360	3,416	3,450
1964 Maart	3,77	April ...	3,80	4,05	4,30	—	4,75	4,75	1964 14 jan.	4,750	4,800	4,750
April	3,16	Mei ...	3,80	4,05	4,30	—	4,75	4,75	1964 14 april	4,95	5,00	5,10
Mei	3,22	Juni ...	3,80	4,05	4,30	—	4,80	4,77	12 mei	4,95	4,95	5,10
Juni	3,56	Juli ...	4,00	4,25	4,50	—	5,00	5,00	9 juni	4,95	5,00	*
Juli	3,95	Aug. ...	4,00	4,25	4,50	—	5,00	5,00	14 juli	5,00	*	5,20
Augustus	2,85	Sept. ...	4,00	4,25	4,50	—	5,00	5,00	11 aug.	5,15	*	*
September	3,86	Okt. ...	4,00	4,25	4,50	—	5,00	5,00	8 sept.	5,15	5,30	5,40
Oktober	3,59	Nov. ...	4,25	4,50	4,75	—	5,15	5,12	13 okt.	5,15	5,30	5,40
November	2,83	Dec. ...	4,25	4,50	4,75	—	5,25	5,23	10 nov.	5,25	5,40	5,50
December	3,01	1965 Jan. ...	4,20	4,40	4,70	—	5,20	5,24	8 dec.	5,40	5,55	5,65
1965 Januari	2,23	Feb. ...	4,15	4,35	4,65	—	5,10	5,16	1965 12 jan.	5,40	5,55	5,65
Februari	2,24								9 febr.	5,35	5,50	5,55

1 De hieronder gepubliceerde gemiddelden zijn berekend op basis van het aantal werkdagen van de periode. Tot 16 november 1959, het eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de enige dagelijkse rentevoet. Sedert 17 november 1959 : gemiddelde van de gemiddelde dagelijkse rentevoeten gewogen met de ontleende bedragen. Wij stippen aan dat het H.W.I. zijn gemiddelden berekent rekening houdend met het totaal aantal dagen van de maand.

2 Cf. Ministerieel besluit van 9 november 1957 (Belgisch Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8028), gewijzigd bij ministerieel besluit van 25 maart 1964 (Belgisch Staatsblad van 28 maart 1964, blz. 3233).

3 De schatkistcertificaten B worden hetzij door de banken, hetzij door het Rentenfonds aangehouden; de certificaten van het Rentenfonds worden door de banken aangehouden. Deze beide soorten certificaten vloeiden voort uit de hervorming van de geldmarkt in november 1957; de schatkistcertificaten B ontstonden uit de conversie, ten belope van F 8,9 miljard, van de schuld op korte termijn die toen bij de banken was ondergebracht, terwijl het saldo van die schuld, zegge F 20 miljard, werd omgezet in schatkistcertificaten A op 12 maanden tegen 1 15/16 pct. (Ministerieel besluit van 9 november 1957, Belgisch Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8.030). Bij K.B. van 20-12-1962 werden de A-certificaten omgezet in een « Speciale Conversielening 1962 » terugbetaalbaar in 20 jaar en verdeeld in drie tranches (F 10.000 miljoen, F 5.000 miljoen en F 4.826 miljoen) met een rentevoet van 8,50 pct. 's jaars respectievelijk vanaf 1-1-1962, 31-12-1966 en 31-12-1971. Vóór deze data blijft de rentevoet bepaald op 1 15/16 's jaars. Het uitstaande bedrag van de schatkistcertificaten B schommelt niet; op 8 april 1960 werd het nochtans door omzetting van schatkistcertificaten A op F 9,1 miljard gebracht. Sedert de hervorming van de geldmarkt van november 1957 waren de schatkistcertificaten A en B en de certificaten van het Rentenfonds het enige overheidspapier dat in aanmerking kwam voor de samenstelling van de zgn. « gedeeltelijke » dekking van de deposito's op maximum één maand bij de banken met grote en gemiddelde circulatie, tot bij de opheffing van deze dekking op 1 januari 1962. Tot einde 1961 was de rente van de schatkistcertificaten B en van de certificaten van het Rentenfonds gebonden aan de discontovoet van de Nationale Bank van België voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels; sedert 1 januari 1962 wordt de rente voor de certificaten van het Rentenfonds vastgesteld door wekelijkse gunningen die eveneens de rente voor de schatkistcertificaten B bepalen.

4 Percentage van de laatste wekelijkse gunning van de maand.

5 Gewogen gemiddelde van de percentages bepaald door de wekelijkse gunningen van de maand.

6 Enige rentevoet, geldig voor al de toegewezen certificaten (hoogste door het Rentenfonds in aanmerking genomen rentevoet).

7 Tot einde 1968, gemiddelde rentevoeten, gewogen door de bedragen van de toegewezen certificaten. Van januari 1964 af, enige rentevoeten geldig voor al de toegewezen certificaten (hoogste door de Schatkist in aanmerking genomen rentevoeten).

* Geen gunning.

**XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
BIJ DE BANKEN EN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS**

Einde periode	Tarief 1 1 Depositorekeningen					Algemene Spaarkas (Sparinlagen van particulieren)	
	direct opeisbaar	met 15 dagen opzegging 2	op termijn 2			tot 250.000 F	boven 250.000 F
			1 maand	3 maanden	6 maanden		
1958	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,00 ³	2,00
1959	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,00	2,00
1960	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,00 ³	2,00 ³
1961	0,50	1,30	2,40	3,15	3,30	3,00 ³	2,00 ³
1962	0,50	1,00	1,70	2,50	2,70	3,00 ³	2,00 ³
1963	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50	3,00 ³	2,00 ³
1964	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
1963 November	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50	3,00 ³	2,00 ³
December	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50	3,00 ³	2,00 ³
1964 Januari	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Februari	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Maart	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80	3,00 ⁴	2,00 ⁴
April	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Mei	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Juni	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Juli	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Augustus	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
September	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
Oktober	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
November	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
December	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁴	2,00 ⁴
						tot 350.000 F	boven 350.000 F
1965 Januari	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁵	2,00 ⁵
Februari	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00	3,00 ⁵	2,00 ⁵

1 Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe. — 2 Van november 1957 tot einde 1961 bewoog de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn in functie van de discontovoet van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels. Sedert begin 1962 zijn de veranderingen die zij in functie van de marktvoorwaarden, de toestand van de betalingsbalans en het conjunctuurverloop ondergaan, het voorwerp van een akkoord, dat door overleg tussen de Nationale Bank van België en de Belgische Vereniging der Banken is voorafgegaan. — 3 Getrouwheidspremie gelijk aan 10 pct. van de toegekende interest voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven. Voor de bedragen tot 250.000 F, geen vermeerdering in 1959. Voor de bedragen boven 250.000 F, getrouwheidspremie vanaf 1-1-1960. — 4 Sedert 1-1-1964 incl. getrouwheidspremie, rentevoet 8,40 % voor de inlagen tot F 250.000 en 2,80 % voor de inlagen boven F 250.000. — 5 Sedert 1-1-65, incl. getrouwheidspremie, rentevoet 8,50 % voor de inlagen tot F 350.000 en 2,40 % voor de inlagen boven F 350.000.

XIX - 5. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL *

Begin der periode	Geünificeerde schuld	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Gewogen gemiddelden (excl. de Geünifi- ceerde schuld)
		(rendement alleen berekend volgens de notering)	Staat	Parastatale instellingen en Steden	Staat	
	4 pct. 1 ^e r.	8,5 tot 5,25 pct.	4 tot 5,5 pct.	4 tot 5,75 pct.	3 tot 6 pct.	
1955	4,20	—	3,89 ¹	4,59 ²	—	4,46
1956	4,18	—	3,99 ¹	4,63	4,71	4,57
1957	4,47	—	5,17 ¹	5,54	5,59	5,45
1958	4,93	—	5,53 ¹	6,47	6,51	6,41
1959	4,29	—	4,44	4,85	4,93	4,85
1960	4,21	4,72	4,79	5,21	5,10	5,11
1961	4,39	5,55	5,69	6,07	5,80	5,89
1962	4,40	5,21	5,34	5,74	5,70	5,64
1963	4,05	4,54	4,50	4,96	5,02	4,94
1964 Februari	4,09	5,36	5,16	5,54 ³	5,38 ³	5,45 ³
Maart	4,07	5,34	5,18	5,51 ³	5,44 ³	5,44 ³
April	4,00	5,37	5,25	5,50 ³	5,47 ³	5,45 ³
Mei	4,07	5,49	5,32	5,57 ³	5,50 ³	5,52 ³
Juni	4,07	5,48	5,37	5,60 ³	5,55 ³	5,55 ³
Juli	4,06	5,44	5,42	5,62 ³	5,53 ³	5,54 ³
Augustus	4,06	5,42	5,43	5,62 ³	5,55 ³	5,54 ³
September	4,06	5,42	5,43	5,65 ³	5,54 ³	5,55 ³
Oktober	4,06	5,45	5,45	5,68 ³	5,56 ³	5,57 ³
November	4,06	5,51	5,48	5,68 ³	5,62 ³	5,60 ³
December	4,06	5,34	5,43	5,61 ³	5,61 ³	5,53 ³
1965 Januari	4,06	5,38	5,38	5,62 ³	5,60 ³	5,53 ³
Februari	4,06	5,45	5,35	5,60 ³	5,60 ³	5,53 ³
Maart	4,06	5,20	5,31	5,53 ³	5,57 ³	5,43 ³

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnotering, verhoogd met de courtage en gebeurlijk met de opgelopen rente.

¹ Leningen met een rentevoet van 4 en 4,5 pct. — ² Leningen met een rentevoet van 4,25 en 4,5 pct. — ³ Alleen voor de leningen uitgegeven vóór 1 december 1962.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.), XXXIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : *Belgisch Staatsblad* : weekstaten van de N.B.B. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIe Jaargang, Deel I, Nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 » ; XXVIIIe Jaargang, Deel I, Nr 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » ; XXXIIe Jaargang, Deel II, Nr 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt » ; XXXVe Jaargang, Deel I, Nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt » ; XXXVIIe Jaargang, Deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt ».

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — DISCONTOVOET

Maand van de wijzigingen	Duitsland		Verenigde Staten 1		Frankrijk		Groot-Brittannië		Italië		Nederland		Zweden		Zwitserland	
	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet	Datum	Discon- toevoet
Tarief van kracht op 1-1-1956 ...		3,50		2,50		3,—		4,50		4,—		2,50		3,75		1,50
1956 September .	6	5,—														
Oktober ...											22	3,75				
November .													22	4,—		
1957 Januari ...	11	4,50														
Februari ...							7	5,—								
April					11	4,—									15	2,50
Mei											17	4,25	11	5,—		
Juli											16	5,—				
Augustus .			23	3,50	12	5,—										
September .	19	4,—					19	7,—								
November .			15	3,—												
1958 Januari ...	17	3,50	24	2,75							24	4,50				
Maart			7	2,25			20	6,—			25	4,—				
April			18	1,75												
Mei							22	5,50					3	4,50		
Juni	27	3,—					19	5,—	7	3,50	14	3,50				
Augustus .							14	4,50								
September .			12	2,—												
Oktober ...					16	4,50										
November .			7	2,50			20	4,—			15	3,—				
1959 Januari ...	10	2,75									21	2,75				
Februari ...					5	4,25									26	2,—
Maart			6	3,—												
April					23	4,—										
Mei			29	3,50												
September .	4	3,—	11	4,—												
Oktober ...	23	4,—														
November .											16	3,50				
1960 Januari ...							21	5,—						15	5,—	
Juni	3	5,—	10	3,50			23	6,—								
Augustus .			12	3,—												
Oktober ...					6	3,50	27	5,50								
November .	11	4,—														
December .							8	5,—								
1961 Januari ...	20	3,50														
Mei	5	3,—														
Juli							25	7,—								
Oktober ...							5	6,50								
November .							2	6,—								
1962 Maart							8	5,50								
Maart							22	5,—								
April							26	4,50			25	4,—	6	4,50		
Juni													8	4,—		
1963 Januari ...							3	4,—			8	3,50	18	3,50		
Juni													14	4,—		
Juli			17	3,50												
November .					14	4,—										
1964 Januari ...											6	4,—	31	4,50		
Februari ...							27	5,—								
Juni											4	4,50				
Juli																
November .			24	4,—			23	7,—					6	5,—		
1965 Januari ...	22	3,50														

1 Federal Reserve Bank of New York.

Voor de bepalingen van de officiële discontotarieven : zie « International Financial Statistics » (I.M.F.).

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de francs français)

	1961 31 décembre	1962 31 décembre	1963 31 décembre	1964 31 décembre	1964 9 janvier	1965 7 janvier	1964 6 février	1965 4 février
ACTIF								
Encaisse or	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322
Disponibilités à vue à l'étranger	9.985	13.355	17.448	20.665	17.476	20.666	17.615	21.033
Avances au Fonds de Stabilisation des changes ¹	1.314	2.546	2.627	3.370	2.621	3.352	2.597	3.420
<i>Concours au Fonds Monétaire Interna- tional</i>		2.204	2.263	3.096	2.263	3.096	2.263	3.172
<i>Autres opérations</i>		342	364	274	358	256	334	248
Annuités de Prêt de la B.I.R.D.	—	—	630	589	630	589	630	589
Monnaies divisionnaires	18	8	28	24	22	20	18	35
Comptes courants postaux	553	481	911	920	914	1.198	790	850
Prêts à l'Etat ²	6.500	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450
Avances à l'Etat ³	2.358	3.221	3.316	3.546	4.350	4.427	4.247	4.286
Portefeuille d'escompte	18.675	20.608	20.007	18.606	18.961	18.335	17.774	16.261
Effets représentatifs de crédits à court terme :								
<i>Effets escomptés sur la France</i>	5.846	6.310	7.030	6.173	7.351	5.894	8.638	5.484
<i>Effets escomptés sur l'étranger</i>	1	1	...	...	...	...	...	...
<i>Effets garantis par l'Office des céréales</i> ⁴	797	1.223	575	669	568	493	384	547
<i>Obligations cautionnées</i>				...		2.190		1.296
Effets de mobilisation de crédits à moyen terme :								
<i>Prêts spéciaux à la construction</i>				6.819		5.274		5.181
<i>Autres crédits à moyen terme</i>	12.031	13.074	12.402	4.945	11.042	4.484	8.752	3.753
Effets négociables achetés en France ⁵ ..	2.878	2.412	3.220	4.546	2.678	3.480	2.973	3.945
Avances à 30 jours sur effets publics ...	187	166	72	32	107	34	17	32
Avances sur titres	74	67	71	88	70	82	73	86
Avances sur or	...	...	...	...	...	...	...	...
Effets en cours de recouvrement	553	870	1.656	1.689	527	715	559	923
Divers	834	885	1.468	1.497	1.407	1.299	1.153	1.439
Total ...	48.251	54.391	61.226	65.344	59.535	63.969	58.218	62.671
PASSIF								
Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	44.348	50.082	55.781	59.544	55.077	59.266	54.290	58.311
Comptes créditeurs :								
<i>Compte courant du Trésor public</i> ...	...	1	1	...	1	1	...	1
<i>Comptes des banques, institutions et personnes étrangères</i>	1.561	200	238	426	281	390	240	249
<i>Comptes courants des banques et institutions financières françaises</i> .		1.291	1.789	1.807	955	811	796	788
<i>Autres comptes courants et de dépôts de fonds; dispositions et autres engagements à vue</i>	1.029	1.226	1.451	1.435	1.264	1.285	1.189	1.178
Capital de la Banque	150	150	250	250	250	250	250	250
Divers	1.163	1.441	1.716	1.882	1.707	1.966	1.453	1.894
Total ...	48.251	54.391	61.226	65.344	59.535	63.969	58.218	62.671

¹ Convention du 27 juin 1949.

² Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959 et convention du 3 mai 1962 approuvée par la loi du 7 juin 1962.

³ Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.

⁴ Loi du 15 août 1938, décret du 29 juillet 1939 et loi du 19 mai 1941.

⁵ Décret du 17 juin 1988.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(millions of £)

	1961 28 February	1962 28 February	1963 28 February	1964 29 February	1964 8 January	1965 6 January	1964 5 February	1965 10 February
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-------------------	--------------------	---------------------

ISSUE DEPARTMENT

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	2.237	2.313	2.338	2.438	2.538	2.738	2.438	2.638
Other Securities	1	1	1	1	1	1	1	1
Coin other than Gold Coin	1	...	...	...	...	...	...	...
Amount of Fiduciary Issue	2.250	2.325	2.350	2.450	2.550	2.750	2.450	2.650
Gold Coin and Bullion	...	...	...	...	...	...	...	...
Total ...	2.250	2.325	2.350	2.450	2.550	2.750	2.450	2.650

Notes Issued :								
In Circulation	2.212	2.302	2.309	2.430	2.487	2.680	2.407	2.599
In Banking Department	38	23	41	20	63	70	43	51
Total ...	2.250	2.325	2.350	2.450	2.550	2.750	2.450	2.650

BANKING DEPARTMENT

Government Securities	425	507	266	298	192	189	248	193
Other Securities :								
Discounts and Advances	28	44	54	32	49	51	27	110
Securities	19	20	22	25	22	25	24	25
Notes	38	23	41	20	63	70	43	51
Coin	1	1	1	1	1	1	1	1
Total ...	511	595	384	376	327	336	343	380

Capital	15	15	15	15	15	15	15	15
Rest	4	4	4	4	3	3	3	4
Public Deposits	18	13	11	10	11	12	11	9
(including Exchequer, Savings Banks Commissioners of National Debt, and Dividend Accounts)								
Special Deposits	155	241	—	—	—	—	—	—
Other Deposits :								
Bankers	251	249	280	276	227	222	242	266
Others Accounts	68	73	74	71	71	84	72	86
Total ...	511	595	384	376	327	336	343	380

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1961 31 December	1962 31 December	1963 31 December	1964 31 December	1964 8 January	1965 6 January	1964 5 February	1965 10 February
ASSETS								
Gold certificate account	15.445	14.430	13.819	13.505	13.809	13.505	13.819	13.092
Redemption fund for F.R. notes	1.170	1.266	1.418	1.570	1.424	1.570	1.411	1.554
Total gold certificates reserves ...	16.615	15.696	15.237	15.075	15.233	15.075	15.230	14.646
Cash	320	288	182	146	229	146	310	172
Discounts and advances	130	38	63	186	325	337	423	144
Acceptances :								
Bought outright	48	52	70	59	71	56	64	58
Held under repurchase agreement	3	58	92	35	74	33	3	73
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	3.193	2.442	4.142	6.044	3.901	6.065	3.852	6.671
Certificates	1.699	13.182	7.066	...	7.066	...	7.066	...
Notes	19.984	10.717	17.729	25.188	17.729	25.188	17.729	25.188
Bonds	3.846	4.137	4.645	5.274	4.645	5.274	4.645	5.274
Total bought outright ...	28.722	30.478	33.582	36.506	33.341	36.527	33.292	37.133
Held under repurchase agreement	159	342	11	538	152	505	83	109
Total U.S. Government securities ...	28.881	30.820	33.593	37.044	33.493	37.032	33.375	37.242
Total loans and securities	29.062	30.968	33.818	37.324	33.963	37.458	33.865	37.517
Cash items in process of collection	6.125	6.518	6.435	7.190	6.227	7.154	5.400	5.648
Bank premises	111	104	104	102	104	102	103	102
Other assets	237	357	400	552	426	596	610	564
Total assets ...	52.470	53.931	56.176	60.389	56.182	60.531	55.518	58.649

LIABILITIES

Federal Reserve notes	28.802	30.151	32.381	34.659	31.956	34.508	31.262	33.937
Deposits :								
Member bank reserves	17.387	17.454	17.049	18.086	16.895	18.543	17.479	17.335
U.S. Treasurer - general account	465	597	880	820	1.082	492	635	907
Foreign	279	247	171	229	171	229	137	143
Other	320	424	291	321	214	201	206	192
Total deposits ...	18.451	18.722	18.391	19.456	18.362	19.465	18.457	18.577
Deferred availability cash items	3.825	3.584	3.835	4.584	4.271	4.850	4.122	4.299
Other liabilities and accrued dividends ...	59	73	82	642	84	639	80	645
Total liabilities ...	51.137	52.530	54.689	59.341	54.673	59.462	53.921	57.458

CAPITAL ACCOUNTS

Capital paid in	445	467	497	524	497	524	504	529
Surplus	888	934	990	524	990	524	990	524
Other capital accounts	...	...	...	...	22	21	103	138
Total liabilities and capital accounts ...	52.470	53.931	56.176	60.389	56.182	60.531	55.518	58.649
Contingent liability on acceptances purchased for foreign correspondents	126	86	92	122	88	123	92	120
Ratio of gold certificate reserves to deposit and F.R. note liabilities combined .	34,8 %	31,8 %	29,7 %	27,5 %	29,9 %	27,6 %	30,2 %	27,5 % ²

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

² « F.R. note liabilities combined » includes \$ 760 million of Federal Reserve notes of other Federal Reserve Banks netted out of the consolidated statement shown above.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK

(miljoenen guldens)

	1960 31 december	1961 31 december	1962 31 december	1963 31 december	1964 6 januari	1965 4 januari	1964 10 februari	1965 8 februari
ACTIVA								
Goud	5.487	5.698	5.698	5.770	5.770	6.080	5.770	6.116
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	1.107	484	586	1.081	1.087	1.504	937	1.322
Buitenlandse betaalmiddelen	...	...	...	...	...	...	...	...
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens	40	14	7	15	18	31	22	24
Wissels, promessen schatkistpapier en schuldbrieven in disconto	..	48	...	...	...	...	...	...
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	249	523	597	729	523	338	405	338
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen)	12	52	72	25	26	14	4	156
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)	...	...	...	...	...	...	...	...
Nederlandse munten	51	21	13	16	15	13	15	17
Belegging van kapitaal en reserves	174	183	183	178	178	174	179	173
Gebouwen en inventaris	1	1	1	...	1	...	1	...
Diverse rekeningen	12	8	10	11	16	36	14	24
Totaal ...	7.133	7.032	7.167	7.825	7.634	8.190	7.347	8.170

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	4.900	5.279	5.758	6.225	6.082	6.865	5.908	6.554
Bankassignaties	...	...	...	...	...	...	...	...
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	1.603	1.421	1.036	1.261	1.214	987	1.096	1.289
<i>'s Rijks schatkist</i>	934	995	620	1.095	1.089	588	955	971
<i>Banken in Nederland</i>	519	283	283	122	90	321	102	286
<i>Andere ingezetenen</i>	150	143	133	44	35	78	39	32
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	59	77	112	76	72	76	78	68
<i>Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen</i> ...	48	71	106	70	67	70	78	65
<i>Andere niet-ingezetenen</i>	11	6	6	6	5	6	2	3
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	320	14	18	16	16	14	16	14
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	164	168	168	168	168	167	168	167
Diverse rekeningen	67	53	55	59	62	61	61	58
Totaal ...	7.133	7.032	7.167	7.825	7.634	8.190	7.347	8.170

N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebruchte munt- biljetten	110	69	63	62	62	65	60	64
--	-----	----	----	----	----	----	----	----

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

	1960 dicembre	1961 dicembre	1962 dicembre	1968 dicembre	1963 ottobre	1964 ottobre	1963 novembre	1964 novembre
Oro in cassa	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Cassa ¹	10	13	12	25	26	13	20	12
Portafoglio ²	443	500	616	942	745	809	744	716
Effetti ricevuti per l'incasso	...	...	...	...	...	...	...	...
Anticipazioni ³	64	107	260	337	347	312	337	238
Prorogati pagamenti	7	6	12	42	38	7	6	—
Ufficio italiano dei cambi	1.257	1.810	2.146	1.770	1.928	1.843	1.819	1.950
Disponibilita in divisa all'estero	63	63	63	65	63	65	63	64
Titoli emessi o garantiti dallo Stato ⁴ ...	75	83	244	168	153	274	115	326
Immobili	...	...	...	...	...	...	...	...
Debitori diversi	119	123	132	229	234	169	246	159
Partite varie	2	—	—	—	—	—	—	—
Anticipazioni temporanee al Tesoro	64	—	—	—	—	—	—	—
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	485	485	485	440	440	410	440	410
Impieghi in titoli per conto del Tesoro ...	20	—	—	—	—	—	—	—
C/c servizio tesoreria	—	—	—	506	43	405	272	552
Servizi diversi per conto dello Stato	—	1	—	—	—	...	—	32
Spese	43	45	56	71	46	49	48	53
Totale attivo ...	3.652	4.236	5.026	5.595	5.063	5.356	5.110	5.512
Circolazione dei biglietti ⁵	2.424	2.779	3.235	3.699	3.281	3.431	3.328	3.477
Vaglia, assegni e debiti a vista ⁶	23	39	43	62	16	22	23	26
Conti correnti liberi	117	118	122	87	45	71	43	41
Conti correnti vincolati	694	797	988	1.305	1.339	1.416	1.308	1.550
Creditori diversi	170	189	237	352	301	357	325	356
C/c servizio tesoreria	159	263	320	—	...	—	...	—
Servizi diversi per conto dello Stato	16	—	18	10	26	—	26	—
Capitale	...	...	...	...	...	...	...	...
Fondo di riserva ordinario	3	4	4	5	5	6	5	6
Fondo di riserva straordinario	2	2	2	3	3	3	3	3
Rendite	44	45	57	72	47	50	49	53
Totale passivo e patrimonio ...	3.652	4.236	5.026	5.595	5.063	5.356	5.110	5.512
Depositanti di titoli e valori	4.407	4.775	4.845	4.273	4.908	4.606	4.729	4.697
¹ Comprese monete di Stato	5	6	8	5	6	3	6	3
² Compreso finanziamento ammassi e acquisto grano :								
— aziende di credito	} 437	246	298	343	312	366	313	364
— istituti speciali		235	290	274	284	277	276	272
³ Comprese anticipazioni a :								
— aziende di credito	n.d.	104	256	334	344	309	334	236
— privati	3	3	4	2	2	2	2	2
⁴ Compresi BOT per investimento riserve obbligatorie	n.d.	n.d.	81	7	34	45	7	94
⁵ Compresi biglietti presso il Tesoro	1	2	3	2	2	2	2	2
⁶ Compresi vaglia e assegni	14	21	18	29	12	15	14	16

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

	1961 31. Dezember	1962 31. Dezember	1968 31. Dezember	1964 31. Dezember	1964 7. Januar	1965 7. Januar	1964 7. Februar	1965 5. Februar
AKTIVA								
Gold	14.426	14.490	15.138	16.731	15.138	16.731	15.159	16.736
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	11.387	10.929	12.894	10.770	12.612	10.800	12.591	9.467
Sorten, Auslandswechsel und -checks ...	292	329	417	563	408	563	342	555
Kredite an internationale Einrichtungen und Konsolidierungskredite	2.442	2.289	2.122	2.684	2.122	2.684	2.121	2.683
darunter : a) aus der Abwicklung der E.Z.U.	1.038	897	751	615	751	615	750	614
b) an Weltbank	1.342	1.342	1.342	1.343	1.343	1.343	1.342	1.344
c) an I.W.F.	—	—	—	720	—	720	—	720
Deutsche Scheidemünzen	57	45	81	116	101	137	126	159
Postcheckguthaben	281	546	376	377	298	280	138	149
Inlandswechsel	1.146	1.967	1.647	2.413	1.449	2.718	1.315	3.260
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	...	...	125	307	95	357	65	6
Lombardforderungen	220	158	208	646	27	43	19	21
Kassenkredite	167	739	1.749	1.212	1.686	593	791	601
Wertpapiere	1.484	1.369	1.222	1.176	1.216	1.176	1.189	1.176
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	3.432	4.958	3.990	6.081	3.296	6.197	2.408	6.111
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	2.636	2.156	2.294	3.016	2.294	2.905	2.294	2.894
Forderungen an Bund wegen Forderungs- erwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe und Änderung der Währungsparität ...	3.778	3.703	3.595	2.953	3.595	2.953	3.595	2.953
Sonstige Aktiva	307	253	406	463	243	258	223	358
	42.055	43.931	46.264	49.508	44.580	47.895	42.376	47.129

PASSIVA

Banknotenumlauf	22.992	24.147	25.426	27.692	23.952	26.162	23.657	26.082
Einlagen von	16.600	16.795	18.006	18.610	17.605	18.559	15.916	17.853
Kreditinstituten (einschliesslich Post- scheck- und Postsparkassenämter) ...	11.615	12.232	13.607	15.143	12.815	14.886	11.927	14.815
Öffentlichen Einlegern	4.733	4.284	4.126	3.215	4.475	3.411	3.748	2.791
Andere inländischen Einlegern	252	279	273	252	315	262	241	247
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	368	374	270	308	331	257	331	310
Einlagen ausländischer Einleger	274	353	234	257	281	202	293	279
Sonstige	94	21	36	51	50	55	38	31
Rückstellungen	867	950	1.076	1.260	1.076	1.260	1.076	1.260
Grundkapital	290	290	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	588	638	701	776	701	776	701	776
Sonstige Passiva	350	737	495	572	625	591	405	558
	42.055	43.931	46.264	49.508	44.580	47.895	42.376	47.129

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1961 31 décembre	1962 31 décembre	1963 31 décembre	1964 31 décembre	1964 7 janvier	1965 7 janvier	1964 7 février	1965 5 février
ACTIF								
Encaisse or	11.078	11.543	12.204	11.794	11.880	11.695	11.040	11.695
Devises	842	867	1.083	1.679	1.071	1.669	929	1.314
Avoirs avec garantie de change auprès de banques d'émission étrangères	—	—	—	431	—	431	—	174
Portefeuille effets sur la Suisse	70	124	142	163	128	123	89	92
<i>Effets de change</i>	70	79	107	138	106	123	89	92
<i>Bons du Trésor de la Confédération suisse</i>	...	45	35	25	22	...	...	...
Avances sur nantissement	66	72	97	78	73	50	11	10
Bons du Trésor étrangers en FS	—	207	207	432	207	432	207	432
Titres	43	43	52	65	52	65	53	66
<i>pouvant servir de couverture</i>	17	16	...	1	...	1	...	1
<i>autres</i>	26	27	52	64	52	64	53	65
Correspondants :	65	88	71	92	19	37	15	30
<i>en Suisse</i>	58	78	62	75	1	16	5	13
<i>à l'étranger</i>	7	10	9	17	18	21	10	17
Autres postes de l'actif	30	41	35	29	31	30	32	39
Total ...	12.194	12.985	13.891	14.763	13.461	14.532	12.376	13.852

PASSIF

Fonds propres	53	54	55	56	55	56	55	56
Billets en circulation	7.656	8.506	9.035	9.722	8.606	9.284	8.179	8.795
Engagements à vue	2.947	2.800	3.188	3.271	3.140	3.286	2.488	3.083
<i>Comptes de virements des banques, du commerce et de l'industrie</i>	1.996	2.294	2.700	2.908	2.512	2.713	2.048	2.711
<i>Autres engagements à vue</i>	951	506	488	363	628	573	440	372
Comptes de virements de banques tempo- rairement liés	1.035	1.035	1.035	1.035	1.035	1.035	1.035	1.035
Engagements à terme	293	373	357	433	400	625	400	625
Dépôts obligatoires selon l'arrêté fédéral du 13 mars 1964	—	—	—	3	—	3	—	9
Autres postes du passif	210	217	221	243	225	243	219	249
Total ...	12.194	12.985	13.891	14.763	13.461	14.532	12.376	13.852

Bibliografische referenties : *International Financial Statistics* (F.M.I.). — *Banque de France* : « Compte rendu des opérations ». — *Report of the Bank of England*. — *Federal Reserve Bulletin*. — *De Nederlandsche Bank* : Verslag over het boekjaar. — *Banca d'Italia* : Bollettino. — *Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank*. — *Banque Nationale Suisse* (rapports).

XX · 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif

	31 décembre 1963	31 décembre 1964	30 novembre 1963	30 novembre 1964	31 janvier 1964	31 janvier 1965
I. Or en lingots et monnayé	1.603	3.206	1.998	3.109	2.486	3.317
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue	40	42	39	42	46	52
III. Portefeuille réescomptable	729	598	586	284	642	447
IV. Effets div. remobilis. sur dem.	96	62	99	66	78	63
V. Dépôts à terme et avances :	1.666	1.752	1.616	1.669	1.354	2.080
a) à 3 mois au maximum	1.427	1.422	1.393	1.180	1.113	1.746
b) à 3 mois au maximum (or)	3	3	4	3	3	3
c) de 3 à 6 mois	227	229	216	367	222	248
d) de 6 à 9 mois	9	68	3	91	9	16
e) de 9 à 12 mois	—	21	—	19	7	58
f) à plus d'un an	—	9	—	9	—	9
VI. Autres effets et titres :	1.195	1.426	1.129	1.393	978	1.287
1. Or :						
a) à 3 mois au maximum	161	281	115	234	182	281
b) de 3 à 6 mois	—	3	50	23	—	3
c) de 6 à 9 mois	69	85	11	—	99	97
d) de 9 à 12 mois	41	26	95	108	21	22
e) à plus d'un an	—	—	—	—	—	—
2. Monnaies :						
a) à 3 mois au maximum	380	744	424	767	316	589
b) de 3 à 6 mois	445	120	326	95	265	119
c) de 6 à 9 mois	14	17	24	5	3	17
d) de 9 à 12 mois	24	25	25	36	28	30
e) à plus d'un an	60	125	59	125	64	129
VII. Actifs divers	1	1	1	1	1	1
VIII. Fonds propres utilisés en exécution des accords de La Haye de 1930 pour placem. en Allemagne	68	68	68	68	68	68
Total actif ...	5.398	7.155	5.536	6.632	5.653	7.315

Exécution des accords de La Haye de 1930 :

Fonds placés en Allemagne : 2

1. Créances sur la Reichsbank et la Golddiskontbank, effets de la Golddiskontbank et l'administration des chemins de fer et bons de l'administration des postes (échus) .....
2. Effets de bons du Trésor du Gouvernement allemand (échus) .....

Total ...

221	221	221	221	221	221
76	76	76	76	76	76
297	297	297	297	297	297

1 Ne sont pas inclus dans la présente situation l'or sous dossier, les effets et autres titres détenus en garde pour le compte de Banques Centrales et d'autres déposants. N'y sont pas compris non plus l'or sous dossier, les avoirs en banque, les effets et autres titres détenus par la Banque en sa qualité d'Agent de l'Organisation de Coopération et de Développement Economiques (Accord Monétaire Européen), de Tiers Convenu aux termes du contrat de nantissement conclu avec la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, ainsi que de Mandataire-trustee ou d'Agent financier d'emprunts internationaux.

2 Aux termes d'une Convention en date du 9 janvier 1953 conclue entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et la Banque et qui fait partie de l'Accord sur les dettes extérieures allemandes du 27 février 1953, il a été convenu que la Banque ne réclamerait pas avant le 1er avril 1966 le remboursement en principal de ses placements en Allemagne qui sont indiqués ci-dessus, y compris les intérêts arriérés y afférents à la date du 31 décembre 1952.

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE ¹

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Passif

	31 décembre 1963	31 décembre 1964	30 novembre 1963	30 novembre 1964	31 janvier 1964	31 janvier 1965
I. Capital :						
Actions libérées de 25 %	125	125	125	125	125	125
II. Réserves	25	26	25	26	25	26
1. Fonds de Réserve légale	12	13	12	13	12	13
2. Fonds de réserve générale	13	13	13	13	13	13
III. Dépôts (or) :	2.733	3.757	2.510	3.235	2.793	4.061
1. Banques centrales :						
a) de 9 à 12 mois	21	72	21	21	—	58
b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	21	20
c) de 3 à 6 mois	10	79	10	31	11	79
d) à 3 mois au maximum	764	783	643	216	524	783
e) à vue	1.825	2.518	1.756	2.759	2.052	2.795
2. Autres déposants :						
a) de 9 à 12 mois	—	—	—	—	—	—
b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	—
c) de 3 à 6 mois	—	69	—	—	—	69
d) à 3 mois au maximum	—	69	—	69	—	69
e) à vue	113	167	80	139	185	188
IV. Dépôts (monnaies) :	2.180	2.554	2.485	2.563	2.379	2.410
1. Banques centrales :						
a) à plus d'un an	48	78	47	77	47	77
b) de 9 à 12 mois	—	26	70	93	7	53
c) de 6 à 9 mois	82	81	7	11	82	87
d) de 3 à 6 mois	364	331	448	471	415	403
e) à 3 mois au maximum	1.364	1.666	1.398	1.529	1.296	1.392
f) à vue	19	20	19	17	21	27
2. Autres déposants :						
a) de 9 à 12 mois	—	15	—	15	—	15
b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	—
c) de 3 à 6 mois	6	31	—	31	19	31
d) à 3 mois au maximum	275	254	480	264	473	305
e) à vue	22	52	16	55	19	20
V. Effets :	77	415	140	414	78	414
a) de 9 à 12 mois	—	37	—	41	—	37
b) de 6 à 9 mois	—	68	—	162	—	15
c) de 3 à 6 mois	—	98	—	—	—	151
d) à 3 mois au maximum	77	212	140	211	78	211
VI. Divers	54	65	47	56	49	66
VII. Comptes de profits et pertes	8	9	8	9	8	9
VIII. Provisions pour charges éventuelles	196	204	196	204	196	204
Total passif ...	5.398	7.155	5.536	6.632	6.653	7.315

Exécution des accords de La Haye de 1930 :

Dépôts à long terme :	229	229	229	229	229	229
1. Dépôts des Gouvernements créanciers au Compte de Trust des Annuités ²	153	153	153	153	153	153
2. Dépôt du Gouvernement allemand	76	76	76	76	76	76
Fonds propres utilisés en exécution des accords (voir ci-dessus)	68	68	68	68	68	68
Total ...	297	297	297	297	297	297

¹ Ne sont pas inclus dans la présente situation l'or sous dossier, les effets et autres titres détenus en garde pour le compte de Banques Centrales et d'autres déposants. N'y sont pas compris non plus l'or sous dossier, les avoirs en banque, les effets et autres titres détenus par la Banque en sa qualité d'Agent de l'Organisation de Coopération et de Développement Economiques (Accord Monétaire Européen), de Tiers Convenu aux termes du contrat de nantissement conclu avec la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, ainsi que de Mandataire-trustee ou d'Agent financier d'emprunts internationaux.

² La banque a reçu de Gouvernements dont les dépôts s'élèvent à l'équivalent de francs or 149.920.380.—, confirmation qu'ils ne pourront lui demander, au titre de tels dépôts le transfert de montants supérieurs à ceux dont elle pourra elle-même obtenir le remboursement et le transfert par l'Allemagne dans les monnaies agréées par la Banque.

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN.

	A.S.L.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
	D.U.L.B.E.A.	Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap.
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
O.E.S.O.		Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.P.	Institut de Recherches Economiques, Sociales et Politiques (Centre de Recherches Economiques).
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken en Energie.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.B.V.	Nationaal Bureau voor de Voltooiing der Noord-Zuidverbinding.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.	Nationale Maatschappij voor Buurtspoorwegen.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
	N.M.W.V.	Nationale Maatschappij voor Watervoorziening.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.L.W.	Regie der Luchtwegen.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie van Telegraaf en Telefoon.
	R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
	SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
	V.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS.

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	nog niet beschikbaar gegeven.
pct.	procent.
r	voorlopig.
g	gerectificeerd cijfer.
r	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.

STATISTIEKEN

INHOUDSOPGAVE

Nummering
van de tabellen

Nummering
van de tabellen

I. — Bevolking en nationale rekeningen.

1. Bevolking	I - 1
2. Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren	I - 2
3. B.N.P. berekend door ontleding van de voortbrenging tegen marktprijzen	I - 3
4. Besteding van het nationaal produkt :	
a) Ramingen in courante prijzen	I - 4a
b) In prijzen van 1953 indexcijfers	I - 4b

II. — Tewerkstelling en werkloosheid.

1. Indexcijfers van de tewerkstelling in de nijverheid (arbeiders)	II - 1
2. Werkloosheid — Algemene gegevens	II - 2
3. Werkloosheid — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	II - 3

III. — Landbouw en visserij.

1. Landbouwproductie	III - 1
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2

IV. — Nijverheid.

1. a) Algemene indexcijfers van de industriële produktie	IV - 1
2. Indexcijfers van de industriële produktie (voornaamste sectoren)	IV - 2
3. Energie	IV - 3
4. Metaalproductie	IV - 4
5. Bouwnijverheid : jaarcijfers	IV - 5
6. Bouwnijverheid : maandcijfers	IV - 6
7. Vergelijkende evolutie van de industriële produktie der E.E.G.-landen	IV - 7

V. Diensten.

1. Vervoer :	
a) Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de Sabena	V - 1a
b) Zeevaart	V - 1b
c) Binnenscheepvaart	V - 1c
2. Toerisme	V - 2
3. Binnenlandse handel :	
a) Verkoopindexcijfers	V - 3a
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b

VI. — Inkomens.

1. Bezoldigingen van de arbeiders	VI - 1
2. Gemiddelde verdiende bruto-uurlonen in de nijverheid	VI - 2

VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.

1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België ...	VII - 3
4. Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België ...	VII - 4

VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.

1. Algemene tabel	VIII - 1
2. Uitvoer volgens goederengroepen	VIII - 2
3. Invoer volgens goederengroepen	VIII - 3
4. a) Indexcijfers van de gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4a
b) Indexcijfers van het volume	VIII - 4b
5. Geografische spreiding	VIII - 5

IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.

1. Jaarcijfers	IX - 1
2. Zesmaandelijks en jaarlijkse cijfers (nieuwe reeks)	IX - 2
3. Cijfers per kwartaal	IX - 3

X. — Valutamarkt.

1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers ...	X - 1
2. Valuta's van de lidstaten van de E.M.A.	X - 2

XI. — Rijksfinanciën.

1. Stand van de Schatkist	XI - 1
2. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 2
3. Indeling van de belastingontvangsten	XI - 3
4. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 4

XII. — Vorderingen en schulden in de Belgische economie.

1. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1960	XII - 1a
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1961	XII - 1b
2. Beweging van de vorderingen en schulden in 1961	XII - 2
3. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1960 (totalen per sector)	XII - 3a
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1961 (totalen per sector)	XII - 3b
4. Beweging van de vorderingen en schulden op 31 december 1961 (totalen per sector)	XII - 4

XIII. — Geldscheppende instellingen.

1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	XIII - 1
2. De balansen van de Nationale Bank van België, van de geldscheppende openbare instellingen en de Depositobanken :	
a) Nationale Bank van België (Driemaandelijks en maandelijks cijfers)	XIII - 2a
b) Geldscheppende openbare instellingen	XIII - 2b
c) Depositobanken	XIII - 2c
d) Totaal der geldscheppende instellingen	XIII - 2d
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	XIII - 3
4. Geldhoeveelheid	XIII - 4
5. Goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen	XIII - 5
6. Balansen van de Nationale Bank van België (1951-1958)	XIII - 6
Balansen van de Nationale Bank van België (sedert 1959)	XIII - 6
Weekstaten van de Nationale Bank van België	XIII - 6

	Nummering van de tabellen		Nummering van de tabellen
7. Verrichtingen in postrekening	XIII - 7	3. Rentevoet van de Schatkistcertificaten en van de certificaten van het Rentenfonds	XIX - 3
8. Algemene staat der banken	XIII - 8	4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken en bij de Algemene Spaar- en Lijf- rentekas	XIX - 4
9. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening	XIII - 9	5. Rendement van de vast rentende waarden op de beurs te Brussel	XIX - 5
 XIV. — Niet geldscheppende financiële instellingen.			
4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4	XX. — Buitenlandse Circulatiebanken.	
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		1. Discontovoet	XX - 1
a) Beweging van de inlagen	XIV - 5a	2. Banque de France	XX - 2
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas	XIV - 5b	3. Bank of England	XX - 3
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekas	XIV - 5c	4. Federal Reserve Banks	XX - 4
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas	XIV - 5d	5. De Nederlandsche Bank	XX - 5
6. Particuliere spaarkassen	XIV - 6	6. Banca d'Italia	XX - 6
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijver- heid	XIV - 7	7. Deutsche Bundesbank	XX - 7
8. Gemeentekrediet van België	XIV - 8	8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
9. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 9	9. Banque des Règlements internationaux, à Bâle	XX - 9
10. Hypotheekinschrijvingen	XIV - 10	Voornaamste gebruikte afkortingen.	
 XV. — Belangrijkste vormen van de in het bin- nenland beschikbare besparingen.			
XV		Grafieken.	
		I - 4. — B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen	I - 4a en b
		II - 3. — Daggemiddelden van het aantal gecon- troleerde werklozen	II - 3
		IV - 1. — Resultaten der conjunctuurenquetes .	IV - 1
		IV - 2. — Indexcijfers van de industriële pro- duktie	IV - 2
		IV - 7. — Vergelijkende evolutie van de indus- triële produktie der E.E.G.-landen	IV - 7
		VI - 1. — Bezoldigingen van de arbeiders. — Indexcijfer van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur ...	VI - 1
		VII - 3. — Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3
		VII - 4. — Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België	VII - 4
		VIII - — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.	VIII
		IX - — Betalingsbalans van de B.L.E.U. ...	IX
		XI - 4. — Belastingontvangsten zonder onder- scheid van begrotingsjaar	XI - 4
		XIII - 3. — Geldhoeveelheid en quasi-monetaire liquiditeiten	XIII - 3
		XIII - 9. — Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoe- den in postrekening. — Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ...	XIII - 9
		XIV - 5a — Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen	XIV - 5a
		XVII - 1. — Indexcijfers van de aandelennoterin- gen op de contantmarkt	XVII - 1
 XVI. — Emissies en schulden van de overheids- sector.			
1. Emissies in Belgische franken op lange en halflange termijn	XVI - 1		
2. Voornaamste emissies op lange en halflange termijn van de overheidssector	XVI - 2		
3. Staatsschuld	XVI - 3		
4. Indeling van de schuld in Belgische franken op lange en halflange termijn van de overheidssector	XVI - 4		
 XVII. — Effecten van de particuliere sector.			
1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rende- ment van de beurswaarden	XVII - 1		
2. Rendement van de vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	XVII - 2		
3. Rendement van de vennootschappen op aandelen — cumulatieve maandcijfers	XVII - 3		
4. Uitgifte van vennootschappen — jaarcijfers	XVII - 4		
5. Uitgifte van vennootschappen — maandelijke cijfers	XVII - 5		
 XVIII. — Geldmarkt.			
1. Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	XVIII - 1		
3. Bedrijvigheid van de verrekeningskamers	XVIII - 3		
 XIX. — Disconto-, rente- en rendementspercen- tages.			
1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	XIX - 1		
2. Daggeldrente	XIX - 2		